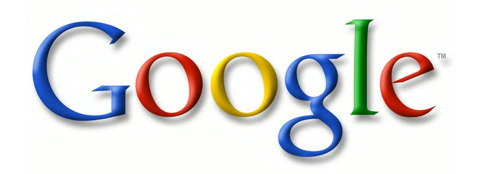
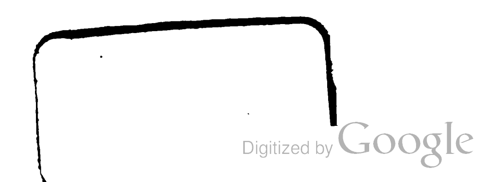

Gesellschaft für romanische Literatur

Gesellschaft für romanische Literatur

GESELLSCHAFT FÜR ROMANISCHE LITERATUR
BAND 9.

DER ENGADINISCHE PSALTER DES CHIAMPEL.

NEU HERAUSGEGEBEN

VON

J. ULRICH.

DRESDEN 1906
GEDRUCKT FÜR DIE GESELLSCHAFT FÜR ROMANISCHE LITERATUR

VERTRETER FÜR DEN BUCHHANDEL:
MAX NIEMEYER, HALLE a. S.

211.

Prof. C. H. Grandgent
Cambridge (Mass.).

Vorwort.

In den Publikationen der Gesellschaft für romanische Literatur durfte ein wichtiger rätoromanischer Text nicht fehlen, und die Wahl fiel ohne Bedenken auf das Psalterium Chiampels, von dem C. Decurtins in Gröbers Grundriß II, 3, 237 sagt: ‚Seine Übersetzung der Psalmen und seine geistlichen Lieder in der kernig-spröden Sprache ergreifen noch heute den Leser mit wunderbarer Gewalt.' Eine kurze Beschreibung des Bandes gibt E. Boehmer, Romanische Studien VI 110 (1883).

Bei der Herausgabe habe ich offenbare Versehen zu bessern gesucht, aber keine Uniformierung der Formen angestrebt. V habe ich in V̈ geändert, wo bloß der Mangel dieses Buchstabens in der Druckerei die Ursache war. Auch è hätte ich wohl besser überall durchgeführt, da das gleiche Wort, z. B. Sènger, bald so und bald mit Akut bezeichnet ist.

Obschon das wissenschaftliche Studium des Engadinischen nicht weit zurückreicht, ist es nicht mehr notwendig, jeder Textausgabe eine Grammatik beizugeben. Ascoli hat seiner Lautlehre des Unterengadinischen unsern Text zugrunde gelegt, Meyer-Lübke hat in seiner Grammatik auch oft auf das Engadinische — allerdings mehr auf den Dialekt des Oberengadin — Rücksicht genommen; Looser redet in seiner grammatischen Behandlung der Schulserbibel (Roman. Forschungen XIV) oft auch von unserm Psalter.

So gebe ich diesem Literardenkmal bloß Anmerkungen und ein Glossar bei, das seltenere Wörter verzeichnet, die bei

Pallioppi fehlen oder spärlich belegt sind. Zwei Artikel über die zweite Pers. Plur. und das Perfectum historicum bei Chiampel werden in den Roman. Forschungen erscheinen.

Zaccaria Pallioppi sang noch von unserm Dichter:

Acciò ch'ün ama nel divin Salvader
S'ieu tschêl etern e glorius e sgür,
Annunziettast l'evangeli pür,
Levand il tössi del serpaint manzneder.

Allur sclarittast, o fervent musseder,
Eguel ad ün straglüsch, chi fend' il s'chür,
La mamma terra e sieu rich prodür.

E traunter aint, poeta venerabel
Chiantettast eir nella favella veidra
Da teis babuns ün vers appreziabel.

Cu vain però gratificho l'amabel?
Possibel ais, ch'ün il startagl' in peidra,
Mo ch'ün il stampa, què nun ais probabel.

Jetzt ist die Dankesschuld nicht bloß dem Historiker[1]) gegenüber abgetragen.

Zürich, im März 1906.

Jakob Ulrich.

1) Quellen zur Schweizergeschichte Bd. VII—IX.

I.

Über Campells Leben hat T. Schieß in seiner sorgfältigen Arbeit: „Dritter und vierter Anhang zu Ulrich Campells Topographie von Graubünden“[1]) kurz und gut gehandelt; ich gebe seine Darstellung mit einigen Kürzungen wieder.

Das Geburtsjahr Ulrich Campells, romanisch Durich Chiampel, steht ebensowenig fest als sein Todesjahr; beide lassen sich nur annäherungsweise, ersteres etwa auf 1510, letzteres auf 1583 festsetzen. Sein Vater hieß Caspar Campell und entstammte einem Geschlecht, das seinen Ursprung auf die Burg Campé am Ausgang des Schynpasses zurückführte. Die Familie Campell scheint nach der Zerstörung der Burg ins Unterengadin übergesiedelt zu sein und zwar zuerst nach Lavin, später nach Süs, das Ulr. Campell immer als seinen Geburtsort und seine Heimat bezeichnet. Sein Vater, Caspar, war ein eifriger Kriegsmann; er nahm 1516 an einem Kriegszug nach Italien teil und ebenso später an den beiden Müsserkriegen. Welchen Beruf er in der Heimat betrieb, wissen wir nicht; dagegen haben wir Andeutungen, wonach er sich schon früh der Reformation zuwandte.

Über die Jugend Ulr. Campells wird in seiner Chronik nichts näheres mitgeteilt, und auch die Angaben über seinen Bildungsgang sind äußerst spärlich; nur gelegentlich erfahren wir, daß Gallicius[2]) sein Lehrer in den Anfangsgründen des Lateinischen war. Wahrscheinlich verdankte er demselben auch seine Kenntnis des Griechischen und die Ausbildung für den

---

1) Beilage zum Jahresbericht der Naturforschenden Gesellschaft Graubündens. Neue Folge. Band XLII—XLIV.

2) Derselbe, der das Vorwort zu Bifruns Neuem Testament und unserm Psalterium schrieb.

geistlichen Beruf; für den Besuch einer Universität liegen genügende Beweise nicht vor. Jedenfalls war der junge Ehemann 1537 von der Heimat abwesend, und zwar studienhalber, als ihm von seiner Frau am Himmelfahrtstage ein Töchterchen geboren wurde. Dieses Kind war so schwach, daß der Großvater, Caspar Campell, die Nottaufe an ihm vornahm, wie er denn auch in seinem Hause schon oftmals Gleichgesinnten das Evangelium ausgelegt hatte. Über diese Nottaufe entstand ein gewaltiger Aufruhr, der schließlich die Ansetzung einer Disputation in Süs gegen Ende des Jahres zur Folge hatte. Von derselben hofften die Anhänger der alten Lehre, sie werde der Ausbreitung der Reformation im Engadin, welche von Gallicius begonnen worden war, Einhalt tun; aber das Gegenteil erfolgte. Eben durch die Disputation, welche mehrere Tage dauerte, fand die neue Lehre erst recht Eingang. Campell war wohl schon vor dieser Zeit zurückgekehrt und hatte eben eine schwere Krankheit durchgemacht; obwohl noch nicht völlig wiederhergestellt, wohnte er der Disputation von Anfang bis zu Ende bei und referierte dann später in seinem Geschichtswerk im 58. Kapitel eingehend darüber.

Über die nächsten Lebensjahre Campells sind wir wieder ganz ungenügend unterrichtet; 1548 finden wir ihn in Klosters und zwar als Pfarrer: ob dies die erste Pfarrstelle war, die er bekleidete, und wann er sie angetreten hat, verschweigt er leider. Am 14. Juli 1549 bekämpfte er in Klosters auf der Kanzel von Amts wegen über die Abschließung von Bündnissen redend die damals im Werke liegende Erneuerung des Bündnisses mit dem König von Frankreich; Ende des Jahres wohnte er in Davos den Verhandlungen über den Sigelstreit zwischen dem oberen und dem Gotteshausbund bei. Mitte Juni 1550 befand er sich noch in Klosters, wurde aber im gleichen Jahre als Prediger nach seinem Geburtsort berufen. Schon seit etwa 22 Jahren hatten verschiedene Familien von Süs sich von der alten Lehre abgewendet und die Predigten in Lavin besucht, auch bisweilen von auswärts Geistliche zur Predigt in ihren Häusern oder selbst in der Kirche berufen, darunter eine Zeitlang auch Campell; erst jetzt aber hatte bei einer günstigen

Gelegenheit von ihnen die Abschaffung der Messe und die Berufung eines reformierten Pfarrers durchgesetzt werden können.

Campells Stellung in Süs war anfänglich sehr schwierig, da die Gegenpartei sich nicht zufrieden gab, selbst zu den Waffen griff und namentlich ihm und seinem Vater Nachstellungen bereitete. Er ließ sich jedoch nicht abschrecken, sondern war unablässig zur Einführung der Reformation auch in andern Gemeinden tätig. 1551/52 predigte er in Zernez in einer von der Gemeinde hierfür eingeräumten Kapelle, dazu aufgefordert von einer kleinen reformierten Partei, und trug schließlich den Sieg davon über den lange widerstrebenden Ortspfarrer, der 1553 auch übertrat. Daneben versäumte er seine Amtspflichten in Süs nicht und fand sogar noch Zeit zu dichterischer Produktion; am 15. Mai 1554 wurde sein erstes romanisches Drama Judith und Holofernes unter großem Zudrang aufgeführt. Gegen Ende des Jahres sandte ihn die Synode nach Zuoz, der bedeutendsten Gemeinde des Oberengadins, damit er das im Februar des gleichen Jahres von Gallicius dort angefangene Werk der Reformation durchführe, und erhielt von seiner Gemeinde Erlaubnis, für 16 Monate dorthin überzusiedeln. Er predigte nun bis März 1556 nicht nur in Zuoz, sondern auch in Madulein und den Reformierten in Camogasg jede Woche, in Süs alle zwei Wochen einmal, am Sonntag, öfters auch in der St. Georgskapelle bei Scanfs, einem ehemaligen Wallfahrtsorte, sowie in dem Armenhaus Capella unterhalb Scanfs, und überall, außer in Camogasg, wurde die Messe abgeschafft. Nach Ablauf des Urlaubs kehrte Campell nach Süs zurück und blieb dauernd dort bis 1570; als Pfarrer dieses Ortes wurde er 1561 mit Fabricius, Gallicius und zwei andern von der Synode an den Bundestag zu Ilanz berufen, um die Bündner Pfarrer gegen den von der päpstlichen Gesandtschaft erhobenen Vorwurf der Häresie zu verteidigen, und nahm 1562 an einem Kolloquium teil, das in Larsin wegen anabaptischer Regungen am 19. April abgehalten wurde; er bezeugt auch, daß ohne des Gallicius und später seine eigene eifrige Bekämpfung die von F. Calaber und andern ausgestreuten wiederteuferischen Lehren im Engadin kaum hätten ausgerottet

werden können. Unzweifelhaft ist er in dieser Zeit als der Führer der Reformierten im Engadin zu betrachten und hat um dieser ausgebreiteten Tätigkeit willen nach Gallicius, der 1550 nach Chur berufen worden war, den ersten Anspruch auf den Namen eines Reformators des Engadins.

In diese Zeit des Aufenthalts in Süs fällt auch die romanische Übersetzung der Psalmen, die er mit teils von ihm, teils von andern verfaßten (resp. übersetzten) religiösen Liedern und einem erweiterten Katechismus[1]) 1562 in Basel auf eigene Kosten herausgab. Zwei Jahre später wurde wieder ein von ihm gedichtetes geistliches Drama Joseph, das zweite im Unterengadin, in Süs aufgeführt.

Nach Art der reformierten Geistlichen jener Zeit wollte Campell aber nicht nur in kirchlichen, sondern auch in politischen Angelegenheiten sein Volk beraten und leiten; freilich hatte er hier weniger Glück. Auch seine Berufung an die Regulakirche in Chur 1570, der er folgte, brachte ihm mehr Verdruß als Freude, eben durch den Umstand, daß sehr viele die Einmischung der Geistlichen in das politische Getriebe und die Parteikämpfe als lästig empfanden. Campell gab 1573 seine Entlassung, um zu sehen, ob er das Vertrauen der Behörden noch genieße; diese machten seinen Zweifeln ein Ende, indem sie ein halbes Jahr später seinen Nachfolger wählten. Im August 1574 verließ er die undankbare Stadt und trat die Pfarrstelle in Schleins an, das nun für den Rest seines Lebens sein Aufenthaltsort war; hier wirkte er immer noch rüstig und streitbar bis zu seinem Ende, nicht nur mit der Vollendung des in Chur begonnenen Geschichtswerkes, die Historia Rätica, beschäftigt, sondern trotz aller widrigen Erfahrungen noch regen Anteil nehmend am kirchlichen und politischen Leben. Nicht lange nach 1582 mag der unermüdliche Kämpfer sich zur Ruhe gelegt haben, „wenn vielleicht auch nicht versöhnt mit dem widrigen Geschicke seiner spätern Jahre, so doch gewiß mit dem festen Glauben, ein auserwähltes Rüstzeug Gottes im Kampfe für die reine Lehre und die echte Kirche Christi gewesen zu sein“.

---

1) Von dessen Wiederabdruck wir Abstand nahmen.

Chiampells Bearbeitung des Psalmenwerkes ist wohl das hervorragendste Werk nicht bloß der engadinischen, sondern der ganzen rätoromanischen Literatur. Man mag über ihn als Reformator verschieden urteilen; in der Geschichte der romanischen Literaturen verdient er einen Ehrenplatz.

II.

Bifrun ließ 1560 die erste rätoromanische Übersetzung des Neuen Testaments in oberengadinischem Dialekt erscheinen. Die Psalmen Davids wurden zuerst von Durich Chiampel zusammen mit geistlichen Liedern in unterengadinischem Dialekt bearbeitet und in Basel 1562 gedruckt; das Jahr 1606 erlebte zwei Neuauflagen, eine in Basel, eine in Lindau; später verschwand das Psalterium rheticum vor andern Übersetzungen.

Es erweist sich dieses Werk auf den ersten Blick als eine Bearbeitung des in den reformierten Ständen eingeführten Gesangbuches, das den Titel trägt:

Nüw gſangbüchle

von vil ſchönen Pſalmen und geiſtlichen liedern,
durch etliche diener der Kirchen zuo Coſtentz und
anderstwo merklichen gemeert, gebeſſert und in
gſchickte ordnung zeſamen gſtellt, zuo übung und
bruch irer auch anderer Chriſtlichen Kirchen.

(Holzschnitt, eine Weide, an deren Stamm Frösche hinaufkriechen, in einem Bande die Umschrift: Chriſtoffel Froſchover zuo Zürich),[1]) lat. getruckt zu Zürych by Christoffel Froschover, im Jar | MDXL.

Nr.	Psalm		
1.	1.	**Wohl dem menſchen, der wandelt nit — .**	Ludw. Oeler.
2.	2.	**Hilf Gott, wie gaht es immer zu — . .**	Andr. Knöpchen.
3.	2.	**Warumb tobet der heiden Hauff — . . .**	(Ludw. Oeler).[2])
4.	3.	**Ach Herr, wie ſind meinr feind ſo vil — .**	(L. O.)
5.	4.	**Erhör mich, wan ich ruoff zu dir — . .**	(L. O.)
6.	5.	**Erhör mein wort, mein red' vernim — .**	(L. O.)

1) H. Weber, Geschichte des Kirchengesanges in der deutschen reformierten Schweiz seit der Reformation. Zürich. 1876. p. 11 und pp. 204—208.

2) Die eingeklammerten Namen fehlen im Druck.

Seite CX. Hienach volgend die geistlichen Gsang und Christlichen lieder, deren etliche in der Kirchen vor oder nach den predigen, etliche aber allein ußerhalb an statt der üppigen und schandtlichen wältliedern gesungen werdend.

Seite CCXIII. Hienach volgend etliche gantz Christliche und gschrifftmäßige gsang, welche doch in der Kirchen nit gebrucht werdend.

Auf dieses Gesangbüchlein verweise ich mit = G. Wo ein deutsches Original fehlt, ist dies durch ein Kreuz angegeben.

III.

Als Grundlage zur vorliegenden Ausgabe diente das auf der Stadtbibliothek Zürich befindliche Exemplar. P. XVI bis XXXI unserer Ausgabe entspricht p. 1 bis 25 des Originals; p. 26 bis 32 enthält das Verzeichnis der Lieder und ist hier abgedruckt p. 419 bis 425. Hierauf schließt sich der Text an p. 33ff. P. 54 folgt im Original ein Druckfehlerverzeichnis, das hier fehlt.

---

[1] V̈n cudesch da
Psalms, chi suun fatts è miss da chiantar in Ladin, ils quaus suun impart eir uyuaunt statts luguads da chiantar in Tudaischk, èd impart brichia. Proa quai alchiünas uschèlgœ sąingchias Chiantzuns Spirtualas, impart trattas our da lg Tudaischk, èd 5
impart fattas da nœw in Ladin: improa tuottas chi s' cuuèngen cun lur uardad è la scrittüra sąingchia, èd our da quella tuutas.

Tuott tratt aqui insemmel in ün coarp: è dritzad a chiantar in Romaunsch, traas DVRICH CHIAMPEL, saruiaint da lg Euangeli da IESV CHRISTI a Susch in Ingadina dsuott. 10

Scha lg ais qualchün d' buona uœllga intaunter wuo, schi chiaunta Psalms. IACOB CAP.

O quun duutsch ais teis plæd a meis maguun, tscheart ch' lais a mia buocca plü duutsch choa meil.
Psalm CXIX. 15

[2] Lg ais er sün quai chia Psalms ais, u chiantzuns tuuttas our da lg Euangeli chia saingkias parsunas haun chiantad, awaunt iminchia Psalm u chiantzun, schantad la summa u lg argument, chi cumpillga ils puingks cuortamaingk da quai chia
5 in quell Psalm u chiantzun staa, chia é(s) s' poassa tuott taunt mélg incler, a ché prapæst è giaigia, &c.

Quell chi haa fatt ilg cudesch, hawet eir miss las noattas in lg seis exemplar, da tuot ils Psalms è Chiantzuns chia qui aint staun: moa siand chia lg Stampadur nun haa tngüd par-
10 deart ilg uorden da schquitschar las noattas, schi ha 'll quellas stuüd lasschar dawoa, infyn ad ün auter temp. Ed in lœch da quellas inguid' ell in lg printzipi dad iminchia Psalm u Chiantzun, sün lg cudesch Tudaischk da ls Psalms, chia queaus chi s'intlègian sün las noattas, chiattan üna buna part da quellas
15 in less cudesch.

Proa quai ais sün lg dawoa proa lg cudesch da ls psalms miss eir ün Catechismus, dad intraguidar ud infurmar la giuuentün.

[3] Philippus Gallitzius chi Salutius a la Christiauna giuuentüd èd (ed. id) a tuot Christiauns d'Ingadina, gratzgia è paasch da Deis, traas Iesum Christum.

In tuott ilg muond ch' huossa par gratzgia da Deis s' preidgia l'Euangeli, suun chi scrywen è chiauntan Psalms è 5 bellas Chiantzuns a laud èd ingratzgiamaint da Deis, èd auisamaint da lg proassem, choa eir quell dee crair è s'impissar. Sul proa nuo in noassa Ingadina mauncka blear in quai. Brickia chia lg Euangeli nun uènnga in noassa terra pradgiad (Parchè ch'ell ais imprüm schkumantzad a ngyr pradgiad in 10 Ingadina dsur è dsuott in ls 1524. anns: da mai imprüm, è dalandrinaun eir dad auter fidels pradgiaduors d' la [4] noassa terra blears, fina (ed. sina) ch'eir alchiüns our d' Lumbardia naun sün lg dawoa suun ngüds proa nuo. Improa nuo nun haweiwan Poëts è parsunas sapgiauntas chi ns pudessen eir in quai ngyr 15 in agiüdt. Parchè tü, Christiaun lectur, deisch ssawair ch'è s' chiatta aunt uaingk u trenta alatrads è chi uschelgoa pür bain sapgian, choa pür ün Poet, chi hagia ilg mœd è lg ssawair da faar indrett schantadas chiantzuns, chia ls plæds tuots s' cumbütten è s' raspuondan, schkoa è dee esser èd auda in üna 20 tngyn ouwra. Moa huossa haa Deis eir a la noassa terra fatt quella gratzgia è datt quell duun, ch'ella haa brickia pür la uiua preidgia da lg saingk Euangeli, moa eir lgieut chi ssaun metter in lg noass languack la Scrittüra saingkia (schkoa haa fatt huossa dincuort cun lg Nouw testamaint ilg bain sapgiaunt 25 Iachiam Bifrun) è faar Psalms cun quella dèschauntza schkoa huossa ais ditt (ilg qual ais ün spetzial duun da Deis). Parchè chia lg noas languack mæ nun ais statt [5] scritt, nè eir crett brick ch'ell s' poassa scriwer, infyn awaunt brick blear anns, chia lg saimper deng da ngyr cun hunur numnad huom ser 30 Ioan Trauers da Zuotz haa ell imprüm scritt in Ladin la noassa guerra, chi haa schcumantzad cun nuo lg Chiastlaun da Müsch, da lg qual nuo ns hawain stuüd ustar cun l'arma, incuntra lg qual Deis (e) ans haa datt uittoargia è ns cussaluad in noassa frytad. Huossa (schkoa eug hawèg cumantzad a dyr) 35 haa Deis muuantad sü lg huneist, alatrad èd in la Scrittüra

sainchia bain affundad Sar Durich Chiampel, chi haa miß in Ladin quell bel cudesch da ls Psalms, da quell fidel è grandamaingk da Deis ludad raig è saingk prophet Dauid, (cun autras
40 eir bellas saingchias Chiantzuns spirtualas tzuond da nœw fattas) cun taunta ssientza, taunt beaus plæds, taunt' adastretza è gratzgia, ch'ün stoua s' mürawlgar. Parchè ch'ell cun quaist seis seriwer haa miss laa brickia pür ilg mainung d' la scrittüra da lg Prophet, moa eir pardütt chia lg noass
45 languack, chi uain tngüd groasser, haa eir la sia gratzg' èd amur, uschè bain schkoa eir qual auter. Pür tu huossa chi lèr ssasch lègia è chiaunta quaistas chiantzuns, chi poan tai è queaus chi t'auden adastrar in la uia da lg Sènger. Parchè chia ls uèlg ductuors haun ditt, chia ls Psalms saian ün sum-
50 mari è lg metzguilg da tuotta la scrittüra saingchia. Parquai schi artschaiwa quaist cudesch cun laud a Deis, è sapgiasch graa, ch'ün poassa hawair buna uœllga da scriwer plü, è foarsa faar eir auter, chi a tai saia bœn èd hunur a tuotta la noassa terra, la quala hagia eir tscharwellas è lgieut chi sapgian. Qui
55 nun t'uain miss awaunt auter choa quai chi ais hunur a deis è salüd d' las oarmas. Deis saia quell chi ns illgümna, ch'nuo cunguosschan plainamaingk la sia uia, è quell bain ch'ell ans faa traas seis sulettnad filg Iesum Christum, ün Deis cun lg Bap è lg Spiert saingk.
60 Amen.

Datum à Cuira, a lg 15 dy d' May da lg ann 1562.

[7] Durich Chiampel rougua èd awuira gratzgia, paasch, sandadt è salüdt da Deis Bap, traas Iesum Christum, a lg Christiaun legiadur.

Cumbain, chiarisschem amych, chick chi uainsch quaist
5 noass cudesch a lèr, ch'eug nhag quaista lawur awaunt bain intzaquaunt ąnns tngida impart fatta, numa par mia bragiadella, ud eir par amur dad alchiüns spetzials amychs: è tzuond brichia cun prapœst da wlair quai intzacura daar a la stampa a lasschar a la lgüm schquitschar oura, lg pustütt a lg muond
10 chia hussa da noass tèmp ais, in lg qual sun taunta alatrada

lgieut, chi haun lasschad èd iminchiady lasschan oura in iminchia languack, taunt alatrad cudeschs, è sąingchias bellas lawuors, intaunter ils quaus eug poass bain racunguosscher, ch'eug nun saia da metter, nè da ngyr schmaad auter choa schkoa Saul ngywa quidawaunt schmaad intaunter ils profets, schi bain aunt ch'eug dess ngyr numbrat intaunter ils nunalatrads, taunt schkoa Corydus: è siand chi sun lhura lascuntra intaunter queaus chi ssaun pauckett, taunts uschè plains d'inuildgia, chi nun ssaun swess faar inguotta chi uala, è quai ch'auters faun, nun ssaunai auter [8] choa dritzar oura è schdangar, èd uschè als pagiar èd ingratzgiar, par la fadigia è pissèr chi uain miss par lur nütz è salüdt. Moa cumbain (dyg eug) ch'eug nun eira tzuond inguotta sün senn, par las chiaschuns huossa dittas, da lasschar quaist yr oura a lgüm, schi m' hag eug improa lasschar uoaluer è müdar giuo da quell senn: è nhag uschè wlgüd quaist faar stampar, èd in quella guisa eir eug qualchiaussa, dawoa la mia flaiwla statta, purtar in lg taimpel da Deis ilg Sènnger, proa seis sąingk saruetzi a seis laud èd hunur, sch'eug nun poass aur èd argient, u peidras pra(r)tziusas, giawer pells d' chiawra, siąnd chia è stueiwa eir quellas hawair proa lg taimpel da Salomon. Equai nhag eug wlgüd faar ilg plü par quaistas chiaschuns.

In lg prüm par chia siąnd eir in noassa terra, uschè bain choa in qual auter pagiais blearas bunas suttillgas tscharwellas dad imprender, schi ngissen adastradas, las qualas improa brichia tuottas, parchi nun haun la pussauntza da la rauba, poan yr in terras eistras ad imprender, ilg Tudaischk neaunck, u lg Lumbard, taschair ilg Latin è Greck, &c., chia queaus eir hagian inqualchiaussa dad emprender a lèr èd a seriwer, giawer in noass plæd, ilg qual eaus poassen faar cun pauck cuost, stąnd in lur chiasas, èd improa cun blear è dalattaiwel nütz: lg pustüt siand chia blears d'Ingiadina Dsuot plaundschen fick (ed. sick) par quai, ch'eaus wlessen chia è fuoss u ngiss schquitschad oura inqualchiaussa eir in lg plæd d' Suott Puunt Auta, ilg qual saia ad eaus plü in ąmm, plü chiœndsch è leiu dad imprender è da lèr.

E lhura eir par quaist, chia queaus chi ssaun u uènngen
ad imprender dèck noass languack, hagian eir eaus inqual-
50 chiaussa brichia pür da lg Nouw Testamaint (ilg qual ais huossa
d'incuort traas ilg bain amuossad Ser Iachiam Biwrun da
Sammadæn, laschad oura in Ladin), moa eir our da lg Veider
Testamaint, ch'eaus poassen è brichia pür udyr dad auters,
moa eir cun lur agien œlgs uair, our da lg qual eaus poassen
55 imprender a cunguosscher lur Deis, èd a quell a seruyr, da
quell s'impissar, è cun quell tschartschar è s' dalettar: ilg qual
ais ün fidel deuoat Christiaun, ilg plü bell dalet è la plü
nützaiwla allagrusa chiaussa, chia in lg muond mæ poassa
esser. Siąnd eir chia lg pustütt aint in lg cudesch da ls
60 psalms, ais tuotta la süstauntza da la uaira cretta Christiauna,
è ductrina da lg Euangeli, uschè bain, clær è kraftaiwelmaingk
(ed. krafl-) (par nun dyr plü) cun üna spetziala arsantüm,
gratzgia è uiuur, cumpillgada è sarrada, choa in qual auter
cudesch da la scrittüra sąingchia: chi uoul pür cun diligèntza
65 lèr è s'impissar. Da lg qual eug m' cradaiut ad hawair lg
intlètt da quell spiert chi fawella in ls psalms bain è clær in
quaist noass cudesch miss èd asseguüdt, da lg qual improa
eug uœlg è dee auters chi s'intlègien, ils quaus uènngen quaist
a lèr, lasschiar giüdichiar.
70 Mèlginauaunt nhag eug quaist eir par quai uu[10]lgüd
faar, par ch'eug dawoa lg meis uffitzi cuffessa è preidgia la
uardad, lg laud èd hunur da Deis, brichia pür cun la buocca,
moa eir cun lg maun è cun la penna, èd uschèa in inqualch
guisa lasscha oura è cuffessa la mia cretta in Deis. E chia
75 in quella guisa uènnga a la fyn la uardad è laud da Deis
aunt ilg giuwonessem dy par scritt rasad, lasschad oura è
pradgiad in tuott languacks da lg muond, eir in quell chia
quidawaunt nun ais stat scritt, schy, ais statt schmaad ch'ell
nun s' poassa scrywer.
80 Eug nhag eir quaist uulgüd faar, parchia chi uoul gugent
esser leidt u s'allagrar cun chiantar, hagia èd imprenda
chiantzuns, cun las qualas ell poassa staar da buna uoellga, è
chiantąnd s'allagrar cun Deis è brichia incuntra Deis: cun seis
nütz è salüdt, è brichia cun seis grąnd dąnn è cundamnatzgiun

da la sia oarma, in chiasa èd our d' chiasa ud eir in baselgia. 55
E chia uschè ngąnd chiantzuns da Deis intaunter ilg pœwel
impraisas, uènngan las chiantzuns chi suun incuntra Deis èd
infidelas, imblidas è lasschadas dawoa: schkoa sun las chiantzuns
mundaunas, schbarlaffadas, pittanaischkias, sturpgiusas, èd eir
las pappalas èd Antichristianaisas; da la quala soart d' chiantzuns 90
sa soula lg pustütt chiantar sün ls cunuiuis è par las uias,
cur la lgieut ais aiwra: schkoa da la awriauntza nun uain
auter choa strasuorden. Par ilg qual eir Saing Paul daa ad
inclèr a ls Ephesers cap. V., chia sun ls cunuiuis nun s' deia
ngyr aiwer plain d'uyn, da lg qual uain strasuorden, moa 95
bain [11] aunt plain da lg spiert sąingk, quatras sa stetta
leidt cun Deis, raschunąnd è chiantąnd psalms è chiantzuns
da Deis, brichia pür cun buocca u cun la uusch, moa eir cun
lg cour: chia quatras uènnga a lg crastiaun fatt ad imaint ilg
bain chia Deis ans haa fatt è ns faa ch'ell uènnga muuantad 100
a lg ingratzgiar dauoutamaingk: èd uschè s' poassa uyuer in
paasch, stąnd l'ün a l'auter subgiett, è cun temma da Deis:
Chia uschèa uoul S. Paul, chia s' parchürąnd da l'awriauntza,
è stąnd cun temma da Deis, è chiantzuns da Deis, s' lasscha
esser da chiantar è da tschantschar (schkoa ell dysch nywaunt 105
impa südsura) plæds spurchiaiscks, sturpgiuus, narrs, uauns,
u schgiandesslus, plains d' pittanœng, d' malnettischa, è' d'ali-
aretza (?): quatraas soula ngyr l'ira da Deis è chiastigiamaint
sün ls uffaunts dschubedis èd ardünads.

Lg plü dawoa m' haa eir quaist fick muuantad a lasschar 110
quaist schquittschar, ch'eug nhag chiattad chia blears da queaus
chi m' haun tngüd ruguad quaist cudesch ad impraist, haun our
da quell u swess scritt ud auters lasschad scriwer giuo blears
psalms u chiantzuns, las qualas cur eug guard indrett, schi
chiatt eug blears falls alaint, traas chia queaus chi haun scritt 115
giuo, haun tngüd pauca diligentza è scritt maal cun chiawalg.
E cuntuott parchia quai nun poassa plü dwantar è chia in-
qualchiaussa da quaista lawur nun uènnga rasada oura a la
cummüna, nè plü bœn nè plü maal choa dachoa ch'eug mweß
l' hag fatta è brichia [12] dawoa ch'auters l' haun wlgüd mèlgdrar 120
u guastar, schi l'hag eug wlgüda lasschar ngyr a lgüm traas la

stampa, ingual (taunt schkoa pussibel ais) schkoa eug nhag scritt, è quai traas blears cudeschs, chi saian tuots l'ün schkoa l'auter.

125 Quai sunn las chiaschuns da quai ch'eug nhag aschkiad aqui tour a maun, è chi m'haun muuantad a faar quaist: lg pustütt siąnd chia quell fidel èd aut alatrad huom, Ser Philippus Gallitzius nun m'haa qui schkusslgad, moa bain aunt cusslgad ch'eug fattscha schkoa quell chi ais meis spetzial bun amich è
130 uèlg fidel schuolmaister u pręceptor. Eug nhag eir crett, chia quai daia purtar brichia dąnn è mendhunur, moa bain aunt salüdt, üttel èd hunur a la noassa patria u terra, traas las chiaschuns surscrittas. Da lg qual improa nuo wlain ruguar Deis noass buntadaiwel Bap celestial, uy da lg qual sul
135 quai staa, ch'ell uœllga imprastar la sia gratzgia, chia quandroura cresscha blear bun frütt, a seis laud èd hunur, èd a salüd da seis fidels. E tscheart sch'eug uèng uedząnd chia quaist poarta inqualck racunguosschèntscha è graa, schi uènng eug foarsa cun auters insemmel a ngyr muuantad a lasschar
140 oura eir auter plü, ch'eug nhag par lg tèmp passad fatt in Ladin.

Huossa dawart ilg chiantar psalms è chiantzuns da Deis, in baselgia ud our d' baselgia, in quaunt quai s' deia faar indrett, s' poa ssawair è bain tzuond in[13]drett intlèr our da quella fick alatrada præfatziun u pream da Ioannis Zwick,
145 chia nuo huossa dawoa ngyn a schantar, miss oura da lg Tudaischk in Ladin. Vschè t'uœlg eug, chiarisschem amych Legiadur, hawair ruguad, tü uœllgasch quaist tour sü in bœn, è toutt ilg cudesch lèr cun diligentza, è tuottas chiaussas alaint cunferyr è metter par mètz la scrittüra sąingchia è
150 brichia schdangar, blasmar è cundamnar inqualchiaussa chia tü nun ssaasch, infina ch' tü nun haasch intlètt raschun da mai. Aqua saiasch racumandad a Deis, ilg qual t' uœllga dafender èd ustar da maal, è cun seis sąingk Spiert saimper t' cussaluar è reidscher dawoa la sia sąingchia uœllga.

155 Amen.

Datt a Susch, in Ingiadina d'DSuot, in lg 9. dy d'Awrilg, in lg ąnn da la naschéntscha da noass saluader Iesu Christi. 1562.

[14] Ilg Pream fat a dafender èd a mantngair ilg chiantar da la baselgia, chi dwainta cun drett uorden, traas Ioannem Zwick.

Cumbain chia è staa blear uyd quai chia in da tuottas soarts d' chiaussas saimper s' giüdichiæsscha è s' santèntzgia 5
cun dretta discretziun u datzawrauntza, schi sun improa amuo mürawlgusamaingk paucks chi s'uœllgan da quai daar fantaschia.
Cun lg chiantaar ais pür eir uschèa, uy da lg qual blears sa schkiampüttschan, è rœst schkudün dawoa seis agien mœd.
Moa nun pagè improa brichia dyr: Quell uoul uschè (ed. nschè); 10
cuntuott aisè drett; Quell auter nun uoul quai, cuntuott nun aisè drett. Moa uschè ualè a dyr: Quai chi nun ais incuntra Deis, quai ais drett, quai incuntra Deis nun ais drett. Parchia nuo eir uschèa nun uœllgan inguotta in terra auter choa quai chia noass Deis uoul in tschèl. 15
Muo schi aisè la dmandada, scha chiantar intaunter ilg pœwel Christiaun saia incuntra Deis u brichia? Quatraas uain a s' cunguosscher lhura, scha quai s' poassa duwrar u nun? Talchiüns digien chia chiantar saia par quai incuntra Deis, chia Christ nun lg hagia in lgur infulliad nè cummandad, 20
cun tuott nun poassè eir esser. Raspoasta. In lg prüm: Vschè pauck choa Christ haa cummandad chi s' schiaunta, uschè pauck lg haa 'll eir dschcum[15]mandad. Cuntuott nun pagia quell dyr inguotta, è rumoainga ilg chiantar üna libra frya chiaussa chy poa esser u brichia, saimper dawoa quai 25
ch' la searua a Deis a laud, èd a la lgieut poa esser nützaiwla è buna. Vschè nun uala eir quell tschantschar inguotta: Christ nun haa ditt: Prears den hawair mulgears, cuntuott nun poannè hawair ingiünnas. Item: Ell nun haa ditt: Yd è battigiad uffaunts, parquai nun s' poan uffaunts battigiar, &c. Inua 30
üna chiaussa nun uain in la scrittüra cun nuom pür nè cummandada nè dschcummandada, schi ramaing la libra. Mèlginawaunt quai chi ais liber u fraunck, s' dee dritzar dawoa la cretta è la chiaritad. Scha chiantar damæ poa in ün cummün proa quai esser bun, schi s' poaè chiantar: scha quai nun, 35
schi s' poall lasschar dawoa.

L'autra, cumbain chia la scrittüra nun cummąnda è dysch: Yd dawent, wuo deit è stuait chiantar, schi mett' la improa blear buns exaimpels èd admonitziuns awaunt da bun fidel
40 chiantar: Moises è ls uffaunts d'Israel chiantaun a lg Sènnger üna chiantzun, cur ell ls hawett mürawlgusamaingk cun sia uirtüdt spandrad our dad Egypta. Dee lhura huossa esser incuntra Deis chiantar a lg ludiar èd ingratzgiar üna chiantzun, siąnd nuo spandrads plü choa our d'üna praschun? Eaus
45 chiantaun üna chiantzun a lg Sènger, huossa l'ün huossa l'auter in rouda, proa la funtauna chia Deis a ls da.

Nun s' dee lhura eir pudair chiantar intaunter ilg [16] pœwel dawart la uyua funtauna chia Christus ais? Vschè pudess eir ngyr datt ad intlèr dawoa la lungua, dawart ilg
50 chiantar da Dauid, da Salomon è dad auters. Schy dysch inqualchiün: Quai sun exaimpels da lg Veider Testamaint, ils quaus nun pagian in lg nouw. Nuo èsschen ün pœwel spirtual, è denn chiantar a Deis in lg spiert. Raspoasta. Nuo dessen eir traas ilg Spiert Sąingk esser taunt bain amuossads
55 in lg cour, chia nuo nun hawessen eir ingiün bsœng da lg prędgiar. Moa inua sun il[s] ses spirtuals? Proa quai nun s' poa tzuond brichia faar quella raschun chia ün pœwel spirtual nun poassa yr intuorn cun chiaussas dadoura nè faar inqualchiaussa d' corporal. Vschelgœ dess ell ad ingual bain
60 uschè pauck tschantschar eir, siąnd chia quai ais üna chiaussa corporala, chi haa flad è uusch uschè bain choa lg chiantar. Item nun dessen blears pruss spirtuals Iüdeaus hawair aschkiad chiantar è ludar Deis? V nun dessen queaus hawair pudüdt esser spirtuals, par amur ch'eaus hawessen chiantad? Ils
65 exaimpels suun eir scritts par bain, ch'auters poassen dawoa sumlgauntamaingk faar uy d'Deis è lg ludar par sia buntad u bain ch'ell faa. E nun poa mæ esser incuntra Deis è chiaussa nun spirtuala ludar Deis è traar dawoa ün bun exaimpel. Quai chi nun ais chi lauda Deis, è nütz a gl proassem, quai sun
70 ouwras da lg uadrüsch chiarnal crastiaun, sèa impissar, tschantschar u chiantar. E lascuntra: Chiaick chi searua a Deis proa laud èd [17] a lg proassem proa bœn, quai ais chiaussa da lg nouu spirtual crastiaun, saia impissar, fawlar ud eir

chiantar. Proa quai haun ils apostels swess ammonydt a chiantar. A ls Ephesers cummąnda Saing Paul, ch'eaus deian 75 intaunter lgauter fawlar da psalms è da chiantzuns spirtualas. Sch'eaus denn la dawent fawlar, schi lg poannè eir chiantar. Parchiai quai sun psalms u chiaunts da laud è chiantzuns spirtualas chi tunan da laud da Deis è da chiaussas spirtualas. Schi dysch inqualchiün: Ell fawella alaa da lg chiantar aint 80 in lg cour. Raspoasta. E nun sa seerra uschè: E s' dee chiantar in lg cour è da cour, cuntuott aisè cun la uusch è cun ls plæds dschcummandad, uschè pauck choa è s' poa eir sarar in quaista guisa: E s' dee urar in lg spiert èd in la uardad, cun tuott nun s' dee urar cun plæds. Moa chi uoul 85 indrett santentzgiar, quell stoua cuffessar, chia chiaick chi s' poa in lg cour impissar, chia incuntra Deis nun ais, nun saia eir incuntra Deis a tschantschar u chiantar lgess. Cuntuott schkoa S. Paul ammuossa da lg urar, chi dwainta cun lg fladt, ilg qual poassa esser, cun quai lg milètt saia laproa: ingual 90 uschè a fawell' ell eir da lg chiantar, chi dwainta brichia numæ in lg cour, moa eir cun lg fladt. Saing Iachiam wląnd ammunyr (ed. -yt) chia cur è uaa proa indrett è bain dawoa Deis, s' deia a quell cun allgretzgia ingratzgiar, dysch ell: Scha inqualchün haa maal u fadigia, quell dee urar. Scha 95 inqualchün ais d' buna uœllga, quell dee chiantar psalms.

[18] Item siąnd chia ls Christiauns ngywan malamaingk inchiaschunads, schkoa queaus chi dessen esser mala nuschaiwla lgieut, è par quai ngywan iminchiady blears tzaintza number pirantads, schi ls schküsa Plinius Secundus uy d' lg imperadur 100 Traiano, èd intannter auter dysch ell, chia lür üsauntza saia sün la damaun aunt dy a chiantar a lur deis Christo ün chiaunt da laud. Ilg qual ais cumpack ydt proa brichia pür (ed. pur) cun pissar è tschantschar, moa eir cun drett chiantar. Moa dess ün ta[n]gyn chiantar a laud èd hunur a lg sènger Christo brick 105 esser statt ün chiantar spirtual? E dessen ils Christiauns par amur da lg chiantar brick esser statt ün spirtual pœwel?

Schy s' dyschè darcheau: lę ilg cour nun ais improa brichia saimper laproa. Raspoasta. Amo nun ais cun quai pruwad, chia lg chiantar tuott generalmaingk saia incuntra 110

Deis, è chia quell nun poassa in la baselgia ngyr saluad. Parchè chia uschlgœ sa stuess metter giuo eir la cummünna uratzgiun, lg predgiar, èd auter, è stuess Christ par amur da lg cour da Iüda nun hawair eir saluad u fatt la tschaina
115 brichia. Moa scha lg ais in quella guisa, chia lg chiantar nun uala inguotta, cur ilg cour nun ais laproa, schi cresschè, chia cur ilg cour ais laproa, saia lg chiantar nützaiwel é bun.

Schy s' dyschen lhura, chia è saia awuonda cun lg cour ingual, chia è nun s' bsœnnga inguotta la uusch laproa.
120 Raspoasta. Schkoa è nun sa ssa urar indrett cun plæds tzaintz' ilg cour, uschè [19] nun sa ssaa chiantar indrett numæ cun la uusch tzaintz' ilg cour. Lascuntra, schkoa è sa ssa urar cun lg cour tzaintza plæds, uschè sa ssaa eir chiantar in lg cour tzaintza uusch; quellas duas suun uaira. Amuo improa
125 nun cresscha quandroura, chia par quai nun s' poassa urar cun plæds u chiantar cun la uusch. Moa schkoa lg cour sa douwra proa bœn u maal aindadaint, uschè sa douwran èd haun lur uirtdüt eir ils plæds è la uusch ourdadoura, è quai eir proa bœn u maal. Cuntuott cur ilg cour, plæds è uusch
130 sa douwran insemmel uy d' Deis, è lg crastiaun tschauntscha è chiaunta uy d' Deis dadoura è dadaint, schi ura 'll è chiaunta 'll aint in lg plü bun mœd. Item ils plæds è la uusch agiüdan a lg cour in blearas guisas. Lg saun plü arsaint, è ch'ell nun imblida saiswess brichia baut. Alg oastan laproa blearas autras
135 fantaschias è chiaussas chi lg croudan proa. E cur è s' dchiappa ch'ün crastiaun taunt chia s' preidgia s'impaissa bain metz üna hura dawoa autras chiaussas u ch'ell sün iminchia bun puingk dschess Amen, schi lg dwantass quai blear main. Parchè chia plæds è uusch haun lur alimaint, uirtüdt è proprietadt, schi
140 lur uitta è uiuur uschè bain choa lg cour, amuo improa agualganai è muuaintan ilg cour proa bœn u maal, saimper [20] dawoa quai chi suun buuns u mals. V̈n chi ssaa bain tschantschar u plidar, muuainta ün, ch'ell uain tzuond d'ün auter senn choa ell uyuaunt eira. Mala uerwa attaintan ilg crastiaun
145 da soart, ch'ell par ira nun ssaa chiai ell faa. Buttatsch è spegla nun daun lg ardimaint u cour in la guerra ud in lg suttar, moa è muuaintain ilg cour proa quai chia uywaunt

stawa alaint plain. Agua fraida nun faa la chūtschina chiauda,
moa la la chiattscha la chialur. V̈n bąing (s' dyschè) fa ruin-
guus, èd improa nun faa ilg bąing, ell, la ruinga, moa ell faa 150
ngyr oura la ruinga. Quell ch'ün schdaischda da sū da lg
sœnn, aquell nun daa ell tütta, moa el lg aluainta sū, ch'ell
nun giascha schk'ün chiaruing martsch. V̈n nausch, chiarnal,
malnett chiantar nun faa lg cour da nœw chiarnal è malnett,
moa ell stumpla our auaunt la nauscha chiarn è malnettischa. 155
V̈n nausch fauss spirtual èd infidel chiantar nun faa la in-
delitad u faussa cretta incuntra Deis èd ün fauss saingchütsch
cour da nœw, moa l'ilg muuainta laproa, è lg stumpla our
auaunt proa quai, proa lg qual l'ais uschlgœ da natüra inclinad.
Schi cur ün baingia dysch, chia malas nuschaiwlas ouwras è 160
chiantzuns fatschen ün nausch cour, nun ais quai amuo brick
uschè maal dit. Parchè chia quai faa l'indrett uair santyr è
ssawair da lg maal da lg qual ün nun s' hawess uywaunt mæ
fatt surasenn. Ilg uyn giascha in lg buttschyn sün la fęttscha,
èd amuo ais clær. Moa cur ün maischda la fęttscha, schi 165
uainè tuott tuordsch.

[21] Par quella chiaschun auysa la diuina scrittüra dapar-
tuott chia è s' deia parchürar da faussa ductrina èd exaimpels,
parchia quatraas nun uènnga ün surmnad, &c. Muo schkoa
nauscha maal plæds è chiantars suun nuschaiwels, aguaiglan 170
è daun chiaschun è muuantada proa lg maal, uschè aisè las-
cuntra chia buna uerwa è chiantar ais nützaiwel, aguailga è
muuainta proa lg bœn. Moa schkoa è nun s' poa cun uardadt
dyr, nè s' dee, chia è nun s' poassa chiantar u tschantschar
da chiaussas da Deis in lg cour, eir tzaintza alchüna uusch 175
dadoura è plęds, uschè nun s' poa nè s' dee eir dyr, chia par
quai nun s' poassa u sa sapgia cun plæds è chiantzuns ludar
èd hundrar Deis, &c. Muo schy dygen talchüns: Scha bain ilg
chiantar ais huossa buun è uain duwrad indrett, schi poa 'll
improa baut ngyr maal è duwrad maal indret. Raspoasta. 180
Quai ais bain pussibel, moa par amur da lg strasuorden nun
dee par quai ngyr büttad uia ilg drett uorden. Aur èd argient,
uyn è graun uain eir duwrad mal cun strasuorden. Nun s'
dee par quai faar munaida, samnar èd implantar? Ilg uffilzi

185 da pradgiar uain eir a pudair ngyr in ün grand strasuorden. S' dee par quai huossa lasschar dawoa ilg pradgiar? E cumbain chia lg chiantar nun ais uschè bsünguus è cummandad choa lg pradgiar, schi haa 'll improa eir amuo aint laud da Deis èd amelgdramaint da lg proassem, uschè bain choa autras
190 chiaussas, uschè bain externas u dadoura, èd ais uschè bain ün da cour auisar, choa uschlgœ cun plæds poa dwantar. E dess [22] ilg chiantar da ls utscheaus pudair esser laud da Deis, è lg chiantar da ls Christiauns nun?

Moa quai chia qualchüns pudessen tmair, chia lg chiantar
195 d' huossa tragia sün lg alimaint pappal, nun poa eir brichia cun uardad ngyr ditt, parchè è nun s'ammuossa a chiantar in Lumbard u Latin intaunter ils tudaischks, è chia nè quell chi chiaunta nè quell chi taidla, nun intlègia lg chiantar, è chia ingiün nun poassa u sapgia dyr laproa Amen. Item chia è
200 s' cląmma oura par quell chiantar bleara gratzgia è pardun, u grąnd miert. Item chia dèck lgieut bandida deia chiantar, è ch'our da lg chiantar dwainta ün dalett chiarnal, chi paschainta las urailgas, chi s' stoua undscher la giargiatta cun buun fearm uyn, chia d'iminchia soart uuschs, autas è bassas, pitschnas è
205 grandas, sa stouan accurdar in la baselgia. E ourawaunt nun aisè quell praepœst, chia è saia è dwainta landroura üna marchiantia, u chia l'ün chiaunta par l'auter, par par pagiailga.

Talchüns lasschan quai esser bœn è uair, chia è s' poassa chiantar, è chia è nun saia incuntra Deis, moa haun auters
210 scunters, schkoa ais, chia è nun s' deia chiantar auter choa numæ psalms, u quai chia è stetta uschlgœ dawoa lg pustab scritt in la bibla. Queaus nun haun brick ün maal prapœst, moa els falla[n] in lg drett santentzgiar è datzawrar. Quai che s' tain airy sün la scrittüra, par chiaschun da blears chi l'haun
215 duwrada, èd amuo pudessen quidawoa ngyr a la duwrar cun strasuorden, ais drett è bain fatt, improa chia è nun sa schbütta la [23] spęra ils duuns da lg Spiert Sąingk, ch'ell lawura in da blearas soarts guisas, è chia saimper s' tènnga plü airy blear sün lg cuntngnair èd intlètt da la scrittüra choa sün ls
220 plæds. Tuott crastiauns alatrads è nun alatrads stouen esser praschuners da lg intlètt u prapœst, moa lg pustab è ls plæds

sun frauncks. Quai chia pür s' cunuain cun lg intlètt, lges ais eir scrittüra, par fi[c]k chia ls plæds nun sa sumailgen. Quai chi nun ais sumlgaunta a lg intlètt, quai ais incuntra la scrittüra, par fick chia ls plęds s' pudessen cunwngyr è sch'eaus 225 gia tzuond fuossen. Par quai fawan talchiüns da ls uèlg fidels Christiauns sün lur cuniuis ch'eaus fawan a ls pouwers, chiantar brichia pür our da la scrittüra, moa eir quai chia ün uschlgœ d'imparsai ssaweiua, improa tzaintza dubitt inguotta chi fuoss incuntra Deis è lg intlett da la scrittüra sąingchia. Ad auters 230 inscuntra quai chia ls psalms èd autras chiantzuns suun fats chi s'addetten. A queaus ais da faar eir sul par ls plæds. Nun s'algoardan la proa, chia in chèck guisa chia es poa manar üna chiaussa ad ün buun intlett cun fundamaint, saia bœn, improa saimper, chia a lg intlètt nun uènnga inqualchiaussa tratt 235 giuo. Ils plæds suun da ls fidels, è brick ils fidels da ls plæds, schkoa eir Christus diss da lg sabbath, è S. Paul, chia è saia tuott nœss, moa nuo saian da Christ, pür chia tuott s' cunuènnga cun la cretta è chiaretza, ilg qual ais lg intlèt da tuotta la scritüra diuina. Lhura pillgan talchiüns schkiandel da quai, 240 chia ls psalms uènngen chiantads uia è naun par las uias èd in las chiasas, brichia datschiert è cun hunestad. Queaus nun haun [24] brichia tüœrt, chia lg strasuorden als plascha maal. Parchè scha dschunestad è grobetza staa maal in chiaussas temporalas, schi staa quai aunck blear pè in chiaussas diuinas. 245 Ed è suun cun nuom lgieut groassa awuonda, ils quaus brichia pür douwran chiantzuns da Deis cun dschunestad, moa chi haun iminchidy par mauns in lœch da lasessas blearas uaunas uœdas chiantzuns. E schkoa la cretta pappala ais plaina d' chiantars faussamaingk spirtualas, pagianaişckiamaingk infidels, dad aigien 250 nütz u da lur sack, è nun intlègiantaiwels, uschè ais eir ilg muond plain d' chiantars tzaintza spiert da Deis, è d' leiuas, uaunas, malnettas è nuschaiwlas chiantzuns, in las qualas uain Deis è lg proassem schdaschiad. Par lg qual denn eir ils buns diuins chiaunts da psalms è dad autras chiantzuns taunt 255 main ngyr schbüttads, scha traas da quella soart ngissen las autras chiantzuns impa a lg main. Par quella chiaschun admonescha eir S. Paul ils Ephesers, chia schkoa eaus dessen

lasschar dawoa plæds sturpgiuus, tschauntschas narras è gian-
260 desflas uaunas, uschè s' dessen è eir tzaintza dubitt schkiargiar
da sturpgiusas chiantzuns mundaunas, las qualas nun s' cunuènngen
proa lg laud da Deis nè proa l' hunur da la sąingchia cretta.

La summa da quai tuott ais quaista, chia lg chiantar nun
stoua esser par bsœng, parchiai ch'ell nun ais cummandad,
265 improa poa lg chiantar (da chiaussas sąingchias èd hundraiwlas)
esser, parchiai ch'ell nun ais dschcummandad. Item chia lg
chian[25]tar cun uorden poa esser drett, è ls strasuordens
nun sun ma dretts. Chia fidels crastiauns poassen tuottas
chiaussas dadoura duwrar è dritzar a laud da Deis, a mélg-
270 dramaint lur è da lg proassem, è saian inguotta taunt main
spirtuala lgieut. Chia fauss chiantars dad ammanduas soarts,
pappals è mundauns, gèan a terra traas amèlgdramaint, èd
ourawaunt chia è s'imprenda in quell èd in auter fruosts a
giüdichiar è santèntzgiar indrett è dawoa la uardad, è tuottas
275 chiaussas cun uorden a differèntzgiar, parchia lg bœn nun uènnga
cun lg maal ragischad oura. Parchiai chia quai haa dritzad
proa brichia pauck maal urdeng, chia in da tuottas soarts
chiaussas haa scudün giüdichiad è santèntzgiad dawoa sia aigna
uœllga èd ad ün muntun büttad uia, chiaick chia ad ell nun
280 haa plaschüd, tzaintza alchiünna differèntzgia da lg bœn u dalg
maal. Ingiün nun ssaa eir par lg uaira indrett santèntzgiar,
ilg qual nun ssaa eir las chiaussas datzawrar. Parchiai chia
lg bœn è lg maal uain uschè cummünamaingk èd uschè chiœndsch
amaischd intaunter lg auter, chia scha è nun s' guarda sura
285 cun stüdi, schi s' haa è baudt schbüttad ilg bœn par lg maal,
è lascuntra lg maal tudt sü par lg bœn; schi aisè gia lhura
fallad, èd improa nun fuoss dcheau ilg fall uschè nuschaiwel,
choa lg schguardin, differèntzgia, discordgia, sectas è parts,
chia landroura uain. Deis ans detta drett intellet, traas seis
290 plęd è spiert, chia nuo cun ünna buocca è cour, saimper èd
in tuottas chiaussas, tschearchien bain par ünna seis laud èd
hunur. Amen.

---

[33] # ILG CUMMANTZAMAINT DA LS PSALMS.

Lg prüm psalm.

Beatus vir qui non abijt in consil. &c. L. O.

5 [= G 1]

S'poa chiantar schkoa ls psalms tudaischks 1. 2. 12. 23. 25. 73. 124. 130.

La summa u cunteingama[i]nt da quaist psalm ais quaist,

Ch'ell metta aqui in chiai stetta la beadentscha da lg
10 crastiaun, ed eir lascuntra la misiergia u cundamnatzgiun.
Numnadamaingk la beadèntscha a nun faar schkoa ls infidels,
ils quaus nun haun ingiüna cretta è fidauntza in deis moa in
saiswess, quatraas eaus faun tuotta chiatiwiergia e puchiads, è
faun giamgias in lur cour da deis è da chiaik chia Deis dysch,
15 èd uschè sa dschoarfnan d' la beadèntscha, ch'eaus nun vèngan
da quella cun ls fidels mae ad hawair nè part nè art. Moa
ls fidels nun faun uschè, moa haun tuotta lur fidauntza è cuffoart
sul in Deis, quatras eaus prèdschan Deis è seis plæd, èd haun
tuotta lur uœllga è dalett in la sia ledscha, quatras cresscha
20 dad eaus tuot bun frütts, chia quai ch'eaus s'impaissan, searva
a la fin a l'hunur da Deis èd a lur salüd, ch'eaus vèngan a
spattar la santèntzgia da Deis tzaintza temma, è cun allgretzgia
a staar awaunt ell' èd a pussidair la uitta eterna.

[34] I.

Bead quell huom ilg qual nun vaa
25 *Davoa ils pachiaduorse,*
Seis trawsch cun ls infidels nun haa
Intauntr' ils schgiamgiaduorse,

Moa metta tuotta seis dalet
In lg pled da lg Seinnger sulsulett,
Quell s' paissa dy è noatte. 30

II.

Quell vain ad esser schk'ün boeschk bun
Proa l'agua implantade,
Chi poarta seis bun frütt d'saschun,
Staa ueard d'hiwiern è d'stade,
Quai ch'ell s'impaissa siegua bain, 35
Moa lg fatt da lg infidel quell uain
Schkoa fluus sufflad dawente.

III.

Ils infidels nun poan brick staar
Awaunt in la santèntzgia
Nè ls' pachiaduors cun ls pruus hawdar, 40
Vèngn' ad hawair pantèntzgia,
Chia Deis cungnosscha lg fatt da ls giüsts,
Moa ls infidels, queaus pouwers trists,
Denn saimper ngyr a pryre.

IV.

Laud say a lg Bap èd eir hunur, 45
A seis sqingchisschem fillge:
A lg sqingk Spiert eir plain d' tuott' amur,
Chi ns' della lg duun suttilge,
Quai ais la gratzgia ch'nuo poaßn'yr
Dawoa seis plæd è brichia pryr. 50
Quai a gurbyr, dydt, Amen.

[35] Ilg secund psalm.
Quare fremuerunt gentes, &c. A. K.
[= G 3].

S'poa chantar in las nottas da ls psalms tudaischks
1. 2. 12. 13. 15. 73, &c. 5

SVMMA. In quaist psalm profetizesscha Dauid dawart ilg ragingam da Christ, choa ls infidels vèngan a s'metter in-

cuntra quell, èd improa chia chiaik ch'eaus pillgan a maun incuntra Christ, uènnga tuott ad esser par inguotta, chia Deis
10 uènnga a ryr d'eaus, èd a ls faar fallar lur cussailgs. E cuntuott auys'ell, chia tuott deia esser a quel' raig subgett, è brichia s'metter incuntra quell. Chia queaus chi s'mettan incuntr'ell, uènngan bricha pür a nun schkiaffyr nè a guadangar inguotta, moa tzuond a pryr. Moa ls fidels chi uèngan a lg ubdyr,
15 uènngan traas el a ngyr cussaluads èd a uyuer, &c.

I.

Choa ais ilg pœwl' uschè our d' senn,
Chia tuott uschè s'infüœrgia,
Snguors, raigs è queaus chia reidscher denn,
S' cussailgan cun ingiœrgia.
20 *A cuntrastar a teis sqingk maun,*
A Christ ch'ais Deis è crastiaun,
Ch'ais ngüd a ns agiüdare.

II.

Eaus lg uœllgen esser brick subgietts,
Moa uyuer a lur mœde,
25 *Seis giuff büttar giuo d' lur cullœtz,*
Saluar teis plæd par uœde.
[36] *Sgundar pür saimper lur cussailg*
E lg dritzan our cun maal chiawailg
E dygen d' faar fick bleare.

III.

30 *Moa tü, singur aint in lg tschèl aut,*
O Deis, uainsch a ryr d'eause,
A faar eir giqmgias cun teis dguaut,
Ch'eaus s' pailan ils chiaweause.
Cun füœrgia uainsch a ls daar dür plæd,
35 *Ch'eaus uènngan ad hawair grqnd læd,*
A staar cun grqnd stramuinge.

IV.

Ilg sènnger ha schantad par raig
Christ, quell chia wuo schbüttade,

Sün seis sqingk muunt Sion cun fay,
Quaj ais la Christantade, 40
Ch'ell deß prudgiar ilg schantamaint
Da seis sqingk Bab, è lg urdnamaint
Ch'ell uoul chia nuo guardn' oura.

V.

Ell diß ad ell: Tü èsch meis filg,
Da my' aigna natüra; 45
Eug quaist cußailg urdnad nhag stilg
È quell uoellg eug chi düra,
Chia ls powels deian staar suott tai
È queaus chi saluan tai par raig,
Traas tai denn saimper uyuer. 50

VI.

Quell' hierta, filg, eug t'uoelg dunar,
Ch'eaus saian meiß hertawels,
È queaus chi t'aschkian cuntrastar,
[37] *Nè staun proa tai eir stawels,*
Metsch tü a frack, schk'ün bun pal d' fierr, 55
In miglas metta tzaintza ierr,
Vaschella d' terra coatta.

VII.

Cuntuott wuo raigs, tadlad bein quai,
Ws' lasschad intraguidare
Ad éssr' ubeidis a quell raig, 60
Seis plæd bain ad hundrare,
È tzuond brick autras creatüras
Chi haun schkoa Deis brick lur natüras:
Quai fuoß noaß Deis schdangare.

VIII.

Seis giuff pillgad sü leidamaingk, 65
Chia wuo nun lg agrittaintet;
Guardad lg eir oura stüdgiamaingk,
Chia wuo fick nun lg attaintet.

Sij' ira leiua baut schk'ün fœch
70 *Nè arda brichia schkoa da giœch:*
Bead chi s' fyd' in elle.

Ilg teartz psalm.

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant, &c. [L. O.]
[= G 4].

S'chiaunta in la noatta da lg prüm psalm, 2. 12. 13. 14. 25.

5 SVMMA. Quaist psalm ais üna uratzgiun da lg crastiaun chi ais in ün grąnd priguel attuut èd iffichiad, ilg qual sięnd ch'ell uain dalibrad, èd taunt aut addutzad è plü, choa ell ais statt abassad, schi ingratzg'ell lhura dfaimaingk Deis lanturn, traas ch'ell haa la dretta cretta.

I.

10 [38] *O Sènnger, quaunt fadyws meiß suun*
Chi s' mettn' incuntra maie.
Eaus dygien: l'ais schbüttad da lg buun,
Schi m'uoalw eug, Bap, proa taie,
Parchiai tü èsch, Singur, meis schküdt,
15 *Sul my' hunur è meis agiüdt,*
Chi uainsch a m'addutzare.

II.

Eug t'uœllg clammar cun mia uusch,
E tü uainsch a m'udyre.
Meis inamych nun m'uain da strusch,
20 *Ch'eug poaß valgar, durmyre,*
Parchiai meis sènnger mai sustain,
Schabain dèsch milli 'ntuorn am uain,
Chi guætan tuots sün maie.

III.

Meis Deis, pür leiua, m' giüda baut,
25 *Tü 'nfrainasch meiß fadywse,*
Chi schgryngn' incuntra mai cun dguaut,
Sün lg gruoing daasch a ls chiatywse,

Chi gützn' ils daints incuntra mai.
Lg agiüd staa, Sènnger, sul proa tai;
Daans' tia bandischune. 30

IV.

Laud sai' alg Bap èd eir hunur
A seis sqingkhisschem fillge;
A lg Sqingk Spiert eir plain d' tuott' amur,
Chi ns' detta lg duun suttilge,
Quai ais la gratzgia ch' nuo poaßn' yr 35
Dawoa seis plæd è brichia pryr.
Quai a gurbyr, dydt: Amen.

[39] Ilg quart psalm.

Quum inuocarem exaudiuit me Deus, &c. [L. O.]

[= G 5]

S'poa chiantar in la notta da lg prüm, &c.

SVMMA. In quaist psalm rougua Deis è clqmma par 5 agiüdt. Ed admonesscha ls infidels, ch'eaus s'uoaluan proa la cretta è uènngan pruuss. Amuossa eir la grqnda bella uantüra, pauss è sgüretza chia ls pruus haun in lur cours, traas ch'eaus s' lasschan tzuond sün Deis.

I.

O Deis, giustia mia sul, 10
Chi m'audisch, cur eug t' clqmme,
Chi largiasch meis cour da dulur,
M'agiud' in mia fqmme.
O düra lgieut è grqnd stinads,
Quun loengk wlaiws tngair las uanitads, 15
Voaß fauß ingiannamaintse!

II.

Pür sapgiat, Deis haa lg sqinck tcharnüdt
E reidscha mürawgluse.
E lg Sèngr' a mai uain in agiüdt,
Sch'eug lg clqm è ch'eug suun pruuse. 20

Cur l'ira ws' uain, schi nun pachiad,
Ydt in uoaß cour è ws impißad,
Ws cuntschait èd hagiat pausse.

III.

Ws' melgrad è saiat giüsts è pruus,
25 *Vy d' Deis stad cun fidauntza.*
Vffeartas tngyn uoul Deis da nuus,
[40] *Blears staun in dubitauntza.*
O Deis, inuida ns' tia lgüm,
Ch' nuo uènngan our da la schkürdüm
30 *È uaian tia fatscha.*

IV.

Da quai s'alleigra plü meis cour
Choa cur ilg uyn è lg graune
Bain rèdan taunt chi uaa dsurour;
Teis plæd ais ilg drett paune.
35 *Durmyr eug uœlg qua leidamaingk,*
Ch' tü sènger èsch sulettamaingk,
Chi m' fasch sgür da tuott male.

Laud sai'a lg Bap èd eir hunur, &c.

Ilg V. psalm.

Verba mea auribus percipe Domine, &c. [L. O.]

[= G 6]

S'poa chiantar in lg mœd da lg prüm psalm, &c.

5 SVMMA. Cur ilg fidel uain da ls infidels angusschiad, schi s'uoalw'ell uy d' Deis cun plaina fidauntz' è cuffoart, è rougua ch'ell ilg uœllga dalibrar da lur mauns, cun tschearta cretta ch'ell uènnga a la fyn a lg cussaluar, è ls infidels lascuntr'a dschdrür, siąnd chia Deis uoul maal a ls infidels, èd
10 haa grąnd dschplaschair da lur chiatwiergia, è lascuntra grąnd plaschair è tuotta sy' amur uy' da ls fidels, &c.

I.

Intlegia bain meiß plæds, singur,
Tias urailgas awra,
[41] *Manwailg guard eug sün ty' amur,*
Meis raig, mia uusch Deis auda. 15
A tai dschplasch infidelitad,
Malitzgia mae nun haasch ludad,
Ilg narr nun t'uain auaunte.

II.

Maal uousch a tuott queaus chi faun maal,
Mansnærs uainsch tü a dschfaare, 20
Chi haun in lg cour pür fierr, atschaal,
Faar saungk èd ingiannare.
Moa eug uœllg yr in tia chiaa,
Tauntr' ils fidels pür tngair hawdaa
È m' tngair uy' d' tia gratzgia. 25

III.

In tia giustia maina mai
Parmur d' meiß inamychse.
Pardearscha m' tia uia dfai,
Ch'eaus taschan, cur lg haun uyse.
Lur buocc'è cour ais plain d' fusdad, 30
Lur lengua tain pür ingiannad,
Lur chiqnn' ais plaina d'müœrwe.

IV.

Deis, mett'a schdesch tuott lur cußailgs
È lur putrœng'a tzngure,
Ch'eaus nun uœllgen esser teiß famailgs. 35
Moa queaus ch' la sprauntza lure
Schaintan sün tai, uœllgsch allagrar,
Dafender è uantüra ls daar,
Oun lg schküdt d' la tia buntade.

[42] **Ilg VI. psalm.**

Domine in furore tuo ne arguas me, &c. [L. O.]

[= G 7]

S'poa chiantar schkoa sü dsura staa, &c.

5 SVMMA. In quaist psalm s'arcunguosscha lg fidel, cur Deis lg chiastigia cun malatia ud auter cuntradi ch'ell hagia cun seiss puchiads, appussaiwelmaingk guadangad l'ira da Deis. E cuntuott roug'ell cun grąnda patzentzgia, cun uaira rüglèntscha è læd da seiss puchiads, è cun fearma cretta, chia Deis nun 10 lg uœllga chiastigiar in sia füœrgia, schkoa ell hawess guadangad, moa ch'ell uœllga faar cun ell dawoa sia misercoargia, è lg dalibrar, eir par amur da seis nuom è laud, chia ls infidels nun hagian da s'allagrar è da s'lauar la buocca sün ell. E cura Deis lg haa dalibrad, exudyd è dschfichiad, schi' lg laud' ell 15 è lg ingratzgia da cour, &c.

I.

Ty' ira balchia, Sènger buun,
Nun m' chiastigiar cun füœrgia.
Faa m' gratzgia, Sènnger u ch'eug suun
Tzuond peartz tzaentza mimœrgia;
20 *Faa m', Sènger, saun, ch'eug suun schfrachiad,*
Lg mitzguilg da l'ossa m'uain schkiarpad,
O meis Singur, quun lœngke!

II.

Deis, tuorn' è m' spendra, séngr', il spiert
[43] *Parmur da tia buntade,*
25 *Ch'eug poassa tai sustngair datschiert;*
Qual moart t' haa mæ ludade?
Eug cryd, suspyr è bąing meis lètt,
Larmąnd, ils pąnns d' noatt law eug nètt:
Suun tzuond ngüd uèlg è dschfatte.

III.

30 *M'ydt our dawaunt tuots chi faad maal,*
Chi dydt: Deis lg haa schbüttade,
Ch'ell haa meis plaunt udydt ingual
Parmur da sia buntade.

Schkoa ils fidels rumqingen uyws,
Vschè staar stouen meis fadyws, 35
Cun tuorp è grqnd stramuinge.

Ilg VII. psalm.

Domine Deus meus in te speravi, &c. [L. O.]

[= G 8]

S'chiaunta in las noattas schkoa sü dsura staa.

SVMMA. In quaist psalm plaundscha Dauid a Deis, dalg 5
tüœrt è foartza chia Saul èd auters seiſs inamychs alg fawan,
tzaintza tuotta ſia chiaſchun, Da lg qual ell rametta la uandetta
a Deis lg drett mastraal, è daa ad intlèr, choa quell nun
doarma brick. Cuntuott clqmm' èll quell par agiüdt. Ed ais
ün exaimpel è ductrina ad iminchia fidel crastiaun. 10

I.

[44] *Sün tai, Sèngr', eug cun sprauntza stuun,*
M' dafenda d' meis fadywe,
Ch'ell d' maun nun m' detta schk'ün liun
Nè m' schkiarp' è m' scoarchia uyue. 15
O Deis meis Sènger, sch'eug nhag fatt
Cun meiß mauns ün nun redlich tratt,
U maal par bain randüde.

II.

U sch'eug mœ nhag meis inamych
Schdangad tzaintza chiaschuune, 20
Schy poaß' l'a mai imminschiady
Faar maal, mettr'in praschunc,
Suott peiß mia uitta tzuond trapplar,
Eir my' hunur tzuond schdaschiar
È metter tuott in puolwra. 25

III.

Staa, Sènger, in ty' ira sü,
Chia meis fadwys s' stramainten,
Ch'eaus uaian ch' tü nun doarmasch plü,
Schkoa eaus saisweß cradaintan.

30 *Leiua cun lg drett ch' t' haasch datt a mai,*
Ch' teis pœwel tuorna dcheau proa tai,
Ch' tü uèngasch addutzade.

IV.

Ilg Sènnger reidscha tuott ilg muond
Cun drett è cun radschune,
35 *Schy tènnga drett a mai eir tzuond,*
Ingual schkoa pruus eug suune.
Parch' la putrœnnga hagia fyn,
Ilg pruus agiüda sü chiaryn,
[45] *Chi uaisch dadaint in lg coure.*

V.

40 *Meis schküdt ais Deis, ilg bastiun*
A ls pruuß rials da coure.
Ell sul ais ilg mastral dret buun,
Chi uain ilg schdeng a toure.
Incuntra lg maal chi staa stinad,
45 *La sia spaad' ha 'll bain giützad,*
È taiß eir seis balaister.

VI.

Ell haa pardeart murtaal batzuns,
Sias sagièttas arden.
Awaunt nun lg staun ils bastiuns,
50 *Chiasteaus, schluppets, bumbardas.*
D' mantzœingas ais ilg maal purtaunt,
Ilg tradimaint ais seis uffaunt,
Ch'ell tènnga parturyde.

VII.

Ell pœna lg latsch è crouda laint,
55 *Cun lg qual l'haa wlgüd tour maie.*
Ell spia pür ingiannamaint
È crouda quell sün saie.
Quai dritza Deis parmur ch' l'ais giüst,
Da lg qual eug lg' laud da fuond d' meis büst,
Ludad sai' ilg autisschem!

Ilg psalm VIII.

Domine dominus noster, quam admirabile, &c. [L. O.]

[— G 9]

S'chiaunta eir schkoa sü dsura staa.

[46] **SVMMA.** In quaist psalm laud'èd huondra Dauid traas ilg Spiert Sąingk ilg nuom da Deis, è sa mürawailga grąndamaingk da la saimpiterna pussauntza è sabgèntscha da Deis, taunta ch'ingiün poa quellas schmaar: èd ourawaunt sa mürawailg' ell èd ingratzgia Deis da la sia buntaad, gratzgia è duuns, ch'ell sa dennga uschè largiamaingk ad ammuossar èd a faar ilg pustüt alg crastiaun, &c. 5 10

I.

O Sènger, noaß singur, quun aut
Teis nuom in tuott ilg muonde!
Sün ls tschèls trapassa ilg teis laud,
Tü metsch a schdèsch in lg fuonde 15
Ils teiß fadyws, crudels tirauns,
Traas buocca da queaus pitschn' uffaunts,
Schi da 'ls uffaunts chi tætlan.

II.

Cur eug guard drett tia lawur,
Ilg tscheèl chia tü haasch fatte, 20
La lgünna, stailas ch' tü, Singur,
Vschè haasch bèlg artratte,
Schi nhag eug grąnda mürawailga,
Choa tü par powra tugyn famailga
Taunt bœn pudüdt haasch faare. 25

III.

Pauk suott ils anguels haasch schantad
Quell chi ais fatt our d' terra.
Cun taunt hunur lg haasch tü fitad,
Siąnd cun tai in guerra.
[47] *Tü lg haasch traas tia grąnd' amur* 30
Schantad ün raig èd ün Singur
Da tuottas creatüras.

IV.

E lg muwl'è suluaschina tuott,
In lg eer eir l'utschlamainta
35 *Haasch tü büttad a seis peis suott,*
Eir chiaik ch'in lg maar s'muuainta;
Quai esser stoua tuott subgiett
A quell chi temma Deis indrett,
Taunt aut ais teis sqingk nuome.

Ilg psalm IX.
Confitebor tibi Domine in toto corde, &c.
[= G 10]
L. I.

5 *S'chiaunta schkoa 'lg 9 psalm Tudaischk.*

SVMMA. In quaist psalm ingratzgia Dauid Deis par üna grąnda bella uittoargia, ch'ell lg haa imprastad incuntra ün grąnd pussaunt fadyw. E quell psalm denn tuott fidels da cour chiantar ad ingratzgiar èd a laud da Deis, tauntas giadas 10 ch'ell daa uittoargia incuntra ls infidels seiss inimychs èd addautza seis nuom.

I.

[48] *Tai, Sèngr, eug uœllg ludare*
Da tuott ilg meis bun cour,
Sallgąnd eir m'allagrare,
15 *A teis nuom daar hunur.*
Ils teis mirackuels tauntse
Leid uœllg eug cun meiß chiauntse,
Teis nuom cun fai, quun aut quell ai,
Saimper pradgiar, stąnd tü proa mai.

II.

20 *Ls' fadyws meiß tschasentadse,*
Queaus suun dats giuo in rain,
Tü ls haasch tü stramantadse
Schi tzuond a schfrack miß bain.

Meis fatt haasch tü dzitzade,
Meis stausch eir santèntzgiade, 25
Tü haasch saluad drett a lg schguidad,
Sün lg baunck da lg drett t' haasch tü schantad.

III.

Ls' pagiauns haasch tü schdangade,
Ilg infidel ais peartz,
Saimper eir seis nuom chiassade, 30
Tü sy' hunur haasch schmeartz,
Ch'ell faar nun poa quell dǫnne
Ch'l hawet pardeart quaist ǫnne,
Ch'l ais ell malmnad èd imblidad,
Ch'ell mœ nun uain a ngyr numnad. 35

IV.

Cuntuott, fadyw, pür tascha,
Tuott teis schmalmnar haa fyn;
Teis trats gialgards ch' tü fasche,
[49] *Tuots uènngen scritts in uyn.*
Citads haasch tuott schmalmnade, 40
Chia tü t'hawèsch ludade.
Lur allgurdèntsch' ais tuott sturpgèntscha,
Chiassads cun tuotta lur sabgièntscha.

V.

Moa lg Sènger chi rangnesscha,
Haa bain seis baunck pardeart. 45
A reidscher nun lg incresscha
Lg muond tuott cun drett aweart.
Ell ais sulett ilg schkiüde,
Ch'in lg bsoeng uain in agiüde
A lg huom schquitschad, chi uain chialchiad 50
E s'haa improa da Deis fidad.

VI.

Cuntuott sün tai denn staare
Cun sprauntza stawels queaus,
Chi haun (ed haum) udyd numnare
55 *Teis nuom cuntschaint ad eaus.*
Als teiß nun pousch wlair maale,
Aunck main eir bandunare
Queaus ch'in lur bsœng schbüttan striœng,
Proa tai da s'uoaluer sul haun sœng.

VII.

60 *Chiantad a noaß Singure,*
Quell hawda sün Sion,
Pradgiad la sy' hunure,
Seis urnamaint tuott qnn.
Ilg saungk ch'ell è bragyre
65 *Da ls seiß uol indraschyre*
[50] *Udyr lur rœg ametz ilg fœch,*
D'eaus s'allgurdar dfai tzaintza giœch.

VIII.

Amuos[s]a buna uœlga,
Singur, a teis famailg;
70 *Cuschidra mia dœllga,*
Lg fadyw meis faa cussailg;
Am trag' our da la moarte,
Ch'eug preidgia cun cuffoarte
A teis fidel pœwl' Israel
75 *Teis laud, schkoa lg anguel Gabriel.*

IX.

Ls' pagiauns queaus suun atudtse
Cun granda tuorp è tzngur,
In quella foura fuudse,
Ch'eaus haun fatt mai par tour.

A mai ün latsch haun taisse 80
E sweß alaint suun praisse.
Deis uain cuntschüd cun seis agiüd,
Ch'ell tngyn santèntzgia haa tscharnüd.

X.

Ilg infidel s' daa d' maune
Oun seis madèschem mauns; 85
Quai uœllg eug metter naune,
Chia tuott ils crastiaunß
Oun stüdi pillgn' a coure
Ils fatts da noaß Singure,
Schaintn' eir sulett sün ell indrett 90
Lur sprauntza tuott' è lur dalett.

XI.

[51] *In iffiern uènngen tauntse*
Dandett tzuond schlawatzads,
Ils infidels pagiaunse,
Ch'eaus Deis haun imblidad, 95
Nè s'uœllgen impissare,
Chia Deis nun poa 'mblidare
Aint in lg iffick ilg pouwr' ün tzick,
Lur spraunza uauna nun ais brick.

XII.

Lg murtal nausch crastiaune, 100
S'aschkiaß mouuer darcheau,
Staa sü, Singur, daa lg d maune,
Faa lg pür giuo metter cheau,
Chia lg infidel muntuune
Nun tènnga suott ilg buune. 105
Dumeischia ls baut cun lg fearm teis dguaut,
Oungnosscher faa ls lur puwertad.

Ilg X. psalm.

Vt. quid Domine recessisti longe, &c. M. S.

[= G 13]

S'chiaunta in la noatta da Pange lingua gloriosi, è schkoa
5 *din armer huff herr thut klagen. &c.*

SVMMA. Cumbain chia tuotta queaus poan quaist psalm chiantar, ils quaus uèngen crudelmaingk da ls infidels è tirauns chialchiads èd anguosschiads, schi nun poa improa ingiün qual plü appussawel cridąnd è plandschąnd faar, choa queaus chi
10 suun suott la tirannia, schgrischuus dguaut è raginąm da lg antichrist (da lg qual Da- [52] niel, Ioannes Apoastel, Paulus, è lg Sènnger Iesus swess haun profetizad), siąnd ch'ingiün mæ nun haa uschè pouwramaingk è crudelmaingk chialchiad, anguschiad, è tzuond in iffiern chiatschad tœst tuott ilg muond,
15 cun dguaut è crudela foartza, brichia pür sur ils coarps, moa eir èd amuo plü sur las oarmas, choa quella schgrischusa bestgia curnüda. E quai (dyg eug) s'abbütta quaist psalm uschè bain sün queaus chi suun suott la best(i)gia, par quaista chiaschun, chia lg profet haa aqui uschè tzuond scritt giuo è bèlg schmaliad
20 ditts, fatts, acts èd impissamaints da lg Antichrist, da choa chia queaus s'haun (laeder) uys, èd iminschiady ils uaigen è prowan queaus chi suun suott ell: ingual schkoa lg profett fuoss statt da lg tèmp da quell, èd hawess uys seis uorden è tirannia schkoa queaus chi suun statts ud amuo suun suott ell. E cun-
25 tuott quell chi haa quaist psalm miss oura a chiantar in Tudaischk (dawoa lg qual eir eug sun ydt) quell lg haa indrett adattad, luguad, è fatt addar, a lg chiantar, dawoa lg stadi èd esser da queaus chi suun suot lg Antichrist. Cumbain ch'ell poa generalmaingk ngyr standüd oura sün tuotta queaus chi
30 faun tuœert è foarza. Huossa wlain nuo ngyr sün lg psalm è quell chiantar eir in Ladin.

I.

O Singur, tia sckoassetta
T' plaundscha lg tüœrt da lg Antichrist,
[53] *Quell chi haa la faussa cretta*

Bèlg cuweart suott teis plæd giüst, 35
Quell sün lg dy da la uandetta
Vain a dschdrür our d' peis quell bèsch.

II.

D' grand giawüsch t' guardain nuo ngande;
O Singur, choa uainsch bain plaun!
Cur uousch ngyr ch' tü ns' giüdesch tzuonde, 40
E ns dafendasch d' quell tiraun?
Guarda pür, choa lg dguaut da lg muonde
Staa wy d'ell rabgius schk'ün chiaun.

III.

Cur ell rabgia d'uffartgèntscha,
Arder stoua lg teis famailg, 45
Eir ludar sia sabgèntscha,
Eir dar drett a seis cußailg.
T' saia plaunt la grand sturpgèntscha,
Voul sur tai essr' a parailg.

IV.

Lg schkryng d' seis cour ell fick pür lauda, 50
Lg autza tzuond cun dguaut sur Deis;
Seis pardunns è gratzgia ns' schkiauda,
Tia gratzgia mett'll our d' peis.
Sul a Deis l'hunur chi auda,
Pillg' ll a sai, impart a ls seiß. 55

V.

Schclamm è fick schgrischuus blastemma
Sch'ell incuntra, sainnt urur,
Sœnnga pauck, dinrar eir stemma,
Saia quai hunur u tzngur;
*Schdesch, puchiad ell eir nun*temma,* 60
[54] *Schy a tour a Deis l'hunur.*

VI.

Esser aut sur tuott ch' l'agraigia,
Sul d' grandschia ch'ell ais plain;
Ell teis schantamaints nun vaia,
65 *Temm' ingiün chiastigiamaint.*
Dysch eir fry: chi m' daa qui braia,
Daar la uitta stou'a lg main:

VII.

Huom da lg muond mai suott nun schainta,
Deis nun s' broatt' incuntra mai;
70 *Sch' inqualchün aqui ma tainta,*
L'auta schkoul' eug schdaischd in quai.
Lg imparader uy d' mai rainta,
Eir auwaunt am passa dfai.

VIII.

Mæ udyd: nun ais in lg muond ün
75 *Taunt pardeart à fick schmaldyr,*
A surmnar ilg pœwel tzuond, cun
Lg bqnn par lg sieu ch'ün stoua ngyr;
Blears haa 'll fatt eir (o schdèsch grqnd) ch'ün
Stou'in grqnd dubitt muryr.

IX.

80 *V̈n ductur uoul ell saluad ngyr,*
Sia ductrina ais stranglar;
Stoua ngyr seiß fatt dafaiß eir
Sul cun lg bqnn è guerra faar;
Chi lg chiastigia stoua baut pryr,
85 *Foartza l'g stoua sustantar.*

X.

Ell cuntuott guard' in seis cuwel
Schk'ün liun sü cun pißèr,
[55] *Sch'ün muossaß indrett ilg pouwel;*
Sch'ell poa uair quai ud intlèr,
90 *Matz'ell lgièut ingual schkoa muwel,*
Tuots chi faun quell sqingk manstèr.

XI.

Eir traas bǫnn è dguaut da lg pappa
Stoug' uschè ilg pouwer pryr;
Indürar praschun è crappa,
Da la spad' ell stou murir; 95
Saia giuwn' u uèlg cun rappa,
Gratzg'ell qua nun poa gurbyr.

XII.

Schkiaramyr, giüstrar eir wlain nuo,
Dysch ilg Cuntra-Christ pastur,
Eir awryr our d'schkiaffattain nuo 100
Lg Deis chi ns' oasta d'mendunur.
Saimpr' ad yr noaß fatt uain bain ch' nuo
Stetten saimper cun hunur.

XIII.

Ch' tü cun la santèntzgia leiuesch,
Sèngr', hawains incrasschantüm: 105
Ch' tü eir la superwg' infrainesch,
Quella grǫnd, eir la schkürdün;
Grǫnd sturpgèntscha ch'ella t'maina,
Dschand: 'Mai uendsc[h]er poa ingiün'.

XIV.

O Singur, la tia spada 110
La schgrischur giuo stoua dschdrür;
D'huom pussauntza uyua nada
Nun lg poa dennga pain' ardür.
Pain' eterna lg ais pinada,
[56] *Teis pœwlett ais l'hura sgür.* 115

XV.

Huossa gia la coarna grǫnda
Ruotta giuo a lg dguaut seis ais.
Cun l'ün spruun cuorrl'a la schmǫnda,
L'autra corna lg tain dafaiß,
Quai a faar chia quell cummǫnda, 120
Lg haun giürad singurs è raigs.

XVI.

Deis ludad, chia lg tèmp uain, saia
Ch'ell uoul sweß eßr' ilg pastur,
Queaus müttyr baut stouen, s'uaia,
125 *Ch'haun ilg muond mnaad in errur.*
Deis udyr noaß rœg par lg uaira
Voul' our d' differèntzgia ns' tour.

XVII.

Ws' mett' a tuorp uoaß' uffartgèntscha,
Exudyr uoul Deis noas plaunt,
130 *Ws' mettr'a tzngur ed in sturpgèntscha,*
Proasma naun quell temp awaunt;
Las issainas è parèntscha
Vair un oarb eir poa que taunt.

XVIII.

Deis cun tuott meis intellett eug
135 *Tschearck teis laud è ty' hunur;*
Our eug dee spartyr dantett dcheau,
M'arcummqnd eug a lg Singur,
Vendscher ch'eug è staar sü drett eug
Poassa saimpr' in ty' amur.
140 *Amen.*

[57] Ilg psalm XI. Ebr.
In Domino confido. Quomodo dicitis animae meae, &c.

[— G 14]

S'chiaunta in las melodias da lg prüm psalm,
5 *2. 12. 13. 15, &c.*

SVMMA. In quaist psalm plaundscha Dauid giuo da queaus, chi lg tschunkuaun da nun lg lasschar staar tzuppaad da seis fadyw, intaunter eaus, moa lg chiatschaun our da tuott ilg Sèngaradi dad Israel: proa quai amuoss'ell sia fidauntza
10 ch'ell haa in Deis, è la santèntzgia da Deis, è differèntzgia

ch'ell uain a faar intraunter ils buuns è ls maals, fidels è infidels. Ed ais üna ductrina, choa la cretta da lg fidel uain suwent fearm pruwada, moa mæ brichia uitta nè missa suott, &c.

I.

Eug schaint sün Deis ilg meis Singur
Sul tuot la mia sprauntza. 15
Chiai dyw wo: 'Müttscha', a meis cour,
Vtschelg tü tzaintza stauntza,
Parmur chia tuott ils infidels
Haun lur balaisters taiss rawells,
Pardeart eir lur sagiettas. 20

II.

Par sagiattar in lg schkür cun tuott
Ils pruuß intèrs da coure,
Moa lur cussailgs suun tzuond miß suott,
Ilg pruus tuudt our d' dulure.
Par chiai chè maal haa' l fatt u tuorp? 25
Ilg Sèngr' in sia sqingchia cuort
[58] *Sün tschèl haa sia suopgia.*

III.

Seiß œlgs eir guardan sura bain,
Choa lg crastiaun s' dapoarta;
Dawoa quai ell ilg fatt urdain, 30
Quai tzund meis cour uffoarta.
Ilg Sènnger uoul ilg giüst cular,
A lg infidel da cour uoul maal,
Chi faa qui tüœrt è foartza.

IV.

Sün ls infidels uain ell a faar 35
Fœch, latschs è suolper plouuer,
Schgrischusamaingk a ls chiastigiar,
Cun sia füœrgia mouuer.

Quella masüra l's haasch miß sü,
40 *Moa las prudèntschas ămmasch tü,*
A lg giüst faasch bella tschèra.

Ilg psalm XII Ebræorum.
Saluum me fac Deus &c. M. L.
[— G 15]

S'poa chiantar schkoa lg prüm psalm, &c.

5 SVMMA. Cur è s'pearda la cretta è temma da Deis, chia la prudèntscha, giüstia, fai è uardad uaa cummünamaingk a terra, ch' la chiaritad uain fraida, è la putrœnnga pillga surmaun, chia lgieut faussa è dad inguotta rangnesschan è pillgan ilg maun dsura da partuot, ils quaus cun mantzœngas
10 èd ingiannamaints cradaintan ilg muond, è cun bellas lusaingias tschearchian da [59] faar lur fatts, schi plaundschen ils fidels quai da cour a Deis, è lg rougan ch'ell s'uœllga lasschar ngyr puchiad è surcuorrer a ls pouwers, chi uènngen da ls nauschs uschè pouwramaingk attrattads è schmnaads. E Deis imprumetta
15 aqua ch'ell uœllga quell rœg exudyr, è cun seis plæd è uirtüd ngyr inagiüdt à ls seiss, è dschdrür la chiatiwiergia. E quai ch'ell imprumetta, salw'ell eir siąnd chia ell ais pussaunt è d'uardad, è seis plæd giüst è nett da lœndsch plü choa lg aur, &c.

I.

Oh guarda, Deis da tschèl, pür bain,
20 *E t' lasscha ngyr pu(l)chiade,*
Quun pauck drett sąingks suun chi faun bain,
Teis pœwl' ais tzuond schguidade.
Teis plæd nun uain lasschad sul crair,
Stüdad la crett'ais eir par lg uair
25 *In tuotta chiarn humauna.*

II.

Eaus muossan spür ingiannamaints,
Quai ch' lur sabgèntsch' inspia.
Lur cours nun suun eir brick cuntaints
Da lg plæd da Deis la uia.

L'un spia quaist è l'auter tschai, 30
Ilg pœwel tragian our da tai
E lgüschen bèlg dadoura.

III.

Tzuond oura uœllga Deis tzarclar
Queaus chia splandur tzuond faussa
Amuossn' èd aschkian quaist tschantschar: 35
[60] *'Chi ns uoul ustar, quell paussa.*
La foartz' hawains è dguaut suletts,
Da quai ch' nuo wlain schantar, eir dretts;
Wlain uair chi ns uoul ustare'.

IV.

Cuntuott dysch Deis: 'Eug stou alluar, 40
Ils pouwers suun schmalmnadse,
Proa mai eir tendscha lg suspirar,
Lur plaunts am suun prusmadse.
Meis saun plæd huossa s' dee schdaschdar,
Maun fraischkiamaingk uain a ls chiatschar, 45
Dar ardimaint a ls pouwers.'

V.

Quell schkoa lg argient ais traas lg fœch
Sett uoutas nett culade,
Sün lg plæd da Deis s' dee star cun rœg,
Sün quell uain sgür fundade. 50
Quell traas la crusch uoul ngyr pruwad,
Qua uain cuntschüd sia uardad,
Splandura clær sür terra.

VI.

Ans uœllgasch, Deis, tü parchürar
Da quella faussa soarte. 55
Nuo ns' wlain uy d' tai arcummandar,
Chi sul èsch noaß cuffoarte.
Inua 'ls nauschs suun addutzads,
Qua uènngen blears par tuott chiattads,
Dad infidels muntuunse 60

[61] Ilg psalm XIII. Ebr.
Vsque quo Domine obliuisceris mei? &c. M. Gr.
[= G 16]

S'poa chiantar in las noatas da ls psalms
5 *1. 2. 12. 15 &c.*

SVMMA. Quaist psalm amuossa chia cur ilg fidel uain pruwad cun cuntradi, scha baingia Deis ilg lasscha lœngk iffichiad aunt choa lg agiüdar oura, schi nun s' lassch'ell improa par quai traar giuo da Deis, moa ais traas la creta patz-
10 giaint, è s'uoalua uy d' Deis da cour, è lg plaundscha seis cuntradi, cun tscherta fidauntza chia Deis uènnga cur ilg sumailga chi saia tèmp a lg agiüdar, è dintaunt staa ell stawel, infina chia quell temp uain.

I.

Ah Deis, cur allgurdar t'uousch d' mai?
15 *Wousch sa[i]mper m'imblidare?*
Cun tia uista uolua tai
A m' wlair hoatzmœ guardare.
Quun lœngk am dee eug mweß cußlgar,
My' oarma tuotta dy stantar,
20 *Meis cour eir cun dulure?*

II.

Quun lœngk uain meis fadyw nun pruus
Sur mai a s'ingrandyre?
Meis Sènnger, t'uoalua cun raspuus
A m' wlair, Deis, exudyre.
25 *Meis œlgs am uœllgasch inlgümnar,*
Da lg sœnn d' la moart eir mai ustaar,
[62] *Chia meis fadyw nun s' lauda,*

III.

Nè digia ch'ell miß m' hagia suott;
Leidt fuoß ell ch'eug crudasse.
30 *Vy d' tia buntad am tènng eug tuott*
Pur ch'eug teis laud chiantasse.

D'allgretz' eug sailg sün teis salüd,
Ch' tü 'sch meis cuffoart sul èd agiüdt,
Ludad sai' ilg singure.

Lg psalm XIIII. Ebr.
Dixit insipiens in corde suo: Non est Deus, &c. M. L.
[=G 18]

S'poa chiantar eir schkoa lg prüm psalm, &c.
è schkoa Herr wer wirt wonen in dinr hüt. 5

SVMMA. In quaist psalm plaundscha ilg spiert Saingk traas Dauid, choa lg alimaint da lg crastiaun saia uschè tzuond schguast è crudad our da la prümma natüra chia Deis hawett datt a lg crastiaun, chia è nun saia ingiün plü da sia aigna natüra buun, chi intlègia ilg bœn, ud hagia allchüna uœllga 10 proa lg bœn. Ed ourawaunt dysch el quai sün ls infidels, chi rumaingen our èd oura nauschs, nè mæ tuornan traas gratzchia da Deis è uaira pantèntzgia darcheau proa Deis. E daa ad intlèr inunder tuot ilg maal u chiatywiergia uennga, numnadamaingk traas quaist, chia scha baingia ils infidels cuffessan cun 15 buocca, è stouan eir cunguosscher chia è saia ün Deis, improa in lg cour s' cradaintan è, nè craien indret, chia quell sa[i]a uair Deis, chi guarda sura tuottas chiaussas, rei[63]dscha è cussalua tuott sulett, è detta a schkudün güsta pagia u chiastigiamaint, dawoa ch'ün faa, &c. Quatraas cuitand chia lur fatt 20 stetta sün eaus swess è brichia sul sün Deis, pillgan è a maun a s' wlair agiüdar è faar lur nütz cun squitschar è malgar ils auters, è cun faar tuott maal chia lur chiarn giawüscha: èd ourawaunt uœllgen è maal è tschearckian da faar maal a ls fidels, par chiaschun chia queaus nun suun nè faun schkoa 25 eaus: moa temmen Deis, craien èd haun lur sprauntza in quell, ch'ell uènnga a ls cussaluar, è brichia in chiatiwièrgias è uanitads schkoa eaus. E cunbain chia ils infidels nun uœllgen crair uschè in Deis, schi dysch ell improa aqui, chia Deis guarda da tschèl in terra, a reidscher chiaikch' in quella ais, 30 èd a daar a schkudün sia güsta pagiailga, dawoa ch'ell uaia chia schkudün s' dapoarta. Ilg qual scha baingia ils infidels

nun uœllgen huossa crair, schi uènngen è üna uouta a stuair crair è uair, cura Deis uain a ls daar lur pagia, èd a metter
35 ad inguotta tuotta quai, sün lg qual eaus s'haun laschads, èd a faar salws tuotta queaus chi haun crett in deis, &c.

I.

Oun buocca lg narr cuffessa bain
E tschauntscha bèlg da Dèisè.
Moa d' faussa crett' ais seis c[o]ur plain,
40 *Quai muossn' ils fatts bain seisse,*
Ils quaus suun tuots fauß è guastads,
[64] *Awaunt Deis üna uunga schmads,*
Ingiün d'eaus bain nun faae.

II.

Deis haa guardad da tschèl qui giuo
45 *Sün tuotta quai ch'ais nade.*
Our d' maschkl'è femna sün tuots nuo,
Sch'ün ngy pudess chiattade,
Ilg qual haweß taunt intellet
Dad indraschyr da Deis indrett
50 *E wlair a Deis plaschaire.*

III.

Aqua nun ais chiattad ingiün
Chi fuoß buun da natüra,
In tuott ilg muond brichia suul ün,
Chi weß taunta vantüra
55 *Da faar giawr' inqual chiaussa d' bain;*
Tuotts our da Deis büttads n's hawain,
Tuotts èschen guasts insemmel.

IV.

Eaus uènngn' amuo a ngyr partschetts,
Queaus chi faun chiatiwiergias;
60 *Chi malgan pür giuo d' meiß pitschnets,*
Faun maal d' tuottas miniergias,

Par ch'eaus nun haun fidauntz' in Deis,
Da cour nun lg clqmmn' in lg bsœng bain seis,
Sweß s'uœllgen parschurgiare.

V.

Par lg qual lur cour mæ nun ais sgür 65
Ch'eaus saimper staun cun temma,
Parchiai chia Deis staa schK'ün ramür
Awaunt ils pruus chi lg temmen,
[65] *E wuo schbüttad tuott ilg cussailg*
Da meis pouwrett schquitschad famailg, 70
Ch' l'haa seis cuffoart sün lg Sènnger.

VI.

Chi uain a lg pouwer Israel
Salüd a cunchüstare?
Deis sul cuschidra seis fidel
E lg uoul da maal spandrare. 75
Quai uain cumplyd traas seis filg chiar
E Jacob uain a s'allagrar
Israel a salgyre.

Lg XV. psalm Ebr.

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? &c. VV.D.

[=G 19]

S'chiaunta schkoa: o Herr wer würt sin wonung han.
S'poa eir chiantar schkoa lg prüm psalm, &c. 5

SVMMA. Ell amuossa in quaist psalm, cho queaus stouan esser, u chiai eaus stouan hawair, ils quaus deen ngyr a pudair hawdar in lg raginąm celestial, ud esser nembers da la baselgia Christiauna, cun nuom ch'eaus stouan esser nun impalads, quai ais, ch'eaus stouan hawair la dretta cretta in Christ, tras miert 10 del qual sul eaus uènngan lauads è netts da puchiads, è traas la cretta faar ouwras da la giustia, quellas ch'ell metta a la l'üna dawoa l'autra.

I.

O Sènnger, chi mæ uain a staar
In tia bella stauntza?
15 [66] *Sün teis sąingk muunt a rapussar,*
Hawair qua sy' hawdauntza?
Quell ch'ais intèr, drett è real,
Ais giüst è pruus è nun faa maal
E lg uaira dysch da coure.

II.

20 *Cun sia lengua nun dritz' our*
Ne dysch maal uy dawoœ,
Via da lg proassem poart' amur,
Nè lg nousscha, sch'ell bain poœ.
Nuuellas eir nun uaa tadląnd
25 *E ls infidels nun uaa 'll süngąnd,*
Moa bain queaus chi Deis temmen.

III.

Quell chia sia fai salw'a schkudün,
Nè 'ngiąnna ls crastiaunse,
Cun rienu nun uain rick giuo d'ingiün
30 *Nè s' lassch'eir undschr'ils maunse,*
Quell chi faa quai ais drett fidel,
Schkoa fuo eir statt pruus Israel,
Cuntuott nun uain' l [a] pryre.

Lg XVI psalm Ebr.
Conserua me Domine, quoniam speraui, &c.
[= G 21]

S'chiaunta schkoa ls psalms 33. 135. u schkoa: My' oarm'
5 *addautza lg Sèn. &c. Min sel erhebt den Herren min.*

SVMMA. Ls plæds da quaist psalm suun tuott plæds da Christi (sckoa Saingk Pèder èd eir Saingk Paul haun datt testmundgia) cum ls quaus [67] ell dawoa l'humanitad cuffessa, choa tuott ilg seis cuffoart stetta sul sün Deis. Par lg qual
10 ell s'uolua uyd Deis, chia quell ilg uœllga cussaluar, ch'ell traas

la moart corporala nun pèra, moa ch'ell quatraas uènnga addutzad cun hunur (Ioan. 17). Ed uschè dysch ell ch'ell hagia eir tuotta seis plaschair uyd dals fidels, chi haun eir uschè tuotta lur fidauntza è cuffoart inlgur utruo choa sün Deis. Moa ls infidels chi haun lur fidauntza utruo choa sün Deis, in 15 lur imagnas ch'eaus faun èd aduran, in lur aignas ouwras, sacrifilzis ed uffeartas, queaus nun uœllg ell pür uair nè mantzunar brichia, parchiai ch'ell nun hagia bsœng da quellas lur uanitads: moa ell hagia ün' autra part d'hierta, sün la quala ell s' tènga sul bun, numnadamaingk Deis ilg Sènnger. A lg qual 20 ell ingratzchia chia quell ilg salua proa ell, ch'ell hagia tuotta seis cuffoart è dalett sün ell è salua quell saimper awaunt œls, a uyuer dawoa lg seis plaschair, èd ad hawair sia fidauntza sul uy d'ell, chia quell nun lg abanduna, moa stetta saimper proa ell è lg cussalua. Quatras cresschen quaists früts: Allgretzgia dalg cour 25 chi rumpa eir our tras la buocca, tschearta sprauntza da la rasüstaunza da la chiarn, è la uitta eterna èd algretzgia chi düra saimper, &c. Ed uschè s' cuwain quaist psalm dawoa Christ ilg cheau, eir a tuotta seis nembers.

I.

'Am salua, Deis, ch'eug m' fyd sün tai', 30
Eug ditt nhag a lg Singure;
[68] *Tü èsch meis Deis chi güdasch mai,*
Vtruo ais bœn inlgure.
Tuott meis dalett ais sulsulett
Cun ls sąingks fidels sur terra. 35
Cun ls infidells, chi sun rawells,
Cun queaus nhag eug pür guerra.

II.

Pür fatschn' imagnas, schi-ssaun far,
Tschearchn' eir quai ch' lur nun aise,
Schi nun ls uœlg pür mantzunar,
Neir lur uffeartas uaire. 40
Deis ais mia part, my' hierta dwart
La büschkia chi m'ais tuocque,
Eir ilg plü bun cuntngaunt muntun
Fearm', stawl'è brichia luocque.

III.

45 *Eug uœlg ilg sènger Deis ludar,*
Ch'ell m'haa datt intellette,
Chia meis giawüschs am uœlgen faar
Proa lg Sènger star sulette:
Ch' l'am staa waunt mai, da lg dret maun d' fai,
50 *Ch'eug nun dundai' u crouda,*
Oun leidt tramalg in lg cour eug salg,
In pauß mia chiarn eir nouda.

IV.

Parchiai my'oarma uainsch brick tü
Oun ls strappassads laschǫnde.
55 *Neir ch' teis amich schmartschescha plü,*
In terra suot giaschǫnde.
Vainsch a m' muossar, la via m' far
[69] *D' la uitt' èd eir d'allgretzgia,*
Ch'ais saimper d' fai, sul awaunt tai,
In teis maun drett leidetza.

Psalm XVII. Aebreor.

Exaudi domine justitiam, intende depre, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm Tudaischk. H. C.

LA SVMMA u cumpilgamaint da quaist Psalm. Quaist
5 ais üna uratzgiun da Dauid, cun la quala ell rougua fick èd
arsaintamaingk, chia deis lg dalibra da queaus chi lg angu-
schiawan: lg qual ün nun intlègia indrett, auterkoa cur ün fidel
ais atudt in tngyn iffick.

I.

Dret tènga, sènger, auda lg giüst,
10 *E taidl', eug clǫm da fuond d' meis büst,*
My' uratzgiun exauda,
Chi uain da lg cour tzuond chiauda.
Mya santèntzgia uèng'awaunt
Sul naun da tai incuntra lg plaunt;

Teis œlgs ilg drett sul uaien, 15
Scha bain ils nauschs nun craien;
Meis cour haasch tü bain indraschyd,
Tscharchiad eir d' noat in lg schkür cumplyd,
M' haasch oura choatt, schkoa lg aur culad,
Nè haasch improa meis cour chiattad 20
Faus, moa tzuond schkoa la buocca.

II.

[70]

Cun chich ch'eug mæ nhai qui da far,
Nhai eug pißèr da m' parchürar
Da tuot ingiannamainte,
Ch' lg ais teis cumandamainte. 25
In tias semdas fearma tü
Meis paß, in peis am tènga sü,
Tai clqm eug in agiüde,
Ch'èsch Deis a ls teis cuntschüde.
Tias urailgas poardsch' a mai, 30
Exauda quai ch'eug tschauntsch cun tai;
M'ammuossa mürawlgusamaingk,
Tia buntad fidelamaingk,
Chia quella tuot cunguoscha,

III.

Chia tü cussaluasch cun teis maun 35
Queaus ch'in tai sul lur sprauntza haun;
Da queaus chi leiwn' incuntra,
Cun foartza tü ls' affrunta.
Parchüra bain mai teis famlgœl
Schk'ün huom la poappa da seis œlg, 40
Am tènga suott tias alas,
Sgüir da las bestgias malas:
Da meiß fadyws chi searn' intuorn
My' oarma paissn' a m' tngair in fuorn,
Cun lur pußauntz' incrasad aint, 45
Lur bu[o]cca s'lauda stoaltzamaingk,
Ch'eaus m'hagian tzuond miß suotte.

IV.

Eaus guætan tzuond sün noaß chiamyn,
[71] *Cun stüdi tschearchn' intauntr' ils wschyns,*
50 *Tænden lur œlgs in terra,*
Cun Deis haun saimper guerra.
Haun grǫnd anguscha schk'ün liun,
Schk'ün luff chi guard' in tuott chiantun,
Dandett sailg'our da lg cuwel
55 *Adœß a lg pouwer muwel.*
Schy leiwa, Sèngr', è ls' uè awaunt,
E ls' bütt' a terra, tü dintaunt.
La uitta m' spendra d' lg infidel,
Ch'ais tia spada, nun wlǫnd ell,
60 *Ch' tü a teis mœd la douwrasch.*

V.

Dalibra m', Sènger, da ls murtals,
Chi ls' haasch in maun, sch'eaus bain sun mals,
Rantads sul wy d' quaist muonde,
Tschearchian lur part qui tzuonde.
65 *E tü als daasch a uainter plain*
Richiætza, sul da tai chi uain,
Ch'eaus laschn' a lur üffauntse,
D'suroura raub' a tauntse,
Moa eug uœlg metter meiß pißèr
70 *A far indret, quai bain intlèr,*
Sün sprauntza ch'eug baut uèng' a uair
La tia fatsch' èd a giudair,
Cur eug rasüst, tia glœrgia.

[72] Psalm XVIII. Ebræ.

Diligam te domine fortitudo mea, &c.

S'chiaunta schkoa lg 9. psalm, &c. H. C.

CVMPILGAMAINT. Ell lauda èd ingratzgia Deis da
5 lg agiüdt è uitoargias ch'ell lg haa datt incuntra seis inamychs;

èd amuossa in quants priguels ls' fidels uèngen suwent, choa deis lgs agiüda oura: Chiai eaus fatschen lhura, è koa eaus sapgian gra à deis.

I.

Eug Sèngèr mia farmetza,
Tai ǫmm dad im meis cour, 10
Meis bastiun, fortetza,
Saluadr'è spandradur.
Ilg sènger ais meis Deise:
Eug m' lasch süin ell, lg spealm meise.
Ell ais meis schküdt, da meis salüdt 15
La coarna, è meis chiastèlg tscharnüdt.

II.

Eug in agiüdt clamare
Vœlg ilg singur plain d' laud,
E quell mai uoul spandrare
Da meis fadyws cun dguaut. 20
Duluors d' la moart sarrade,
Lgeut peartza stramantade
M'hawenn, schk'ün flüm, chi da in ün,
Dandett cur lg ais tzuond schkür da füm.

III.

Tèsüras da lg infierne 25
M'haun tzuond tschintad cun plaunt,
[73] *Eir latschs d' la moart d' lg hiwierne*
A mai sun ngüds awaunt.
Cuntuott eug in l'anguoscha
Clǫmm meis Deis chi m' cunguoscha. 30
Vy d' quell bragick, laschad m' hall brick,
Our d' tschèl exaud'ell in lg iffick.

IV.

Parchè cur sy' urailga
Vdyd ha meis clamar,
Sch'hall fatt ch' la terra sailga, 35
Tramlaw' ad imnatschar.

Ils munts tramlqnd s' bassawan,
Da fuond sü sa schquassawan,
Ch'ell s' grittanta, seis naas fümma,
40 *Our d' buocca fœch arsaint s'uida.*

V.

Bassqnd ilg tschèl ell ngywa,
Tuott suott seis peis ais schkür,
Sün seis chiawall currywa
Sün l'aura praist è sgür,
45 *Improa uair ilg pudeiwa*
Ingiün, tzuppad ch'ell s'tngeiwa
In nüwel nair dadaint par lg uair,
D' tampeista plain, chia tuott deß tmair.

VI.

Sias nüwlas wy passawan,
50 *Tampeista, d' fœch titzuns,*
Ch' las lgiüms da lg sngur schwulawan,
Giuo d' tschèll daw'ell seis tuns.
Aut daw'ell sia uusche,
[74] *Tampeist' è fouchs tzuond strusche*
55 *Hall sagiattad, è ls haa schkiatschad,*
Cun blearas lgümms tzuond stramantad.

VII.

Qua lg fuond da lg maar pareiwa
D' las auguas in lg chiafuoll,
Ilg fuond da lg muond s'wadseiwa,
60 *Chia lg sèngr' haa datt quell buoll:*
Chia lg flad d' seis naas buffawa,
Giuo d' tschèll d' maun ell am dawa,
M' haa oura tratt, chi eira statt
In grqnd furtünna tzuond a fatt,

VIII.

In mauns da meis fadywse 65
Pussaunts chi m' wleiwan mal,
Queaus mai uandschenn chiatiwse,
In lg mal currynn a lg paal.
Moa lg sèngr' ais mia pütta,
M'haa mnaad our a la mütta 70
In ün largk plaun fatt sgür è saun,
Tras sia gratzgia our d' lur maun.

IX.

Dawoa mia giustia
Ha lg sèngr' a mai randüdt;
Eir la nætischa mia 75
Da ls mauns nhag eug giudüdt,
Ch'eug nhag ilg plæd da lg sènger
Saluad bain, ch'eug m'artènga,
Ch'eug nun crudaß giuo d' Deis cun lg paß,
Seis schantamaints tuots salw' eug schlaß, 80

X.

[75] *Nun schbütt sias üsauntzas,*
Salw prus rial cun ell,
Tuott mias damanauntzas,
Ch'eug m' bütta brick rawell.
Par quai mia güstia 85
Giaud eug dawoa la ligia
Da lg sèngr' è dræts, eir meis mauns nætts,
Awaunt seiß œlgs sul sabbis uætzs.

XI.

Chy haa da lg bœn pißère,
A quell faasch tü da lg bain. 90
Ilg huom prus èd intère
Nun laschas ngyr a lg main;
Èsch cun lg rial riale,
Moa cun lg strawers è male
Fasch bèlg palais, eir schkoa ell ais, 95
Cun ell güstia tèngasch tais.

XII.

Parchè tü lg pœwel hümmel
Cussalwasch, è lg schquitschad;
Deis ils superwis splümm'ell,
100 *Abassa lg adutzad.*
Parchè chia tü inuidasch,
Meis Deis chi nun m'imblidasch,
La mia lgüm. E la schkürdün
Tzuond schk[i]atschas, uia tuott ilg füm.

XIII.

105 *Tras tai eug in daruotta*
Mett meis fadyws lur chiamps,
In Deis mia foartza tuotta
[76] *Rump eug ramüœrs cun ls mauns.*
Da deis la uy' ais dretta,
110 *Sia ductrina nætta,*
V̈n sgür bun schküdt, da tuots tscharnüdt,
Ch'in Deis lur sprauntz' haun sul hagiüdt.

XIV.

Parchè auter choa lg' sènger
Nun ais ingün uair Deis,
115 *Quell sul eir denn nuo tènger*
Par lg fundamaint da ls seis:
Ch' l'am daa sul ardimainte
A seis barun cuntschainte.
Mia uia tzuond schladinl' in lg fuond,
120 *Meis peis faa 'll cuorrer praist par lg muond,*

XV.

Tzuond schkoa gialgards beaus tschierwis,
Chi staun aut sgürs sün ls' munts.
Meis mauns cuntra ls' superwis
Güstrar faall schkoa liuns.
125 *Eug rump d'atschal balaisters,*
Tü 'sch sul meis scküd è maister.
Sün teis drætt maun (ed. maum), meis fats fearm staun:
Tias buntads aut fatt mai haun.

XVI.

T'haasch fatt ch'eug largk passawa,
Chi nun m' sch[b]litzg'ilg chialchiqng, 130
Ch'eug meis fadiws schkiattschawa,
Tzuond aint in lg maar a bqing.
Eug in awoa nun geiwa,
[77] *Infyn ch'eug tuots haweiwa*
Tzuond miß our d' peis, suott ils paß meis, 135
Ch'eaus mæ nun leiwan plü in peis.

XVII.

Tü m' pænasch sü a guerra
Cun fortza da barun;
Tuots sternisch uy par terra,
Chi leiwn' incuntr' ilg bun; 140
Tü mettisch a la mütscha
L's fadiws meiß schk'üna plütscha:
Chia lur agiüdt nun ls ais mæ ngüdt,
Da Deis neir, ch'eaus schbüttad haun tngüdt.

XVIII.

Eug schmack queaus schk'üna puolwra, 145
Chia l'aura maina waunt,
Schkoa büœrgia d'uia swuolua (ed. suolwua),
Paß eug suott peiß dintaunt.
Tü m' spendrasch da ls schguardynse,
Da lg pœwl'è da mal wschynse. 150
Tü m' schaintasch raig sün ls' pouwels dfai
Ch'ün eister pœwel searw'a mai.

XIX.

Schkumbaut chia lur urailgas
Vdydt haun mia uusch,
Da fuond da lur curailgas 155
Sgundad haun eaus da strusch.
Ils traditnors s'infendschen
Chi m' searuen par ch'eaus uendschen:
Inuillg'eaus haun, in temm'eaus staun,
E s' ruoign' in lg cour sacrætt schk'ün chiaun. 160

XX.

[78] *Hei, uyw' ilg Sènger saimper:*
Ad ell sul auda lg laud,
Ch' l'ais mia peidr'è taimper,
Sul meis saluader aut.
165 *Deis sul am daa pussauntza,*
Ch'eug m'oast è fatsch schuangiauntza,
E m' haa miß suot ilg pœwel tuott,
Ls cussailgs da meiß fadyws haa ll ruott.

XXI.

O Sènger, tü m'adautzasch
170 *Sü aut d' meiß inamychs,*
Da lg huom chi m' tain fatt foartza
M' haasch tudt, dad el haasch rys.
Par quai t'uœlg eug ludare,
Tauntr' ils pagiauns pradgiare
175 *Teis nuom, singur, t' dar tuot l'hunur,*
Chiantar teis laud da fuond d' meis cour.

XXII.

Parmur da la grandœtza
Da lg bain è grǫnd salüdt,
Quatraas tü daasch richiœtza
180 *A lg raig ch' tü haasch tscharnüdt,*
Eir bain a quell fatt [t'] tèngasch:
Teis raig Dauid bain sœngasch,
Saimper eir seis sœm, ilg qual eug stœm,
Christ è seis pœwel, quell eug ǫmm.
185 *Amen.*

[79] Psalm XIX. Ebræ.
Cæli enarrant gloriam Dei, & opera, &c.
S'chiaunta in la noatta da lg psalm 119.
Es sindt doch sælig, &c. H. C.

5 Cungualǫnd u mettǫnd lg plæd da deis par mètz a lg sulai, amuoss'el, choa lg plęd da deis cun claretza, pussauntza

è uirtüdt trapassa dalœndsch ilg sulai. Ed amuossa, quun narrs queaus sun, chi cuntrastaun è schbüttan il plæd da Deis: è lascuntra, quun biads queus sèan, ls quaus deis s'adenga a ls illgümnar cun seis plæd, ch'eaus cunguoschen las magestad, 10 pussauntza, sabgèntscha, è buntad da Deis, las quallas uirtüdts Deis hagia ourawaunt amuossad cun la creatzgiun da lg muond.

I.

Ils tschèls mæln' oura bèlg ilg laud
Da deis è sia magestadt,
Ch'ell ha stais la curtina: 15
La quala preidgia la lawur
Da seis sqingk mauns è sy' hunur:
Quai ais bella ductrina.
L'ün dy sün l'auter praist chi uain,
Daclæra lg plæd da Deis eir bain, 20
L'üna noatt dawoa l'autra
Amuossan saimper algk danœw,
Schbain lg haun ingiünna uusch nè trœw
[80] *Chia tauntr' ils daints saclautra.*

II.

Improa saraas' in tuot ilg muond 25
Bèlg lur ductrina oura tzuond
Infyn a lg cheau d' la terra,
Siqnd chia lg tschèl ch'ais uschè bell,
Cun sias lgüms mouva lg fidell,
Ch'ell autza lg senn da terra, 30
Ch'ell guarda quell uschè pussaunt,
Eir buntadaiwel chi ssa taunt,
Ch' haa quai tuott pudüdt fare,
Haa tuott eir uschè bain luguad,
Manteng' eir tras sia buntad, 35
Tuott nuo a sustantare.

III.

Lg pustüdt in quai tuott, ilg sulai
Aint in seis craes, chi schkiatsch' ilg frai,
Aluqnd tuott ilg poa uaire:

40 *Schkoa cur our d' chiqmbra uain ilg spus,*
Ch'ell fatscha notzas alagrus
S'alleigra tuott par lg uaira.
Schk'ün fraischk barun cuorr' ell a lg paal,
Imminchiady tœst ad ingual,
45 *Cumplescha sia uia.*
Ell leiwa sü d' l'ün cheau da lg muond
E cuorra fyn a l'auter tzuond,
Tuott schkiauda la lgüm sia.

IV.

Ilg plæd da lg sèngr' ais aunk plü nætt,
50 *Seis sqingk trastüt tuott plü parfett,*
[81] *Chi schiaud' è uoalua l'oarma.*
Quell daa fidel amuoßamaint,
Chiai Deis da nuo uoul, bain cuntaint,
Ch'ell ualg' è brichia doarma.
55 *Quell daa sabgèntscha a ls schlechts par lg uair,*
Ch' nuo searwn' a Deis è lg deian tmair,
Dræt sun seis schantamaintse,
A lg cour da lg huom tzuond alagrus,
Ilg plæd da lg Sèngr ais nætt è prus,
60 *Seis sqingk cumandamaintse.*

V.

Ils æg[l]s illgümnan queaus da lg cour
Indrett a tmair ilg noaß singur,
Tzuond nætt ais quella temma,
Plü choa lg sulai, dür' eir plü længk.
65 *Ilg plæd da lg sèngr' ais uair è sqingk,*
Tzuond giüst santèntzg' è stemma:
Plü giawüschaiwell tuott choa lg aur,
Par næbbell ch'ell poß' essr' è blear:
Plü bun ch'ingiünna spisa,
70 *Chi schkula d' spür fladuns è meil,*
Dutscha, perfetta tzaintza feil,
Fatta d'iminchia guisa.

VI.

Chia teis famailg uèng' auisad
Clær cun ls giüditzis d' la uardadt
A quell chia queaus guard' oura, 75
Bleara pagiailga lg ais pardeart,
La uitt' etern' è lg tschèl aweart,
[82] *Chi düra our èd oura.*
O sènger, nætt faa m' da puchiads,
Da queaus chi m' sun eir atzuppads. 80
Chi poa tuott s'inacoardscher,
Ils earrs da lg huom? Voalw'eir dawent
Tuott las sturpgèntschas tzuond suwent,
Ch'ellas nun m' poassen stoardscher.

VII.

Nè m' poassen tour eir suramaun, 85
Ch'eug saia prus cun buocc' è maun,
Da tzngur tzuond innotzainte:
Ch'eug tschauntsch' è paissa aint in lg cour
Inguott' incuntra tai, singur,
Ch'eug t' plasch' eir aindadainte. 90
Brick pür cun ls fats, moa eir cun ls dits
E cun ls impissamaints eir næts,
Chi m' uaisch partuott èd èsche,
Sngur mia peidra ch'eug m'afuond,
Meis saluadur ch'eug m' lasch eir tzuond, 95
Sün quai ch' tü 'mprumatèsche.

Psalm XX. Ebræ.
Exaudiat te Dominus in die tribulationis, &c.
S'chiaunta in lg mœd da lg psalm 118.
Das gott der Herr so fründtlich ist. H. C.

CVMPILGAMAINT. Vna uratzgiun, cun la quala ilg 5
pœwel ruguawa a lg raig Dauid par salüdt è uantüra, cur ell
trawa inqualgk greiua, priglusa, improa giüsta guerra; è quatras
caus in[83]gratzgiawan lhura Deis da lg salüdt è uitoargia

ch'ell als haweiwa datt. E quai tuot ais üna tschearta (ed.
10 tschearra) imprumaschun a ls' fidels, quun ün gratzius Deis
queaus uèngen in tuota lur bsœngs ad hawair.

I.

Ilg sènger exudescha tai,
Ch'èsch tü noaß raig,
Cur in anguoscha stasch fichiad,
15 *Ilg Deis da Iacob tschainta dfai*
Sün la paraid
Seis sgür chiastèlg fortifichiad.
Tramett agiüdt a seis tscharnüdt,
Vndschüdt, è lg salw'our d' tschèl in peiß,
20 *Quell Deis eir teis s'algoarda plain,*
Eir bain da ls rougs dauouts eir teis.
Dawoa teis cour t' fatsch' our èd our
Tuott teiß cussailgs uantüra tour.

II.

Parchè cur a noaß raig uaa bain,
25 *Sgürs ch' nuo eir stain,*
Fain tras uirtüdt d' noaß Deis falloa,
Ch'ell daa la gratzgia ch' nuo uandschain,
Cumplæscha plain
Teis rougs, schkudün dysch sün lg dawoa:
30 *Huoß' eug uai tscheart ilg üsch aweart*
Pardeart da lg sèngr' agiüdt a lg raig.
Seis œl[g] giuo d' tschœl haa uys, udydt,
Cumplydt ilg ræg d' lg undschüd seis dfai.
[84] *Sul da seis maun pussaunt è saun*
35 *Ans uain lg agiüdt è bain tuott naun.*

III.

Pür s' fidan auters sün chiawaus,
Sün dguaut eir faus,
S'ün chiarr' è foartza da quaist muond,
Improa Nuo ns wlain in Deis dar paus,
40 *Vyd ell star claus*
Hundrar ilg nuom d' noaß sngur Deis tzuond.

Eaus sun yds suott in schkainas tuott
Tzuond ruots. Moa nuo in peis stain sü
Tzuond fcarms, sün ls tearms da noaß pagiais,
Deis ais ilg sènger ch' haa sustngü 45
Ilg noaß bun raig. Cur nuo eir tai
Clamain, schi ns audisch, sènger, dfai.

Psalm XXI. Ebræ.

Domine in uirtute tua lætabitur rex &c.

S'chiaunta eir in la noatta da lg psalm 118 &c. H. C.

LA SVMMA. V̈n psalm cun lg qual ilg pœwel ingratzgiawa è suleiwa ludar Deis da la uitoargia èd auter tuott bain, 5 chia deis haweiwa grandamaingk è dèck a muntun fatt a lg raig Dauid. Ilg qual tuott ais è uain pür indret cumplyd in lg noass raig Christ filg da Dauid: è dawart la uandetta da ls inamychs da Christ, chi parsaquiteschan ell è ls seis.

I.

Ilg raig Sèngr', in tia uirtüdt 10
Tras teis salüdt
S'alleigra fick, brick in saiswess.
[85] *Dawoa lg giawüsch d' seis cour lg haasch tngüd,*
Datt gratzg', agiüdt:
Quai ch' l' haa ruguad, tschunk nun haasch lgeß. 15
Aunt ch'ell ruguaß u guadangaß,
A fraß lg haasch tü cun bandaschuns,
Fatt plain, ch' nuo wsain miß sün seis cheau
Darcheau üna curun' è duns
D'aur pratzius tzuond ualarus 20
Dasch tü uantüra bun' a lg prus.

II.

Da tai haa ll uita tngüd ruguad
E tü dunad,
Lg haasch tèmp fick lungk eir quidawoa.

25 *Tras quell bain ch' tü lg haasch imprastad*
Haa ll cunchiüstad
Grąnd laud è nuom cun grąnd falloa.
Eir blear hunur èd eir splandur,
Amur haasch tü sün ell schantadt,
30 *Chia tü miß sü lg haasch, ch'ell ais plain*
D' blear bain, ch' tü saimper lg haasch dunad,
Cun teis guardar prüwad è clær
Lg haasch tü implyd d'allgratzgia mær.

III.

Quai haa ilg raig tuott cunchiüstad
35 *Tras ch' l' haa schantad*
Sia fidauntza sün lg singur,
Lg autischem Deis, sün sia buntad.
Nun muwantad
Giuo d' seis salüd uain l' èd amur.
40 [86] *Deis, teis drett maun chiattad haa plaun*
Tuots naun, teis feist è nausch fadyws:
D' fœch tü hasch plü queaus inuidads
Schkiudads, [s]ch'ün fuorn, è ls haasch ars uyws.
Cur Deis uandetta faa, ch' l' haa letta,
45 *E ls schdrüg' a fœch, schi ais la dretta.*

IV.

Lur frütt tü schdrugisch our dalg muond,
Lg semm oura tzuond,
Ch'eaus sun brick tauntr' ils auters plü,
Ch'eaus s'haun cußlgads da schdrür da fuond
50 *Tai our da lg muond.*
Lur tzngur cumplyr nun haun pudü:
Ch' tü ls haasch adœß tschüngad sün lg œß,
Dèck grœß d' batzuns, a sagiattar,
Tuckad, laschad la dscheng' in ls œlgs,
55 *In ls tschèls tai, sènger, denns ludar,*
Da la uirtüdt è teis agiüdt,
Ch' tü uèngasch tuott pussaunt cuntschüdt.

Psalm XXII. Ebr.

Deus meus Deus meus, quare dereliquisti, &c.

S'chiaunta schkoa la Paschiun è
Hülff herre gott dem dinen Knecht.

SVMMA. In quaist psalm amuossa Dauid fick clær, ch'ell 5
sèa statt üna fgüra sün Christ. E cuntuott mett' ell in lg
prüm, choa quell uènga grąndamaingk abassad, è lhura bain
taundt èd amuo plü adutzad, è choa ilg seis raginąm uènga
[87] a sarasar èd a sastender par tuot ilg uniuerss muond, èd
infyn a la fyn da lg muond, schy a saimper a dürar. Da lg 10
qual tuott Dauid ais statt in sia uitta üna clæra sumbriua è
figiüra, schkoa ditt ais.

I.

Meis Deis, meis deis, parchè m' hasch tü
Taunt bandunad nè m'audisch plü?
Choa staasch uschè dalœndsche 15
Da m'agiüdar cun teis salüdt?
D' bragyr nun s'haa lg liun plü tngüd,
M' pudąnd giüdar tü chiœndsche.
Meis deis, eug saimper dy è noatt
Tèng tai clamad, ch'eug fick uèng choatt, 20
Mæ nun rafyn d' bragyre.
E tü nun m'audisch cun raspus,
Chi staasch cun teis laud sąingk cun ls pruß,
E mai nun uousch udyre.

II.

Noaß baps haun tngüd lur spra[u]ntz' in tai, 25
Schy sprauntz' è tü ls haasch spandrad dfai;
Cur eaus in lg bsœng bragywan,
Schy ls haasch giüdad cun teis salüd,
Queaus ch' lur fidauntz' in tai haun tngüd,
A tuorp queaus mæ nun ngywan. 30
Moa eug uèng main predschad ch'ün uearm,
Nun sun saluad par ün huom fearm,
D' la lgèut eug sun ün schdenge:

Schbüttad da lg pœwel taunt chia tuot
Chi m'uaia, m'uoul tzuond metter suott
35 [88] *Peis, giąmgias d' mai faun crenge.*

III.

La buocca stoardschen, schquassn' ilg cheau,
Dschąnd: Mèr', ell tngeiwa ditt pür: Eau
Mett tuott uy d' Deis ilg Sènger.
Huossa lg agiüda, sch' l'alg uoul, quell,
40 *E lg spendra, sch'ell uoul bain ad ell,*
Ch' l' haa ditt, sün ell ch'ell s' tenga.
Improa èsch quell chi m' haasch da lg büst
D' la mamma tratt: sün tai, Deis giüst,
M' haasch saimper fatt fidare,
45 *Taunt ch'eug tattawa pitschn' amuo,*
Büttad uy d' tai sulett ch'eug fuo,
Ch' tü m' desses parchürare.

IV.

Dapœ ch'eug sun in lg muond naschüd,
Èsch tü meis Deis è meis agiüd;
50 *Da mai dalœndsch nun t' tzuoppesch.*
Parchiai anguoscha grąnd' ais qua,
Nè ais ingiün agiüd chi m' daa,
Cun tia gratzgia m' tuockesch.
Mai blear bows taurs m' haun incrassad
55 *Tzuond (ed. Tzuud) fearms è graß intuorn sarad,*
Staun cun lur buocc' awerta,
Rabgen è schdratschan schk'ün liun
Schkoa augua uapp alguad ch'eug sun,
My' oarma usché pardearta.

V.

60 *My' oassa tuott' eug schkiamiad*
Nhai, tzuond meis cour schkoa tschair' alguad,
[89] *Dadaint proa la curailga.*

Meis krafft eir tzuond schk'ün crœs ais tzgiad
Mia lengua sün ls chartlqns randat
Par temma d' la chianailga. 65
In puolwra tœst d' la moart ardütt
M' haasch tü, chia ls chiauns m' haun ilg pustütt
Sarad, la cumpangya
Da ls maals furad m' haun mauns è peis,
Stais, ch'eug numbraß ils oaß tuots meis, 70
Quai ls faa taunt bain, ch'eaus ryan.

VI.

È guardan proa cun grqnd dalett,
Partyd s'haun mya uistmaint' indrett,
Tratt soart sün mia rassa.
Moa tü, singur, nun m' staar dalœndsch, 75
O mia uirtüd, m'agiüda chœndsch
Baud, chia my' oarm' ais passa.
D' la spada spendra mia gula,
Da maun da lg chiaun my' oarma sula:
D' la buocca da lg liune: 80
D' las coarnas da tngyn bestgias eir
Am spendr' è salua, ilg uair preir
Raig da ls fide[l]s ch'eug sune.

VII.

Eug a meiß fraars uœlg ilg teis nuom
Pradgiar, teis laud ametz ilg duom 85
Da lg pœwel chi saraspa.
Wuo tuots ils quaus ilg sènger tmait,
Ludad ell tuots, chi lg nuom hawait
Da Iacob, d' sia pasta.
Hundrad è tmait ell, tuot ilg sem 90
[90] *Dad Israël, ils prus eug stem,*
Ch' l'anguoscha quell da lg pouwer
Nun haa schbüttad, eir brichia uout
Our da lg fidel sia fatsch' è uut;
S'infendscha da nun s' mouwer. 95

VIII.

Moa quell chi haa proa ell clamad,
Haa ll baut udyd, cun lg tèmp giüdad:
Cuntuott aint in la grǫnda
Baselgia dee ll ludad da mai
100 *Ngyr fick, chia chik chi lg temma, uai,*
Ch'eug prèdsch quai ch'ell cumǫnda.
Ils pouwèrs uèngen a mandgiar
Ch'eug queus paschaint, a ls sadullar,
Ch'eaus lauden Deis ilg sènger,
105 *Schy queaus chi lg tschearchn' èd haun pißér.*
Lur cour a uyuer uèng' intér
A saimper, buns ch'eaus s' tèngen.

IX.

Toutt pouwels da ls pagiais da lg muond
Proa lg sènger uèngn' a s' uoaluer tzuond,
110 *Ch'eaus tuornen è s' allgoarden,*
E uèngn' è s' bütten awaunt tai,
Tuott pouwels uywς suott ilg sulai,
D' la crætta bain s' accorden.
Parchiai da lg Sèngr' ilg raginǫm
115 *Ais, ch'ell tuott reidsch' ils filgs d' Adam,*
[91] *Tuott ils graß da la tèrra.*
A uyuer uèngen da seis duns,
A lg adurar cun tuott ils buns,
A star bain tzaintza guerra.

X.

120 *Awaunt ell uèngn' a s' inschnulgar*
Tuot queaus chi uèngn' a rasüstar
Chi sun stats yds in puolwra:
Parmur ch' l' haa datt aint in la moart
Saisweß, ilg qual ais lur cuffoart,
125 *Stat sü d' la terra suolwa.*
Queaus quidawoa uèngn a lg saruyr,
A saimper suott ilg sengr' a ngyr

Numbrads: uèngn' a pradgiare
A queaus chi naschen quidawoa
Sia giüstia, chiai u choa 13
L' haa fatt a ls schlubigiare.

Psalm XXIII. Ebr.
Dominus regit me, & nihil mihi deerit, &c. W. M.
[— G 23]

SVMMA. In quaist psalm mett'el tzuond gratziusamaingk, suot la fgüra dad ün fidèl paster, l'amur è granda bunaucelga 5
è bain, chia Deis poarta è faa a tuotta ls (ed. tuott als') seis fidels.
Quaist psalm s'poa chiantar schko lg psalm Tudaischk 23. 37.
125. è schkoa: My' oarm', adautza lg Sènger meis, &c.

I.

Ilg Séngèr ais ilg meis pastur,
[92] *Chim lascha brick manglare* 10
Neir a ramaints yr cun errur,
Nè uain a m' bandunare.
Parchiai ch' l'am uain — m' paschainta bain —
In bun paschk a m' schantare,
E lhur' a m mnar, a m' arfraschkiar, 15
Proa lqmmas auguas stare.

II.

My' oarma uain l'am arfraschkiar,
Ch'eug stetta cuffartade,
Par la rudæra dretta m' mnar
Par sia magestade. 20
E sch'eug baingia ngiß a ngyr mnaa
Tras priguells tuots d' la moarte,
Nun temm eug brick da maal iffick,
Ch' tü èsch ilg meis cuffoarte.

III.

Parchiai tü saimper staasch proa mai, 25
M'oastasch cun teis bastune,

Vainsch a m' pinar la maisa d'fai,
Parmètz ls fadyws meis stune.
Eir meis cheau paß   uainsch a m' far graß
30 *Oun lg œli da lg spiert saingke.*
E meis magiœl   bain plain in œl
Sü mettisch largiamaingke.

IV.

Tia buntad a m' cumpangar
Oun bœn uain tuott meis dyse,
35 *Sch'eug uèng suott quell pastur a star,*
In chia proa seis amyse.
[93] *Laud èd hunur saï' a lg sengur,*
A lg bap èd a lg filg seise,
Eir a lg sąingk spiert   chi ns part ilg miert
40 *Da Christ, tuots trais ün Deise.*

*Psalm XXIIII. Ebræ.

Domini est terra & plenitudo eius, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg prüm psalm, &c. H. C.

SVMMA. Sią̈nd chia Dauid fuo sapgiantad, chia lg taimpel 5 dess ngyr fatt sü, sün lg munt Moria u Sion, schi chiaunt' ell la buntad trapassaunta chia deis muossa uy dalg pœwel dad Israel, intaunter ilg qual ell s' hawess tscharnüd ün spetzial aigen lœch da star, our da tuot auters pouwels da lg muond, sią̈nd improa tuott ilg muond seis: èd uschè daa ad intlèr la 10 gr̨anda gratzgia chia Deis fatscha a queaus, intaunter ils quals ell sadenga our dad auters a star cun seis plæd, gratzgia è duns, a ls manar a la fyn proa ell in lg seis sąingk munt è taimpel da lg tschèl. E chi sèan queaus chi uèngen a ngyr aqua: u choa queaus chi den aqua hawdar, sastouan de-15 purtar &c.

I.

Sią̈nd da lg sènger tuott ilg muond
E chiaick chia quell aint searra,
La lgèut è las limargias tzuondt,
Chi hawdan sur la terra,

La qual' ell haa fundad sün lg maar, 20
In tauntr' ils flüms l'haa fatta star
Pussauntamaingk mantènga.

II.

[94] *Schy chi poa dyr sia buntad,*
La quala douwra Deise,
Ch'ell spetzial s'haa taunt dangad 25
A star intrauntr' ils seise?
E par testmungia haa'l da quai
Tscharnüd Sion suott ilg sulai
A far qua sü seis taimpel.

III.

Improa ais üna fgüra quell 30
Sul da seis sqingk drett taimpel
In lg qual a star uain ilg fidell,
Cun Deis s'alleigra saimper,
Ilg qual seis mauns tèng innotzaints,
Eir nœtt seis cour d' giawüschamaints, 35
Nè tain seis senn rantade.

IV.

Sulett uy d' martscha uanitad,
Nè giüra faus ch' l'ingiqnna,
Neir tain sturpgèntscha pür tschantschad,
D' tngyn chiaussas mæ nun s' uanna. 40
Quell uain a tour la bandaschun
Da Deis, ch'ell sèa giüst è bun,
Da lg sènger chi lg faa salwe.

V.

Quell pœwel ais brick pür Iüdeaus
Dawoa la chiarn naschüdse, 45
Moa filgs dad Israel sun queaus,
Chi sun da Deis tscharnüdse,
Ch'eaus haun pissèr a quell plaschair,
A lg essr' ubeidis èd a lg tmair,
[95] *Deis awaunt œlgs haun saimper.* 50

VI.

Las poartas uèngen fattas sü,
Ls üschs stættn' awearts eir saimper,
Chia lg raig aintr' aint plü længk è plü,
Cun glœrg' in seis sqingk taimpel.
55 *Chi ais quell raig taunt glorius?*
Ilg sènger fearm barun è prus:
Quell sul faa barunias.

VII.

Las poartas uèngen fattas baut
Da la baselg' aweartas
60 *A lg raig cun magestad fick aut,*
Las noatzas sun pardeartas.
Chi ais quell raig cun glœrgia taunt?
Ilg sènger grqnd sul tuott pussaunt:
Lg raig ais quell gloriuse.

Psalm XXV. Ebr.

Ad te domine leuaui animam meam, &c.

S'poa chiantar in las noattas da lg prüm psalm,
2. 12. 13., &c.

5 [= G 23]

Ell rougua ilg Sènger ch'ell ilg dalibra da ls puchiads, lg amuossa sias uias, è lg spendra our da maun da seis inamys, è da lur füœrgia, dawoa l'aigna natüra da sia buntad: è sün lg dawoa ura'll eir par lg pœwel.

I.

10 *Proa tai meis cour eug leiw, singur,*
Meis Deis, sün tai eug stune,
[96] *Ch' tü mæ nun m' laschas ngyr a tzngur,*
Nè meis fadyw brick bune
Nun s'tènga; sprauntz' eug nhai sün tai,
15 *Chia chick chi spetta tia fai,*
Quell mæ nun uain a tuorpe,

II.

Schkoa queaus chia tzaintza bsœng suruaun,
Surpaßan tias uias.
M' amuossa, bap, choa quellas uaun
Ad yr las semdas tias.
Mai maina tras tia buntad,
Ch'eug saia laint bain adüsad,
Ch'èsch, Deis, ilg meis saluader.

III.

Cuntuott eug t' guard ngqnd tuotta dy,
D' tia buntad t'algoarda.
Cumparta m' misarcoardgia qui
Bain da lg puchiad chi moarda.
Sèngur, parmur d' tia bunta,
La qual' ais statta saimperma,
Cun mai faa sieugua quella. 30

IV.

Ilg sènger quell ais giüst è bun,
Cuntuott muoß l' a lg pachiader
Ilg drett uair trui cun seis bastun
A lg pouwer surpassader,
Chi s'tain mal bun da seis puchiads, 35
Queaus uèngn' ad esser adüsads
Da Deis proa sias uias.

V.

Tuott sias uias quellas suun
[97] *Buntad a chi las salua.*
D'uardad è d' fai noas Deis è bun, 40
A chi seis pack nun sckialua.
Parchè chi Deis salw' awaunt œlg,
Quell uain a mnar aint in seis brœl
Tras la tscharnüda uia.

VI.

45 *Tuott bœn uain sy' oarm' ad hawair,*
Seis sem quai ad hartare;
Fearm stawel uain l' a rumangair,
Proa lg pack da Deis a stare.
Ountuott meiß œlgs guardar denn sü
50 *Vyd tai sulet, singur, chia tü*
D' la raid meis peis bain largiesch.

VII.

Schi t'uoalua, sènger, naun proa mai,
E t' lascha ngyr puchiade
Ch'eug autr' ingiün nun hag choa tai,
55 *Vschlgœ sul bandunade.*
Anguoscha grąnd' eug nhag in lg cour,
La quala m' daa taunta dulur:
Am pilga uy ls puchiadse.

VIII.

Laproa nhai eug taunt inamychs,
60 *Chi m' uœlgn' uschè tzuond male:*
Nè haun chiaschun schkoa tü haasch uys,
Faun foartz' è tüœrt: par tale
My' oarma spendra tü, singur,
Ch'eug nun a tuorp uèng' èd a tzngur,
65 *Siąnd ch'eug m' fyd sün taie.*

IX.

[98] *Am giüda, ch'eug intèr è prus*
Sai', eug tai sul guard ngąnde
Cun sprauntza brichia dubius,
Ch' tü m' uèngasch parchiürąnde.
70 *O Deis, teis pœwel spendr' oatzma*
Da tuott l'anguosch' è bsœng ch'ell haa,
Traas Iesum Christum. Amen.

Psalm XXVI. Ebr.

Iudica me Domine, quoniam in innocentia. T. B.

[= G 24]

S'chiaunta schkoa lg 26. psalm Tudaischk.

ILG CVMPILGAMAINT. Ell metta naun sia innotzèntzgia è prudèntscha, chi uain da la cretta: èd ais üna uratzgiun chia ün chi indüra parmur da la giüstia, poa è dee far awaunt la supgia è bacchietta da Deis, chia ell, chi ais ilg giüst mastral, ilg dalibra da seiss inamys. 5

I.

Santèntzgia m' tü, Singure, 10
Ch'eug sun yd tzaintza fraud,
Sul tschearck la ty' hunure,
Chi uèng' a tai datt laud.
D' tai m' poaß eug bain fidare,
M' laschar eir sgüramaingk, 15
Meis fatt sün tai fundare,
Nun uèng a m' arüglare:
Schi stun eug fearmamaingk.

II.

M' indrèscha, sèngr', è m' prouwa,
M' cousch' ils ranuilgs è l' cour, 20
[99] *Schk'ün bap la pearchia douwra*
Dawoa la ty' amur.
Tia fai èd eir buntade
Sul tèng eug awaunt mai,
Meis spiert aqua dritzade, 25
A lg saungk tèng cuntrastade,
Far yr bain sieugua tai.

III.

Eug nun uœlg cumünauntza
Cun uauna lgèut hawair;
Choa deß eug wair hawdauntza 30
Cun faussa lgèut pudair?

Blear main cun queaus chi soulen
Ils lends trar cun fusdad,
Chi malgen giuo da lg pouwer,
35 *S'infendschn' ils leffs a mouwer*
Vrąnd tzaintza buntad.

IV.

Eug mal uœlg a lg curduombel
Da ls fauß dits spirtuals,
A ls infidels our d' nuomber,
40 *Schi bain fuoß chiardanals.*
Tuott lur fats è cussailgse,
Lur bell è fauß tschantschar,
Cun lgüms è cun pawailgse,
Bèlg lgüschen lur famailgse,
45 *Ilg muond a cradantar.*

V.

Proa eaus nun poaß eug stare
Inua ch'eug m'apoatza,
[100] *Meis mauns uœlg eug lavare,*
Cun ls innotzaints far noatza.
50 *Intuorn ilg teis utare*
Vœlg eug yr èd hawdar,
Bestgials giawüschs stranglare,
Da cour eir t'ingratzgiare,
Qua tngyn uffeartas far.

VI.

55 *Qua uœlg eug eir intlère*
Teis laud è ty' hunur,
Qua metter meis pissère
Imweß pradgiar, Singur,
Tuott tias müirawaiglas,
60 *Chia tü par nuo haasch fatt,*
Tras teis filg fatt farmailgas,
Da nuo ch' tü nun t' sparailgas:
D' la moart ans haasch artratt.

VII.

Tü haasch la ty' hawdauntza,
Oun tia gratzgia staasch, 65
Cun ls pruß eir cumünauntza,
Haasch cun ls fidels bain pasch:
In queaus louchs uœlg eug esser
Oun tuott ilg meis dalett,
Brickia m' laschar increscher, 70
Pür plü l'amur m' dee crescher,
Ch'eug lg plæd teis aud' indrett.

VIII.

Cuntuott cun la chianailga
My' oarma tü nun clèr,
[101] *Nè m' daar eir la pagiailga* 75
Da ls pachiaduors u pèr,
Da queaus chi haun arsagia
Da lg innotzaint pruss saungk,
Matzar la lgèut cun dagia,
Guadangan mala pagia, 80
Stqnd giaschantads in lg faunck.

IX.

Laproa giürn' è blastemman
Las plagias, paschiun
Da Christ, baiwn' eir ch'eaus dschemman
In tuott ils louchs chi sun: 85
Quai faun ils pachiaduorse,
Chi haun pür guerr' in lg senn,
Sudada cun lur snguorse,
Chi matzn' ils pradgiaduorse,
Sch'eaus nun ls dyen: Amen. 90

X.

Putrœngas è sturpgèntscha,
Quai pilgn' eaus taunter mauns,
Eir faussa faun santténtzgia,

Pür guardan lur awauntz
95 *E s' laschan surbantare*
Vndschqnd ils mauns cun duns
Par baiwr' è par malgare,
Ilg giüst drett a schfrackiare,
Queaus sun ils mær putruuns.

XI.

100 *Cuntuott nun ssai eug mèlge*
Ch'eug mütscha da taunt mal
[102] *Choa ingualyw yr bèlge*
Dawoa ilg drett rial.
Schi m' spendra tü, singure,
105 *Cun gratzg' è cun buntad,*
Da tngyna tuorp è tzngure,
Da mauns, cussailgs eir lure,
Ch'èsch bun, dfai è d'uardadt.

XII.

Meis paß nun dee guinchyre,
110 *Dee star fearm drett sün peis,*
Scha bain eug steß muryre
Parmur da lg fatt da Deis:
Schi uœlg eug ty' hunure
Sustngair saimpr' è saluar
115 *Cun teis agiüd, favure*
Awaunt cumüns, singure,
Aweartamaingk ludar.

*Psalm XXVII. Ebræ.

Dominus illuminatio mea (ed. nœa) & salus, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg huossa ditt psalm, &c. H. C.

Quaist ais ün psalm plain d'fidauntza da lg spiert in Deis:
5 quatras ün s' lascha tzuond sün deis, chia quell uènga a lg
inlgümnar, cuffartar è dafender, scha bain tuott ilg muond è
la foartza da la schkürdün aluass incuntra ell. E quai rougu'

ell cun gr̨and giawüsch, ch'ell poassa tuottas autras chiaussas bandunar è saimper sul tras la cretta cun deis star, [103] èd uschè cun seis plæds cuffartar: ilg qual lg hagia blearas uoutas 10 gialgiardamaingk cun sia misarcoargia è pussauntza agiüdad. Par lgqual ell ilg uœlga ingratzgiar è pradgiar seis laud: è lg rougua ch'ell lg uœlga agiüdar da mauns da seis malitzgius mansnaraiscks fadyws, sįand uschlgœ da tuot bandunad, eir da ls seis ls plü proassems. E sün lg dawoa admunesch'ell ch'ün 15 deia star stawel sün Deis è spattar ilg seis agiüdt è salüd, &c.

I.

Ilg Sèngr' ais mia lgümme,
Schi chi deiu eug tmair?
Ch' l'am spendra d' la schkürdünne,
Ais meis salüd par lg uair, 20
Ilg crafft da mia uitta,
Sul la mia uirtüdt.
Sch' la moart ais bain fick gritta,
Lg fadyw trauers eir s'bütta,
Sch'èsch tü ilg meis agiüdt. 25

II.

Chia cur meis inamyse
Faun lg uordn' incuntra mai,
E quaiten da m' wair uyse,
Ch'eaus m' hagian in la rai,
Par far our d' mai un roaste 30
Dawoa ilg lur giawüsch,
Schi ls falla lur prapoaste,
[104] *Ch'eaus cun tuott lur gr̨and oaste*
A schfrack sun mardsch è müsch.

III.

Scha lg legier da ls fadywse 35
M' haweß sarad tzuond aint,
Scha ls inamys chiatywse
Wlessn' huossa rumper aint,

A far cun mai batailga,
40 *Nun temma brick meis cour,*
Chia quella schi chianailga
Am poassa tour nawdailga,
Ch'eug m' tèng sün meis singur.

IV.

V̈na nhai eug da lg sènger
45 *Ruguad ch' l'am uœlga far,*
Quai eug tscharchiad uœlg tènger
E quai uain l'am saluar:
Ch'eug uèng' in sia chiasa
Tuotta meis dys a uair,
50 *Choa seis sqingk plæd sarasa*
Ch'ingiün huom nun lg anasa,
Cuntuott nun uœlg eug tmair.

V.

Sch'ell bain uain a m' laschare
Cuntradi ngyr a dœß,
55 *Schi uain l'a m' atzuppare*
Tuott mèlg choa nuo ilg nœß,
A m' tngair suott ilg mantèlge
D' sia statzuna bain,
A m' tngair in seis chiastèlge,
60 [105] *Chi nun m' croud' ün chiawèlge,*
In seis gubern am tain.

VI.

Schy lg sènger quell uain huossa
Meis cheau aut ad aluar
Sur meis fadyw chi s' muossa
65 *Da m' wlair intuorn crasar,*
Par lg qual meis cour lg uffearra
Vffeartas leidamaingk;
A lg ingratzgiar sur tèrra,
Bain saia pasch u guerra,
70 *Chiaunt eug ingratzgiamaint.*

VII.

Sèngr', auda mia uusche
Cun qual' eug clqm proa tai;
Tras gratzgia sta m' da strusche
A wlair far bain a mai,
Raspuondr' èd exudyre, 75
A tai tschaundsch eug cun lg cour.
Eug guard proa tai a ngyre,
Awaunt teis uut a ryre:
Ch' tü m' uœlgsch in gratzgia tuor.

VIII.

Our eug uèng bandunade 80
In mauns da ls inamys,
Tras quai ch'eug nhai pachiade,
Schi m'aisè saimper d'wys
Ch' tü uoaluasch tia fatscha
Cun ira our da mai, 85
Ch'eug luock uèng flingk schkoa schdratscha:
[106] *Sèngur, cun mia bratscha*
Am dun eug d' maun uy d' tai.

IX.

Roug ch' tü nun m' abandunesch,
Ch' tü 'sch sul ilg meis agiüdt, 90
Am saluesch è m' pardunesch,
Ch'èsch sul ilg meis salüdt,
Chia cur meis bap è mamma,
Ngyssn' a m' abandunar
Cun tuorp è mala famma, 95
Schi haa meis Sènger brqmma
A m' clèr sü è m' saluar.

X.

M' amuossa, sènger bune,
Par tya uy' ad yr,
Maina m' cun teis bastune, 100
Ch'eug poassa brick suryr,

Chia meis fadyw nun hagia
Chiaschun incuntra mai
Da m' dar 'na mala pagia,
105 *Ch'eaus haun tuotta lur uagia*
Da m' trar, sèngr', our da tai.

XI.

E guætan cun anguosscha
Ch'eug uèng' aint in lur mauns,
A m' far pain' èd anguosscha,
110 *Ch'eaus rabgian tzuond schkoa chiauns,*
A s'inspiar mantzœngas
E fauß amuossamaints,
D'ingiœrgias è d' putrœngas
[107] *Lur cours sun saimper plains.*

XII.

115 *Ountuott uia d' lur uœlga*
Nun m' uœlgasch tü laschar;
Tramlaß eug schk'üna fœlga,
Sch'eug nun m' deß impissar
Ch'eug uèng' a uair l'algretzgia
120 *Aint in lg pagiais da ls uyws;*
Ls fadyws queaus haun leidetza
Tzuond üna pitschna petza,
Tuott queaus chi sun chiatyws.

XIII.

Quai tuott meis cour cuffoarta,
125 *Ch'eug dych incuntra mai:*
Nun la buntad ais moarta,
Chia Deis muoß' awaunt sai.
Ountuott staa fearm è stawel
E spetta fyn la fyn
130 *Sün lg Sènger, sch'èsch hartawel*
Da tuott seis bain parsnawel,
E baiwesch da seis uyn.

*Psalm XXVIII. Ebr.

Ad te Domine clamabo, Deus meus ne, &c.

S'poa chiantar schkoa ilg prüm psalm, &c. H. C.

Quaist ais üna fearma uratzgiun, cun laquala ilg fidel rougua arsaintamaingk deis, ch'ell ilg uœlga dalibrar da ls infidels, è brichia cun queaus [108] lg laschar pryr, ils quans nun hagian nè in lg tschantschar nè in lg far nè in lg cour ingiün bœn nè temma da Deis. E siand exuditd schi ingratzg' ell Deis è rougua par lg pœwel.

I.

Proa tai, o Sènger, sul eug clǫm,
Ch'èsch sul la mia peidra,
Æ, nun m' schbüttar, o bap meis lǫm,
Ch' l'anguosch'ais lungua, ueidra,
Ch'eug qui nun moura da lur mauns,
Chi m' staun intuorn ingual schkoa chiauns;
O mya uusch exauda.

II.

Meis rœg cun lg qual eug brag proa tai,
Meis mauns tend proa teis taimpel.
Intauntr' ils infidels brick mai
Nun schmar, ch'eaus mal exaimpel
Daun, d' chiatiwierg'ais lur cour plain,
Ch'eaus cun lur proassem tschauntschan bain
Ed haun in lg senn malitzgia.

III.

Schi daa ls la pagia d'lur lawur
Dawoa lur chiatiwièrgia,
E renda ls bèlg dawoa ls mauns lur
Ingual da lur miniergia,
Ch'eaus nun s'impaissen d' las lawuors
Da lg sènger raig sur tuott ils sgnuors,
Schi uain ell tzuond a ls schdrüre.

IV.

Eug saimper lg Sènger dee ludar
[109] *Ch' l'haa mia uratzgiune*
Vdyd è m'uoul eir foartza dar,
Meis schküdt è bastiune.
35 *Meis cour s'haa fearm sün ell fidad*
Ed ell uschè m'haa dfai giüdadt;
Quatras meis cour s'alleigra,

V.

E lg uœlg hundrar cun mias chiantzuns,
Lg Sènger ais eir la farmetza
40 *Da mia sudada, meis baruns,*
Da seis Vndschüdt fortetza.
Alg pœwel teis daa tü salüdt,
Vantüra, laud, è saimper agiüdt;
Paschainta bain ty' hierta.

*Psalm XXIX. Ebr.

Afferte domino filij dei, afferte domino, &c. H. C.

SVMMA. Cun quaist psalm uain tuott ilg dguaut è sèngaria da quaist muond clamad èd inuidad a s'render suot ilg
5 plæd da Deis, èd a dar hunur a deis, ilg qual cun la uusch è tunar da seis pussaunt è crattaiwel plæd, cun lg qual ell haa tuott, cread, stramainta, chiastigia, matza è schdrügia, metta a la mütscha è faa tramlar ils munts è la boaschkia, quai ais tuotta seis inamys cun tuotta lur superwgia, par fearms et
10 auts ch'eaus mæ saian. E lascuntra faa'l la uia a seis fidels, ch'eaus cun la pussauntza da seis plæd passan tras tuott ilg muond, chia ingiüna foartza nun ls poa ustar. Plü uain aqui eir ilg pœwel da Deis inuidad ad adurar Deis [110] ed a chiantar ilg seis laud, lg qual nun lascha pryr ils seiss è ls
15 cussalua eir ametza l'augua ed our da tuotta furtünna. Parchè chia lg Sènger ais lur raig è rètschadur, chi ls daa foartza incuntra tuotta lur inamys, è ls duna uantüra, bandaschun, sia gratzgia è paasch a saimper.

Quaist psalm s'poa chiantar schkoa ilg psalm 26.
20 *E la bataïlga da Carnga.*

I.

Baruns, ludad ilg sènger,
Hundrad ilg drett barun;
Hundrad ilg nuom da lg mèlger,
Hundrad sul quell ch'ais bun.
Ws inclinad sulett a quelle 25
Adurǫnd ell saingkamaingk,
Barun sulett ais elle,
Ch' haa fatt ilg muond tuott bèlle,
Schi tmait quell uairamaingk.

II.

Mirad choa sur las auguas 30
Strasuna sia uusch,
Ngyr tuorschas faa ll è blauguas
Ilg Sènger ch'ais dastrusch,
Plain d'tuotta magestade
Sur l'augua, terr' è tschèl. 35
Sia virtüdt guardade,
Sün quell sulett ws laschade
[111] *Tuot giuwen, grǫnd è uèlg.*

III.

Ell cun sias sagiettas
Da lg tuon giuo schfrachia lains 40
Lungks è groaß ch'ell trametta
Sün ls munts auts fearms è plains,
Ils quaus ell faa salgyre
Schkoa wdeaus, dèck cun guardar.
Schi chi nun s' deß schmuryre 45
Incuntr' ell a bragyre?
Ell chiaick ch'ell uoul poa far.

IV.

Ilg Sènger cun seis tunse
Sagietta flǫmmas d' fœch;
Ell schdrügia paß è puntse, 50
Ils nauschs eir our d' lur lœch.

Ell faa cun sia uusche
Früttar eir ün dasièrt.
Sch'ell t' metta sü la crusche,
55 *Schi t'ais noaß deis dastrusche*
A t' dalibrar da tüœrt.

V.

Ell faa eir las limargias
Saluadgias parturyr,
Ch' las uèngen d' temma largias,
60 *Par ls tuns schi faun schmuryr.*
Ell schdrügia eir giuo la boaschkia,
Dasearts ch'ell schnüd' è ls guaudts,
Moa tuot fidel quell aschkia
Nun tmair iminchia fraschkia
65 [112] *A dyr a Deis seis lauds.*

VI.

L'ais Sènger sün lg dilüui,
Ch' l'haa üna gia tramiß,
Sur tuott ilg muond darüwi
Ch'eir auisad bain ngiß,
70 *Schkudün quell deis a tmaire*
Eir da ls puchiads da lg muond
S'ustar cun grǫnd dschplaschaire,
Vschlgœ ngyns baut a uaire
V̈n mœr chiastigiamaint.

VII.

75 *Ell ais sulett ilg sènger,*
Ilg qual staa saimper raig;
Quell eir sulett sustènga
Seis pœwel fearm è dfai.
Quell a lg uoul dar farmetza,
80 *Buntad eir cumpartyr;*
Laschain pür l'auaretza,
Schi ns' daa ll pasch è richétza
E mœ nun ngyn a pryr.

Psalm XXX. Ebr.

Exaltabo te Domine quoniam suscepisti, &c. [H. S.]

[= G 25]

S'chiaunta in la notta da lg psalm prüm, 2. 12. 13. 15, &c.

SVMMA. Ell' ingratzgia a lg Sènger, ilg qual lg hagia 5 agiüdad our d'grand è greiw iffick è schantad in bun esser: schi ch'ell s'adenga a star cun sia gratzgia in ün coarp da lg crastiaun usché [113] pouwer è fraschel, tras la quala ell cufoarta ilg flaiwel da l'amur è bain uulgènttscha da Deis, la quala ilg fidel sainta our da quai chia Deis lg agiüda è lg faa da lg 10 bain. Ed haa la parèntscha chia quaist ingratzgiamaint saia statt fatt dawoa üna greiua malatia: Our da lg qual è s'imprenda chia a ls fidels stetten tuottas chiaussas proa Deis sgüras è bain gubernadas.

I.

O Sènger, eug t'uœlg ingratzgiar 15
Ch' tü m'haasch giüdad in peise;
Nun haasch laschad eir alagrar
Sur mai ls fadyws bain meise.
Singur meis Deis, schkumbaut ch'eug m'ha
Vout uia d' tai, schi m'haasch madgia, 20
My' oarma turnantade.

II.

Signd ch'eug eira strusch la moart,
Cun lg pe huoß' in la foassa,
Schi haasch tü turnantad cuffoart
E uitt' a tuot my' oassa. 25
Quai faa ll a tuott fidels è pruß:
Cuntuott ludad noaß sngur bundus:
Hundrad sia sandade.

III.

Ch'ell s'abunai' in batter d'lg œlg,
Proa uitt' ha ll seis plaschaire, 30
Sur noatt ilg læd dür' a lg fidel,
L'algretzgia lg tuorn' aunt saira.

Eug dscheiwa, cur eug stawa bain,
[114] *Ch'eug eira rick cun uainter plain,*
35 *Chi m' poa mettr' huoß' in bouda?*

IV.

Nun schmawa chia meis fatt sul steß
Im pe tras teis agiüde;
Moa ch'ell a star ngiß saimper sweß
Stąnd sul sün tia uirtüde.
40 *Parchiai schkumbaut tü t'haasch, singur,*
Vout our da mai cun ty' amur,
Fui eug tzuond ruuinade.

V.

Aqua clamai eug sul proa tạị,
Meis Sènger, cun meis rœge:
45 *Chiai üttel haasch da meis saungk frai,*
Chi mardsch uain in seis lœche?
A tai la puolwra nun daa laud,
Nun mettr' eir oura tia uardad;
Faa m', Sènger, misercoardgia.

VI.

50 *O Sènger Deis, uè m' in agiüd;*
Meis plaundscher hasch müdade
In ün leid ball ch'ais cun uirtüd,
D' cridar nhai eug lgiwrade.
D'algretzgia m'haasch incrasad aint,
55 *Vastyd sü leid d'ünn bell uistmaint;*
Eug saimper t' dee ludare,

VII.

Cun mia lengua t' dar hunur
Sąingchias chiantzuns chiantąnde:
Pradgiar ilg laud da meis Singur,
60 *Sia uardad muossąnde.*
[115] *Laud sai'a lg bap èd eir a lg filg,*
Eir a lg sąingk Spiert, chi ns müd' in mèlg
Dawoa sia sumlgèntscha.

Psalm XXXI. Ebr.

In te Domine speraui non confundar, &c. A. R.

[= G 26]

S'poa chiantar in la noatta da ls sett plæds, è schkoa:
E ns ais crudad 'na naiw. 5

SVMMA. In lg prüm metta Dauid aqui, in chè grąnd priguels ell saia statt, chiai ell s'hagia impissad, choa ell hagia aqua urad, è chiai ell hagia fatt lg pustütt, cur ell fuo da Saul incrasad intuorn in lg dasiert. Plü, choa ell saia spandrad è giüdad dawent. Ilg plü dawoa admunesch ell tuott 10 fidels, ch'eaus deian hawair pissèr da ls fatts da Deis, ilg qual nun poa bundanar (ed. bur-) queaus chi staun uy d'ell. Ed ais quaist üna arsainta uratzgiun da Dauid, schi da Christ è da tuott fidels, choa queaus s'uoaluen uy 'd Deis in la furtüna da l'anguoscha, èd in la chiampeista da lg spiert è da la chiarn: 15 è choa eaus ingratzchian Deis, cur eaus uènngen dalibrads. E daa ad intlèr la dutschetza da la misercoardgia diuina, la quala sta saimper proa queaus chi temman Deis, improa taluoutas uschè tzuond atzuppada, ch'ün dschess ch' la fuoss tzuond dalœndsch: &c. 20

I.

Eug sprauntza nhag sün tai, singur,
Ngyr nun m' laschar a tuorp è tzngur,
[116] *Ch'eug m' stoua turpiare,*
Ch' tü uèngsch ludad giüst è d'uardad,
A m' wlair da mal spandrare. 25

II.

Tias urailgas uoalw' a mai,
Ngyr lascha meis rœg awaunt tai,
M' cussalua, Sènger, praiste:
Ilg prigl' ais grąnd, eug flaiwel tzuond,
Hawair a cour uœlgsch quaiste. 30

III.

Meis dafandader staa proa mai
Ch'eug nhagia meis friungk sün tai,

In lg qual eug saia sgüre;
Da meis fadyw faus è chiatyw
35 *Am saiasch meis fearm müre.*

IV.

Parchiai tü 'sch sul mia parai,
Qua meis chiastelg staa sgür è dfai,
La peidra ch'eug m' affearme.
Qua uœlg eug uair chi m' uoul nuschair,
40 *Stǫnd eug sün ün tngyn spealme.*

V.

Cuntuott m' agiüd' è m' maina tü,
Chi uènga teis sǫingk nuom cuntschü,
Blears latschs am sun bain taise
Par tour mai bèlg schk'ün pouwr' utschèlg,
45 *Schi maina m' our d' lur raidse.*

VI.

Parchiai ch'eug m'hai arcumandad
In mauns teis, Sènger, ch'èsch d'uardad,
Ch' tü spendresch meis spiert saimper:
Schkoa tü a lg dschmiß haasch imprumiß
50 [117] *Da tuott tèmp tard è saimper.*

VII.

A queaus chi s'uoaluan our da tai,
A uanitads daun crett' è fai,
Vousch mal, d' lur habitauntza.
Cuntuott nhai eug sün deis meis cheau,
55 *Schantad tuott mia sprauntza.*

VIII.

Eug stòu salgyr è m' alagrar,
Ch' tia buntad s'haa wlgüd dangar
Guardar la mia anguoscha;
Meis spiert, chi ais uschè strett prais,
60 *Tia buntad cunguoscha.*

IX.

Parchè siqnd eug tzuond sarad,
In mauns da meis fadyw dschfiad,
Schi m'haasch tü fatt far largke,
Meis pee farmad, bain baut dritzad,
V̈n bell platz cun teis arckè.

X.

Fam gratzg' è bain, o meis singur,
Ch' tü my' anguoscha uaisch, dulur,
Meis œlg ais tzuond ngüd tuorbel,
Meis senn in mai ais eir tzuond frai,
E lg stuommi d' grqnd cuntuorbel. 70

XI.

La uitt' ais eir tzuond ngüd a lg main,
E lg coarp partuott eir d' rappas plain,
D' dulur eug stou eir dschmairc,
D' battüms eir blears la foartza peartz,
Rus l'oassa m' uain par lg uaire. 75

XII.

Da tuott sun meis fadyws schdangad,
[118] *Queaus ch'eug suwent nhai schmalgantad,*
Meis wschins d' mai eir saschgrischan
Eir meis amychs chi m'haun qui uys,
Mütschqnd da mai dèck schbyschan. 80

XIII.

Da ls cours d' la lgèut sun eug chiatschad,
Ingual schk'ün moart tzuond imblidad,
Schk'ün uèlg uaschèlg uadrüsche;
Par ün rafüd sun eug eir tngüd,
Schk'ün brœk tzuond martsch è müsche. 85

XIV.

Nun m' poan improa laschar pussaar,
Ch'eaus s' raspan blears a sacuslgar
Incuntra mai sturpgèntschas,

Par mettr' our d' peis coarp è spiert meis,
90 *Ch'eug m' schgrysch da lur parèntschas.*

XV.

Moa eug stun fearm sün tai, singur,
Tü èsch meis Deis, dych eug da cour,
Chi m' haasch aint in teis maunse.
Meis tèmp schcursnyr pousch u lungnyr,
95 *Am spendra d' mauns da ls chiaunse.*

XVI.

Teis uudt dar muoß' incuntra mai,
Ch'eug teis famailg uœlg esser dfai,
Faa m' salw par tia gratzgia.
Nun m' lasches, sngur, cun tuorp è tzngur,
100 *Sch'eug fuoß cun tai in schgratzgia.*

XVII.

Parmur ch'eug clǫm sul teis agiüdt,
Schi ngiß schdangadt tia uirtüdt
Da ls infidels, sch'eug prisse,
[119] *Schi uœlgasch far eaus turpiar*
105 *E ls mettr' in buoc' ün pisse.*

XVIII.

Taschainta lur mantzœgnas tü,
Ch'eaus lur ingiǫnns nun tschauntschan plü,
Eir lur superwg' infraina,
Ch' büttn' ilg giüst (ed. giust) awaunt lur büst,
110 *Tzaintza üna buna uaina.*

XIX.

Quun aumpl' è grǫnds sun teis sqingks duns,
Ch' tü haasch saluad a tuott ils buns,
Chi t' temmen è t' guardn' oura,
E gia pardiert a uys awiert
115 *A ls drett fidels da coure.*

XX.

Queaus uainsch a tngair tü, Sènger, suott
Ilg txuoppel teis, ch'eaus t'uaien tuott,
La tia sqingchia fatscha,
Chia mal cussailgs a teis famailgs
Nun nouschn' in tia bratscha, 120

XXI.

Neir faussas lenguas cun dantilg.
Ludad Deis sai' è seis sqingk filg,
Chi m'haa cun sia buntade
Intuorn ardaint sarad bilg aint
In sia sqingchia citade. 125

XXII.

Eug txuond pissaw' aint in lg iffick,
Cur eug mütschaw' imprescha fick,
Ch'eug fuoß schbüttad da taie,
Moa tü dastrusch udisch mia uusch,
Cur eug t' clammawa dfaie. 130

XXIII.

[120] *Amad ilg sènger, cumpanguns,*
Ch'ell tuott fidels dafenda buns
E renda la pagiailga
Cun lg staer sü plain dsuroura bain
A ls stoaltxs, chi sun chianailga. 135

XXIV.

Schy stad cun bun fearm ardimaint,
Güstrad eir tapfr' in lg prowamaint,
Ch'ell uain a cuffartare
Voaß cour è queaus chi uènngn' eir eaus
Sün ell sprauntx' a schantare. 140

Psalm XXXII. Ebræ.

Beati quorum remissae sunt iniquitates, &c.

[— G 27]

S'poa chiantar in la noatta da lg prüm psalm, &c.

5 LA SVMMA. Quaist psalm amuossa quun üna gręnda cuffartusa chiaussa è saia, ad esser largk da ls puchiads, schy chè gręnda uantüra è biadèntscha ün hagia, ilg qual suruain gratzgia è ramischun da seis puchiads. E lascuntra chè pouwra chiaussa quai saia, cur ün haa la conssientzgia inturblada è 10 chiargiada da ls puchiads, è nun ssa in che guisa ngyr largk da queaus: è melginawaunt in che guisa ün poassa ngyr dalibrad da quell fasch è cunchüstar pardun da ls puchiads, &c.

I.

O quun biad ais mæ quell huom
Ch'ais da quell fasch schkiargiade,
15 *Chi paisa plü koa tuott ilg pluom,*
Quai ais ilg seis puchiade!
[121] *A lg qual quell ais tras Christ tzuoppad,*
Par spüra gratzgia pardunad,
Quell uain a uyuer saimper.

II.

20 *Schy, bain indrett biad ais lg huom,*
Al qual Deis nun raschuna
Lg puochiad parmur d' seis filg Christum,
Moa tras buntad parduna,
Quell chi nun haa ün faufs mal spiert,
25 *Chi s' lascha sün seis agien miert:*
Quell tscheart saiswefs ingiųnna.

III.

Parchiai dintaunt ch'eug wlèck taschair
Nè meis puchiads cunguoscher,
Sün mia buntad am wleiwa tngair,
30 *Schi fui eug plain d'anguoscha,*

Chia tuott la uitta m' fuo scrudá,
Eir l'oassa m' ngywa rus, malgá,
Lg cour nun haweiwa pausse.

IV.

Teis mauns santyw 'eug pür plü greiw
In mia cunßientzgia, 35
Lg puchiad meis cour saimpr' eir rugeiw'
In temma d' tia santèntzgia.
Ch'eug nun haweiwa d' dsüch in mai,
Schkoa cur ün uoul pür stendscher d' sai,
Cur d' stad ais la mær sedschda. 40

V.

Schkumbaut ch'eug dèck m' arcunguschèck,
Ls puchiads meis cuffessage,
In cuolp' awaunt meis Deis m' randèck,
[122] *Eug grąnd cuffoart chiattaie,*
Ch'eug fuo da tuott quell fasch schkiargiad 45
Tras sia gratzgia è buntad,
M' haa ll tuott bèlg pardunade.

VI.

Cuntuott s' denn tuott fidels uy d' tai
Eir saimper uoalur' a rœge
Da lg tèmp, da lg bsœng, cur eaus haun sai, 50
Partuott d'iminchia lœge:
Schi mæ nun uéngné a fundar
Nè s' stouen dschmettr' u s'uertzigiar,
Ch'eaus saimper stouen pryre.

VII.

Cuntuott ésch tü ilg meis friungk, 55
Chi m' uainsch a m' parchiürare
Da tuott' anguoscha, chi m'haa tschunck,
Ch'eug stoua leid giüwlare,
Schkoa soulen queaus chi sun schlubgiads,
Da mauns da lur fadyws dschfiads, 60
Ch'eaus sun a queaus ngüds uia.

VIII.

Quai ais la uia ch'eug ws ammuoß,
Ch'wuo deiat yr par quella,
Cur ün in èarr dschguidad eir fuoß,
65 *Sch'ais quai la strada bella,*
Ch'eug cun meis œlg t' tschüng è t' cussailg
Dfaimaingk schk'ün bun fidel famailg:
Cuntuott ws laschad cußlgare.

IX.

Nè faad tzuond schk'ün chiawall, graß taur,
70 *Ch'ais tzuond tzaintz' intellette,*
[123] *V schkoa ün müll fitad cun aür,*
Nun ssaa mæ yr indrette,
Nè s' uœlgn' ingiün laschar manar,
Par foartza ls stouen infranar
75 *Cun ün frain d' fierr in buocca.*

X.

A lg infidel intuorn duluors
Blear uèngn' ad incresare,
Ilg qual proa Deis nun s'uoalw' a cours,
Ch'inlgur nun poa 'll mütschare.
80 *Moa quell chi s' tènga sün lg Singur,*
Vain l' imbratschąnd cun grąnd amur,
Cun gratzgia bain a lg faare.

XI.

In lg Sènger ws allgrad wuo pruß,
Salgyd eir leidamaingke,
85 *Ch' l'ais buntadaiwl' è gratzius;*
Giüwlad pür fraischkiamaingke.
Tuots wuo chi èschet cun drett cour
E brick schkoa quell d' lg infendschadur,
Ch'implyd ais cun fusdade.

*Psalm XXXIII. Ebræ.

Exultate iusti in Domino, rectos decet, &c. H. C.

S'chiaunta schkoa Erbarme dich o herre gott.

SVMMA. In quaist psalm mett' ell awaunt bèlg las uirtüdts da Deis, par ilg qual ell admunescha èd inuida chia 5 schkudün deia hundrar Deis è quel autamaingk ludar: lg pustütt da la sia pussauntza è buntad: è preidgia chia tuottas chiaussas saian [124] plainas da quella: par lg qual è s' deia wyd quell star rantad, è dad ell fidar, &c.

I.

Vuo tuots chi èschet pruß è giüsts, 10
Par gratzgia, deit in Deis ilg sngur
Giüwlar, d'allgretzg' in lg cour d'uoaß büsts,
Ed aut ludar la sy' hunur:
Chia quai a ls drett fidels sta bain,
Vschè a lg Sènger a sarvyr 15
Ed a lg hundrar d'allgretzgia plain,
Chia lg cour in Deis bain poassa ryr.

II.

Essauta bain dawoa quell uiers,
Chi ns suna Christ in seis sqingk plæd,
Chi faa baschkiaunt, bardun é tiertz, 20
S'accoard' èd oasta tuott ilg læd.
Eir wuo chiantad quell dudsch bun uiers,
In ls cudeschs sün ls attasts tuccad,
Chi auda tuott dalændsch, datiers,
Clingiqnd la tübba d' la uardad. 25

III.

Parchiai chia chiaik chia lg Sènger faa,
Cun seis sqingk plæd cummqnd' è dysch,
Ais tuott indrett giüst arfilaa
Fidel è stawel tzaintza wnysch.
Ell' qmma la giüsty' è drett, 30
Eir d' sia buntad ilg muond ais plain,

Cun lg plæd ilg Sèngr' haa fat dandett
Ils tschèls è tuott luguad taunt bain,

IV.

[125] *Cun lg spiert d' sia buocca tuott cread,*
35 *Planets è stailas, lur uirtüds:*
Bap, Filg, Spiert Sqingk in trinitad,
Sulett uair Deis da tuots tschernüds:
Las aguas (sic) tèng' l'in ün muntun,
Schkoa in ün uder tuott ilg maar,
40 *(Sch'ell bain nun uoul, faa grqnd schdardun)*
Chia lg muond nun poaß' ell nagiantaar.

V.

La chiafulletz' ell mett' in salw
In ün sacrett ch'ell haa schantad.
Cuntuott quell Sènger chi faa salw,
45 *Da tuott dee saimper ngyr hundrad*
E tmüd in tuott chiantuns da lg muond,
Lg pustütt la lgieut a lg dee saruyr,
Siqnd ch'ell faa chiaik ch'ell uoul tzuond,
Dèck cun ün plæd faa ll tuott ubdyr.

VI.

50 *A queaus ch'in ell nun uœlgen crair,*
Pagiauns èd infidels partuott,
Chi uœlgen auters deiß pür tmair,
Seis laud eir wlessen metter ßuott,
Mett' l'ad inguotta lur cussailg,
55 *È ls faa tuott lur pissèrs fallar.*
Moa ell dritz' oura cun chiawailg
Seis fatt, ch'ingiün nun lg poa ustar:

VII.

Chia saimper staa seis urdnamaint
Ingual schkoa ll schaint' è uoul hawair;
60 *Bead quell pœwel ch'ais cuntaint,*
[126] *Quell Sènger sul par Deis a tmair.*

Quell povel ha Deis sulett tschernüd,
Per seis hertavel fœrm schantad,
Quai nun tuott quels chi lg haun cuntschüd;
Cun spraunza tuond sün ell s' laschad. 65

VIII.

Our d' tschel ilg Senger guarda giuo
A reidscher chiaunt ch'ell ha cread.
Pustütt seis œlg tegn' ell sün nuo,
La lgient ch' l' ha fatt è tuott spandrad.
Ell stüdi guard' our d' seis chiastèlg 70
Sün quels chi haradn' in terra tuott,
E uaia brichia pür tzuond bèlg
Lur fats, mo eir lur cours aint ßuott.

IX.

Parchiai ch'ell ha ils cours da tuots
Schkiafyd, cuntuott ssa ll chiurndsch lur fats, 75
Ls impissamaints eir nüds è bluots.
Chi crai' in quell, haa sul bun platz.
Ch'ingiün poa autr' uschlgœ giüdar,
Schi eir ch'ün Raig pussaunt è grand
Nun poa saisaess im pe saluar 80
Cun tuott seis chiamps, chi lg sun d' cummand.

X.

Usché sumlgaunt ingiüm barun
Ils priguels poa cun art mütschar,
Chi lg sun urdnad da lg giüst Deis bun,
Neir gialgardèntscha lg poa ustar. 85
Chiavall da guerr' eir fick gialgard
Ais chiaussa faußʼ a dar agiüd;
[127] *Par bleara foartetza ch' l' hag' ud art*
Nun poa ll spandrar nè dar salüd.

XI.

Cuntuott nun s' dee ingiün laschar 90
Sün chiauß' alchiüna da quaist muond,

Moa sul sün lg Sènger s' dee fidar,
Seis œlg partuott ch'ell uaia tzuond
Sün queaus chi lg temmen cun amur,
95 *E guardan ngqnd ilg seis cuffoart;*
D' la fqmm queaus oasta lur Singur,
Lur oarmas spendr' ell da la moart.

XII.

Sia buntad spettain da cour,
Ch'ell ais sulett ilg noaß agiüdt,
100 *Chia nuo ns alleigren in lg singur,*
Da mal ch' l'ans oast' ell sul noaß schkiüdt,
Tras ch'nuo sün seis nuom sqingk ans tngain,
O Sènger, staa cun tia buntad
Sur nuo, schkoa nuo uy d' tai ns laschain
105 *E fearm cragiain a tia uardadt.*

*Psalm XXXIIII. Ebr.

Benedicam Dominum omni tempore, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 130, &c. H. C.

SVMMA. Siqnd Dauid tras la buntad da Deis tuudt
5 our da lg priguel da la moart, schi lg ingratzg' ell è sudainta
sü tuott crastiauns, chi deian bain tour a .cour, cunguoscher
èd insagiar la dutschetta da la buntad da quell uschè miser-
coardgiaiwel Deis: quell salwar awaunt œlgs, ilg tmair, èd a
quel cun lg [128] Spiert saruyr. E chi guarda indrett, schi
10 affearma quaist psalm grandamaingk la noassa cretta è fidauntza
in Deis.

I.

Eug uœlg ilg Sènger Deis ludar,
Eir cur 'l'am daa fadigia,
Seis laud dee saimper cuffessar
15 *Bèlg fry la buocca mia.*
In lg Sènger eug m' de bun eir tngair,
Da tuott meis cour sulett par lg uair,
E brick sün mai amwesse.

II.

Vschè eir auters tuots, chi haun
Cuntradi ud anguoscha,
Ed auden, choa Deis cun seis maun
M' agiüda è m' cunguoscha,
Quatras fick uèngn' a s'allagrar,
Cun mai ilg Sènger aut a schmar,
Vtzain seis nuom insemmel.

III.

Eug nhai ilg Sènger fick tscherchiad,
Cur eug eir' in anguoscha,
Ed ell m' haa exudyd, giüdad,
Da tuott paiß greiw chi sekkruoscha;
Our d' tuottas temmas mai eir tuudt,
Sün ell guardar dee chik ch'ais dschuudt,
Proa ell sulett eir s'uoaluer,

IV.

Chia queaus nun uèngn' a s' turpiar
Stuair da lur fidauntza;
[129] *Neir mæ culuors par quai schmüdar,*
Ch'eaus haun in quell tngüd sprauntza;
Chia quell chi lg haa in lg bsœng clamad,
Haa lg Sèngr' udyd, cun lg tèmp spandrad
Da tuott sias anguoschas.

V.

Ilg Sènger haa sudad' urnad,
Seis anguels in chiampgnga,
Ch'eaus tèngan saimpr' intuorn ualgad,
Par ls seiß, ell our d' rampoarnga
Tuots pilga queaus chi lg temn' indrett;
Hei, insagiad, quun bun sulett
E dudsch ais Dèis noaß Sènger.

VI.

Bead quell huom chi crai' in ell,
Staa stawel eir cun spraruntza,
Chi temm' ilg Séngr, ais sqingk fidel,
50 *Haa saimper abundauntza,*
Ch'inguotta uain a lg amanchiar,
Moa puwertad è fqmm purtar
Tirauns è luffs stoun saimper.

VII.

Moa queaus chi tschearchian cun pißèr,
55 *Ilg Senger a cunguosscher,*
Nun uain ad amanchiar a lg pêr
Alck bœn, spandrads d'anguoscha.
Ngyd naun, meiß filgs, m'udyd, schkulars,
Ch'eug ws uœlg mussar a ngyr brick narrs,
60 *Moa tmair indrett ilg Sènger.*

VIII.

Quaista sabgènttscha deisch tü tngair,
[130] *Chia sch' tü uousch lœngk bain uyuer,*
Bun dys giawüschas saimpr' a uair,
Schi faa in lg cour quaist scriwer,
65 *Chia tü la lengua tèngasch bain,*
Ch' la nun surpassa tzuond in frain,
Nè tschauntschas chiatiwiergias.

IX.

Nun far eir mal, moa müischa lœndsch
Da quell, plü choa d' la glqnda,
70 *Moa fa ilg bain, ch'ais blear plü chiœndsch,*
Quell bain chia Deis cummqnda,
E tschearck' a star è uywr' in pasch
Cun tuots, taunt schkoa tü pousch è ssasch,
Moa ilg pustütt cun Deise.

X.

Ils œlgs da lg Sènger guardan taiß
Sün ls pruuß cun bainuulgèntscha.
Awearta sy' urailg' eir ais
A ls rougs da lur prudèntscha.
Incuntra queaus moa guard' ell tryd,
Chi faun ilg mal nè lg haun ubdyd;
Our d' terra ch'ell queaus ryscha.

XI.

Ils pruuß datschiert Deis clqmn' in lg bsœng
E lg Sènger queaus exauda
E ls spendra, ch'ell dad eaus haa sœng
Da tuott' anguoscha chiauda.
Ilg Sènger strusch staa tuott a queaus,
Chi racunguoschen aint in eaus
Lur grqnda puwertade.

XII.

[131] *Anguoscha bleara uain a lg pruus,*
E Deis Singur ilg spendra,
Da tuottas, ch' l'ais fick gratzius,
Seiß oaß ell tuots dafenda,
Ch'ün sul da queaus nun uènga ruott,
Moa lg infidel a pryr uain tuott,
E queaus ch' a ls pruß maal uœlgen.

XIII.

Queaus uéngen tuots a ngyr splanads
E lg Sènger uain ch'ell spendra
Las oarmas tscheart da seis schquitschads,
Chi lg searuan, bain imprenden.
A tuots ch'in Deis lur sprauntz' eir haun,
Nun uain mœ maal ad yr a maun,
Schmalmnads ch'eaus mœ nun uèngen.

*Psalm XXXV. Ebr.
Iudica Domine nocentes me expugna, &c.
S'chiaunta schkoa ilg psalm 26, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm clamma Dauid Deis in agiüd,
5 ch'ell uœlga schkoa quell chi ais sul ilg drett uair giüst Mastral,
tour sü è santèntzgiar ilg seis stausch incuntra seiss inamychs,
è lg dalibrar da queaus. Ed ais üna uratzgiun da Christ è da
ls fidels in üna granda anguoscha, ch'eaus indüran parmur da
la uardad, da ls infidels è fadyws da la uardad, ils quaus als
10 daun fadia tzaintza chiasc[h]un, è ls tschearchan sün la uitta
schkuntra ilg bain ch'eaus haun blear artschfüd da ils [132] fidels,
ils quaus nun tschearchian auter choa salüd da tuots.

I.

Meis stausch, sü, Sènger, pillga,
Staa schkuntr' a meis fadyws,
15 *Chi m' cuntrastaun d' inuilgdgia,*
Meis inamychs chiatyws.
Daa dmaun teis schkiüdt è launtscha,
E leiw' in meis agiüdt,
Ty' hasta bain schbalauntscha,
20 *Meis cour cuffoart' è lg tschauntscha:*
Eug sun qui, teis salüdt.

II.

Ad eaus tü paß' incuntra
E schguerra lur cussailg,
A meiß fadyws staa schkuntra
25 *E metta ls in trawailg,*
A tuorp è tzngur ch'eaus uèngan,
Chi tschearchian mia moart,
Ch'eaus inawoa sweß s' tèngan,
A schdèsch lur fats tuots uèngan,
30 *Chi s' paißn' a m' faar grand toart.*

III.

Lur fats faa yr in puolwra,
Schkoa l'aura ls main' intuorn;

Teis anguel, Singr', als spuolwra,
E ls chiatscha schkoa in fuorn,
Ch' lur uia saia schküra 35
È blätsch' inu ch'eaus uaun,
[133] *Inlgur lur uitta sgüra,*
Ch' lur fats nun hagian düra,
Teis anguel ls chiatscha maun.

IV.

Eaus m' haun tzaintza chiaschune 40
Fatt üna four' è rait
Par mnaar mai in praschune
Cun nauschs aguæts tzuond quait.
Quella schwantür' als dritza
Ch'eaus nun s' haun inaccoart; 45
Sagietta ls cun lur fritza,
Ch' lur rait als pillga dritza,
Ch'eaus crouden in la moart.

V.

Schi uain salgqnd my' oarma
In lg Sénger Deis intèr, 50
In seis salüd ch'eug doarma
Tzuond leidt tzaintza pissèr,
Chia tuott my' oassa dygia:
Singur, chi t'ais sumlgaunt,
Chi m' spendrasch our d' fadigia 55
E schfrachiasch tuott la ligia
Da meis fadyw pussaunt?

VI.

Vschè eir auters spendresch,
Chi uèngn' anguschiads;
Lur fearm fadyws tü stendesch, 60
Chi suott als haun chialchiads.
Amussamaints aluawan,
Chi fawan foartza stæn,

[134] *Naun chiaussas am büttawan,*
65 *Sch'eug fuoß cuntaint dmandawan,*
Chi mæ nun m' uenn in lg senn.

VII.

Eaus mal par lg bain m' randeiwan,
Chi ls eira fatt è spoart,
Dschoarfnar my' oarma wleiwan
70 *Da tuott salüdt, cuffoart.*
Moa eug, cur eaus giascheiwan,
Valgaw' eug par lur mal,
Nun maingk nè uyn baweiwa,
Dulur, grǫnd læd haweiwa,
75 *Par eaus ruguaw' ingual.*

VIII.

Schkoa meis amich fuos moarte
V schkoa meis frar giascheß,
Haweiwa taunt dschkuffoarte,
Mia mamm' eug schkoa plandscheß.
80 *Moa cur meis fatt tzoap geiwa,*
Eirn' eaus laschkuntra leidts,
S' raspawn' ils tzoaps è m' dscheiwan
Tuots schdengs, nè mæ tascheiwan,
È ls meiß queaus stawan quaits.

IX.

85 *Schkoa fauß' infendschaduorse*
Eaus daum beaus plæds badaints,
Moa haun in lg cour duluorse,
Ch'eaus schgryngan cun lur daints.
Quun længk proa guardasch, Sènger,
90 *M' turnainta l'oarma tü,*
[135] *Ch'eug d' lur schwantüra uènga*
Spandrad, è tü m' sustènga
Da ls luffs mia sula sü.

X.

Eug in tia baselgia
Proa lg pœwel stawel, fearm 95
T' pradgiar uœlg, ch'eug chiawalgia
Par tuott cuffyn è tearm
Par dyr tia pussauntza.
Ls fadywos meiß nun laschar
Ngyr leidts, rump' eir lur schauntza, 100
Chia my' inamyauntza
Nun s' poassen plü tschüngar:

XI.

Ch'eaus tschaunschen d' paasch inguotta,
Schy 'ncuntra queaus chi staun
Quaits in la terra tuotta, 105
Ingiqns pissads eaus haun.
Lur buocca sün mai stenden,
E dyen, giqmgias faun:
Hæ, nuo wsain aunk ch' nuo lg rendan,
O Sènger tzaintza menda, 110
Eir tü uaisch choa eaus faun.

XII.

Cuntuott schkoa tü nun sapgiasch,
Hei, nun t' infendscher plü,
Ch' tü lur cussailgs fauß schfrachia,
Dalœndsch nun m' esser tü. 115
Hei, leiwa sü, chi s'uaia,
Ch' tü ualgesch, tèngasch drett,
[136] *Meis Deis, chia tuott eir craia,*
Chia lg Sènger uair Deis saia,
Dafendasch bain meis fatt. 120

XIII.

Singur, par tia giüstia
Am ténga drett, meis Deis,
Ch' la mala cumpangia
D' meis dqnn chi ais eir tèis,

125 *Plü nun s'alleigr' è dia*
In lg cour riǫnd Hahæ,
Lg ais yd a noaßa ligia
Dawoa noaß senn, ch'ell rya;
Malgad lg hawain nuo, uaeh.

XIV.

130 *D' lur fatt faa ch'eaus s'turpaien*
È uèngan tuots in tuorp,
Meis dǫnn gugent chi uaien
Fick leidts in lur cour oarb.
Oun tuorp è tzngur queaus s' uèstan,
135 *Da mai chi s' laudan taunt.*
Moa leidts tuots faa chi reisten,
D' allgretzgia fatschan feista,
Ils pruuss cun Deis pussaunt,

XV.

Chi tèngen la giüstia,
140 *Giawüschan chia lg Singur*
Oun la pussauntza sia
S' adau(n)tza cun hunur,
S' alleigran d' la uantüra
Da teis fidels famailgs.
145 [137] *Eug taunt ch' la lengua m' düra,*
Vœlg tia giüstia sgüra
Pradgiar, teis laud, cussailgs.

*Psalm XXXVI.

Dixit injustus ut delinquat in semetipso, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 53.
Der dorrecht spricht. H. C.

5 SVMMA. In quaist psalm ammuossa Dauid ilg printzippi è funtauna da la uitta nætta è sąingk pruus dapoartamaint, è da la uitta mal nętta è sturpgiusa dapoartauntza, è la fyn da l'üna è da l'autra. E rougua è cun ell tuott fidels, ch'eaus

poassan rumangair è star rantads da lg maun da ls sąingks è pruus, &c. 10

I.

La chiatiwiergia d' lg infidel
Daa in meis cour testmungia,
Ch'ingiünna temma sai' in ell
Da Deis, chi lg ais sia wungua,
Ch'ell s' daa lusaingias, s' cradantąnd, 15
Chia Deis alchiün nun lg uènga wsąnd
Infyna ch'ell cumplæscha
Tuotta putrœnga denga fick,
Chia Deis bain nun la uœlga brick,
Moa ch' la crawur aunt cræscha. 20

II.

Chia chiaick ch'ell dysch ais tuott chiatyw
È plain d' ingiannamainte,
[138] *Nè uoul tadlar alchiün kuom uyw,*
D' faar bain nun ais cuntainte.
In lètt s'impaiß' ell ilg strawiers, 25
Tras ch'ell uair Deis nun uoul datiers,
Qua s' mett' ell sün la uia
Da faar tuott mal chi lg uain a cour,
Nè schbütt' ingiün mal, par amur
Da Deis è d' la giüstia. 30

III.

Moa ilg fidel s' impaiß' indrett
Tia buntad, o Sènger,
Haasch ammussad in chiaick t' haasch fatt,
In ls tschèls eir chi t' partèngen;
E saluasch dfai chiaick ch' tü hasch ditt, 35
Eir sur las nüwlas teis dabitt;
Tia giüstia uœtza,
Ais stawla, fearma schkoa aut munts,
Teis santènzgiar sur mals è buns
Haa bleara chiafuolletza. 40

IV.

Ch' tü saluasch, Sèngr', eir ün armaint,
Taschair ilg crastiaune.
Quun aut, o Deis, èsch tü cuntaint,
A faar bain cun teis maune!
45 *Quaunt bain staun mæ queaus crastiauns,*
Chi s' metten tzuond aint int teis mauns,
Star uœlgen a sumbriua,
Suott teis gubern a s' rafraschkiar,
Queaus uèngen a sa sadullar
50 [139] *Da tia bundetza uyua.*

V.

Da l'augua fraischkia d' teis daletts
Vainsch tü a ls dar da baiwer,
Da la funtauna d' teis duns næts
Wlains uitta tuots artschaiwer.
55 *Tras tai ngyn nuo a uair la lgüm,*
Tia buntad poarsch' a schkudün
Chi tai indrett cunguoscha,
Tia güsty' a tuotta queaus
Chi nun haun cour da phariseaus,
60 *Moa drett cun uair' anguoscha.*

VI.

Meis peis yr, Sènger, nun laschar
La uia d' la superwgia,
Eir chia meis mauns nun poassen faar
Schkoa ls mals, ch' lur ouwr' ais dschearwgia,
65 *Chia queaus chi chiatiwiergia faun,*
Croudn' in schwantüra tras lur maun,
In eternala paina,
In quella uainsch tü a ls büttar,
Ch'eaus nun s' poan tngair, da tai s'ustar,
70 *Nè uèngn' a tia tschaina.*

Psalm XXXVII. Ebr.
Noli æmulari in malignantibus, &c. L. H.
[= G 28]

S'poa chiantar schkoa ls psalms 23. My' oarma adautza, &c.
Erzürn dich nit, èd: O herre gott din gœttlich wort.

LA SVMMA. Ilg Spiert Saingk cummanda tras [140] Dauid aqui, èd intraguida ils fidels è buns, ch'eaus nun s' deian laschar couscher l' inuildgia u sumlgar strauni, parmur da la uantüra chia ls maals ud infidels haun, blear in quaist muond: quur eaus uaien ch' lur fatt a ls uaa d'effett è dawoa lur senn. Moa ch'eaus deian guardar sün la fyn, choa a queaus chi temmen Deis, uèngan a la fyn tuottas chiaussas ad yr tzuond bain, ch'eaus uèngan ad hawair buna uantüra, èd ad esser indrett beads: è choa ls infidels chi nun haun ingiüna dretta temma da Deis, parfick ch'eaus paran ün tèmp a star iffluryds, uèngan a la dawoa a ngyr ragischads oura, èd ad yr in tuotta rauantüra, &c.

I.

Pruus Christiaun, nun t' grittantar,
T' parchüra da l' inuildgia,
Sch' tü bain ilg nausch uaisch rick dwantar,
E ch'ell sur maun fick pillga.
Ell cun seis bain ingual schkoa lg fain
Cuort tèmp hawair dee düra,
Seis raginam uain giand a stram
Schkoa fluors da la uerdüra.

II.

A lg Sènger renda teis fatt tzuond
A tour dawoa sia uœlga,
Schi uainsch a staar sgür in tschell muond,
Pür t' fid', ell t' pillg' our d' dœlga.
Schi mœ nun t' uain manchiand alck bain
[141] *A t' nudriar, pür craia.*
Deis uain a t' dar tzaintz' ingiannar
Tuot quai ch' teis cour agraia.

III.

Tuott tias uias leidamaingk,
35 *Laproa tuott tias chiaussas,*
Cummett' a lg bap bun fraischkamaink,
Lasch' ell far las alaussas
Madüras ngyr: nun wair pißèr,
Ell tüœrt nun t' uain fadschąnde;
40 *Tia santèntzgia, differèntzgia*
Vain l' ell sün lg dawoa fąnde.

IV.

Par lg uair chia lg nausch aint in cuort tèmp
Ilg cheau uain a bassare,
Ilg qual haa huossa qui bun tèmp,
45 *Vain Deis sün lg gruing a lg dare.*
T' faa pür par cour choa ll' uain a tour
A uall sia grandischa,
Ingual schk'ün uaun buoff d' la damaun
Baut dschwainta cun sia bischa.

V.

50 *Moa quell chi spetta qui impaa*
Cun braï' è cun fadigia,
Ais cun lapyd laproa chiargaa,
Ch'ell paina poa ngyr uia,
Improa sch'ell staa uy d' Deis rantad,
55 *Schi uain la rumangaire,*
Cun paasch è paus è bun rawaus,
Nun uain mangl' ad hawaire.

VI.

[142] *Ilg nausch faa huossa fick da grœnd,*
Da ls daints daa l'ün sün l'auter,
60 *Imnatscha fick, s' main' eir radœnd,*
Schkoa wlair faar dar in lg clauter,

Ils pruuß bain tuòts crudar in lg puotz
È Deis a ls faar schnagiare,
Daa peida pauc chia Deis uain baud
D' ell giqmgias tzuond a fare. 65

VII.

Huossa uaa lg infidel nguarnyd,
Schquaß' hasta, launtsch' è spada,
Par far staar ilg fidel stramyd,
Chi uaa la dretta strada,
Matzar cun nuom ilg bun pruus huom, 70
Ch' haa læd da seis malfare.
Improa uain Deis ilg guaffen seis
Tras seis cour a chiatschare.

VIII.

V̈n pitschen paa chia lg pruus bain haa
Da Deis aqui ardschfüde, 75
Ais mèlg choa rauba chi nun staa,
Blear ch' lg infidel haa tngüde.
Pauc tèmp da faar, ais da spettar,
Ch' lur dguaut uaa tzuond a schfracke.
Ludad saï' Deis, chi uain ils seiß 80
Sustngqnd (ed. sustungqnd) cun awantacke.

IX.

Moa quell chia pruus è redlich ais
È tschearchia Deis da coure,
Haa saimper ilg Singur dafaiß
[143] *Da tuorp è da dulure.* 85
Da lg tèmp d' la fqmm uain l' a wair paun
Da lg tèmp d' la chialastria,
Quell ch'ais schbüttad aunt saimper ma,
Da queaus da la grandschia.

X.

90 *Lascuntra uain ilg nausch chiasal*
D' la fqmm è d' maungl' a pryre,
Queaus ch' huossa staun aut cun laud maal,
D' hunur fick da schfluryre,
Tzinuaun schk'ün füm è schk'üna lgüm,
95 *Cur l'aura suffla lainte.*
In batter d' lg œl uain Deis da tschœl,
E ls chiassa cun seis dainte.

XI.

Grqnda grandischa s' stou suffrir
D' tngyna daschüttlamainta,
100 *Ch'eaus a pagiar nun uœlgen ngyr,*
Cun plæds ilg muond badainten.
V̈n Christiaun quai ch' l'ais culpaunt
Giüst pagia tzaintza fraude,
Da buna uœlga tzaintza dœlga,
105 *E giüd' a ls pouwers baute.*

XII.

Quell ch' huossa uain qui schbüttad,
Schkiatschad par lg nuom da Deise,
Quell saia pür nun stramantad,
Deis scryw' in lg cudesch seise
110 *Infyn a la ch' ingiün nun poa*
Da maun ad ell mütschare,
[144] *Quell tèmp uain baut chia quell ch'ais aut*
Vain our' a ls schkudichiare.

XIII.

Parchiai chia Deis haa seis dalett
115 *È uoul quaist cuort hawaire,*
Ch' nuo nun ns turpaien d' seis sqingk plæd,
È lg muond nun deian tmaire,

Sch'eug bain impa   fall txaintxa gra,
Nun schbütt' èll ilg fidele,
Siqnd chia Deis   ilg tèng in peis, 120
Ch'ell nun croad' our dad elle.

XIV.

Da giuwen sü fyn mia uèlgdün,
Nun hag eug mæ cuntschüde
Ch'in maunguell saia ngüd alchiün
*Ch'in Deis haa spraunt*x*a tgnüde.* 125
Sch' bain autra lgieut   inguott' haun mieut
Schi haa lg fidel da uyuer;
Cumpart' eir our   a quell chi lg roug,
Schkoa lg bap, dawoa seis scrywer.

XV.

Sch' tü uousch hawair l'amur da Deis, 130
È uywr' è star cun elle,
Schi guarda faa quai chia bœn ais,
Brick sieugua lg infidele.
Chia Deis ais güst,   awaunt seis büst
Sturpgèntscha nun cumpoarta, 135
Ilg malizgius   chi nun ais pruus,
Chiatsch 'll our dawaunt sia poarta.

XVI.

La bucca da lg drett pruus faa brick
[145] *Bagiar blear nè fawella,*
Dawoa lg Singur s'impaiß' ell fick 140
Qua chiatsch' ell uy l'hurella,
Tuott seis intlètt   è seis dalett
Indrett ais ad intlère
Ilg plæd da Deis,   lg cuffoart uair seis;
Qua mett' ell seis pißère. 145

XVII.

Lascuntra moa s'adouwra lg nausch,
Haa stüdgia, fantaschia,
Choa ell a lg bun muwainta stausch
E lg main' a bacharia.
150 *Schi lg pillga Deis ilg guaffen seis,*
Dafenda seis famailge,
Schi quell, ilg qual chia saimpr' ilg mal,
Da schdrür pür faa cussailge.

XVIII.

Fidel pruus, nun hawair dubitt,
155 *Nun t' lasches mettr' aint auter,*
Sch' lg bain lg infidel fuoß gia fick gritt,
Sta stawl' eir suott ilg clauter,
Vyd Deis, quell uain (quai craia bain)
Ch'ell t'schainta seis hertawel,
160 *Qu a uain Deisuyw ilg teis fadyw*
A schdrür è seis parsnawel.

XIX.

Eug nhai quell tèmp imweß viwüd
E uys eir cun meiß œlse,
Ch'ün ais in grąnd hunur tzètzüd,
165 *Schbüttawa ls drett fidels è:*
[146] *Staw' inuerdy, schkoa d' bell metzdy*
Ilg bœschk ueard dad arbagias,
Dèck uia passag, dsieug ell dmandag,
Qua fuo seis fatt tschibagias.

XX.

170 *Staa in lg seruetzi da Deis fearm,*
Dawent nun t' lasches trare.
Chi nun surpassa sur quell tearm,
Vain baut a s'allagrare.

Insumma suom staa fearm dad huom,
Deis quell uain baut a schdrüre 17
Ils mals tzuond our, t' saa pür par cour,
Chi soùlen da Deis ryre.

XXI.

Pür seasch tapfr' è staa drett sü,
Nun t' lasches ilg cuntradi
Giuo trar: bead tai, scha pür tü 18
Proa Deis staasch in lg drett stadi,
Da fuond da lg cour cun drett' amur,
A quell uoull Deis ilg bappe
Cun seis Sqingk spiert a saimper tscheart
Giüdar in chiaik chi lg dchiappa. 18

XXII.

Pür t' salua bain è staa laproa,
Tour nun t' lasc[h]ar l'amure,
Sch' tü bain stousch indürar falloa,
Schi uain Deis ilg Singure
A padimar ilg muond è dschfar, 19
Queaus chi la mainan lada.
Vyd quai, pruus fraar, nun t' auærar,
[147] *Deis spendra ns da lur spada.*

***Psalm XXXVIII. Ebr.**

Domine in furore tuo ne arguas me, &c. H. C.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm prüm, 2. 12. 13. 15, &c.

SVMMA. Aqui ura Dauid è rougua chia seis puchiad a lg uènga pardunad, par lg qual ell eira crudad in granda malatia, è ch'ell uènga eir da quella dalibrad. Ed amuossa tzuond bèlg è clær a racunguoscher è cuffessar la noassa schguasta natüra, fraschletza è puwertad, la quala Christ haa purtad par nuo, improa traintza seis puchiad, siand ch'ell haa ils noass puchiads tuudt sün ell, è par queaus purtad la paina par nuo, schkoa queaus saian seis. E cuntuott faa schkudün fidel quaista cun-

fèssiun, è cun Christ insemmel racunguoscha choa siąnd chia seis amychs mütschen dalœndsch è lg abandunen, è ls fadyws s' mettan incuntra, nun chiatt' ell inlgur agiüd, cuffoart è salüdt,
15 auter koa proa lg sullet Deis: è cun fearma cretta è fidauntza roug ell dsura par lg chiastigiamaint, &c.

I.

Nun m' uœllgasch, Sènger, chiastigiar
In tia giüsta füœrgia;
Ty' ira uœllgasch tü tamprar,
20 *A m' pardunar l' ingiœrgia,*
Parchiai ch' tias sagiettas sun
In mai fichiadas a mantun,
[148] *Teis maun am schquitsch' a terra.*

II.

Meis coarp nun ais inlgur intèr
25 *Parmur da teis giüst schdenge,*
My' oassa plaina d' grand pissèr,
Ch'eug par lg puchiad paruenge:
Parchiai ch'eug sun chiatschad tzuond suott,
In las putrœngas chieau è tuott,
30 *Ilg fasch m'ais massa grèiwe.*

III.

Vschè tzuond martsch d' büınguns meis chiœr
Ais, par mia uardade,
Ch'ell schkula, püda schk'ün chiastœr,
Ch'eug uèng toart è schquitschade,
35 *Saimpr' eir d' maal senn par meis büngun*
Rasad par tuotta meis gialun;
Nun hag inlgur sandade.

IV.

Vschè eug schmnad sun è schmachiad,
Chia meis cour quell schdarduna;
40 *Schk'ün bouw schbrüg' ell chi uain schkianad;*
Improa cun spraunt za buna

Sun eug cun meis giawüsch uyd tai
Chi ssasch meis bsœng chiaick ch'eug agrai;
Vaisch meis suspyrs è dschemse.

V.

Meis cour eir batta fick d'schmürdün, 45
Ch'eug nhai par meis puchiade,
Eir foartz' è chrafft nhag eug ingiün,
Meis uys ais eir turblade.
Tuott meys amychs, cumpqings am staun
[149] *E proassems lændsch tuots sur ün maun,* 50
Sul tü nun m' abandunasch.

VI.

Moa queaus chi guætn' a m' tour our d' peiß
E m' dritxan proa schwantüra,
Queaus tenden latschs saimpr' a ls paß meiß,
Ch' la uitta nun m'ais sgüra, 55
E tschauntschan nausch ingiannamaints,
S'impaissan saimper tradimaints;
Txaintxa chiaschun am schdengan.

VII.

Moa eug nun aud ingual schk'ün suord,
Schk'ün mütt nun awr' la buocca; 60
Stun txuond ingual schk'ün huom ch'ais bluord,
Nè s'poa schküsar chi lg tuocca.
E quaist, singur, fatsch eug par quai,
Ch'eug m' tèng cun sprauntxa sul uy d' tai,
Ch' tü, Sngur, meis Deis m' exaudasch. 65

VIII.

Parchiai ch'eug aint in mai m' impaiß,
Chia Deis nun m' lascha ngyre,
Chia queaus s'alleigren sün lur brais,
Chi faun falloa cun ryre
Incuntra mai; schkumbaut ch'eug croud, 70
Eug sun pardeart proa plagias uout,
Vai saimper meis battümse.

IX.

Parchiai ch'eug meis puchiad cuffeß,
Da mia nuschdad nhag læde.
75 *Improa sch'eug saimper bain tascheß,*
Nè mæ tschantschas ün plæde,
[150] *Schi uyuen meiß fadyws dintaunt,*
Fearms cræschen, uaun pür inauaunt,
Maal taintza drett am uællgen.

X.

80 *E quai par ch'eug ls hag fatt da lg bain,*
E m' faun eir grǫnd cuntradi,
E quai parmur ch'eug cun cour plain
Nun uèng dawoa lur stadi,
Moa uèng dawoa ilg bœn indrett,
85 *Chia tün cummǫndasch sulsulett;*
A tai dun fai è cretta.

XI.

Cuntuott nun m' bandunar, singur,
Meis Deis, nun m' staar dalœndsche.
Fastina baut cun ty' amur,
90 *Chia tü m'agiüdesch chiœndsche.*
O Sènger sul ilg meis salüd,
Surcuorra baut cun teis agiüd,
Chia ls infidels queaus taschan.

*Psalm XXXIX. Ebr.

Dixi: Custodiam uias meas, ne delinq &c. H. C.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 1. 2. 12. 13. 75. 124.

SVMMA. Quaist ais üna cummüna uratzgiun, in la quala
5 ün fidel cuffessa è racunguoscha chia tuott christiauns uèngan
par ls puchiads ch'eaus imminchiady faun, appussaiwelmaingk
chiastigiads, è rouguan Deis par gratzgia: èd ourawaunt ch'ell
poassa mastriar la lengua, chia quella nun [151] surpassa.
Ilg qual ais fick üna greiua chiaussa eir a ls fidels: Ilg pustütt
10 cur eaus uèngen atitzgiads da ls nauschs èd infidels. Quatras

racunguschąnd ils fidels lur puwertad è fraschletza, è choa eaus è tuotta lur fatt saia tuott uanitad, s' uoalwanè uyd Deis par agiüdt, chia quell ils dalibra da quell è da tuott auters puchiads.

I.

Ngąnd eug da lg infidel schdangad
Parmur da meiß puchiadse,
E ngąnd dad ell pür plü chiargiad
D' sturpgèntschas è d' nuschdadse,
Ch'eug fuoß schi quell è tschell putrun,
Nun hawiąnd da quai chiaschun,
M' hawèg eug tuut awaunte,

II.

Da m' parchiürar inu ch'eug geß
Da mia lengua baine,
Ch' la nun pachiaß è nun surgeß,
Ch'eug tngeß la buocc' in fraine,
Dintaunt chia lg infidel fuoß qua,
Parfick ch'ell mæ am tngeß schdanga,
Eir tüœrt am feß è foartza.

III.

Vschè taschèg eug lœngk tzuond mütt,
Ch'eug nun tschantschaw' eir baine,
Par temma da fallar pustütt,
Chia lg cour am ngywa plaine.
Pürplü dschearw ngywa la dulur
Da lg fœch arsaint ch' eir' in meis cour,
[152] *Ch' in mai bruntląnd bulgywa,*

IV.

Infyn ch'eug nun m' pudèg plü tngair,
Ch'eug dschèg cun mia lengua:
Am lascha, Sènger, mia fyn uair,
Quaunt lœngk ch' t' haasch taiß la dschengua?
Dym' la masüra da meis dys,
Quaunt lœngk eug stou cun ls inamychs
Qui uyuer in misiergia.

V.

Schi mèra ch' t' hasch meiß dys schantad
Bè lungks da quatter dainta
Schi tuott meis tèmp uain cungualad,
45 *Vy d' tai: üna gryainta.*
Tscheart tzuond inguott'ais schmad tuott huom,
Par fearm ch'ell par' hawair ilg nuom;
Quai s' pillga bain par coure.

VI.

Ilg crastiaun uaa qui intuorn
50 *Ingual̀ üna sumbriua.*
Schi chiai pür faa ll ramur schk'üin stuorn,
Cur ell qui plü nun uyua?
Ell raspa rauba ch'ell nun ssa,
Chi uain lantuorn, chi lg sapchia gra.
55 *Aqui noaß fatt ais uaune.*

VII.

Sün chiai damæ am deß eug tngair,
Ch'eug, Sènger, guarda ngąnde.
Tü 'sch mia sprauntza sul par lg uair,
Sün lg qual eug uèng putząnde.
60 *Cuntuott am spendra tü, meis Deis,*
Da las sturpgèntschas da ls mauns meiß,
Chia narrs nun ryan d' maie.

VIII.

Eug immüttesch, sch'eug uèng schdangad
Nè awr' la mia buocca,
65 *Parchiai ch' tü m' haasch fatt quai dzitzad*
Ch' tia giüstia tuocca.
Schi m'autza tia giaischla sü,
Ch'eug sun tzuond schmoart è flaiwel ngü,
Da lg schmnar greiw tras teis maune.

IX.

Parchiai dintaunt tü battesch lg huom 70
Parmur da seis puchiade,
Ch' lg aur uènga tzuond tzawrad da lg pluom,
Schi uain 'll uschè schmalmnade,
Schk'ün pqnn d' las chiœras tzuond guastaa
Chèck bell dalett è bain ch'ell haa; 75
Vschè ais uaun seis fatte.

X.

Schi taidla, Sènger, sü meis rœg,
Intlègia meis bragyre,
E nun t'iffendscher schkoa per giœch
Mias larmas ad udyre, 80
Parchiai ch'eug eister sun our d' chiaa,
Vn palagrin awaunt tai schmaa,
Schkoa tuott meiß pardawauntse.

XI.

Stoardsch' our da mai cun teis battüm,
Ch'eug m' poaß' impa rcuwrare, 85
Aunt ch'eug m'inuènga our d' quaist füm
A chias' utruo müdare.
[154] *Aunt ch'eug uèng' our d' quaist muond manad,*
Aqui brick plü a ngyr chiattad,
Ilg qual ais meis cuffoarte. 90

***Psalm XL. Ebr.**

Exspectans exspectaui Dominum, &c. H. C.

S'chiaunta schkoa lg psalm. 1. 2. 12. 13. 15. 73. 124. 130.

SVMMA. Ell ingratzgia Deis afaimaingk, chi lg hagia dalibrad dad üna tammąinga malatia, è rougua ch'ell ilg uœlga 5 spandrar eir dad auters priguels, aint in ls quaus ell lascha tras seis sabbi, aut, sąingk cussailg, blear ils seiss ngyr: da lg qual ingiün nun poassa nè deia wlair ssawair tuotta las chiaschuns.

moa chia lg fidel s' deia fidar da Deis, è s' metter in seis
10 maun, cun tschearta fidauntza, ch'ell fatscha tuott per bain è
salüdt da ls seiss, schi uènga quai tuott a saruyr a sia bea-
dèntscha è salüd, schkoa èlg haa seruyd eir a Dauid. Ed
.ammuossa choa è s' deia indrett seruyr a Deis, brichia cun
uffeartas u sacrifizis, moa cun uaira ubedgèntza è uyuer dawoa
15 la uœllga da Deis, è far quai chia quell cummą̊nda cun uaira
cretta da cour, dawoa lg exaimpel da Dauid, schy da Christi,
lg qual haa cumplyd la uœlga da Deis par tuots, &c.

I.

Eug stawlamaingk spettad ńhag ngą̊nd
Ilg Sènger cun cuffoarte,
20 [155] *Nè m' uertziag mœ dubitą̊nd*
In priguels da la moarte;
Ed ell tadlad haa meis bragyr,
Ais statt pardeart a m'exudyr
Meis rœg cun buna uœllga.

II.

25 *Sią̊nd ch'eug eir' in la palü*
Da las furtünas tuudte,
D' la mauta nun pudaiwa sü,
Laint ngywa pür plü fuute
Schi m' haa' l tratt our, in peis dritzad,
30 *Sün üna peidra fearm schantad,*
Ch'eug fearma meis paß sgüre,

III.

Ch'eug nhagia dchieau quatras chiaschun
Noaß Deis bain da ludare
Danœw cun üna dfai chiantzun,
35 *Eir blears a muwentare*
Ch'eaus uèngan quai indrett a uair
Cunguoschr' ilg Sènger èd a lg tmair,
Sün ell schantar lur sprauntza.

IV.

Bead quell huom chi haa tschantad
Sün lg Sènger sia chüra, 40
Vy d' queaus da grœnd nun haa guardad,
Sün Deis sulett sa sgiüra;
Dawoa mansnærs nun s' lascha trar,
Cun uanitads eir lusingiar
Our da la dretta uia. 45

V.

[156] *Parchiai tü, Sènger Deis meis, haasch*
Trats müruwlgus blèars fatte,
Ilg quint da teiß cussailgs sul ssach,
Ch' tü hasch par nuo bain tratte,
Chia, sch'eug m' metteß queaus a numbrar, 50
Ilg number nun s' pudèß chiattar,
Ch' tü saimper ans parchürasch.

VI.

Par lg qual nuo render nun t' pudain,
Chia tü nun vousch nè bsœngasch,
Ch' nuo t' fatschan cun noaß paun da lg bain, 55
Vffeartas tü nun sœngasch,
Moa uousch ubeidgia dfai famailga,
Parquai furad m' haasch bain l'urailga,
Ch' tü nun uousch sacrifitzi.

VII.

Cuntuott (dysch Christ) sun eug pardeart 60
D' cumplyr la tia uœllga,
La lædsch' in lg cudesch teis aweart,
Manaia mia dœllgia,
Queaus sacrifitzis maniad
Ch'eug sul a schdrür uèng' ilg puchiad, 65
Ch' tü sèasch, Deis, cuntainte.

VIII.

Ilg qual ais tuott ilg meis dalett
Da faar tias uœlgas plainas,
Chia quellas scrittas sun indrett
70 *In tuott las mias uainas.*
Eug nhag aweartamaingk mussad,
Tia giustia clær pradgiad
In la baselgia grǫnda.

IX.

[157] *Eir mèra, ls læffs nun hag eug tngüd,*
75 *Tü, Sènger, ssasch quai twesse,*
Tia giustia brick uulgüd
Tngair suott a mai amwesse.
Tia uardad nhag eug pradgiad,
Choa tü hasch saimper bain saluad
80 *Lg bain ch' tü hasch imprumisse.*

X.

D' clamar eug oura nun rafyn
Lg salüd teis è buntade,
Quun dfai tü sèasch è chiaryn
Proa lg pœwel araspade.
85 *O Sènger, schi, nun m' tngair eir tü*
La tia misercoardgia sü,
Tia fai è buntade.

XI.

Am uœllgan saimper bain saluar,
D' taunt maals eir mai dafender,
90 *Ils quaus par blears nun s' poan numbrar,*
Ch'eug d' strètt nun m' poaß pür stender;
Putrœngas tauntas m' haun tuudt aint,
Ch'eug dy è noatt in quellas staint,
Nun poaß eir tuottas uaire.

XII.

Sun plüs choa pails sun sün meis cheau; 95
Quatras meis cour uain flaiwel.
Cuntuott, da cour, Singur, t' roug eug,
Ch' tü m' sèasch buntadaiwel,
Cun buna uœllga m' dalibrar
Festina, Sèngr', a m'agiüdar, 100
[158] *Ch'eaus s' stouen turpiare,*

XIII.

E uèngn' insemmel miß a schdèsch
Tuott queaus chi uaun tscherchiǫnnde
Da metter mia uitt'our d' peiß:
Tschesn' inawoa fick tmǫnde, 105
E uèngn' aweartamaingk sturpgiads
E stætten giuo da lur puchiads
Queaus chi sun leidts d' meis dǫnne.

XIV.

Per quai ch'eaus s'haun fearm intramiß
Da m' mettr' a tuorp per taie, 110
Schi poassen eaus a sack ngyr miß,
Queaus chi faun bæffa d' maie.
E queaus s'alleigren saimpr' in tai,
Chi t' tschearchn' è daun a tai sul fai,
Ch'eaus saimper tai, Deis, lauden 115

XV.

Queaus ch'ǫmman, Sèngr', ilg teis salüd
Cur eug sun plain d' dulure,
Nè hag inlgur cußailg hagiüdt,
Schi ais ilg meis Singure,
Chi haa pissèr d' mai da m' giüdar: 120
Tü 'sch meis agiüdt, chi m'uousch spandrar.
Meis Deis, nun faar lœngk dmura!

*Psalm XLI. Ebr.

Beatus qui intelligit super egenum, &c. H. C.

S'chiaunta schkoa ilg psalm 1. 2. 12. 13. 15. 73. 124. &c.

SVMMA. In quaist psalm sa sgrischa ilg Spiert Sąingk
5 in Dauid, schi in Christ èd in tuott fidels [159] è sa schnuescha
da la crudelitad, schwantüra è condemnatzgiun da ls infidels è
schgrischuus tirauns, ils quaus tzaintza misericoardgia schquitschan
èd anguoschaien Christ è seis nembers, schkoa sun fatts ils
inamychs da Dauid, chi ais statt üna fgüra da Christ: è ls
10 fadyws da Christ swess, Iüda è ls Iüdeaus. E per quai schi
mett'ell in lg prüm aqui inschkuntra la beadèntscha da ls fidels,
a dar ad intlèr, quun bain cun queaus stetta, ils quaus nun sun
schkoa ls infidels crudels, moa tras uaira cretta è chiaritad
haun misercoardgia, cuschidran è s' laschan ngyr puchiad da
15 la misèrgia è puwertad da queaus, chi uèngen schquitschads,
haun fadigia èd anguoscha in quaist muond: Chia s' poassa per
cuntradi uair la puwertad è cundamnatzgiun da ls infidels,
ils quaus cun parpissada malitzgia anguoschaien Christ è la sia
nembra, schkuntra la bainuulgèntscha è bain chi ls uain da
20 queaus spoart è fatt, &c.

I.

Bead ais quell chi sabgiamaingk
Handlaia cun lg schquitschade;
Quell uain ilg Sènger sgüramaingk,
Cur ch' l'ais in lg bsœng fichiade,
25 *Our a lg giüdar da mal a lg trar,*
Ilg Sèngr' alg uœlg cussaluar
E lg dar uitt' è sandade,

II.

Ch'ell poaß' in terr' eir qui giudair
[160] *Buna uantür' è lgüsche,*
30 *Parchè ch' tü mœ nun uainsch par lg uair*
A lg render a lg giawüsche
Da seis fadyws chi lg uœllgen maal.
Ilg Sèngr' ilg uœllga surlewgiar
In lg létt d' la malatia.

III.

Seis lètt tü uainsch suott a müdar 35
Cun pǫnns fraischks in seis male.
O Sèngr, am uœllgasch eir güdar,
Tai roug eug eir par tale.
My' oarma meidgia da lg puchiad,
Ch'eug nhag incuntra tai fallad, 40
O Bap misercoargiawel.

IV.

Moa chiai faun ils meiß inamychs,
Cur eug indür cuntradi?
Queaus rouguan maal a mai in lg uys
Aint in meis pouwer stadi, 45
E dyen: Cur uain'l a muryr?
Cur uain seis num hoatzmæ a pryr?
Quai tschearchn' è gyran saimper.

V.

E sch'eaus allchiüns bain paarn' a ngyr,
Chi m' tschearchian cun pissère, 50
Schi uoul improa lur cour pür ryr,
Sch'eaus bain nun s' laschn' intlère;
Cun buocca tschauntschan bèlg awaunt,
In lg cour s'impaissan mal dintaunt;
Quai our dawaunt laschn' oura. 55

VI.

[161] *Meiß inamychs intaunter sai,*
Insemmel eaus marmuingan;
S'impaissen mal incuntra mai,
Cun mai eir saimper puingan
Dschǫnd: Ell haa fatt qualch greiw puchiad, 60
Cun lg qual ell s'haa tzuond schwantürad,
Ch'ell mæ nun leiw' our d' lètte.

VII.

Schi brick pür meis aweart fadyw,
Moa quell chi s' faw' eir d' chiasa,
65 *S' muossaw' ad esser agualyw,*
Giuo d' mia maisa rasa
Mangiawa schkoa ell fuoß fidell,
Quell s' bütta cuntra mai rawell
E tschearchia da m' tradyre.

VIII.

70 *Cuntuott, Singur, cumparta m' tü*
Buntad è misercoargia,
E dritza m' è m' agiüda sü,
Ch' eug rumpa lur cuncoardgia,
Chi uèng ad eaus uouta rawy:
75 *Vy d' quai ssag eug, ch' tü 'sch meis amych,*
Chia meis fadyw nun giüwla.

IX.

Parmur ch' eug sun pruus èd intèr,
Vainsch tü in peis a m tngaire;
Per mai uainsch ad hawair pissèr,
80 *Saimpr' awaunt tai m' hawaire.*
Cuntuot ludad sai' ilg Singur,
Deis d' Israel, noaß saluadur,
[162] *A saimper, Amen, amen.*

Psalm XLII. Ebr.

Quemadmodum desiderat ceruus ad fon. &c.

S'chiaunta schkoa lg psalm 1. 2. 12. 13. 15. 73. 124. 130.

CVMPILGAMAINT. Siąnd Dauid tras seis filg Absalon
5 schkiatschad da lg raginam, schi haweiw 'ell la mer dulur èd increschantün par quai, ch'ell ngywa tngüd our da lg saruetzi da Deis, ch'ell nun pudaiwa cun lg pœwel ngyr insemmel in lg lœch ingiua è s'udyua ilg plæd da Deis, è s' fawa cumünnas uratzgiuns, s'hundrawa, s' ludawa è s'ingratzgiawa Deis insemmel.

E par quella chiaschun lg plü fick roug'ell cun grąnda fidaunza è sprauntza, chia Deis ilg uœllga arturnantar in seis stadi. Ed ammuossa uschè, chia scha è s' dchiapaß, chia Deis lascha ün fidel uschè aut ngyr in la furtünna, è chiafuol in l'anguoscha, ch'ell paress ad esser tzuond bandunad da Deis, chia ls inamychs da la uardad fessen dscheng da Deis è da la sia cretta, u chia lg dimuni è la chiarn ilg wlessen metter in dubitt, schkoa chia è nun fuoss ün uair deis, u chia quell nun lg uœlga bain, è ch' la sia cretta sèa faussa: schi s' deia quell cuffartar sün Deis, è uy d' quell s'uoluer è lg ruguar ch'ilg uœllga alg dalibrar cun tschearta sprauntza, ch'ell uènga a lg dalibrar, è ch'ell uènga a la fyn a ngyr in lg drett taimpel da Deis in tschèl, èd aqua awaunt la sia fatscha [162] saimper a s'allegrar, è cun tuott ils sąingks cun algretzgia a lg ludar: è chia ls infidels, chi sun sarrads oura da quella algretzchia, uèngan lhura cun grąnda rügla stuair uair è ssawair, quai ch'eaus nun haun uulgüd crair, chia è saia ün uair Deis, è chia la cretta da ls fidels sèa statta la dretta, &c.

I.

Schk'ün tschierui tschearchk'a ngyr proa lg flüm,
Cur ell ais stanglantade,
Vschè giawüscha meis custüm
Da ngyr da tai rfraschkiade.
My' oarma tzuond haa grąnda sai,
Arsagia, Deis, da ngyr proa tai,
Ch'èsch quell fearm Deis uyuainte.

II.

O, cur uain mæ quell tèmp a ngyr,
Ch'eug awaunt Deis dcheau uènga,
Parchè ch'eug mæ nun poaß durmyr,
Taunt ch' lg infidel quell tènga
Meis Deis schdangad imminchiady
E dysch: Teis Deis t' haa bèlg trady;
Inu' ais ell pür huossa?

III.

Quai dschflynchia mia uitta tzuond,
Ch'eug dy è noatt pür cryde,
Nè maingk eir autra spis' in lg muond
45 *Choa larmas, ch'eug nun m' fyde,*
Cur eug m'allgoard cun chè dalett
[164] *Eug mnawa 'lg pœwel da Deis drett*
A lg dar laud èd hunure.

IV.

Chè m' faasch, my oarm', yr cun lg cheau baß,
50 *In mai uschè rantunasch?*
Cun fearma sprauntz' in Deis staa taß,
Dad ell nun t'abandunesch,
Ch'eug uèng amuo a lg ingratzgiar,
Awaunt ell fry hunur a lg dar
55 *Par seis salüd cussnade.*

V.

Meis Deis, meis spiert in mai uaa baß,
Cur eug da tai m'allgoarde,
Choa lg pœwel tras ilg Ioardan traß
Cun teis agiüd, cuffoarte;
60 *Las mürawailgas ch' tü hasch fatt*
A lg agiüdar partuottafat,
In plauns èd in muntqingas.

VI.

L'ün buolg sur l'auter uain schbrüqnd,
Furtüna m' plouw' a dœsse.
65 *Tuott tias uondas in lg mar grqnd*
D' sur mai uaun oura grœsse.
Grqndas furtünnas tü m' trametsch,
Ch'eug stun schkoa sün ün pigiqng blætsch,
Schfuondr' aint pür plü chiafuolle.

VII.

Sün lg dy trametta Deis buntad, 70
Ch'eug d' noatt ilg laud chiantǫnde
Proa lg Deis uyuaint tèng eug urad,
Proa quell eug m'uoalw sul, dschǫnde
[165] *A Deis ilg meis friungk:*
O, choa m'imblidasch uschè tschunk, 75
Cur lg inamich am chialchia?

VIII.

È uain (am par') a mai chiatschad
Tras l'oaß' our üna spada,
Dintaunt ch'eug uèng angurdiad
Da meis fadyws, bragiada, 80
Chi m' dyen tuotta dy palais:
Teis Deis pillg' huoß' inu' ell ais,
Ch' tü uousch pür crair in quelle.

IX.

Chiai uaasch, meis spiert, uschè tzuond dschtuudt,
Vschè mal paus a m' dare? 85
Staa stawl' in Deis leidt cun teis uut,
Ch'eug uèng a lg ingratzgiare
Amuo par seis salüdt, ch'l'am uain
D'allgretzgia grǫnda mai far plain,
Cun lg qual meis Deis ell s'muossa. 90

Psalm XLIII. Ebr.

Iudica me Deus & discerne causam meam, &c. [H. S.].

[= G 29]

S'chiaunta eir schkoa südsüra ais ditt.

SVMMA. Quaist ais üna uratzgiun incuntra ils inamychs 5
da la uardad, fick a quell prapœst, schkoa südsura da lg psalm
proassem uiwaunt ais ditt.

I.

Santèntzgia, Deis, maina meis stausch
Incuntra lg nausch mal pœwel,
10 [166] *E m' spendra our da maun da lg nausch,*
D' lg ingiannadur fick strœwel;
Siqnd, meis Deis, tü mia uirtüdt,
Schi choa am laschas usché nüdt
E dschtuudt suott meis fadywe?

II.

15 *Trametta m' tia uaira lgüm,*
Tia uardad mai maina
Proa teis sqingk munt our da lg schkür füm
In tia chiqmbra plaina,
Ch'eug uèng avaunt ilg drett utar,
20 *Deis, my' allgretzg' a qua guardar,*
Ch'eug leidamaingk tai lauda.

III.

Chiai uaasch, meis Spiert, usché tzuond dschtuudt,
Vsché maal paus a m' daare?
Staa stawl' in Deis, leidt cun teis wuudt,
25 *Ch'eug uèng' a lg ingratzgiare*
Amuo par seis salüdt ch'ell uain
D'allgretzchia grqnda mai far plain,
Ch'eug ell, meis Deis, cunguoscha.

*Psalm XLIIII. Ebr.

Deus auribus nostris audiuimus, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 114, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm plaundsch' ell, choa lg pœwel
5 indüra greiua schgrischusa anguoscha [167] par l'hunur da Deis è la uaira cretta, èd improa chia Deis nun lg agiüda cun mirawlgusa pussauntza, schkoa ell ls haweiwa giüdads uywaunt, cur ell cun taunt miracuells ls manà our dad Egypta, tras ilg

desiert in la terra d' l'imprumischun, sul tras sia gratzgia è pussauntza, & tzuond inguotta tras lur uirtüd. E roegan ch'ell uœllga hoatzmæ ammuossar la sia uirtüdt, èd ils seiss a la fyn defender è dalibrar da las ingiœrgias da ls infidels. Ed ammuossa uschè chia scha baingia è s' dchiappas chia Deis laschass ils seiss ngyr paramur da la uardad, suott ils infidels, chia queaus als hawessen suramaun, è ch'ell ls laschass impa iffichiads, chia par quai nun s' deien eaus deschmetter, ngyr flaiwels è wlair crudar giuo da la cretta, moa ch'eaus s' deien impissar èd algoardar sün la pussauntza è buntad chia Deis hagia autras uoutas ammuossad a ls seiss, incuntra ls infidels, èd uschè sün quella s' cuffartar, è tzuond brichia sün lur aigna uirtüd u sandad: è s' uoaluer uschè uy d' Deis a rœg, cun plaina fidauntza ch'ell uènga a la fyn a ls agiüdar, èd ad adutzar ilg seis laud.

I.

O Deis, udyd ch' nuo wain quidawaunt,
Noassas urailgas, noaß pardawaunt,
Chi ns haun tngüd raschunade
Quellas lawuors chia tü da lur dys
[168] *Haasch tras buntad fatt par teiß amychs,*
Quatras tai palantade,
Choa tü haasch ils pagiauns schkiatschad
Ed eaus in lur lœch implantad,
E ls infidels queaus haasch tü dschdrütt,
Moa quaists fatt crescher sü cun frütt,
Quai ls hasch tü sul fatt cun teis maun,
Sch'eaus bain uyd tai nun guadangaun.
Halleluiiah (ed. -as), noaß Deis ludad.

II.

Parchiai ch'eaus haun ilg pagiais tuudt aint
Tzuond brichia tras lur aign' ardimaint,
Eir brichia cun lur spada.
Cun lur pußauntza nun haun eaus tngüd,
Surwngyd uitoargia nè lur salüd
Par lur lgieut è bragiada;

Moa lg maun da lg bratsch teis haasch duwrad
Tras spüra gratzch' èd eir buntad,
45 *Ch' la tia uist' haa datt splandur,*
Tras ch' tü als haasch purtad amur,
Cuntuott èsch tü, Deis, ilg meis raig,
Bain dritza tü a Iacob dfai.
Halleluiah, noaß Deis ludad.

III.

50 *Tras tai nuo ngyn ils noaß inamychs*
Our' a büttar, schi ns uaien par lg uys
Ingual schk'ün bouw chi puinga;
Tras teis nuom ngyns sul suott a traplar,
Ils quaus incuntra nuo uœlgn' aluar
55 [169] *E ngyns a ls dar sün lg gruinge.*
Sün meis balaister eug nun m' fyd:
Par mia spada fuoß eug pryd,
Chia quella mai nun haa gilüdad,
Moa tü 'sch sul quell chi m' hasch saluad
60 *Da meiß fadyws chi m' uœllgen maal;*
Queaus mettesch tü a tuorp, par tal
Halleluiah, Noaß Deis ludad.

IV.

In Deis ans wlain nuo saimper tngair buns
Schi ngyns tras ell a ngyr tuots baruns,
65 *Seis nuom a saimpr' hundraine.*
Moa huoß' haasch tü tzuond nuo rafüdad,
In tuorp è tzngur ans haasch bandunad,
Tras quai ch' nuo paruangiaine,
Ch' huossa nun tragiasch in noaß chiamp
70 *Nè da lg maun drett nè da lg maun tschamp,*
Tras quai mütschain nuo d' noas fadyw,
Chia d' nuo nun lg spett' ingiün huom uyw,
E quai tauntyn ch' nuo wain in chiaa
Ans uain da noaß fadyw rubaa.
75 *Halleluiah, Noaß Deis ludad.*

V.

Tü ns haasch schkoa nuarsas ingual a lg luff
Büttads awaunt, è rasads suott giuff,
Intaunter ils pagiaunse.
Teis pœwel haasch uandüd par pauck,
Ch'ell nun haa prèdsch taunt choa muwel mauck,
Nun uain süngad schkoa chiaunse:
[170] *Tü ns mettesch our a ngyr schdangads,*
Noaß wschyns d' nuo ryen allagrads,
E giqmgias faun intuorn intuorn
D' noaß Deis chi ns lascha mettr' in fuorn,
Ch' lg ais üna bæff' è dyr da nuo
Da ls infidels tuott sü è giuo.
Halleluiah, ilg sngur ludad.

VI.

Tzngur ais imminchiadi awaunt mai,
Ch'inu' eug uèng u paß, eug m' turpai,
Nun aschk utzar meis cheaue.
Par mur da quell chi m' uaa tragiqnd sü,
Blasmqnd la crett' eir: Huossa uaisch tü:
Da far uandett' ell leaugua.
Cumbain chia quai ns inschkuntra tuott,
Ns laschains improa brick metter suott,
Parquai nuo brichia t'imblidain,
Eir tia ligia nun schnagiain,
Noaß cour nun tsches' eir inawoa,
Our d' teis truig nun passains amuo.
Halleluiah, ilg Sngur ludad.

VII.

Ngqnd nuo intauntr' ils dragiuns chialchiads,
Tæst cun la moart tzuond suott cuwarnads,
Schi ns wlains saluar uy d' taie.
Parchiai sch' nuo ngissen ilg sqingk nuom teis
Ad imblidar, clamar auter Deis,
A rumper tia laige,

Nun ngiß Deis lhur' a nuo tscharchiar,
[170] *Ch' nuo nun ns pudessen atzuppar?*
110 *Ch'ell tscheart cunguoscha tuott noaß cour.*
Cuntuott wlains aunt par sy' hunur
Imminchiady ns laschar schkiannar,
Schkoa nuarsas a la metzgia trar.
Halleluiah, ilg sngur ludad.

VIII.

115 *O Sènger, t' schdaischda. Chiai doarmisch plü?*
Nun ns ingair schbüttads, pür leiw' hoatzmæ sü.
Chiai tzuppasch tia fatscha?
Choa pür imblidasch noassa dulur?
Ch' nuo ngyn schquitschads suott par ty' amur,
120 *Ch' nuo èschn' ingual schkoa schdratscha.*
Cun l'oarm' a tèrra nuo ns büttain,
Par terr' in uainter nuo giaschain.
Vschè tzuond dschmiß è dschtuudt èschn' nuo,
Schi leiwa, ns giüda tü amuo.
125 *E ns spendra par tia buntad,*
Sch' nuo bain hawain brick guadangad;
Halleluiah, Noaß Deis ludad.

Psalm XLV. Ebr.

Eructauit cor meum uerbum bonum &c. [A. R.]

[= G 30]

S'chiaunta schkoa: Min hertz haatt guotes wort betracht.

5 SVMMA. In quaist psalm chiauntan ils filgs da Chore ilg laud da lg raig Salomon, da la dignitad da sia (cd. fia) beltetza, è da la gratzgia da lg seis fawlar, da sia gialgardèntscha, pussauntza, inawauntetza, hundradèntscha è magestad, ch'ell haweiwa, [171] èd eir la ragina sia mulgeir. Vschè eir da la uantüra da seis
10 uffaunts. Ed in quai, schkoa tras üna fgüra, daun ad intlèr è puinchian sün Christ è sün la baselgia si[a] spusa, èd eir la pussauntza, magestad èd auta buna uantüra è bèadèntscha da seis raginąm, &c.

I.

Eug bunas nouuas uœlg chiantar,
Ilg laud da lg raig da cour schburfflar.
Vaa, mia lengua, inawaunt,
Schkoa lg maun dad ün ladin scriwaunt.

II.

Tü èsch ilg plü bell huom da lg muond,
Tia lengua plaina d' gratzgia tzuond,
Parchiai chia Deis t' haa adutzad,
Cun duns è gratzchia saimpr' hundrad.

III.

Tia spada tschintasch sün lg gialun,
Cun quella giüstrasch fraischk barun,
Cun teis plœd schdrügisch cun hunur
Tüœrck, Pappa, Raig, Imperadur.

IV.

Vaasch inawaunt cun magestad,
Sün teis chiawall d' tia uardad;
Buntad, giüstia uousch tü far,
Ch'ingiün nun poa tai tschasantar,

V.

Chia tuot sa stoua müraw lgar
Da quai ch' teis maun uain a muossar.
Tias sagiettas passan tras
Ilg cour da teis fadyws maluaschs.

VI.

[173] *Ils pouwels croudan suott teiß peis,*
Eir uain teis raginam, o Deis,
A star in peis bain stawel, fearm
A saimpr' è saimper tzaintza tearm.

VII.

Ilg teis bastun, singal da raig,
Téngsch bèlg sü drett güüst awaunt tai;
40 *A la güüstia bain real,*
A la putrœnga uousch tü maal.

VIII.

Parchiai chia teis Deis t'haa undschü
Cun lg œli da l'allgretzgia plü
Choa tuott teis frars è cumpanguns,
45 *Ch'èsch la funtauna da tuott duns.*

IX.

La tia vistmainta frada bain
D' sandad, la qual' our d' tai ans uain,
Da tia dalettaiwla cuort,
Da lg plæd chi faa udyr ilg suord.

X.

50 *In quellas fillgas — staun da raigs —*
Tia spusa maina uia lg brais.
La tia baselgia cun hunur,
Quai ais la spusa da lg Singur.

XI.

Pür guarda, fillga, t' güützа sü,
55 *La uusch da lg spus teis taidla tü.*
Teis uèlgs txuond bütt' our da teis cour,
Sch' tü uousch ch'ell t' uèng' amur a tour.

XII.

Schi uain ilg raig ch'ell haa giawüsch
Da tia beltexza, bella lgüsch,
60 *Parchiai ch'ell ais ilg teis Séngur,*
[174] *Quell sul adura, dqnd hunur.*

XIII.

Sün quellas noatzas uèngn' a t' ngyr
Rick noattzaduors hunur a t' dyr;
Hundrad ais la Ragina bèlg,
In lg Spiert choa lg coarp fittada mèlg. 65

XIV.

La uain manada proa seis Raig
Cun sias bain chiambreras dfai
In chiąmbra da lg Raig cun dalett,
Aqua a s'allagrar indrett.

XV.

In lœch da ls uélgs teiß pardawaunts 70
Vainsch a schantar ils teis uffaunts,
Tras queaus ductuors uainsch a manar
Ilg muond, cun lg plæd teis a rengnar.

XVI.

Cuntuott quell Raig uœllg eug predgiar,
Seis nuom uèngn' eir saimpr' ad hundrar 75
Tuott pouwels è pagiais da lg muond;
Quell tèmp nun uain ch'ell hagia fuond.

Psalm XLVI. Ebr.
Deus noster refugium & uirtus, &c. M. L.
[= G 31]

S'chiaunta schkoa Ein ueste burg ist unser gott, &c.

SVMMA. Queaus chi chiantawan quaist psalm, ingratz- 5
giawan aqua Deis par ün grąnd mürawlgus bell agiüdt, ch'ell
haweiwa in ün grąnd bsœng tramiss a la citad Ierusalem. Ed
ais üna ductrina, chia siąnd chia Deis ais saimper cun sia
baselgia, quai ais cun tuotta queaus chi sun fearms è stawels
in la dretta cretta, schi deian queaus in [175] tuott priguels 10
staar cun ardimaint è tzaintza temma, chia damæ chia Deis
ils parchiüra e ualga par eaus, als poassa ingiün uschè pauc
è main nouscher incuntra lur salüd, choa ad üna foarta sgüra

citad, cun fick fearms ramüœrs, tuorrs è poartas, taunt fearm
15 sarada è fortifichiada, chia ingiün la poa cun alchiüna foartza
ud art nè uendscher nè tour, &c.

I.

V̈n fearm friungk ilg noaß Deis ais,
Da tuottas plain d' uirtüdse;
Ell ns haa da tuott bsœngs fry dafais,
20 *In ls quaus nuo eirn' atuutse.*
Ilg uèlg noaß fadyw strauears è chiatyw,
Cun foartz' è fusdad schgrischusamaingk pinad
Nun chiatt' in lg muond parailge.

II.

D' saisweß nun s'teng' ingiün qui bun,
25 *Chi fuoß bain tuot pardüde;*
Par nuo cumbatt' ilg drett barun,
Chia Deis haa sweß tschernüde.
Chi ais pür quell huom? Jesus Christ haa 'll nuom,
Lg pussaunt Sènger meis: nè ais èir auter deis;
30 *Ilg chiamp stou ell mantngaire.*

III.

Scha lg muond eir plain d' dimunis fuoß,
Chi ns wleßen tzuond malgaare,
Nun denn nuo tzuond brick esser tmuoß,
Eir brick ans stramantare.
35 [176] *Schi fuoß tuott ilg muond incuntra nuo tzuond,*
Nun ns poa 'll brick nusc[h]air, Scha Deis ilg uoul artngair,
V̈n plæd ilg faa daar giuoe.

IV.

Ilg plæd ans stouen eaus laschar,
N'ingiün grad als ssawaire,
40 *Ch' l' ais ell cun nuo a ns agiüdar*
Cun lg Spiert seis è pudaire.
Sch'eaus bain pilgn' il coarp, è lg dassen la moart,
Nun wains ingiün dąnn, èd eaus ingiün guadąing,
Ilg tschèl nun ns poan eaus toure.

***Quell madèschem psalm dritzad a chiantar in ün' autra guisa. H. C.**

S'chiaunta schkoa la chiantzun Herr Christ der einig gottes sun.

I.

Deis ais noaß schkiüdt è foartza,
Noaß fearm agiüdt in lg bsœng. 5
La moart tras ell ais schmoartza,
D' nuo haa 'll pißier è sœng.
Cuntuott nun denn nuo tmaire,
Chi ns poaß allchiün nuschaire,
Ch'ell ais noaß sgür sustèng. 10

II.

Sch'our d' lœch muueß la terra,
E ls munts eir dœßn' in lg maar,
Ch' las uondas d' quella schguerra
Wlessn' aint par terra daar,
[177] *E metter suott las chiasas,* 15
Ch' las ngissen d' belma rasas,
E ls munts in aut aluar.

III.

Quai ais, scha tuott ils pouwels,
Fèarm snguors é raigs fick auts,
A dœß ans wlessen mouuer, 20
Cun füœrgia, foartz' è dguaut,
Schi stain da buna uœllga,
Ch' nuo wain ün sgür bun sœllge,
Noaß bap pussaunt èd aut.

IV.

Ch'ell la funtauna crenga 25
Arfraischkia sia citad,
Sia baselgia denga
A saimper cun buntad.
Ell saimpr' ais ametz quella
Cun gratzg' è sia nuwella; 30
Sgür uain sün quell fundad.

V.

Ell giüd' alhur' (ed. adhur') awuonda,
Ch'ün nun schbaluontzg' ün tzich,
Sch' la terra tuott raduonda
35 *Seis raginąms eir fick*
Incuntra ns ramurassen,
D' frantur eir tuott schfrachiassen,
Suott geß tuott pouwr' è rick,

VI.

Improa lg sngur d' la pußauntza
40 *A lg qual ais tuott d' cunmąnd*
Ais sgür noaßa süstaunza,
[178] *Da Iacob quell Deis grąnd.*
Ais noaß chiastèlg, foartetza,
Plain d' bœn èd eir d' richetza,
45 *Ch' nuo saimper ngyn giudąnd.*

VII.

Ngyd naun, guardad las ouwras,
Da lg Sènger las lawuors,
Ch' l' haa fatt par nuo, las prouwas,
Dschdrütt raigs pussaunts è snguors.
50 *Ell faa tngair sü las guerras*
In tuott pagiais è terras
E ns spendra d' las duluors.

VIII.

Ell mett' a schfrack balaisters,
Eir hastas, sagiatąm,
55 *La chiarr' ard' l' è lur maisters*
A fœch pussaunt è ląm,
Da lg cuntrastar ch' wuo laschad
Ell par lg uair Deis cunguoschad,
Chi oasta ls seiß d' la fąm,

IX.

Fick aut in tuott la terra, 60
Sur tuottas natziuns.
Ell Sènger sur la guerra
Cun nuo in tuott chiantuns
Ais, noaß chiastèlg, foartetza,
Ilg Deis da la fermetza 65
Da Iacob è tuott buns.

[179] *Psalm XLVII. Ebr.

Omnes gentes plaudite manibus, jubilate, &c.

S'chiaunta in la noatta da la chia(u)ntzun da la aßenscium da Christ: Sün quaist dy fains algurdaschun, choa Christ, &c. H. C. 5

SVMMA. In quaist psalm chi[a]untan ils filgs da Chore, choa lg laud da Deis uènga a ngyr fick addutzad par tuott ilg muond, da soart chia eisters raigs e pouwels uèngen a s' uoluer proa Deis. Ilg qual ais dwantad è cumplyd cura Christ ais addutzad tras la sia rasüstauntza èd assentziun ch' l'ais yd a 10 tschèl, moa statt datt ad intlèr tras quella grąnda hunur da Deis è da lg pœwel d' Israel, la quala haa tngüd splanduryd, quella uouta chia la chiaista da la Ligia uenn manada cun üna grąnda fick hundraiwla pompa è falloa, cur ilg taimpel fuo dritzad sü tras Salomon, è chia blears raigs è pouwels racunguschen èd 15 hundraun ilg Deis d' Israel par ilg uair Deis: sün la quala pompa è falloa ais pertschaiwel chia quaist psalm sèa statt chiantad. Guarda ün 3. Reg. cap. 8 & 9. 2. Paralep. capite 5. 6. 9. &c.

I.

D'allgrètz' in semmel dad da ls mauns,
Par tuott ilg muond tuott pœwels, 20
Giüwlad a Deis par munts è plauns
Sèngr' aut ch' l'ais sur ils nüwels.
[180] *Awaunt ell d' temma s' deß tramlar,*
A quell grąnd raig nun wlair süngar
Sur tuott la terra Sènger. 25
Halleluiah, halleluiah.

II.

Ell bütta ls pouwels suott a nuo,
Cun lg plæd suott noassa cretta;
Cun quella spada schdrüg' ell giuo,
30 *Eir suott noaß peis tzuond metta*
Ils pouwels infidels pagiauns,
Par gratzgia l' hierta ns daa'll in mauns
Da Iacob, ch'ais la letta.
Halleluiah, halleluiah.

III.

35 *Deis ais yd sü cun grąnd falloa,*
Noaß Sngur chia tuott strasuna
D' seis plæd, par tuott ilg muond dawoa,
Ch' l'ais ngüd d' noassa parsuna.
Chiantad a Deis, Chiantad a lg Raig,
40 *Chiantad seis plæd da cour tzuond dfai,*
Ch' l'ais raig sur tuott la terra.
Halleluiah, halleluiah.

IV.

Ell Deis ais sur tuott pouwels raig
Sün sia sąingkia suopgia;
45 *In tschèl Deis tzètz', in quell eug crai,*
Schkoa muossa sia cuopgia.
Ils snguors da ls pouwels uèngen naun
Proa lg pœwel da lg Deis d' Abraham,
Ch' l'ais lœndsch sur tuott prasuras.
50 *Halleluiah, halleluiah.*

[181] ***Psalm XLVIII. Ebr.**

Magnus dominus & laudabilis nimis, &. H. C.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 45, &c.

SVMMA. Quaist ais ün ingratzgiamaint da la citad Ieru-
5 salem, quatras s' intlègia la baselgia Christiauna, èd inminchia
fidel in quella, la quala ingratzchia Deis par sia buntad è duns,
quatras ell la dalibra da seis inamichs, la daa paus è pasch, è
la addautza in hunur, &c.

I.

Ilg Sèngr' ais grǫnd è fick ludad
Sün seis sǫingk munt, sia citad.
Tras la citad Ierusalem
S'intlègia la baselg', eug stem.

II.

Sün lg munt Zion d' maun sumbriwaunt
Ais la citad da lg raig pussaunt,
Ṻn bell è fick dschantill pagiais,
A tuott ilg muond allgretzgia ch' l'ais.

III.

In la baselg' ais Deis cuntschüd,
Ch' l'ais ilg chiastèlg aut sgür tscharnüd,
Cuntr' ella raigs s' haun araspads
E sun insemmel tuots mütschads.

IV.

Par mürawailg' eaus intutyds,
Da quai ch' lg haun uys, sun tzuond stramyds;
S' büttaun in presscha dsuringiuo
Par grǫnda temm' in eaus chi fuo.

V.

[182] *Eir tngyn anguosscha ls haa datt d'maun,*
Schkoa las dunnauns duluors chi haun,
Schkoa l'aura dad alwaunt sulai
Las naws in petzas metta d' frai.

VI.

Ch'usché schkoa nuo hawain udyd,
Chiattains è wsain ch'usché tèng yd,
Chia quai ch' l' haa ditt èd imprumiß
Deis a ls fidels quai salua fiß.

VII.

Chia quell Singur ch'ais tuott pussaunt
Staa saimpr' a la baselg' awaunt
35 *E tènga saimper quell' in peis,*
Parchiai ch' l'ais la citad da Deis.

VIII.

Cuntuott pillgawn' nuo, Deis, a cour
Tia buntad è grąnd' amur,
Ch' tü staasch in lg taimpel teis in tschœl
40 *E ns guardasch saimper cun teis œl.*

IX.

Chia schkoa tü haasch ilg nuom, o Deis,
Partuott uschè lg laud tendscha teis,
Da lün a lauter cheau da lg muond,
Teis maun d' giustia plain ais tzuond.

X.

45 *Ilg munt Zion s'alleigra fick,*
Ls fidels d'allgretzgia salgen déck,
Choa tü sententzgiasch, téngsch eir drett
Tzuond tzaintza maunguel e dafett.

XI.

In la citàd intuorn guardad,
50 *Tuott sias tuorrs indrett numrad,*
Ws fad sura senn d' seis bastiuns,
[183] *Choa Deis dafend' in tuott chiantuns,*

XII.

Quun aut eir seis palatzis staun.
A uoaß uffaunts mattaid a maun
55 *Chòa quell noaß Deis staa saimper fearm*
E ns reidscha saimper tzaintza term.

*Psalm XLIX. Ebr.

Audite hæc omnes gentes, &c. H. C.

S'chiaunta schkoa: Gott selbst ist unser s[c]hutz und macht.

SVMMA. Quaist psalm amuossa choa è nun s' deia schantar fidauntza sün chiaussas da quaist muond, schkoa sun hunuors 5 mundaunas è uauna glœrgia, amiauntza è gratzgia da lg muond, èd ourawaunt Singaria è richezza, sün las qualas chiaussas ilg narr oarb muond salua saimper ilg plü blear, siand impr(a)oa quai la tschearta cundamnatzgiun, cur ün rainta seis cour è cuffoart in tnginas chiaussas: è cuntuott chi s' deia schantar 10 fidauntza è tscharchiar tuott ilg bœn in deis sulett, tras seis filg Christum sulett, &c.

I.

Vdyd tuott pouwels, s' taidla bain
V̈n frain chi ws tain
Ilg senn d' uoassas curailgas; 15
Baß è da grœnd, ilg pouwr' è rich,
Qui dèck ün tzick
Giützad sü las urailgas,
Ch'eug uœlg tschantschar a ws ammuossar
[184] *Sabgèntsch' indrett d'uair intellett,* 20
Ch'eug uœlg dar udièntza
A lg sul Sqingk Spiert chi uaa brick tüœrt
E faa intlèr, uoul ch'ün pissèr
Fick hagia d' sia ßièntza.

II.

Chiai temma uoul pür un hawair 25
A crair nun wlair
A Deis da lg témp cuntradi?
Chi s' uoul ustar da lg bsœng fqnd tüœrt,
Vain tüœrt eir spüœrt
Ad ell cun pouwer stadi. 30
Ingiün nun s' deß tngair in saisweß,
Sün rauba tzuond da tuott quaist muond

Neir s'ingrandyr sün quella,
Ch'ingiün da queaus   nun poan ad eaus
35 *Spandrar lur frar,   a Deis pagiar*
Ilg prètsch d'ün oarma bella.

III.

Parchiai ch' las oarmas ualen plü,
Chia quellas tü
D' la moart nun pousch spandrare.
40 *Eir rauba t' poa brick agiüdar*
A t' far chiasar,
D' la moart d' quaist ustare.
Ch'ün saimper uyw'   in lg muond chiatyw
Nè uèng' a uair   ilg foaß giaschair
45 *Chia ls sabbis da lg muond 'uaien*
Ch'eaus mourn' ingual   schkoa ls narrs eir d' maal
[185] *E laschn' ilg lur   cun grąnd dulur*
A queaus ch'eaus mæ nun craien.

IV.

Sch'eaus bain s' cradaintan chia lur chiaa,
50 *Lur praa, citaa*
Deß rumangair qui saimper,
Ch'eaus fatschn' in terra lur nuom baut
Cun dguaut taunt aut,
Ch'ell düra tard è taimper,
55 *Lur chiasa uain   in terra bain,*
Saimper a schmartschyr,   lur coarp püdyr,
Ilg huom lœngk nun rumąnga,
In sy' hunur   eir ilg fatt lur
Ais tzuond sumlgaunt   a lg muwel taunt,
60 *Chi mour' è nun s' cumpąinga.*

V.

Cuntuott ais lur prapœst tzuond narr,
Sparngar, stantar
Par faar qui grąnda rauba,

9*

E lur uffaunts improa a quai
Daun crett' è fai, 65
E lur ductrina laudan,
Eaus a muntun in iffiern sun
Saimpr' in la moart tzaintza cuffaart,
E cur tschell dy bun leiua,
Schi uèngn' ils pruus ad esser sngurs, 70
E lg dguaudt da tscheaus uain martsch cun eaus,
Lg iffiern lur chias' ais greiua.

VI.

Moa Deis uain our da lg dguaut d' lg iffiern
[186] *D' la fǫmm d' lg hiwiern*
Tscheart a spandrar my' oarma. 75
Parchiai ch'ell m' haa tras Christ tuudt sü
Ountschüd eir plü,
Chik ch'in ell ualg' è doarma.
Nun tmair, sch' tü bain uaisch ch'ün ais plain
D' raub' è d' hunur ch' l'ais huossa sngur, 80
Ch'ell dee tscheart baut muryre:
Nè uain a tour (quaist pillg' a cour)
Ilg sèu cun ell, ilg infidell,
Tuott sy' hunur stou pryre.

VII.

Dintaunt ch' l'ais uyw, haa ll impa d' laud, 85
Seis dguaut ais pauck,
Queaus ch'ell schmalgainta lg laudan.
Queaus uèngen tuots baut a passar,
Müdar a staar
Proa ls lur in lg lœch ch'eaus audan, 90
Staun saimper in lg füm, ch'eaus nun haun lgüm.
Ilg huom sigǫnd fick nœbbl' è grǫnd,
Sch'ell Deis drett nun cunguoscha,
Ais schk'ün armaint tzuond tzaintz' immaint
Chi moura tzuond our da quaist muond, 95
Auter ch' l' haa saimpr' anguoscha.

*Psalm L.

Deus deorum dominus locutus est, &c.

S'chiaunta schkoa lg psalm Tudaischk 51. H. C.

SVMMA. Ell imnatscha in quaist psalm, chia [187] Deis
5 uènga a ngyr èd a drattar, quai ais appussaiwelmaingk a
chiastigiar cun la cundamnatzgiun eternala tuott' infidels infend-
schaduors è fauss Christiauns, ils quaus uœlgen pür hundrar
Deis a lur mœd, cun quellas chiaussas ch'ell nun sœnga, è
uœlgen chia Deis sèa culpaunt a stuair da quai tour par bœn,
10 chia ad eaus sumailga, è cun quellas chiaussas, cun las qualas
ell uoul ngyr hundrad, è clær cummąnda, nun uœlgenè sœngar
a lg hundrar, nè a lg faar ingiünna ubedgèntza, moa bain aut
sastrydan tuot ilg cuntradi, è s'iffichian a far tuottas chiati-
wiergias las qualas ell schkummąnda, è quai cun lg qual ell uain
15 schdangad, schkoa ell hagia dalett da lgess.

I.

Siqnd ilg muond in la schkürdün,
In tuott ils pouwels apain' ün
Ilg qual noaß Deis cunguoscha,
(O pouwra grqnd anguoscha)
20 *Schi uain ilg Sènger Deis pussaunt*
A ngyr laschar la lgüm awaunt
Ilg muond tuott clamare,
La uaira lgüm muoßare
Par tuott chiantuns èd eir pagiaiß,
25 *D' lün cheau da lg muond a lauter staiß,*
Oumantzqnd in Ierusalem
Da lg munt prüwad Zion ch'eug stem,
Vain Deis cun grqnd' hunure,

II.

[188] *A splanduryr è lg muond muossar*
30 *Choa lg crastiaun deß crair è faar*
A lg uair Deis a plaschaire,
Saruyr èd eir a lg tmaire.

Noaß Deis uain ngqnd nun atzuppad,
Sch'ell bain cun coarp nun uain mussad.
Moa cun sia uirtüde,
Pussauntz' è seis salüde,
Schk'ün fœch chi dschrüg' infyn in lg fuond
Cun lg spiert la foartza da quaist muond,
Ad yr schk'ün' aura in awaunt,
Da soart ch'ingiün nun staa awaunt
A lg plæd d' sia ductrina.

III.

Ell uain giuo d' tschél ils anguels tzuond,
Eir tuott profets bain da quaist muond
Testmungias a clamare,
Cun seis pœwl' a drettar[e].
Pür am raspad naun meiß sangküttschß,
Chi m'uœlgen pür saruyr cun giœtschs,
Cun faar sü sacrifitzis,
M' hundrar cun lur uffitzis.
Qua uèngn' ils tschèls testmung' a dar,
Ch'ell uain pussaiwl' a ls chiastigiar,
Parchiai ch'ell ais ilg drett mastraal,
Ilg qual chiastyg' indret ilg maal,
Eir ad ingiün faa tüœrrte.

IV.

Meis pœwel taidla Israel,
189] *Tü chi uousch esser drett fidel,*
Parchiai ch'eug uœlg tschantschare,
Vyd tai testmungia trare.
Eug sun ilg Sènger è lg uair Deis,
Ch' tü m' deisch saluar sul par teis Deis,
M' guardar cun stüdy oura,
Meis plæd tour bain a (ed. e) coure.
Cur mæ nhag eug a tai tratt sü
Par sacrifitzis? Da tai ingü

65 *Vffeartas eir mæ giawüschad,*
Awaunt mai ngyr sacrifichiad?
Quai pür nun pousch tü dyre.

V.

Eug nun hag bsœng da tour teis wdeaus
Our d' tia chiaa, neir teiß angeaus
70 *Neir buocs our da teis stawels,*
Chi sun fats graß cun pawels.
Chia tuotta suluaschyn' in ls guauts,
Tuott muwel in ls munts milli auts,
Eir tuott utscheaus da ls muntse,
75 *Limarg' in tuott chiantunse*
Quai ais tuott mèu è suott meis dguaut:
Fqm sch'eug haweß aqui sü aut,
Nun bsœng eug brichia dyr a tai,
Siqnd ilg muond tuott fatt tras mai,
80 *Eir tuott quai ch'in quell aise.*

VI.

Pür ch'eug nun mandgia chiarn d'ün bouw
E baiwa saungk da buocks chi stou
[190] *A tuott ustar la saie,*
Tuott uain sustngüd tras maie.
85 *Sch' tü uousch a Deis uffeartas faar,*
Schi lg laud', uschèa nun lg schdangar,
E quai ch' t' haasch imprumisse
In lg battem a lg autischem,
Quai salua bain, è cur tü èsch
90 *Aint in iffick, nun essr' ün bèsch,*
Moa t'uoalua uyd mai par agiüdt,
E cur tü tras mai largk èsch ngüdt,
Schi lauda my' hunure.

VII.

Moa dysch ilg Sèngr' a lg infidell,
95 *Chi s'uoul cun uanitads far bell:*

Chiai t'uousch chia tü mantzunasch,
Cun tschauntscha uœda tunasch
Meis schantamaints tzuond uaunamaingk?
In buocca pillgasch plainamaingk
La mia saingchia ligia 100
Cun la faussa lengua tia?
Siqnd ch' tü uousch indrett tzuond maal
A la mastria da lg mastraal,
Meis plæd eir büttasch dawoa tai
E dysch: Pür giain a buna fai, 105
Nè uousch mai pür süngare.

VIII.

Sch' tü uaisch ün lader inqualilgur,
Schi haasch tü qua tuott ty amur,
E uaasch cun ls pittanèrse,
[191] *Quai sun ils teiß hustèrse.* 110
La tia buocc' hasch alligiad
Via da lg mal ch' tü hasch pissad,
La tia lengua dritza
Ingiqnns plaina d' malizgia,
E tschauntasch tschauntschas tzaintz' hunur 115
Cuntra teis fraar cun pauck' amur,
E schdengsch ilg filg da teis babbuns,
Quai haasch tü fatt schkoa faun putruns,
Tzuond tzaintz' arcunguschèntscha.

IX.

E sch'eug m'infendsch a nun ssawair 120
E t' dun la peida da püdair
Ngyr bun è da t' müdare,
Schi m'uousch tü cungualare
Vyd tai, schkoa eug nhagia plaschair
Tias putrœngas fqnd a 't uair 125
E pillgasch ardimainte,
Ch'eug saia d' quai cuntainte.

Cuntuott uœlg eug cun tai drattar,
Awaunt teis œlgs tuott bèlg schantar,
130 *Lg ün dawoa lg auter teis puchiads*
E t' daar quai ch' tü haasch (ed. hacsch) guadangad
Chi m'uousch far ch'eug t' sumailga.

X.

Quai ws roug eug, bain drett intligiaid,
Queaus imblidad wuo Deis hawaid,
135 *Ch' wuo ws poasset impissare,*
Dintaunt ch' lg ais tèmp melgdrare,
[192] *Chia cur eug uèng a daar wuo d' maun,*
Nun uain ingiün tscheart crastiaun,
Chi ws poassa giüdar oura
140 *Cun uffearta nè cun ouwra.*
Quell chi m'uffearr' ingratzgiamaint
Da quai ch'eug lg dun, ais bain cuntaint,
Quell m' huondr' indrett èd haa ilg mœd,
Quatras eug lg uœlg ilg uair salüd
145 *Da Deis muossar è lg dare.*

Psalm LI. Ebr.

Misere[re] mei deus secundum misericordiam &c.

[= G 33]

S'chiaunta in la prosma noatta süsura scritta, &c. M. Gr.

5 SVMMA. Dapœ chia Deis tuoccà cun seis spiert ilg cour da Dauid tras lg auisamaint da lg profet Nathan, ch'ell racunguschett seis schgrischus puchiad, ch'ell fęę cun rumper la laig cun Bathsaba, mulgeir da quell seis pruus fidel saruiaint è fraischk barun Vrias, è cun dritzar a faar a quell tour la 10 uitta: schi tuorn' ell aqui dcheau proa Deis, s' renda a quell in cuolpa, ura anguschusamaingk è rougua chia Deis alg uœllga pardunar, è tras seis sąingk Spiert a lg turnantar in lg cour darcheau paus è lg cuffoart ch'ell haweiwa uywaunt in Deis, è tras quell Spiert lg iffrainar ils giawüschamaints da la chiarn. 15 Ed amuossa uschè eir cun quaist psalm (schkoa ell dysch swess

aqui) a tuott pachiaduors a faar pantèntzgia da lur puchiads: E [193] cuntuott queaus chi uœllgen cuwernar lur puchiads è sturpgèntschas cun lg exaimpel da lg puchiad da Dauid, queaus, sch'eaus s'uœllgen cun quai schküsar, schi pillgen eir exaimpel da Dauid a faar pantèntzgia, s'inrüglar, urar èd a bandunar 25 ilg puchiad, schkoa ell fææ, è s' tèngan ladawoa a purtar tngyn greiw chiastigiamaints è parchiadas, schkoa ell stuett indürar, &c

I.

Faa m' misercoardgia, Sènger meis,
Dawoa tia buntad, o Deis,
Mias sturpgèntschas chiassa 30
Dawoa tia grqnda grattzgia,
E m' laua bain, o Sènger deis,
Da mia putrœng' è pchiads eir meiß,
Ch'eug nett uèng' aint dadainte;
Grqnd læd è rügl' eug sainte; 35
Staun meiß puchiads saimpr' awaunt mai,
Eug nhag pechiad sul cuntra tai,
Awaunt teiß œlgs nhag eug fatt maal,
Ch' tü giüst tzuond t' chiattasch è reaal,
Cur tü faasch la santènzgia. 40

II.

Guard', in putrœng' eug sun furmad
In lg prüm ch'eug mæ fuo indschendrad,
In lg pchiad sun cuntzeppyde,
D' quell sun eug tzuond implyde.
Moa tü haasch proa uardad dalett, 45
Am faasch palais eir teis secrett,
[194] *La uaira tia sabgèntscha.*
Daa m'aint dadaint prudèntscha.
Cun lg saungk am laua maniad
Tras quell chi uain cun lg dsoap sprintzlad, 50
Schi uèng eug alb plü choa la naiw;
My' oassa ch' tü schmachiad haasch greiw,
Alleigra cun teis plæde.

III.

Aeh, t'uoalw' è nun uair meis pucchiads,
55 *Chia queaus tuots saian bèlg chiassads,*
Am uœllgasch, Deis, creare,
V̈n cour eir nouw am fare.
V̈n stawel spiert arnouw' in mai,
Chia tü nun m' büttesch our da tai,
60 *Nè m' pillgesch teis Sqingk Spierte*
Da mai, t' roug eug datschierte.
Laa m' dcheau turnar ilg uair cuffoart
Da lg teis salüd, u ch'eug sun moart;
In ün fry spiert m'affearma lg sœlg
65 *Ils pechiaduors mussar eug uœlg,*
Teiß paß, proa tai ch'eaus s'uoaluan.

IV.

O Deis, ch'èsch deis da meis salüd,
Da lg saungk am spendra teis agiüd,
Chia leid la lengua mia
70 *Fick lauda tia giüstia.*
Lœffs m'awr' è bucca tü, Singur,
Ch'eug preidgia lg laud teis èd hunur,
Chia tü nun uousch uffeartas,
[195] *Vschlgœ fuossnai pardeartas;*
75 *Eir sacrifitzis arß a fœch*
Awaunt tai ais tuott giamg' è giœch;
Da quai nun haasch ingiün plaschair,
Quaist sacrifitzis uousch hawair:
V̈n hümmel spiert schmachiade.

V.

80 *V̈n cour ch'ais ruott è bain schmachiad*
Nun uain da Deis a ngyr schbüttad,
Deis quell nun uousch schkiatschare;
D' quai m'uœlg eug cuffartare.
A Zion muossa tia buntad
85 *E dritz' in peis tia citad,*

Dafenda la baselgia
Oun tia buna uœllgia.
Lhur' ad hawair uainsch tü dalett
Da ls sacrifitzis fats indrett,
Chi uèngn' a tai sün teis uttar 9
Wdeaus d' la giüsty' aint a purtar,
Sün Christ laud a t'uffearrer.

*Psalm LII.

Quid gloriaris in malitia, qui potens es, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 124, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm uain bèlg miss, in lg prūm ilg alimaint èd eir la fyn da ls infidels, ills quaus domainan tuotta 5 lur fats cun ingiannamaints, malitzgia è mantzœngas, è s' tèngen sün lur cussailg, richetza, pussauntza è uanitad, quatras eaus s' cra[196]daintan da dschdrür ils fidels, èd improa uèngen eaus a la fyn cun tuot ils lur dschdrüts è dafuond oura ragischads our da lg pagiais da ls uyws, u cumpagnia da ls beads, è 10 büttads in la cundamnatzgiun eternala: Schkoa Saul inamich da lg pruus innotzaint Dauid, u schkoa Doeg, chi fæ cun seis tradimaint muryr taunt innotzains saruiaints da Deis, &c. 1 Reg. cap. 22. Lascuntra uain aqui eir miss ilg esser da ls fidels, il[s] quaus, tras ch'eaus s' laschan cun tuotta lur fidauntza sün 15 la sula buntad da Deis, schi uèngen è saimper a uyuer in tuot bœn èd allgretzgia, èd a ludar Deis aqua: schkoa Dauid, &c.

I.

Chiai in malitzgia t' tèngesch bun,
Ch' tü sün ls fidels haasch foartza?
E t' tèngsch ad essr' ün grąnd barun, 5
Siąnd uyd Deis na schkoartza?
Iminchiady sta la buntad
Da Deis proa ls seiß, ch'ell ais d'uardad;
Ell giüda, cur lg ais hura.

II.

25 *Tia lengua dritza tuot ilg maal,*
Ch' teis cour s'impaissa saimper,
Schk'ün startagliaint rasuir ingual,
Chi nouscha tard è taimper.
Haasch plü dalett saimpr' a nuschair
30 *Choa faar bain, eir choa dyr ilg uair,*
Dysch tü tuot aunt mantzœgnas.

III.

O pouwer fatt, ch' tü haasch dalett
[197] *Da faar tuot quai chi nouscha (ed. nauscha),*
Cun tia faussa lengua quett
35 *Schk'ün fœch chi ard' è couscha.*
Eir Deis t'uain in etern a dschfaar,
Rqm è ragisch dawent a t'raar
Our da lg pagiais da ls uywse.

IV.

E cur ils pruuß quai uèngn' a uair,
40 *Da faar maal pillgnai temma:*
Dad ell a ryr è Deis a tmair,
Ch'eaus tuots seis plæd fick stæmman:
A dyr: Quell huom qui tuots guardad
Ch'in Deis cuffoart nun haa schantad,
45 *Moa miß tuot sia sprauntza*

V.

In la blerüra d' seiß daners,
Richetz' è singaria,
S' haa wlüd faar fearm cum fats schtrauers,
Moa eug la sprauntza mia
50 *Nhag miß sün la buntad da Deis*
A saimper, ch'ell cussalua ls seiß.
Cuntuott uèng eug ad esser

VI.

A saimper in la chiaa da Deis,
Bell ueard schk'ün bœschk dad œli
A faar bun früts sul tras spiert seis,
Schkoa muossa lg euangeli;
Eug nœlg tai saimper, Deis, ludar
Chi faasch sul bain, teis nuom spattar,
Ch' haasch bœn a ls buns pardearte.

[198] **Psalm LIII. Ebr.**

Dixit insipiens in corde suo, Non est Deus, &c.

[= G 35]

S'poa eir chiantar in la noatta da lg psalm 137 & 139. &c.

SVMMA. La summa da quaist psalm ais missa sü dsura proa lg 14. psalm, siand chia quaist psalm è less ais tuott üna chiaussa, è quai chia lün manaia, manaia e dysch eir (ed. eis) lauter, scha bain gia in ls plæds ais impa d' differentzgia.

S'chiaunta schkoa: Der dorrecht spricht, es ist &c.

I.

Ilg narr quell dysch: E nun ais Deis,
In lg cour dadaint in saie.
Eaus uaun bain tzuond da mal in pès,
Ilg bœn nun tschearchianaie.
Ilg Sènger guarda ls crastiauns,
Sch'alchiün wleß Deis pür tour par mauns;
Qua eirnè tuots crudadse
Tzuond schguasts, lur cour d' putrœng' ais plain,
D'eaus tzuond ingiün nun sœnga lg bain,
Brichk ün da taunts creadse.

II.

Wuo malfatschaunts ch' wuo èschet tuots,
Our wlaiw wuo ws cuwertire?
Chi tngait meis pœwel ruus sün lg œß,
Schkoa lg paun, schkoa wlair straschyre.

Deis in agiüd nun haun clammad,
25 *In temm' eaus saimper haun stantad*
Aint in lur faussa cretta,
Ch'ais plaina d' tuot ingiannamaint
[199] *E temm' a far quai ch'ais badaint,*
Ilg maal fąnd tzaintza letta.

III.

30 *Lg cussailg da lg pouwr' haun eaus schbüttad*
E tuott sia ductrina,
Par ch'ell haa sprauntza sul schantad
Sün Deis, proa quell fastina.
Chi uain chi ns spendra da la moart?
35 *Da Deis hawains sul quell cuffoart*
Tras quell ch'ell ans trametta,
Ch'ell maina seis pœwl' our d' praschun.
D' quai uain a s' tngair Israel bun,
Iacob salg' eir cun cretta.

*Psalm LIIII. Ebr.

Deus per nomen tuum saluum me fac, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm prüm, &c. H. C.

SVMMA. Sią̨nd chia Dauid fuo tras ilg tradimaint da ls
5 Zipheiers ngüd in grąnd priguel da ngyr in mauns da Saul, chi
tchiarchiawa da lg amatzar, schkoa è s'legia 1. Reg. cap. 23 & 26,
schi hall clamad Deis in agiüd, schkoa è staa in quaist psalm,
è lg hawiąnd Deis exudyd èd agiüdad, schi lg haall usché eir
ingratzgiad. Ed ais ün exaimpel choa ün fidel dee faar, cur ell
10 ais in grąnd priguel: èd eir cura Deis lg agiüda dawent.

I.

Deis, tras tieu nuom cussalua mai,
Cun tia uirtüd mai oasta;
[200] *Meis rœg ngyr lasch' awaünt a tai,*
Meis plæd, Deis, taidl' a poasta.
15 *Parchiai queaus ch'eisters sun da tai,*
Cun foartz' aluads sun cuntra mai,
Tirauns a m' tour la uitta.

II.

Tras ch'eaus nun haun Deis awaunt œls,
Nun sœngan quell nè lg temmen.
Deis, mèra, m' giüda giuo da ls tschœls (ed. thscœls), 20
A queaus eir tuots chi lg stemman.
Ilg Sènger giüd' a meis amychs,
Maal uain l' a rendr' a meis fadyws,
Tras ch' l'ais d'uardad, a ls schdrüre.

III.

Ountuott t' uœlg eug ufferrer laud 25
Da tuott meis cour è uœllga,
Teis nuom hundrar, Singur, fick aut,
Ch' l'ais bun è ns spendra d' dœllga,
Ch'ell m' haa d'anguosschia tzuond spendrad,
Meis œl a uair uain in uardad 30
Sün meis fadyws uandetta.

*Psalm LV. Ebr.

Exaudi Deus orationem meam, & ne despexeris, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg prüm psalm, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm plaundscha Dauid choa ell sea manad in grand priguel èd anguosscha tras lgieut dad inguotta è plaina d' tuotta fusdad, schkoa fuo Achitophel (chi ais statt üna [201] fgüra da Iüda Iscariot) èd auters, ils quaus ell hawett tngüd par ls plü fidels è seis printzipals (ed. printzapals) amychs; è metta lur putrœnnga èd ingiannamaints, è rougua u profetitzesscha che uandetta è uènga ad yr sün eaus. Ed ais statt 10 quai tuot üna fgüra sün Christ è sün ls fidels, nembra da Christ, èd üna ductrina a ls f[i]dels, cur eaus uèngen in fadigia è tradyds dad infidels è faussa nauscha lgieut, da la quala eaus s' fidawan, &c.

I.

Deis, taidla bain my' uratzgiun, 15
Our da meis rœg nun t' uoaluasch,
T' lasch' yr a cour fick mia chiantzun,
M'exaude, ch' tü m'absoaluasch,

Ch'eug tèng plandschüd, dintaunt ch'eug ur,
20 *Schkuffuond è pauß nun hag inlgur,*
Chia meiß fadyws taunt bragen.

II.

Chia ls infidels am dritzn' a dœß,
Fadigias è sturpgèntschas,
A m' mettr' in schgratzgia pür plü grœß,
25 *In grąndas maluulgèntschas.*
Eug treml è m' schgrisch d'anguosscha dèck,
Schgrischuors d' la moart am schdrüen fick,
Schi d' temm' è d' tramlatzgiune.

III.

Ch'eug dych: O fuoß eug schk'ün culuom
30 *Praist da schwular cun alas;*
Mütschar dalœndsch wleß eug cun nuom
Our da las bestgias malas,
Ch'eug steß cun pauß in ün dasiert
[202] *Plü sgür da foartxa, mall è tüœrt*
35 *Proa luffs èd uorß suluadis.*

IV.

Praist wleß eug yr our d' quell trabailg,
Our d' tngyn furtüna d'aura.
Fallar faa, Sènger, lur cussailg,
Lur lenguas schdritz' è m' ssaura,
40 *Ch'eug uai ch'eaus daun tuots sün ün tailg*
Cun lur tschantschar è lur cussailg,
A faar schguardyn é foartxa.

V.

Quai s'uaia dy è noatt pro eaus
Saimpr' in lur cumpangia;
45 *S'rapaissan chiatiwierg' in ls cheaus*
A lg pruus a daar fadigia.
Inu'eaus staun, sun nauschs cumbailgs,
Mœ nun rafynan d' faar cussailgs
D'ingiąnns è d' greiw' üsüra.

VI.

Schi fuoß statt ün aweart fadyw,
Chi fry m' haweß schdangade,
Nè fuoß uschè statt fauß chiatyw,
Ch' l' haweß seis cour tzuoppade,
Schi nun m' fuoß quai uschè statt greiw,
Da m' parchürar fuoß blear plü leiw
Da sia nauscha uœllga.

VII.

Moa tü chi èsch quell huom a lg qual
Eug datt nhag taunt hunure,
Ch'eug fatt t' hag a mai ad ingual
Cuslgèr da teis singure,
[203] *Meis bun cuntschaint, ch'eug meiß sacrets*
T' hag palantad è tuott meiß drets;
E t' fawasch d' mia cretta.

VIII.

La moart dandett als dett' a dœß,
Ch' la terr' eaus uyws traguonda,
Ch'inu' eaus staun, ais maal dèck grœß,
D' malitzgia lg cour schkuffuonda.
Eug in agiüd uœlg Deis clamar
E lg Sènger uain a ns cussaluar
D' lur mauns è maluulgèntscha.

IX.

D' damauns eug ur, d' sair' è d' metzdy,
E tèng ruguad tœst saimper,
Ed ell haa mia uusch udy,
Ch'ell giüda tard è taimper.
Eug sun sgür ch'ell nun m' lasch' yr suott,
Schkoa ell m' haweß spandrad è tuott
My' oarma d' la bataillga.

X.

Ell uain a m' daar bun pauß è pasch,
Sudad[s] haa' ll chi m' parchiüran;
80 *Tuots aud' è uaia noaß Deis wrasch,*
Queaus chia sün ell s'asgiüran.
Moa ell a queaus uoul daar dulur,
Ils queaus nun temmen ilg Singur,
Chi saimpr' haa tngüd bachetta.

XI.

85 *Parchiai d'eaus sprauntza nun s' poa uair,*
Ch'eaus intzacura s' müden,
Ch'eaus uèngan Deis indrett a tmair
[204] *Atschœwer d'ell s' rafüdan,*
Ch'eaus nouschn' a queaus cun lur nausch maun,
90 *Cun ls quaus tngüd pasch eaus saimper haun,*
E rumpen fai è ligia.

XII.

Lg haun buoccas ląmmas plü choa lg paingk,
In lg cour haun ira, guerra;
Daun plæds plü lgischs choa œli, schaingk,
95 *Chi spadas sun in terra.*
Sün lg Sénger bütta tia ualysch
Ed ell t' sustenga, giuwn' è grysch,
Ilg pruus crudar nun lascha.

XIII.

Tü chiatschas, Deis, queaus tradituors,
100 *Chi d' saungk haun tngyn' arsagia,*
In lg tzuopp d' la moart è d' las duluors,
Ch' haun d'ingiannar lur uagia,
Ch'eaus uyuan brichia metz lur dys.
Eug sprauntza brick sün meiß amychs,
105 *Moa sün tai sul uœlg metter.*

Psalm LVI. Ebr.

Miserere mei Deus, quoniam, &c. [H. S.]

[=G 56]

S'chiaunta in la noatta da lg prüm psalm, &c.

SVMMA. Ell plaundscha choa 'll uènga da seiss inamychs èd infidela lgieut chiatschad in priguell èd anguoscha traintza chiaschun, è rougua Deis par agiüd. Ais üna fgūra sūn Christ, èd una ductrina plaina d'uyua cretta è cuffoart in Deis a ls fidels, cur ils uain datt fadigia da ls infidels, &c. 5

I.

[205] *Cur in tammqing eug priguel stun,* 10
Ch' inlgur nun hag cuffoarte,
Pro tai am uoalw' eug, Sènger bun,
Eir aint ametz la moarte.
Faa m' misercoardgia, meis Deis pruus,
Chia ls inamychs m' haun tœst traguus; 15
Giüstrqnd am schmachian saimper.

II.

Aut Deis, siqnd chia meiß fadyws
Iminchiady am chialchian,
Cumbattn' incuntra mai chiatyws
Blears, l'ira mæ nun balchian, 20
Schi m'uœlg eug, cur ch'eug temm, fidar,
La mia sprauntz' in tai schantar,
In Deis ludar seis plæde.

III.

M' tngair bun sün sias prumaschuns,
Sün Deis m' hag eug laschade; 25
Chiai m' deen damæ nuschair putruns,
Lur chiarn plaina d' puchiade?
Chi blasman saimper chiaik ch'eug dych,
Tuot lur impissamaints sun schych
Dritzads am wlair nuschaire. 30

IV.

Eaus uèngn' insemmel, guetan sü,
E m' guardan sü ls chialchiangse.
Sün mya uitt' anguossch' haun plü
Plains d' tœßi choa ls arqingse.
35 *Moa lur pissèr als uain fallqnd,*
Chia Deis ais quell chi ls uain chiatschqnd
[206] *Cun schdeng giuo in iffierne.*

V.

Tü haasch par nuomber, quauntas giaa
Mütschad eug pouwer sune;
40 *Las mias larmas haasch culaa*
Tuottas in teis flaschkune,
In teis register scrittas sü,
Cur eug mæ t' clam, schi m'audisch tü
E meis fadyws queaus tschæsan.

VI.

45 *Quatras eug tscheart sun ch' tü' sch meis Deis*
E m' tèng bun sün teis plæde,
Schaint meis cuffoart sün lg ditt da Deis,
Ch'ell m'oasta tuott ilg læde,
Nè tem ch' la lgieut am poassa faar
50 *Inguotta d' maal, sch' tü m'uousch ustar;*
A tai uælg eug daar laude.

VII.

Quai sun ils uudts ch'eug imprumett,
O Deis, a t'ingratzgiare,
Parmur ch' tü m' haasch spandrad dandett,
55 *D' la moart uulgüd schlubgiare,*
Tngüd sü meiß peis eir da lg trabück,
Ch'eug stetta saimper fearm schk'ün tschück,
Giqnd in la lgüm da ls uywse.

*Psalm LVII.

Miserere mei Deus, miserere mei, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm nouaw. H. C.

SVMMA. Aqui chiaunta Dauid in che guisa, cur ell eira cun ls seiss in lg cuwel u foura, in la [207] quala Saul uen, 5
chi tscharchiawa da lg amatzar, ell s' hagia aqua arcummandad in maun da Deis, è Deis lg hagia giüdad dawent: è quun grąndamaingk ell hagia par quai ingratzgiad Deis. E scrywa la malitzgia è nauscha uœllga chia seiss fadyws haweiwan incuntr'ell. Ed ais eir üna fgüra sün Christ statt, èd üna duc- 10
trina è cuffart a ls fidels in plü guisas.

I.

Deis, hagiasch misercoardgia,
D' mai t' lasschia ngyr puchiad
In quaista grąnd chiauoargia,
Ch'eug m' hag sün tai laschad. 15
Eug sgür stun a sumbryua,
Cun fearma spraauntza uyua,
Suot teis gubern saimpr' in etern
Dintaunt chia ls nauschs uaun in iffiern.

II.

Eug in agiüd clamare 20
Vœlg quell Deis aut pussaunt,
Chi s' denga mai guardare,
Da lg bain a mai faa taunt.
Giuo d' tschèl agiüd trametta,
Ch' l'am spendra cun uandetta; 25
Da lg schdèsch chi m' tain fatt ngyr a lg main
Da Deis buntad è fai am uain.

III.

Intaunter luffs my' oarma,
Eug giasch ametz liuns,
Cun lgieut chi mœ nun doarma, 30
D' füœrg' ardn' incuntra ls buns.

[208] *Lur daints schkoa launtschas puondschen,*
Lur lenguas lǫmmas uondschen
Schkoa scharpff curteaus chi schkiǫnnan wdeaus
35 *E schkoa sagettas nouschn' a ls cheaus.*

IV.

Plü aut koa ls tschèls, Deis, autza
Partuott ilg muond teis laud.
Eaus, chia meis peis s'inchiautzen,
Pardeart la rait haun baut.
40 *Eaus, chia my' oarma s' pillga,*
Haun fatt tißüra stillga;
In lur fussad sun sweß crudad,
Ch'eaus haun ad auters tngüd pinad.

V.

Cuntuott, o Deis, my' oarma
45 *E cour ais tzuond pardeart,*
Ch'eug chiaunt' in tuotta fuorma
Teis laud partuott aweart.
Tü my' hunur sü t' schdaischda,
Staa sü, mia tschaidra, t' maischda,
50 *Ch'eug leiw manwailg schk'ün pruus famailg,*
Ch'eug preidgia, Sènger, teis cussailg,

VI.

Tia buntad a ls pouwels
In tuottas natziuns
Ch'eaus quell' intlègian mouw'ells,
55 *Ch'ais grǫnda in tuott chiantuns,*
Infyn in tschèl ch' la tendscha,
Tuott tia buntad uendscha;
Addautza sur ils tschèls, Singur,
[209] *Sur tuott la terra ty' hunur.*

Psalm LVIII. Ebr.

Si uero utique iustitiam loquimini, &c. [H. S.]

[= G 58]

S'chiaunta in lg mœd da lg prüm psalm, &c.

SVMMA. In quaist psalm schdeng' ell ilg raig Saul è 5
seis curtaschauns, ils quaus nun salwawan iüstia, è rougua chia
Deis a ls uœllga metter our d' peis, siąnd ch'eaus matteiwan
tuotta lur ssawair è pudair par schquitschar suott è schdrür
ils fidels: quatras ell dysch chia ls pruuss uèngan grąndamaingk
a s'allagrar da la uandetta chia Deis uain a trametter sün ls 10
infidels. E tuocca quaist psalm incuntra ils nauschs & tuott
fauss malgiüsts reidschaduors u supariuors temporals è tirauns:
èd ais ün cuffoart a ls fidels èd a tuotta queaus chi uèngen
schquitschads incuntra raschun, ch'eaus ssapgian ch'eaus uèngan
ad hawair Deis chi ls oasta, agiüda è chi fatscha la uandetta 15
par eaus.

I.

Pudaiw wuo foars' ilg uaira dyr,
Eir giüsta faar santentzgia?
Bain aunt wlaiws a la lgieut mantyr
& woaß cours sun plains d' sturpgèntscha, 20
[210] *E foartza faws è tüœrt a ls pruus,*
Nè wait pißèr d' quell chi uain ruus;
Fauß' ais uoassa stadaira.

II.

Ils infidels queaus s' haun dschwiads,
Dapœ ch'eaus sun naschüdse. 25
Eaus uaun a fall cun uanitads,
Dapœ ch'in lg muond sun ngüdse;
Mantzœngas spüdan schkoa las tzearps,
Chi schbuorfflan tœß' incuntra ls uearws
E tzuolgan las urailgas. 30

III.

Parch'eaus nun stoun' udyr la uusch
Da queaus chi ls ascungiüran,
Da lg pradgiadur chi ls tuocca strusch
Lur cours ch'eaus pür indüran.
35 *Deis, uœllgasch tü schmachiar lur daints,*
Eir lur maslærs tzuond d' rabgia plains
Baut uœllgasch, sngur, schfraschlare,

IV.

Ch'eaus uèngn' in aug' a tzuond (ed. tzuoud) alguar
E lur balaister s' rumpa,
40 *Schk'ün uearm d' lidoarn' ad yr a maal,*
E lur cußailg s'atschunqua,
Chia quell nun poassa ngyr lgiwrad,
A madürauntza ngyr manad
Schk'ün frütt ch'ais nad aunt hurá.

V.

45 *Tzuond schk'üna spina d'ün fruslær*
Chi giuwna uain tschunquada,
E schkoa la puolwra uain in lg ær
Dad ün trabailg sufflada,
Vschè uainsch, Sènger, teiß fadyws,
50 *Cun tia füœrg' a ls rumper uyws,*
A ls daar la dretta pagia.

VI.

Ilg giüst quell uain a s'allagrar
[211] *Ch'ell uaia la uandetta,*
Seiß mauns in lg saungk da ls nauschs lauar,
55 *Stawlyd uain in la cretta,*
Ch'ell dysch: Ilg pruus haa tscheart seis frütt,
Tscheart Deis nun ais nè suord nè mütt'
Ell ais mastral sur terra.

*Psalm LIX. Ebr.

Eripe me de inimicis meis Deus, & ab, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 91. &c. H. C.

SVMMA. Dauid, è dawoa ell Christ è sia nembra, ils fidels, clamman aqui Deis in agiüd, incuntra lur fadyws èd 5
inamychs da la uardad, ils quaus tschearchian da ls metter in granda fadigia èd anguoschia tzaintza cuolpa, schi siand chia ls fidels mæ nun ls hagian dscharuyd, moa saimper saruyd: è scrywa giuo lur cumbailgs è dapoartamaint, èd eir la uandetta chi uain ad yr sün eaus, &c. 10

I.

Am schdrappa, meis Deis, our da mauns
Da nauschs tirauns,
Meis inamychs chi leiuan
Incuntra mai, m' dafenda bain
E m' spendra plain 15
Da queaus chi maal am wleiuan,
Ch'eaus sun tirauns è maalfatschaunts,
E m'oasta baut d' la foartz' è dguaut
Da queaus chi spanden saungk pruus chiaud,

II.

[212] *Parchiai ch'eaus uaun saimpr' ad aguædts* 20
Cun fats è plæds
Par pirantar my' oarma,
Schgrischusamaingk ans daun a dæß
A ns tour ilg næß,
Ch'eaus cuitan chia Deis doarma. 25
Tzaintza chiaschun eaus nouschn' a lg bun,
O Sènger, eug t' plaundsch fick darcheau
Ch'eaus haun anguosch' a m' tour ilg cheau.

III.

Eaus staun pardearts schgrischus è tryd,
Eug mæ dscharuyd 30
Nun ls hag cun qualch putrœnga.

Cuntuott tü t' schdaischd' è guarda sü,
Nè doarmasch plü,
Chia tü m'agiüdesch sœnga.
35 *Sngur inawaunt, Deis tuott pussaunt,*
Deis d'Israell, da tuott fidell,
Agiüd' è ualga tü par ell,

IV.

Chia tü chiastigiesch tuot pagiauns,
Queaus chiauns tirauns,
40 *Tzuond tzaintz' alchünna gratzgia,*
Tuott queaus chia malitzgiusamaingk
E nauschamaingk
Surpassn' è croudn' in schgratzgia.
Eaus tuorn' è uaun sair' è damaun
45 *E s' ruingn' ils mauns ingual schkoa chiauns*
E cuorn' intuorn ils Christiauns.

V.

[213] *Eaus tschauntschan cun lur buocca bèlg,*
Moa ün curtèlg
Ais in lur læffs chi matza.
50 *Eaus dychn': ingiün quaist aud' alchlgur;*
Moa tü, Singur,
D'eaus uainsch a ryr, d' lur ratza;
Cun giąmgias tuots ils nauschs in lg puotz
Vainsch fąnd crudar, lur fatt fallar;
55 *Eug uœllg sulett uyd tai guardar,*

VI.

Choa lur farmetza uain a staar,
Ch'eug uœllg saluar
Sul Deis par mia foartetza.
Meis Deis, cun tia grąnd buntad,
60 *Ch'èsch d' fai d'uardad,*
Am salua, aunt ch'eug uedza,
Ch'eug uaia uyw in meiß fadyws
Quai ch'eug giawüsch, Deis mia lgüsch;
Quai faa, ch'eug t' roug cun grąnd giawüsch.

VII.

Nun ls amatzar dandett tzuond giuo,
Chia brichia nuo
Tia (ed. Tai) foartza tzuond imbliden;
Faa ls yr intuorn intauntr' ils teiß
E ls tain suott peis,
Ch' nuo fearm sün tai ans fidan,
Singur noaß schküd cun tia uirtüd.
Par lur puchiad ch'eaus haun tschantschad,
Faa tü chi ls uèng' indrett pagiad,

VIII.

[214] *Ch'eaus uèngn' in lur superwgia tudts,*
Chiafuoll aint fuuts,
Ch'eaus tzaintza mœd schpergiüran
E tschauntschan eir mantzœngas spür
Cun füœrgia dür;
Ils schdrüa ch'eaus nun düren,
Ch'eaus sapgian ch' Deis agiüd' a ls seiß
Nè sai' inlgur chia noaß Singur
Nun reidsch' è tendscha cun hunur.

IX.

Eaus tuornan tard è dcheau tzinuaun,
Schgryngqnd schk'ün chiaun;
Curriid intuorn nuo tèngen.
Par lg damalgar daun saimpr' intuorn
Schk'ün luff d' fqm stuorn,
E mæ saduols nun uèngen.
Moa eug chiantar uœlg, lèidt giüwlar,
Aunt la damaun, chia noatt uèng naun,
Tia buntad è crafft d' teis maun.

X.

Parchiai ch' tü'sch statt meis aut chiastèlg,
Friungk è mèlg,
In lg bsœng èd in furtünna,

5 *Eug uœllg chiantar, Singur, a tai,*
Ch' tü èsch a mai
Mia farmetz' adünna;
Parchiai chia Deis a mai saimpr' ais
Meis aut ramür, chiastèlg tzuond sgür,
00 *Meis buntadaiwel Deis eir spür.*

[215] ***Psalm LX. Ebr.**

Deus repulisti nos, & destruxisti nos, &c.

S'chiaunta in lg mœd da lg 137. psalm, &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm ingratzgian ils fidels Deis cun
5 Dauid insemmel, chia ell ils hagia chiastigiads tras lur inamychs, è quatras muuantads ch'eaus s' hagian uouts da lur puchiads èd amèlgrads, è lhura dcheau als hagia arturnantads, è ls datt uitoargia incuntra lur inamychs èd infidels, etc.

I.

Deis, tü hawesch nuo fick schbüttads,
10 *Eir spallatzads cun ira,*
E quai parmur da noaß puchiads,
Moa huossa buna tschèra
Ans muossasch cun buntad darcheau,
Las fouras chiœntscha sü, t' roug eug,
15 *D' la terra ch'ais schquassada,*
La quala tü haasch ruotta tngüd,
Ch' la schbaluotzgiawa d' pauc agiüd;
Dcheu faa ch' la uèng' madgiada.

II.

Tü ns haasch tngüd datt ün dür buccun,
20 *Murtala tzuond bawrqnda,*
Moa dcheau mussad singal haasch bun
A queaus chi t' sun d' cummqnde.

Ch'eaus uèngn' a faar falloa ch' lg haun uitt.
Parch' tü haasch imprumiß è ditt,
[216] *Cun lg maun d' tia pußauntza*
Ans salw' è ns exudescha tü,
Spandrads chi uèngan, güüda plü
Teis chiars ch'in tai haun sprauntza.

III.

Deis in seis taimpel (ed. taimpél) haa tschantschad:
(Da lg qual eug nhag leidetza)
Eug uœlg Sichemm partyr par lad,
Eir masürar la petza
D' la Vall numnada da ls Chiasuns,
Dar our' a ls meiß eug uœlg meiß duns,
Galaad è Manaßes,
Ephraim fearm meis ragingm,
E Iudas meis redschader lqm:
Quai dschesch par ch' tü saluasses.

IV.

Eug uœlg, cur eug law peis tzuond lqm
In Moab la cudèra,
Büttar las schkiarpas sün Edom,
Ch'ell tènga la lgümèra.
La Palestina uain da mai
Gratzg'a ruguar cun grqnda sai,
Chi uain tngyn grqnd foartetza
A rumpr' è mai a mnaar alaint?
Tü Deis sulett, ch'èsch dcheau cuntaint,
A ns daar darcheau farmetza.

V.

Nuo chi hawèsch chiadschad dawent
Nè trawasch in chiampqinga
Cun nuo, ans güüda dcheau suwent
[217] *In lg bsœng èd our d' rampoargna:*

Ch' lg agiüd d' la lgieut ais uœd è uaun;
Nuo gialgardentschas tras ilg maun
5 *Da Deis ngyn sul a faare.*
Ell metta suott ils noaß fadyws,
Parmur ch'eaus nauschs sun è chiatyws,
E ls seiß uoul cusaluare.

*Psalm LXI. Ebr.

Exaudi Deus deprecationem meam, intende, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 130. &c. H. C.

SVMMA. Lg ais üna uratzgiun chi uain our da lg drett
5 fundamaint da la cretta, cun la quala Dauid è lg pœwel fidel ruguawa Deis, ch'ell ils wless spandrar da greiw priguels, è lg ingratzgiawan par quai ch'ell a ls dalibrawa, èd ourawaunt par ilg salwader ch'ell haweiwa imprumiss da trametter.

I.

Deis, auda bain ilg meis bragyr,
) *My' uratzgiun sü taidla;*
Partuott la terra m'uœlgsch udyr,
Ch'eug t' cląm è sun la tschaidra.
Our ilg meis cour m'ais tœst tzuond schmoart,
Schi m' maina sün lg spealm aut è foart
5 *Plü choa ch'eug lg poaßa raiwer.*

II.

Parchiai tü èsch ilg meis friungk
E tuorr taunt aut' è fearma,
Ch'ingiün fadyw nè grąnd nè lungk
[218] *Mai tendscher poa nè uearma.*
) *Cuntuott laa m' star in teis albierck,*
Ch'eug stetta saimper sgür da Tüœrck
Tzuppad suott tias alas.

III.

Parchiai tü, Deis, haasch meiß awuirs
Bain exudyd, è l'hierta
Haasch datt a queaus chi uaun teiß truis, 25
Teis nuom eir temn' in lg spierte;
La uitt' a lg Raig uainsch a lungnar,
Seiß ǫnns a saimper faar dürar,
Ils seiß ch'ell saimper reidscha,

IV.

Sün sia suopgia saimpr' a tzèr 30
Awaunt Deis ch'ell rangnesscha,
Buntad è fai ilg salwn' intèr,
Chia tuott ad ell ubdesscha.
Eug chiaunt uschè teis nuom è laud,
Ch'eug pag' iminchiady bain baut 35
Meis wuudts, ludǫnd tia gratzgia.

*Psalm LXII. Ebr.

Nonne Deo subiecta erit anima mea, &c.

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 49, u Gott selbs ist unser schutz und macht. H. C.

SVMMA. In quaist psalm amuossa Dauid cun seis 5 exaimpel, chia, cur ils inamichs daun adœss a ls fidels par chiaschun da la uardad, ud incuntra raschun, schi deian è cun plaina fidauntza s' lasschar sün Deis, è sün fidauntza da quell nun prèdschar, [219] schy faar pitz è schdèng da tuotta la pussauntza, richetza, cussailgs, mantzœngas èd ingiannamaints, 10 quatras ls infidels prouwan da wlair dschdrür è tngair suott ils fidels, chi nun poassan aluar in pee: è chia eaus deian saluar chia quai, sün lg qual ils infidels s' lasschan, sèa awaunt Deis tuott uanitad, èd hagia incuntra Deis è sün la sia stadaira main prètsch è uirtüd choa la uanitad swess. E cuntuott chia 15 ingiün nun deia schantar fidauntza, nè rantar seis cour è cuffoart wy d' richettza u rauba temporala, chi uain in grǫnd guisa

raspada è mantunada cun faar tüœrt è schgiarbar, moa sul uy d' Deis, ilg qual quai ch' l'haa üna uouta ditt èd imprumiss a
20 quell chi s' tènga uia d'ell, salw' ell è nun tschasa, è quai craia ilg fidel, siąnd chia Deis eis pussaunt è buntadaiwel, &c.

I.

Amuo my' oarma dee guardar,
Spattar è star,
Sün Deis cun pauß è sprauntza:
25 *Chia sul uy d'ell staa meis agiüd,*
Virtüd, salüd,
Ais ell tscheart mia stauntza,
Meis aut chiastèlg, brick ün chiawèlg
Am nousch' ilg muond, ch'eug crouda tzuond.
30 *Cuntuott cur ws wlaiv wuo uoaluer*
Da nun guitar a tuots dritzar,
Ingiannamaints cun fauß badaints
A metter tuott in puoluer?

II.

Siąnd ch' wuo ngyd tuots baut a pryr
35 [220] *Ad yr schk'ün mür*
Tzuond stoart è saiff in bouda,
Incuntr' ilg pruus tngaiws fatt cussailg
Cun maal chiawailg
A lg faar daar giuo ch'ell crouda.
40 *Mantzœnngas wuo duwrad cun nuo,*
Cun buocca bain ruguaws, moa plain
Voaß cour ais d' spür blastemmas.
Tü, oarm', improa guard' inawoa
Sün Deis è tasch, èd ell t' dua pasch,
45 *E t' pillg' our d' tuottas temmas.*

III.

Parchiai uy d'ell mia sprauntza staa,
Ch'ell haa schantaa
Saiweß sul mia peidra.

Ell meis salüd ais meis chiastell
Taunt bell, sün quell 50
Ch'eug treml brick schkoa la feiwra.
Meis laud sün Deis, salüd eir meis,
Staa, ch'ell sul ais, chi m' tain dafais,
Fearm fundamaint è peidra.
Sün Deis sulett s' staa sgür indrett. 55
Cuntuott schantad sün sia buntad
Tuots saimper sprauntza leida.

IV.

Spandait awaunt ell bèlg uoaß cour,
A lg tour amur,
Real tzuond tzaintz' in fendscher. 60
Büttad lg awaunt ilg manguel uoaß
[221] *Fick groaß, ch' l'ais noaß*
Friungk, ch'ingiün poa uendscher.
Ils crastiauns sun tuots tzuond uauns,
E mansneraischks plains d' tuott badaischks, 65
Sün la stadaira dretta
Sun ils plü greiws d'eaus tuott plü leiws
E uœds d' buntad choa uanitad,
Chia sprauntz' in eaus nun s' metta.

V.

Neir schaintad sprauntz' in raub' inlgur 70
Cun tzngur ch'ais lur
E foartz' è tülœrt schgiarbada;
Brick a la uanitad ws randait
Nè tmait sch' wuo wait
Richetza cunchiüstada. 75
Voaß cour alaint nun tngait cuntaint,
Chia quell cuffoart ais uaun è moart.
Deis haa tschantschad duas chiaussas
Ch'eug nhag udyd: ch'ell ais cumplyd
Cun foartz' è dguaut, d' buntad eir aut, 80
Nun faa santèntzgias faussas.

Psalm LXVII. Ebr.

Deus misereatur nostri, &c. M. L.

[= G 38]

S'chiaunta schkoa: Es wœll uns gott genædig sin.

5 SVMMA. In quaist psalm rougua Dauid, è cun ell insemmel iminchia fidel tras ilg Spiert Sąingk, chia Deis uœllga tras sia buntad è gratzgia s' lasschar ngyr puchiad da lg pœwel chi ais in la [222] schkürdün, è far quella gratzgia è bandaschun a tuott pouwels da lg muond, a ls lasschar ngyr
10 awaunt tras seis plæd, sia cunguschèntscha è cretta, è Christum ilg uair salüd: èd uschè seis raginąm dapartuott adamgiar è rasar, èd ell reidscher, chia quatras stetta è gèa dapartuott bain èd indrett, in tuottas chiaussas: ch'ell uènga partuott ludad èd hundrad.

I.

15 *Ans uœllga Deis bain cumpartyr,*
Sia gratzg'è bandaschune,
La lgüm d' sia uist'ans faar lgüschyr,
Ch' nuo sapgian choa 'll ais bune,
Ch'ell uènnga tras seis fats cuntschüd,
20 *Eir sia uaira cretta,*
E Iesus Christus ilg salüd,
Eir sia uia dretta
Awaunt tuott pouwels uènnga.

II.

Chia ls pouwels t' poassen, Deis, ludar
25 *In tuott lg uniuers muonde,*
T'ingratzgn' è s' poassen allagrar,
Chiantąnd in lg cour da fuonde:
Chia tü sur terra ténngasch drett
A ls pouwels cun giüstia,
30 *E reidschas tuott ilg muond sulett*
Bèlg par la giüsta uia;
Quai pillgen bain par coure.

[illegible]

[illegible] [illegible] ilg [illegible] è [illegible]. Deis.
E è [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
Ch' [illegible] [illegible] [illegible] ilg [illegible] [illegible] [illegible] 35
[illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] Deis tras [illegible] [illegible] ilg [illegible].
Ch' [illegible] ilg [illegible] è lg guardi' [illegible].
In [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 40
Chai lg pied da Deis [illegible] frütta.

Psalm LXXI. Ebr.

In te domine speraui. non confundar, &c. H. V.

[— G 31]

S'chiaunta schkoa: Herr gott, ich truw allein uff dich. 5

SVMMA. In quaist psalm rougua èd ingratzgia ilg fidel Deis, chia quell in tuotta la noassa uitta, neir in la uelgdün, tras sia gratzgia nun ns abanduna, siand chia lg crastiaun nun ais mæ d'ingiün tèmp tzaintz' inqual cuntuorbel, impak è cuntradi. 10

I.

Eug m' fyd, Singur, sün tai sulett
Indrett,
Cun tuorp nun m' lassches mouuer;
Tras tia giüsty' am spendra tü
E plü 15
Da læd mai flaiwl' è pouwer;
La ty' urailga baß' a mai
E salua mai schguidade.
Eug meis cuffoart nhag sul proa tai,
Ch' tü m' saiasch sgür mia parai, 20
Sch'eug uèng da ls chiauns chiatschade.

II.

Sigṇnd ch' tü tweß t' haasch tuudt awaunt
Dintaunt
Da m' wlair bain cussaluare,
25 *Parchiai ch' tü'sch sul meis chiastélg fearm,*
E tearm,
[224] *Sün lg qual eug deß bain stare,*
Am giüd' our d' mauns da lg infidell,
D' las grifflas eir da lg nausche,
30 *E guarda, choa ell ais crudel,*
Choa 'll s' bütt' eir our da tai rawell,
Schi dritza tü meis stausche.

III.

Parchiai in Deis staa meis cuffoart
D' la moart,
35 *Da pitschen m' haasch saluade.*
Tü' sch quell chi m' haasch in lg muond fatt ngyr,
Muryr
Nun m' haasch tü brick laschade.
V̈na strangetz' eug sun a blears,
40 *Moa tü'sch noaß fearm friungke;*
Faa mia buocca plaina d'uears,
Da teis sgingk laud è teis fats tschearts,
Saimpr' eug t'huondr' in lg tèmp lungke.

IV.

Aeh! nun m' schbüttar sün la uèlgdün,
45 *Ingiün*
Pudair cur eug nhag lhura,
Parchiai chia ls feist meiß inamychs
M' haun uys
E m' guætan sü tuot hura.
50 *Sün mia uitta faun cussailg*
Sün cretta ch' tü nun m' sœnngesch,
E dygien: Da lg tour dain chiawailg,
Ch'eug m' tèng dad esser teis famailg,
[225] *E s' tèngen ch' tü nun m' uœllgasch.*

V.

Cuntuott, meis Deis, nun m' staar dalœndsch, 55
Tü chiœndsch
Saasch mœd da m'agiüdare,
Chi stouan tuott ils meiß fadyws
Chiatyws
D' sai sweß bain s' turpiare, 60
Ch'incuntra mią uitta sun,
Cun schdèsch uainsch cuwernąnde
Tuott queaus chia tzaintz' inqualch raschun
Da m' nouscher tschearchian pür chiaschun;
Vainsch maal sün eaus uuluąnde. 65

VI.

Par lg qual eug uœllg spattar tai ngąnd,
Cun grąnd
Hunur teis nuom ludare.
Eug la giüstia tia deß
Imweß 70
E teis salüd pradgiare,
Ilg qual eug tuott nun ßag numbrar,
Neir tia dyr pußauntza.
Da tia giüstia m'allgurdar,
Sün quella m'uœlg eug sul laschar; 75
Qua staa tuott la süstaunza.

VII.

Tü, Deis, da giuuen sü m' haasch mnad,
Mussad
A dyr tias barunias.
Quai faa m', cur eug chianüd eir sun, 80
Vèng prun,
[226] *E goabb intuorn par uias,*
Chia queaus chi uèngen quidawoa
Intlègian tia foartza,
Ch'eug t' preidgia quaunt tü'sch giüst laproa, 85
Quatras tü uendsches cun falloa,
Vy d' tai ais tuott schkoa schkoartza.

VIII.

Sch' tü bain m' haasch fatt pruwar blear maal,
Partaal
90 *Nun m' haasch tü bandunade,*
M' haasch dcheau arfatt, in gratzgia tuudt,
T' haasch uout
Our d' tuott iffick giüdade.
Quun aut ch'eug mæ sai' iffichiad,
95 *Schi m' daasch uitt' è uittoargia.*
Eug m' hag sulett sün tai farmad;
Quell, ch'ais fidel, ais bain bead
Tras tia misercordgia.

IX.

Cur in furtünn' è pchiad eug giasch,
100 *Schi m' daasch*
Tü dcheau cuffoart è baine,
E m'autzasch dcheau in grąnd' hunur,
Singur,
Mai d' gratzgia faasch tü plaine,
105 *Par lg qual, meis Deis, eug t' dee ludar*
Cun dits, fats, coarp éd oarma,
Par lg bain ch' tü t' pousch taunt adangar,
Vardad è fai a wlair saluar;
[227] *Lg sąingk d'Israel nun doarma.*

X.

110 *Meiß læffs deen eir hunur a tai*
Bain dfai
Chiantar tzuond leidamąingke,
Chi m' haasch tras gratzgia sul spandrad,
Saluad
115 *My' oarma plainamąingke.*
Tia güsty' iminchiady
Mia lengua dee tschantschare;
Cun tuorp è tzngur meis inamych,
Chi m' tschearchia sąimper dąnn aqui,
120 *A saimper stoua staare.*

Psalm LXXII. Ebr.
Deus iudicium tuum Regi daa, &c. L. I.
[= G 40]

S'chiaunta schkoa: Dem Künig und regenten din.

SVMMA. In quaist psalm rougua Dauid u Salomon, èd 5
iminchia fidel, chia lg raginąm da Deis uènga tras Christum,
è s'adamgia dapartuott: è prophetitzescha eir, quun grąnd quell
raginąm uènga ad esser. eir quun giüst è uantüraiwel, è quun
lœngk quell uènga a dürar, numnadamaingk a saimper: è quai
tuott suott üna fgüra da lg raginąm da Salomon. E uain eir 10
aqui scritt awaunt üna clæra bella fuorma a tuott fidels superi-
uors choa queaus deian reidscher, è chè bain è uantüra landroura
cresscha a tuot ilg pœwel, &c.

I.

A lg Raig teis è superiuors,
[228] *Ch' tü haasch schantad* 15
Par bain è bsœng da ls teisse,
Deis, uœllgasch daar, Singur da ls Snguors,
Intlèt fundad,
Ad ell èd a lg filg seise,
Ch'ell sapgia tia fuorm' è drett 20
Tzuond bain parfett,
Teis pœwel saimper maina,
Par lg trui sulett d' giüsti' indrett,
Chia ls teis schquitschads uèngan saluads
Proa drett, è ls maals iffraina. 25

II.

Paasch poartan lhura ualls è munts,
Giüsty' eir bain,
Chia tuott in paus poa uyuer,
S' pudąnd yr sgür sün paß è punts
D'allgretzgia plain, 30
Quai eug indrett uœllg scrywer.
Siąnd chia teis superiur
Ilg plaunt, dulur

D' l'anguschiad baut oasta;
35 *Ils pouwers bain schquitschads sustain*
A ls in fidels chi sun crudels
Schmack' ell lur foartz' è coasta.

III.

Tai lhura uèngen ad hundrar,
In temma star,
40 *Huom è dunnaun ad ünna,*
Taunt chia lg sulai uain a dürar,
[229] *Seis cuors saluar*
Insemmel cun la lgünna.
Chia quell Raig uèng', hawains giawüsch,
45 *Cun sia lgüsch,*
Schkoa sün lg raschdyw la plœwgia,
Ch'ell cun seis spiert è tras seis miert
In crenga bain nuo secks schkoa lg fain.
Cur mæ uain quella giœwgia?

IV.

50 *Schi uain prudèntsch' our' a dschfluryr,*
A crescher pasch
Taunt chi mæ daa la lgünna;
Seis dguaut uain eir a s'ingrandyr,
Chia tuott a lg tasch,
55 *Ilg muond tuot bain par ünna.*
Ils Mours eir uèngn' a s'inclinar,
Ls fadyws lg hundrar,
D' temm' awaunt ell mütyre,
Ils Raigs eir tzuond in tuott ilg muond
60 *Duns a lg purtar, cun fai lg hundrar,*
Tuott pouwels a lg saruyre.

V.

Da tüœrt uain ell a lg pouwer baut
D'agiüd schguidad,
E lg spendra, cur ell bragia;
65 *Ell in lg iffick nun lasch' aint aut*

Quell ch'ais chialchiad,
Our d' fuolla ch'ell ilg tragia.
Vain buntadaiwelmaingk a mnar,
[230] *Da lg fasch schkiargiar*
Lg pouwrett, ilg qual indüra, 70
Our d' mauns da lg luff, d' seis rienff è giuff
Vain a ls spandrar, ch' lur saungk lg ais chiar,
D'eaus fq̧nd uandetta sgüra.

VI.

A quell Raig uain a ngyr uffeart
Da lg drett aur fyn, 75
Ch'ell saimper tscheart dee uyuer,
V̈n cour nett dad urar pardeart,
Chi nun faa fyn
Tuot laud a Deis a scrywer;
V̈n puong d' seis semm sün lg munt samnaa 80
In terra laa
Blear frütt uain a purtare,
Schkoa lg guaut sün lg fruunt da lg Lyban muunt
Vain bèlg uannq̧nd, tzuond bain redq̧nd;
Seis plæd bain a früttare. 85

VII.

Blear pœwel uain sü a prügyr
In la citad
Schkoa l' hearb' è bain la fœllga;
Seis nuom eir saimper uain a ngyr
Par tuott numnad, 90
Plantad la sia uœllga.
Beads tuott pouwells uèngn' a s' tngair
In ell a crair,
Eir tuott' hunur a lg daare.
Ludad sai' ell, Deis d'Israel, 95
[231] *Ch' l' haa sul pudüüd tzaintz' autr' agiüüd*
Gialgards mirakuels faare.

VIII.

Seis nuom sai' in etern ludad;
Brick sy' hunur
100 *Poa ngyr ludad' awuonda.*
Seis raginąm è magestad
Haa noaß Singur
In tschèl cun lg bap raduonda.
La terra uènnga d' sy' hunur
105 *Plain' è d'amur,*
Seis nuom uènng' aut hundrade.
Ils pruuß par lg uair, ch' haun d' quai plaschair,
Queaus dygien our da fuond da lg cour:
Hai, Amen, quai saluade.

Psalm LXXIII. Ebr.

Quam bonus Israeli Deus, &c. H. V.

[= G 41]

S'chiaunta in la noatta da lg psalm prüm, &c. è schkoa:
5 *Gott ist so guot dem Israel.*

SVMMA. In quaist psalm chiaunta ilg profet e cuffoart da ls fidels, choa queaus uèngen tal uoutas in dubitt, chia eaus s' lasschan couscher la uantüra da ls infidels, è sumlgar strauni chia a queaus uaa cuntinadamaingk lur fatt d'effett.
10 E choa cur eaus a la fyn s'impaissan tras spiert da Deis, sün la fyn powra da ls infidels, è lascuntra sün la buna fyn da ls fidels, schi s' cuffoartanè è sa stawlæsschen dcheau in la cretta, &c.

I.

[232] *Quun bun ais Deis ad Israel,*
15 *Chi sun dad ün nett coure;*
Meis pee fuo tœst datt our dad (ed. dat) ell,
Schblatzgiad in grąnd dulure,
Ch' l'inuildgia narra m' fawa maal,
Sul ch' la uantür' haa lg infideel
20 *E lg ua seis fatt d'effette.*

II.

Eaus staun fick sgürs in lur chiasteaus,
Ingiün nousch' in lur uitta,
E staun fick bain è graß è beaus,
Eir haun bella parrütta.
Schiraunck' ils pruus stoun indürar
E lur grandisch' oura guardar,
Trutz ch'ün ls aschk' awryr bucca.

III.

Hawair laud uœllgen d' lur maal far,
D' lur foartz' è schelmarias,
Lur œlgs d' grasch' als uœllgn' eir schquitar,
Vywn' in putrunarias.
Quai ch'eaus s'impaissan, stou dwantar,
Sun pür pardearts sün imnatschar,
Tngair suott la lgieut a foartza.

IV.

Lur bucc' eaus awrn' incuntra lg tschèl,
Lur lengua uaa par lg munde,
Queaus chi sustèngen lur manstèr
Schmalgiaintné bain awuonda,
Ed aschkian dyr: chiai nssaa d' quai Deis?
Elg ais inguotta lg ssawair seis.
[233] *Faun bœffa da lg autischem.*

V.

Pür guarda ch'eaus nun temmen Deis,
Vantür' haun in quaist muonde;
Eaus pußidesschen suott lur peis
Raub' è daners awuonda.
Lg fidel quell uyw' in puwertad;
Cur ell la crusch haa lœngk purtad,
Alg uain da lg muond fatt giqmgias.

VI.

Cuntuott poa 'll dyr: Chiai m' giüda quai
50 *Ch'eug nhag tngüd nætt meis coure?*
Ch'eug innotzaint sun, pruus è dfai?
Meis mauns laaw cun hunure?
Deis m' haa iminchia dy plagiad,
Sair' è damaun eir chiastigiad,
55 *Dalett nhag eug ingiüne.*

VII.

Siqnd ch'eug m'impissawa d' quai,
Schi nun mankuà grqnd fatte,
Ch'eug nun crudag tzuond our da tai,
Ch'eug nun fèg quell mal tratte.
60 *Eug m'impißawa, sch'eug ssaweß*
Intlèr impa chiai quai dyr wleß,
E m'eira massa schküre,

VIII.

Infyn chia Deis m' haa dschkuwernad
Lg sacrett seis tras seis spierte,
65 *Ch'eug sün lur fyn m' hag impissad;*
Qua eug ssawég bain tschearte,
Ch' lur fatt schantad ais sün lg dubit,
Ch' tü uainsch als far(r) daar giuo dandett,
Ch'eaus sün lg dawoa sun pearße.

IX.

70 *Eaus cun stramuing faun baut lur fyn,*
Oun temma stouen pryre,
Schk'ün sœmmi d'ün ch'ais plain d' blear uyn,
Vain a dschwantar lur ryre.
Vschè uainsch, Sèngr', a ls mettr' a tzngur,
75 *In dschdèsch müdad uain lur hunur,*
Lur tuorp uain a paraire.

X.

Tras meiß ranuoilgs gett ün curtèlg,
Tras meis cour üna ffichia;
Main intellett weiw' eug ch'ün wdèlg,
Eug lg bœn cuntscheiwa brichia. 80
Moa tü hasch mai saluad proa tai,
Haasch meis maun drett datt d' maun a mai
E m' haasch mna(n)d in la uia.

XI.

M' haasch eir hundraiwelmaingk ardschfüd,
In tschèl ais tzuond ingünne, 85
Chi poaß' a mai ngyr in agiüd,
In terra neir alchiünne;
Auter choa tai eug uœllg sulett,
Meis cour è chiarn nun faun indrett
Nè ualen tzuond inguotta. 90

XII.

Sul a meis cour ais Deis cuffoart,
Chi m' pillg' our da tuott læde;
Queaus uéngen tuòtz giqnd in la moart,
Chi staun brick proa seis plæds.
Queaus chi bandunan ilg Singur 95
Vèngn' a la fyn giqnd tuots a tzngur;
Deis ais my' hierta saimper.

XIII.

Contuott nun ßag eug brichia mè
Choa star proa Deis rantade.
Meis fatt nun uain eir giqnd taunt pè, 100
Sch' l'ais bain sün Deis fundade.
Eug saimper uœllg qui Deis ruguar,
Ch' l am uœllga gratzg' è foartza daar,
Ch'eug sy' hunur susténga.

Psalm LXXX. Ebr.

Deus stetit in Synagoga deorum, &c. W. M.

S'chiaunta schkoa: Gott stat in siner gmeinden recht.

SVMMA. In quaist psalm schdenga ilg profet ils fauss
5 è nauschs giüdischs u superiuors, è ls stramainta giuo da lur chiatiwiergia è mala giüstia ch'eaus saluan, als imnatschand la paina chi uain ad yr sün eaus: è dintaunt scryw' ell eir bèlg awaunt ilg uffitzi da superiuors u reidschaduors, ilg qual eaus sun culpaunts da saluar.

I.

10 *Deis staa in métz ilg seis cummün*
Intauntr' ils deiß mastraale.
A reidschaduors dysch 'l a schkudün:
Quun lœngk wlaiw wuo faar maale?
Santèntzgias faussas santèntzgiar?
15 *Da lœd, da chiar*
Guardaw wuo plü chia Deis ns agiü:
[236] *Dawoa üsch uain ilg pouwer tngü.*

II.

In lg bsœng a lg pouwer deiws tngair drett,
A lg oarfn' anguschiade;
20 *Da pouwras uaidguas bain dandett*
Ws lasschar deiws ngyr puchiade,
A las giüdar proa lur raschun,
Ilg baß eir bun,
Ilg pouwr' eir baut schlargiar da lg dguaut
25 *E grifflas d' lg infidel ch'ais aut.*

III.

O Sènger Deis, tscheart eaus nun ßaun,
Ch' tü saisch in teis cummüne;
Ch'alchün nun ls uai' in lg cour eaus haun,
Vaun oarbs in la schkürdünne.

Chiamynan laint saimpr' in errur 30
Dawoa lg senn lur,
Fyn chia lg pagiais in ruuyn' ais
Par lur chiaschun trais eisters raigs.

IV.

Lg ais uair, eug ws hag schantad par deiß,
Ch' wuo deiat lg appußaiwel 35
Mantngair, faar bain a lg pœwel meis,
Schkoa filgs da Deis crataiwels.
Improa ngyws tuots a stair muryr,
Schkoa lgieut a pryr,
E cur è choa ssawair nun s' poa, 40
Qual sai' ilg prüm u lg plü dawoa (ed. dowoa).

V.

Cuntuott, o Deis, leiw' hoatzmæ sü,
Santèntzgia tweß la terra.
[237] *Quell Raig ilg qual schantad haasch tü,*
Ans oasta d' mala guerra, 45
Ch' tü 'sch sul ilg drett uair Raig da lg muond
Partuott bain tzuond,
Chi reidsches drett ilg teis pœwlett,
Cussaluasch queaus ch'in tai haun crett.

Psalm XCI. Ebr.

Q[u]i habitat in adiutorio altissimi, &c. W. M.

[= G 43]

S'chiaunta schkoa: Wer underm schirm des hæchsten helt.

SVMMA. Ilg Spiert Saingk chiaunta aqui in Christ èd 5
in tuott fidels nembers da Christ, quun sgür è fraunck da tuott
maal quell sèa, ilg qual s' haa cun fearma uyua cretta è
fidauntza miss in maun da Deis.

I.

Quell chi rapauß' a la sumbriva (ed. sumpriva)
10 *Cun cretta uyua,*
Suot dguaut da lg aut pussaunt Deis,
Quell dysch: Ilg Sènger meis sustèng,
Schküdt, ch'eug m'artèng,
Quell Deis ch'eug salw par uair meis,
15 *Quell mai qui uain da latschs tuots bain*
Tscheart dafandąnd in lg témp d' quaist muond,
Da tœß' è tuott ingiąnns eir tzuond.

II.

Cun sias alas ell tai uain
Cuwrąnd tzuond bain;
20 *Vy d'ell t' deisch tü lasschare.*
[238] *La launtsch' è schküdt sun sia fai,*
Chia sgür faa tai,
Da temm' è d' noat schgrischare,
Chia taunter dy teis inamych
25 *Eir d' noatt par lg uair nun t' poa nuschair,*
Sai schkür u clær, schi nun ta tmair.

III.

Scha milli bain ngissn' a crudar,
Tai dsper' a daar,
Désch milli d' la wart dretta,
30 *Nun uainsch improa tü brichia tuock*
D'ingiün nousch buock:
Bain aunt uaisch cun dalette
La pagia ngąnd a ls filgs da lg muond,
Tü m'èsch, Singur, la my' hunur,
35 *Lg aut sgür cuffoart ais a meis cour.*

IV.

Maal inqualchiün nun t' poa schkuntrar
Neir mæ prusmar
A tia chiaa parchiada,

Parchiai chi racummiß haa Deis
A ls anguells seiß, 40
Da t' parchiürar la strada,
Ch'eaus poarten tai tzuond sgür è dfai,
Sün lur fearm mauns, chia teiß peis sauns,
Nun stauschn' in ün crap da ls tirauns.

V.

Sün tzearps è uywras, sün liuns, 45
Sün luffs, dragiuns,
Ad yr uainsch è passare,
[239] *Parchiai Deis dysch: Eug uœllg giüdar*
Our d' tuott malfar,
Chi s'uoul uy d' mai fidare. 50
Eug sun seis schküdt è seis agiüdt,
Dapœ ch' l' haa tngü meis nuom cuntschü
Schi s' haa 'l sulett proa mai uout sü.

VI.

Ell clamma mai par seis sul Deis
Aint in lg bsœng seis, 55
Seis rœg eug uœllg udyre;
Eug lg uœllg da tuotta tuorp è tzngur
Agiüdar our,
Laschar ell brichia pryre,
Aut lg' addutzar, seis dys lungnar, 60
Aqui dawoa ch'ell uyuer poa,
Saimpr' in allgretzg' è tuott falloa.

Psalm CIII. Ebr.

Benedic, anima mea, Domino, &c.

[= G 44]

S'poa chiantar in la noatta da lg psalm prüm, &c.

SVMMA. In quaist psalm numbra Dauid è preidgia cun 5
granda racunguschèntscha é gra uy d' Deis, ilg bain chia ell

faa generalmaingk a tuots, è lhura ilg bain è duns ch'ell haa spetzialmaingk fatt ad ell: è lauda Deis eir dad autras sias uirtüds. E quai tuott als fidels ad exaimpel, ductrina è cuffoart.

I.

10 *Ilg Sèngr' eau dee datschiert ludar*
[240] *Da tuott my' oarm' è uitta;*
Seis aut sqingk nuom da cour hundrar,
Nun esser oarma gritta.
Nun imblidar taunt bain ch'ell t' haa
15 *Fatt, teis puchiads tuott pardunaa;*
Laud' ilg Singur, my' oarma.

II.

Da tuottas malatias ch'ell
T' meidg', è d' la moart eir spendra,
La uitta da quell ch'ais fidell,
20 *Sün tai buntad ell stenda,*
E misercoardg' eir a muntun,
Cun bœn implessch' ell teis magun,
Cun tuotta abundauntza.

III.

Chi t'uènga nouua giuuantün
25 *Schko a l'aulga bain s' mantaine,*
Güstia salw' ell a schkudün,
A lg qual qui tüœrt fatt uaine.
Las sias uias a lg fidel
Haa ll amussad ad Israel,
30 *Ilg seis sqingk platschamainte.*

IV.

L'ais d' misericoardgia gratzius,
Patzgiaint è buntadaiwel;
Nun soul lœngk esser dantilgus
Nè teng' ir' a lg crataiwel.

Cun nuo nun haa Deis handliad 35
Dawoa ch' nuo wessen guadangad,
Ch'ell pagia noaß puchiadse.

V.

[241] *Taunt aut chia lg tschèl da terra (ed. teerra) ais,*
Sia buntad trapassa
Vy d' queaus chi lg temmn', ad ell s' daun prais, 40
Taunt lœndsch ch' la terr' ais groaßa
D' l'ün cheau da lg muond a l'auter ch' l' haa,
Tuott noaß puchiads da nuo schlœndschaa,
Chia queaus nun ns poassen nouscher.

VI.

Schk'ün bap cuschidra seiß uffaunts, 45
D'eaus s' lasscha ngyr puchiade,
Vschè spoardsch' ilg Singur seis mauns
A ls pruus, chi haun pachiade,
Parchiai chia Deis cuschidr' indrett
Noassa misierg' è grand dafett, 50
Ch' nuo eschen papparoatta.

VII.

Ilg tèmp da lg huom sumailg' ilg fain,
Dschflureschscha schk'üna flure;
Schkumbaut ch'ün buoff da l'aura uain,
Schi lg suoffl' ell bèlg suott sura, 55
Ch'ingiün nun ssaa da dyr seis lœch;
Lg ais in quaist muond noaß fatt ün giœch,
Tuott üna uanitade.

VIII.

Moa la buntad da Deis rumaun,
Eir saimper sia giüstia, 60
Sün queaus ch'in temma sia staun,
Sün ls abiadis uia,

Proa queaus ch'in sia ligia staun,
Seis schantamaints salwn' aintamaun,
65 [242] *Queaus da saluar s'allgoardan.*

IX.

Ilg Sènger haa seis baunck pardeart,
Seis raginqm quell tendscha
Par tuott ilg muond, tain drett aweart
Seis anguells tzaintz' infendscha,
70 *Ilg deit ludar, ils quaus cumplyd*
Sias fatschendas è lg ubdyd
Cun foartz' a sia uusche.

X.

Ludad ilg Sngur, tuott sia cuort,
Seiß chiamps è saruiaintse,
75 *Chi faad la sia uœllga cuort,*
Cumplqnd seiß platschamaintse.
Tuott sias lawuors ilg denn ludar
In tuott louchs ch' l' haa da cummandar;
Laud' ilg Singur, my' oarma.

Psalm CIIII. Ebr.

Benedic anima mea Domino &c.

[= G 45]

Quaist psalm s'poa eir chiantar schkoa lg prüm psalm &c.
5 *E schkoa: O min seel gott den Herren lob.*

SVMMA. In quaist psalm chiaunta ilg profet ilg laud da Deis, tuudt our da lg prüm cudesch da Moises, dawart ilg printzippi è schkiafischun da lg muond, cun che auta, granda sabgèntscha, pussauntza è buntad ell hagia fatt è
10 tzambriad ilg lawurèr da lg muond, tuott a dœwer èd üttel da lg crastiaun.

I.

Laud', oarma my', ilg Sènger Deis,
Meis Deis è meis Singure,
[243] *Grąnd èsch èd aut tras ils fats teiß,*
Tratt aint d' laud è d' hunure. 15
Lgüm t'uest' intuorn schk'ün bell uistmaint,
Ilg tschèl haasch stais cun fetamaint
Schk'ün bell pąnn sü dawaunte.

II.

In l'aug' hasch tias salas fatt,
Teis chiarr' ais tias nüwlas, 20
Our d' l'aura tias alas tratt,
Our d' lg ær faasch meß a ls pouwels.
Our d' fœch faasch eir teiß saruiaints,
La terr' haasch miß sün fundamaints,
Ch' la mæ nun uèng' a s' mouuer. 25

III.

La chiafuolletz' hasch uastyd aint
Sün (ed. Sun) a[u]guas suom la pitza;
Da lg tun da teis cummandamaint
Baut uaunè schk'ünna fritza,
E raiwen aut sü suom ils munts, 30
E s' lasschn' a uall our d' suott las punts
In lg lœch ch' tü hasch fundade.

IV.

A l'aug' haasch tü schantad ün tearm,
Ch' la nun suruarg' impresscha,
A metter suott ilg pagiais fearm, 35
Funtaunas faasch chi cresschan,
Chi cuorran flüms intauntr' ils munts,
Ch' la suluaschin' in tuott chiantuns
S'oastn' in ls dasearts la saite.

V.

40 *Proa queaus struusch hawdan ils utscheaus,*
[244] *E chiauntan sün la rąmma;*
Ils munts increngesch' è faasch beaus
Cun plœwg' our d' tia chiambra.
La terr' ais plaina da teis frütt,
45 *Chia tü faasch chrescher da partuott*
A lg muwel fain è pawel.

VI.

Tras la lawur da lg crastiaun
Faasch ngyr ilg paun our d' terra,
E lg uyn chi faa ch' la lgieut txuond staun
50 *Cun lg cour leits tzaintza guerra.*
Eir lg œli, lg qual faa clæra pell,
E lg paun cuffoarta lg cour eir ell
A lg crastiaun tras taie.

VII.

La boaschkia plaina da teis dsüch
55 *Faasch aint in ls guauts aut cresscher,*
Ch' ütscheaus bain fatschen ngieuds lasü
Sün ls pyns sgürs tzaintz' incesscher,
Spealms chia ls chiamuotschs hagian friungks,
Las muntanellas chiawn' in ls munts
60 *Ed in las peidras cuwels.*

VIII.

La lgünn' haasch fatt giuo par partyr
Temps, maiß dawoa eir quella,
Eir ilg sulai a Dèu ssa yr,
D' noatt faasch ngyr schkür cun ella.
65 *Las bestgias qua s' lasschn' our da lg guaut,*
Ls liuns eir giuvens cuorren baut
Rabgiąnd dawoa lur praia,

IX.

[245] *Tschearchiǫnd lur paun da Deis pardeart*
E cur sulai quell leiua,
Schi mütschnai in lur cuwl' aweart, 70
Chia lg chiaud qua nun ls agreiua,
Chia lg huom poaß' yr a la lawur
E s'agiüdar cun Dèu hunur
Intaunter dy fyn saira.

X.

O Sénger, quaunt haasch tü mœ fatt, 75
Cun sabbi (ed. salbi) taunt cussailge;
La terr' implyd haasch d'uyn è d' latt,
Ilg maar nun haa parailge,
In lg qual tschert briglan saimper dèck
Limargias grǫndas, pitschnas fick, 80
Sün quell las naws eir uaune.

XI.

Quaint giouwn' eir ilg Leuiathan,
Ch' tü haasch fatt uschè grǫnde;
Quai guarda tuott da tai ilg paun
E lur uiuǫnda ngǫnde. 85
Sch' tü, Sèngr', als awresch ilg teis maun
E sch' tü, bap, daasch, schi raspnè naun
E d' bœn saduolls eir uèngen.

XII.

Sch' tü uoaluesch dèck teis uys dawent,
Schi schkrouda tuott d' stramuinge; 90
A chi tü pilgsch ilg flad gugent,
Vain martsch dcheau schk'üm chiaruinge,
E sch' tü tramettesch ilg teis flad,
Limargias uèngen dcheau cread,
[246] *La terra tü arnuasch.* 95

XIII.

Laud sai' a lg Sènger in etern,
Ch'ell d' sas lawuors s'alleigra;
La terra guard' ell bain tzuond fearm,
Ch' la tremla schk'üna feiwra.
100 *Sch'ell tuock' ils munts, schi fümnai baut,*
Chiantar a lg Sèngr' eug uælg dadaut,
Taunt ch'eug mæ nhag la uitta.

XIV.

Chiantar eug laud uælg a meis Deis,
Dad ell la uearw' ais dutscha.
105 *Leidt uællg eug essr' in lg Sènger meis,*
Ilg nausch a pearder s' fuutscha.
Ilg infidel uain tzuond a pryr;
My' oarm', a lg Sènger laud deisch dyr,
Fidels tuots, Halleluiah.

V̈na chiantzun a ludar Deis aunt è dawoa lg mandgiar, tuuta our da lg surscript psa[l]m, è s'chiaunta eir in lessa noatta. A. R.

[= G 46]

I.

5 *Oarm', a lg Sènger Deis daa laud,*
Ch'ell cun hunur splandura,
Cun magestad ais saimper aut,
Sia buntad adura,
Ch'ell faa früttar las ualls è ls munts,
10 *Eir hearbas, graun da tuott chiantuns*
Par bsœng d' la lgieut è muwel.

II.

Tü faasch ilg paun a nuo, Singur,
Sü da la terra cresscher,
[247] *E lg uyn, ilg qual alleigr' ilg cour,*
15 *Eir œli, früts da tesser.*

Grąnd ais è blear la tia lawur,
Fyn teiß rick duns nun haun inlgur,
Ch'eaus aimplan tuott la terra.

III.

Las creatüras tuottas staun
Sün tai, ch' tü las paschaintesch, 20
Scha tü las awresch ilg teis maun,
Cun bœn tü tuottas aimplesch.
Sch' tü tia gratzgia tèngsch tzuppad,
Schi uainè baut tuott schwartütad,
Chi peardan tuott la foartza. 25

IV.

E cur tü pillgasch ilg teis spiert,
Baut tuorna tuott in puolwra,
Tuot uyua sul tras ilg teis miert,
Traas tai ilg muond s'arcuwra.
Tuot mia uitt' eug a lg Singur 30
Vœllg cun chiantzuns fick daar hunur,
Chiantar eir: Halleluiah.

Psalm CXIII. Ebr.
In exitu Israel de Aegypto, Domus Iacob de, &c. M. Gr.
[= G 47]
S'chiaunta schkoa: Do Israel uß Aegypten zoch.

LA SVMMA da quaist psalm è da l'auter chi uain dawoa 5
ais quaista, chia lg profet lauda èd huondra Deis, chia ell, par agiüdar a seis pœwel è par salwar fai è uardad da quai, ch'ell hawett a quell imprumiss, hagia fat mürawlgusas è pus[248]sauntas ouwras è mirackuels incuntra la natüra, in lg Maar Coatschen, in lg Iordaun, èd in lg dasiert u sün lg munt 10
Sinai: par ilg qual schkudün s' deia dad ün tngyn uair, buntadaiwel, uschè grąnd è pussaunt Sènger fidaar, è tuot auters eisters deiss inspiads, cun tuotta lur imagnas moartas, hundrèntschas è crettas bandunaar è schbuttar, è sul ilg uair uyw

15 Deis tmair èd hundrar, cun ruguar quell è lg ingratzgiar par tuott bain, è lg pustütt par quai ch'ell haa fatt, par ilg seis Spirtual Israel, quai ais, par tuotta queaus chia dad ell s' fidan è lg temmen, a spandrar queaus our d' la cundamnatzgiun, è ls manaar traas ilg dasiert da quaist muond aint in lg pagiais
20 da ls uyws, ch'ell als haa imprumiss: ch'ell haa par quai (dych eug) fatt, èd amuo, cur chia bsœng fess, fuoss par faar, tuott plü grąndas chiaussas choa quellas sèan stattas, lasqualas ell fee par ilg chiarnal pœwel d'Israel, a lg spandrar our dad Egipta, èd a lg manar tras ilg dasiert in lg pagiais da Chanaan:
25 ilg qual ais tuott statt dèck üna fgüra da la spandraschun Spirtuala huossa ditta, &c.

I.

Our Israel our d'Egipta traß,
Ch' la chiaa da Iacob dawent mütschaß
Our da quell eister pœwel,
30 *Haa Deis fatt Iudam sia sandad,*
Seis dguaut Israel è pudestad,
In terra suott ilg nüwel,
Ilg maar quai wsett, s'awri dadaut,
[249] *Eir ilg Iordaun tschassa bain baut,*
35 *Ils muunts salgywan tuotsafats*
Ingual schkoa drett gialgards bümatschs,
Ils muots schkoa giuwens beaus angeaus
D'allgretzgia ch'eaus haweiwn' in eaus.
Halleluiah, halleluiah.

II.

40 *Maar, chiai uoul dyr ch' tü'sch usché mütschad,*
Eir tü, Iordaun, usché baut tschassad,
Our Israel ws ais ngüde?
Ch' wuo, muunts, hawait salgyd schkoa bümatschs,
Eir schkoa angeaus wuo, muots, tuotsafats?
45 *Quai hawains indraschyde:*
Awaunt quell Sènger inawaunt,
Ilg Deis da Iacob tuott pussaunt,

Chi faa tramlar tuott ilg terrain,
Ssa eir las peidras uoaluer bain,
Las faar alguar in lachs, ngyr uap, 50
Funtaunas bunas our d'ün crap.
Halleluiah, halleluiah.

Psalm CXV. Ebr.
Non nobis domine, non nobis, &c. [M. G.]
[= G 48]

S'chiaunta eir in la noatta da lg psalm huossa scritt.
LA SVMMA ais eir südsura sün less psalm cumpillgada. 5

I.

Brick brick a nuo, etern o tü Deis,
Moa tuott l'hunur daa sul a lg nuom teis,
Bain da buntad, uardade.
[250] *Parchiai chia dens eßr' a ls pagiauns ün giœch,*
Chi dygien: Nu' haa lur Deis (ed. deis) seis lœchs? 10
Quai ans haa fick pasade.
Parchiai chia lg noaß Deis ais in tschèl,
Faa tuotta quai ch'ell uoul par lg mèlg,
Siqnd ch' lur giœtschs sun intalgads,
Our d'aur, d'argient cun maun tzipplads, 15
Lg haun buoccas è nun tschauntschan brick,
Lurs œlgs nun uaien pür ün tzich.
Halleluiah halleluiah.

II.

E lg haun urailgas, nun auden ün,
Eir fouras d' naas, improa œsm' ingün, 20
V̈n chiœr intuorn plagiade;
E lg haun eir mauns è nun ssaun palpar,
Eir peis haunai, nun ssaun ün paß daar,
Lur gula nun haa flade.
Uschèa sun eir queaus chi ls faun, 25
Eir queaus chi sprauntza (ed. spuauntza) in eaus tuots haun.

Improa Israel èd Aaron
E queaus ch'in temma da Deis staun,
Haun sprauntza lur in lg Sènger bun,
30 *Ch'ais lur agiüd è bastiun.*
Halleluiah, halleluiah.

III.

Ilg gratzius Sngur s'algoarda d' nuo,
Quell uain laproa ans trametter giuo
Seis duuns è seis agiüde.
35 *Voul ilg chiasaal d'Israel giüdar,*
[251] *Eir quell dad Aaron nun bandunar,*
Eir chick ch'aint in ell s' fida.
Ell uuol eir queaus tuots agiüdar,
Chi temmen Deis lur Sènger chiar,
40 *Grands saien, pitschens, auts u baß,*
Schi ws uain Deis cun ün mèllger paß,
Ṻna masüra mèlgdr' a ws faar,
Wuo è ls uffaunts uoaß adamgiar.
Halleluiah, halleluiah.

IV.

45 *Wuo èschet queaus chia lg Sèngr' haa bandyd,*
Tras quaal ilg tschèl è terr' ais schkiaffyd,
E tuotta quai ch' laint aise.
Ilg tschèl our d' tuott auters tschèls sulett
Ais in etern a lg Singur subgett,
50 *A nuo terr' è pagiaisse.*
Ils moarts nun t'uèngen, o Singur,
Laud dschąnd ingiün, nè t' poardschn' hunur,
Neir queaus chi uaun giuo in iffiern,
A uall infyna giuo lur tearm,
55 *Moa nuo èschn' a t' ludar pinads,*
A saimper tzuond nun stanglantads.
Halleluiah, halleluiah.

V.

A lg Sènger Deis da tschèl tuott pussaunt,
Quai ais, a lg Bap é lg Filg ilg sumlgaunt,
E lg Sp[i]ert Sqingk plain d'amure, 60
A quell pußaunt Sènger Zebaoth,
Chi ns uoul giüdar saimper dy è noatt,
[252] *Sai laud, glœrg' èd hunure.*
O Sènger, nuo t' rugain da cour,
Nun ns uœllgasch tia gratzgia tour, 65
Chia nuo chiamynen tia uia,
E chia lg puchiad nun ns nousscha mia.
Chi quai giawüscha, digia dfai,
Amen, ch' nuo baut suruèngan quai.
Halleluiah, halleluiah. 70

Psalm CXVII. Ebr.
Laudate dominum omnes gentes, &c. [I. A.]
[= G 49]

S'chiaunta schkoa: Frœlich wellend wir alleluia singen.

SVMMA. Ell sudainta sü èd admunesscha aqui tuots 5
pouwels da lg muond, schkoa queaus chi deiwan ngyr naun
proa la baselgia, è s'uoaluer proa la uaira cretta da Deis, chia
queaus uœllgan ludar deis par las sias uirtüds, è spetzialmaingk
par la sia buntad, giüstia è uardad: è quai bain racunguosscher.

I.

Chiantar nuo wlain: Ludad Deis leidamaingke, 10
Da cour salgyr in lg Sènger fraischkiamaingke,
Chia noaß puchiads sun dschdrüts traas sia gratzgia,
Siqnd traas queaus nuo tuots cun ell in schgratzgia.

II.

Ludar dee Deis fick chiak in terra uyua,
Sün pouwels tuots chia richia buntad ryua. 15
Hartad hawain nuo uitta, gratzg' è foartza,
Lg fadyw tras ell, lg iffiern, la moart ais schmoartza.

III.

A tuot fidels Deis imprumiß haa gratzgia,
Ouffoart, agiüd ell noaß fadyws eir schkiatzgia;
20 [253] *Quai salw' l'eir tzaintz' ingiąnn alchiün dfaimaingke,*
Schkoa ell haa ditt, a saimper sgüramaingke.

IV.

Deis Bap ludad sai' ell èd eir ilg fillge,
Lg Sąingk Spiert, tuott ün uair Deis è maister stilge,
Ch'ais saimper statt è saimper uain ad esser
25 *La tail' a seis mœd ad urdyr è tesser.*

Psalm CXVIII. Ebr.

Confitemini domino quoniam bonus, &c. I. S.

[= G 50]

S'chiaunta schkoa: Das gott der Her so fründtlich ist.

5 SVMMA. Cur Dauid manaa la chiaschetta da la testimungia u da la ligia our da la chiasa dad Obededom, è chia tuott ilg pœwel dad Israel a lg dee buna uantüra da lg raginąm, u lg salüdaa par Raig 2. Reg. 6. cap. & 1. Par. 15. & 16., schi dritzaa Dauid a ludar èd a ingratzgiar Deis cun quaist 10 psalm, par las uitoargias ch'ell lg haweiwa imprastad. Ed ais üna fgüra sün Christ statt, schkoa è sta Matth. 20. cap. & 21. A lg qual la baselgia lauda èd ingratzgia saimpermę par la sia moart ch'ell haa indürad par nuo a ns spandrar, è par la uitoargia ch'ell ans haa cunchiüstad cun la sia rasüstauntza, &c.

I.

15 *Laud daad a lg Sènger par chiaschun*
Ch'ell ais taunt buun,
Ch'ell dee bain ngyr aut addutxad,
Plain d' misercoardgia haa ll ün muntun
Da tuott chiantun,
20 *Bain saimper awaunt sia magestad*
Vœlg' Israel è tuot fidel,
[254] *Oun ell la chiaa dad Aaron,*

Bragyr è dyr eir tuotta quells
Fidells, ch'in temma da Deis staun,
Pradgiar dadaut sia buntad, 25
Dür' oura saimper in uardad.

II.

Siqnd ch'eug sun in strett aut bsœng,
Autr' eug nun sœng
Ingiün, choa Deis clammar sulett,
E quell nun m' haa surtrat fick lœngk, 30
Ch'ell largiamaingk
M' ha datt proa da m' giüdar dandett,
Siqnd è tngqnd Deis uair cun mai,
Schi chiai deß eug tmair huom da lg muond,
Parchiai cun mai ais ilg Singur, 35
Inlgur fadyws nun sœng eug tmqnd.
Cuffoart sün Deis schantar mèlg ais
Choa sün lgieut da quaist muond u Raigs.

III.

Scha lg chiamp da tuott ils infidels
Blears è crudels 40
Schkoa taunt awieus, chi faun ramur,
M' hawessen aint in mètz tauntr' ells,
Aunck plü rawells
Schk'ün fœch ardessen cun frantur,
Eug huom in nuom da lg fearm Singur, 45
Inlgur nun hag eug dubbi uaun,
Da ls faar balchiar ingual schk'ün füm
V lgüm ch' las spinas haa datt d' maun
[255] *Da ls ragischar our', eir splanar:*
Quell Deis pussaunt ssaa tuott quai faar. 50

IV.

Eug fuog da soart chiatschad fick maun,
Ch'eug dèg ün schguaun
Da wlair ingual giuo huossa daar,

Moa ilg Singur am traß baut naun,
55 *Oun lg sqingk seis maun*
Fuo praist pardeart a m'agiüdar.
Parchia Deis ai[s] mia uirtüd,
Salüd eir, ch'eug uœllg aut chiantar,
Sün ls hüschs da ls giüsts s'auden d' dalett
60 *Indrett ch'eaus giüwells soulen daar,*
Our ilg uair Deis ls fadyws seiß
Pussauntamaingk tzuond mett' our d' peis.

V.

Ilg maun è bratsch da lg Sènger ais
Brick quell da Raigs,
65 *Nè lg noaß, chi faa gialgard beaus trats,*
Traas ell sun eug d' la moart dafais.
Eug uywr' a Deis
E raschunar uœlg seis grqnd fats.
Deis m' haa impa par bain battüd,
70 *Vulgüd nun m' haa 'll laschar muryr,*
Ilg hüsch da lg giüst m'awryd sü baut,
Ch'eug laud a Deis drett poaßa dyr,
La poarta ais da lg Sènger Deis;
Qua uèngn' ad yr ils giüsts tuots seis.

VI.

75 *A tai ingratzg' eug ch'in lapyd*
[256] *M' hasch exudyd,*
Oun teis salüd m' haas agiüdad,
Quell crap ilg qual ais statt splydid,
Par ün rafüd,
80 *Ais huoß' in lg prüm chia(ia)ntun schantad,*
Da tai ais quai indrett dwantad
E schmaad ün grqnd mirackl' a nuo.
Quell dy ais schy d'allgretzgia plain,
Ch' nuo wain, chia Deis lg haa fatt amuo,
85 *Singur, salüd, duun èd agiüd,*
Vantür' a lg Raig in teis nuom ngüd.

VII.

Vantür' a queaus d' la chiaa da Deis
Ilg Sènger ais,
Chi ns haa tramiß la uaira lgüm.
Cuntuott hundrad cun mauns è peis 90
Lg utar ch'eis seis,
Quell ais Christ ilg dawoa è lg prüm,
Tü m' fèsch èd èsch meis Deis Sengur,
Hunur è laud saimpr' eug uœlg daar
A tai: parchiai che poaß eug plü, 95
Dych tü, choa dfaimaingk t'ingratzgiar,
Par la buntad ch' tü haasch mußad
E saimper saluasch in uardad?

Psalm CXIX. Ebr.

Ilg qual s'chiaunta eir schkoa la Paschiun, &c. H. C.

(Vgl. G 51.)

S'chiaunta schkoa: es sind doch sælig alle die.

SVMMA. In quaist psalm uain miß ilg laud da la [257] 5
ledscha diuina u plæd da Deis, ilg qual laud ais dawoa la grandetza da lg psalm, sur tuotta masüra grąnd èd aumpel; è uain eir aqui miss oura la sia uirtüd, è bain è salüd chia quell poarta a queaus chi s' reidschen dawoa quell: èd a chi lgieut quella auta diuina sabgèntscha uènga cumpartyda è datta, 10 è cun che grąnd pissèr è cuwaida quella s' dee tschiarchiar. Par ilg qual ell rougua fick arsaintamaingk Deis par la cunguschèntscha da quell seis plæd è ledscha, è par foartza da pudair quella saluar: è racunguosscha uschè fick datschiert, choa tuot ilg sawair è foartza da lg crastiaun sèa tzuond inguotta tzaintza 15 Deis èd intraguidamaint da lg seis plęd, è choa tuottas autras ductrinas sèan malnützas è nauschas. Ed uschè para chia Dauid hagia quaist psalm tngüd fatt, in quella seditziun è ruuina chia seis filg Absalon muuantaa incuntr' ell è ch'ell aqua imprandett our da lg chiastigiamaint, quaunt lg impoarta, ch'ün 20 damaina tuotta la sia uitta dawoa lg cummandamaint da Deis, &c. E siąnd chia ls Ebreers haun uaingk è duus pustabs, schi

hall tngüd in quaist psalm dritzad in lg Ebrai, suott iminchia pustab oatt uerss, chia iminch'ün da queaus oatt uerss cu-
25 maintza sün quell pustab, suott ilg qual eaus auden: ilg qual haa eir seis mysteri. Huossa nuo hawain aqui in noass languack our dad iminchia oatt uerss fatt uaingk è quatter da ls noass uerss: nè s'haa pudüd addar autrangyn: èd our d'uaingk è duus gsatzs Ebrais hawain nuo fatt quaraunta è quatter da ls noass,
30 [258] schkoa huossa uain.

א Aleph. Beati immaculati in uia qui ambulant, &c.

I.

Beads sun tuotta queaus chi uaun,
La dretta uy' haun aint a maun,
Dawoa lg plæd da lg Singure.
35 *Beads sun queaus chi haun pissèr*
Sias testimungias ad intlèr
E tschearchian deis da coure.
Chia queaus chia sia strada uaun,
Putrœngas nauschas ch'eaus nun faun
40 *Nè poan fallar la uia,*
Par quai haasch strett tü cummandad,
Chi uènga teis statütt saluad,
Sch'ün uoul cun tai wair ligia.

II.

O Deis, am uœllgasch tü giüdar
45 *Las mias uias a saluar,*
Ils sgingks teis schantamaintse.
Lhur eug da tuorp è tzngur sun sgür,
Sch'in tuott meiß fats guardaß eug spür
Sün ls teis cummandamaintse;
50 *E uèng da cour a t'ingratzgiar,*
Sch' tü uainsch indrett a m'amuossar
Las güstas tias santèntzgias,
Ed a saluar eir stüdgiamaingk,
Cun teis agiüd, teis urdnamaint;
55 *Pür oasta ns da sturpgèntscha.*

[259] ב Beth. In quo corrigit adolescentior, &c.

I.

Cho s' poa ün giuuen bain purtar,
Da tuorp sia uitta parchiürar,
Choa faar dawoa tü dysche?
Traas quai t' tschearck eug da tuott meis cour.
Chia tü nun m' lassches d' paß mæ tour,
Our d' suott tia ualysche,
Ch'eug nhag teiß ditts aint in meis cour
Sarrad, ch'ingiün am poa queaus tour,
Ch'eug cuntra tai nun falla.
Tü deisch, Sèngur, sul ngyr ludad,
Teiß dretts amuossa, m'è uardad,
Ch'eug da t' hundrar nun chialla.

II.

Ch'eug poassa cun meiß leffs pradgiar,
Eir ad intlèr ad auters daar
Las uairas tias santèntzgias.
Ch'eug in teiß plæds nhag plü dalett
Choa d' las richetzias cun dafett,
Chi metten differèntzchias.
Eug tschauntsch da teis sul schantamaints,
Chia lg' autr' ais tuott ingiannamaints,
Guard tias semdas, stüdi.
Sarvyr a tai dawoa teiß drets
Dei eug hawair tuott meiß dalets,
Teiß plæds ch'eug nun imblida.

[260] ג Gimel. Retribue seruo tuo Domine, &c.

I.

Faa quella gratzg' a teis famailg,
Ch'eug uyua [t]zuond par teis cussailg,
Ch'eug salua teis plæd baine.
Am awra ls œlgs, ch'eug poaß intlèr,
D' las mürrawaïlgas wair pißèr,
Chia tia ledscha taine.

Sigӕnd eug eister in quaist muond,
Vschè schguidad nun m' lassches tzuond,
'0 *Ls mandads teiß nun m' tzuppare.*
D'incraschantün ch'eug grӕnda poart,
D'intlèr tias santentzgias tscheart,
My' oarma m'uoul schkrudare.

II.

Tü rüngasch queaus chi s' tèngen grӕnds
5 *Sün sai, schmalditts sun queaus cun dӕns,*
Teis cummandar chi schbüttan.
Voalw' our da mai quell schdèsch è schdeng,
Ch'eug quai ch' tü dysch awaunt ælgs tèng,
Las tias testmungias früttan.
00 *Ils groaß am uællgen pür schdangar,*
Ch'eug, teis famailg, uælg pür tschantschar,
Teis plæds sul metter oura,
Ch'eug nhag tuott meis dalett schàntad
Sün tias testmungias d' la uardad;
05 *Pillg meiß cussailgs landroura.*

[261] ר Daleth. Adhæsit pauimento anima (ed. amina) mea, &c.

I.

Giaschӕnd my' oarma tzuond suott peis,
Schi m' güda cun cuffoart, o Deis,
10 *Schkoa teis plæd imprumetta,*
Cur eug meis fatt t' hag miß awaunt,
Schi haasch tü baut udyd meis plaunt;
Muossa m' la uia dretta.
La tia uia m' muossa tü,
15 *Da teis plaschair ch'eug poassa plü,*
Da teiss miracuels dyre.
My' oarma leugua tzuond d' dulur;
Cuntuott m'arfraischkia tü, Singur;
Dawoa teis plæd faa m'yre.

II.

Da las mantzœnngas m'oasta tü, 120
Ch' teis plæd uèng' aint in mai cuntschüd,
Par gratzg' eug t' uœlg ruguare.
Quell uair trui uœlg eug yr, ch' l'ais sgür,
Las tias santèntzgias uœllg eug spür
Awaunt meis œlgs saluare. 125
Signd ch'eug raint uy d' quai ch' tü dysch,
Schi nun m' lasschar, Singur, sch'eug m' schgrysch,
In tuorp è tzngur muryre.
Dapœ ch' tü m' haasch largiad meis cour,
Vœlg eug la uy' awaunt mai tour, 130
Schkoa tü cummqndasch yre.

[262] ה He. Legem pone mihi Domine. &c.

I.

Am maina, Sengr', in lg trui ch'ais drett
Da teis sqingk schantamaints parfett,
Ch'eug poassa quell tngair saimper; 135
Sch'eug tia ledscha dee saluar,
Schi m' uœllgas quella tü muossar;
Cun quella meis cour aimpla.
Am main' in teis cummandamaints,
D' queaus denn nuo eßer sul cuntaints: 140
Eug tscheart uœllg quella strada.
Las tias testmungias in meis cour
Faa m' tngiar, dawent am uœllgasch tour
Tuott' auaretz' hartada.

II.

Meiß œlgs nun m' lassches tü surmnar, 145
Dawoa neir uanitads guardar,
Faa m' uyw in tia uia.
Teis plœd eir salw' a teis famailg,
Ch' tü imprumiß haasch cun chiawailg
A queaus ch' haun temma tia. 150

Mai oasta d' quella tuorp, ch'eug m' schgrysch,
Ch'eug nun surpassa quai ch' tü dysch,
Las tias santèntzgias bunas.
Mèr', eug giawüsch teis schantamaints,
155 *Chia tia giüstia ns fatscha plains*
D' la uitta ch' tü ans dunas.

[263] ו **Vau. Et ueniat super me misericordia. &c.**

I.

Faa m', Sènger, ngyr ilg teis agiüd
Da tia gratzg', eir teis salüd,
160 *Schkoa teis plæd imprumetta,*
Ch'eug poassa dar raspoast' a queaus,
Chi m' schdengan, ch'eug nun fatsch schkoa eaus,
Ch'eug dun a lg plæd teis cretta.
Nè m'uœllgasch our d' mia bucca tour
165 *Tia uardad, ch'eug in meis cour*
Spett tias ngqnd santèntzgias.
A saimpr' è saimper uœlg saluar,
La tia ledsch' our' eir guardar,
Ch'eug fatscha brick sturpgèntscha.

II.

170 *Eug uèng ad yr fry largiamaingk,*
Ch'eug nhag tscharchiad teis schantamaints,
Queaus d'autra lgieut stret squitschan.
Aschk eir tschantschar awaunt ils raigs,
Chi uènga teis uair plæd dafaiß,
175 *D'ell nun m' turpai eug pitschen,*
Siqnd ch'eug poart' tuott mi' amur
Vy d' teis cummandamaints, Singur,
Nhag eug dalett a ls faare.
Meis mauns uy d' queaus a metter proa,
180 *L'amur nun m' lasch' eßr' ilg dawoa*
Da teis statüts pissare.

[264] ז Zain. Memor esto uerbi tui. &c.

I.

Da lg plæd t'allgoarda, ch' tü haasch ditt,
A teis famailg lasschad par scritt,
Cun lg qual m' haasch miß in sprauntza,
Parchiai quell ais ilg meis cuffoart
In las anguosschas da la moart,
Teis plæd am daa pussauntza;
Chia cur ils stoaltzs faun giqmgias d' mai,
Ch'eug a la tia ledscha crai,
Nun m' lasch improa eug uoaluer,
Da las santèntzgias m'allgurdqnd
Ch' tü fatt haasch d' prümma naun da lg muond:
Preir mai nun bsœng' absoaluer.

II.

Eug am schnaguesch, cur eug m'impaiß,
Da ls infidels, ch'eug appalais
Tzuond schbüttan tia ledscha.
Moa sun a mai teis schantamaints
Mias chiantzuns è leigramaints
In quaista uitta bletscha,
Ch'eug d' noatt eir, Sènger, sün teis nuom
M'allgoard, chia quell sur tuott eug qmm
A faar la ledscha tia,
La qual' ais schy la my' amur,
Cuntuott mai güda tü, Singur,
Ch'eug salua ls packs d' la ligia.

[265] ח Heth. Portio mea domine, &c.

I.

Tü èsch, Singur, la mia part,
Eug nhag awaunt a mai tudt dwardt
Teis plæd da wlair saluare.
Cun ls œlgs è mauns uy d' tai eug stuun
Da tuott meis cour, ch' tü saiasch bun,
Dawoa teis ditt a m' faare.

Sün mia strad' eug m' hag pissad,
215 *Meis peis da lg fall baut turnantad*
Dawoa teis schantamaintse.
Nhag eir tngüd pressch' a m' amèlgdrar,
A nun faar dmur' èd a saluar
Ils teis cummandamaintse.

II.

220 *Ils infidels m' haun fearm pruwad*
Giuo d' tai a m' traar, moa eug schmanchiad
Nun hag la ledscha tia,
Ch'eug leiw a metxa noatt in peis
A lèr ed a ludar ils teis
225 *Giüditzis da giüstia.*
Eug sun cumpqing da tuotta queaus,
Chi hundran tai, è brichia tscheaus
Teis schantamaints parchiüran.
Siqnd quaist muond tuott, Sènger, plain
230 *Da tia gratzgia, muossa m' bain*
Teis drets, chi uaun la sgüra.

[266] ט Teth. Bonitatem fecisti cum servo tuo, &c.

I.

Tü, Sènger, haasch a teis famailg
Tuott fatt par bain traas teis cussailg,
235 *Dawoa ch' teis plæd haa ainte:*
Buntad, cumbailgs èd intellett
Amuossa m', ch'eug dun fai indrett
A teis cummandamainte.
Aunt ch'eug cuntradis insagiaß,
240 *Geiw' eug a fall, queaus m' haun meiß paß*
Vout, ch'eug teis plæd guard' oura.
Bun èsch tü sul è faasch da lg bain;
Cuntuott amuossa m' meis cheau plain
Teis schantamaints da coure.

II.

Ls grandèrs mantzœnngas haun spiad 245
Incuntra mai, moa la uardad
Artèng eau fearm da coure.
Lur cour uain d' rauba groaß schkoa saiw,
Moa eug ilg meis dalett artschaiw,
Our d' teis sqingk plæd uælg toure. 250
E m'ais eir fick nützaiwel statt,
Ch' tü m' haasch a dœß cuntradi datt,
Lg plaschair teis ad intlère.
Parchiai quai ch' tia buocc' ha ditt,
M'ais mèllger blear choa aur tuott scritt, 255
Argient eir plain d' pissère.

[267] י Jod. **Manus tuæ Domine fecerunt, &c.**

I.

Teiß mauns queaus m' haun improa schkiaffyd,
Cun duns fitad, schi daa m' inguid,
Ch'eug tia ledsch' imprenda, 260
Chia queaus chi t' huondran am uadzqnd,
Ch'eug in teis plæd cuffoart nhag grqnd,
S'alleigran, queaus dafenda.
Tias santèntzgias, Sèngr', eug saa,
Chi sun giüsty' èd eir uardaa, 265
Sch' tü m' fichiasch in fadigia,
Moa par buntad eug t' uælg ruguar,
Chia quella m' uællga cuffartar
Daiwoa la buocca tia.

II.

La tia gratzgia uèng' a mai 270
E m' detta uitta, bain par quai,
Ch'eug tia ledscha sœnnga.
Ls grandèrs chi tschearchn' a m' metter suott,
Ch'eug dun ilg laud a tai sul tuott,
S' turpaien d' lur mantzœnngas; 275

Chia queaus chi t' temn' èd haun intlètt,
Tias testmungias chi ls uain lètt,
Am poassen ngyr intuorne;
Meis cour saï' eir indrett intèr,
280 *Teis schantamaints a far, intlèr,*
Ch'eug d' tuorp nun uènga stuorne.

[268] כ Caph. Defecit in salutare tuum, &c.

I.

La uitta m'ais tzuond ngüd' a lg main,
Ch'eug guard, cur teis salüd naun uain,
285 *Ch'eug sün teis plæd m' artènge.*
Meis œlgs sun ngüds a lg main guardǫnd,
Cur lg imprumiß teis uènga ngǫnd,
Cur meis cuffoart am uènga.
Ch'eug ad ün chiœr sü füm sumailg,
290 *Improa nun hag eug, teis famailg,*
Teis schantamaints dschmantgiade.
Quun lœngk uèng eug pür a spattar?
Cur uousch a teiß fadyws pagiar,
Chi m' tèngn' angusschiade?

II.

295 *Ils nauschs superwis haun tschantschad,*
Ingiannamaints ch'eaus haun spiad
Incuntra la scrittüra:
Vardad è fai cummǫndasch tü,
Am fǫnd eaus tüœrt plü lœngk è plü,
300 *Schi daa m' foartz' è uantüra.*
Pauc haa manchiad ch'eaus nun m' haun dschdrütt
Par terra, moa tü ls haasch artngüd,
Teiß drets ch'eug nun banduna.
Traas tia gratzgia mai faa uyw,
305 *Teis plæd ch'eug salua bain gualyw*
D' la tia buocca buna.

[269] ל Lamed. In æternum Domine verbum tuum, &c.

I.

A lg plæd teis, Sènger, s' poa bain crair,
Ch'ell staa è uain a rumangair 310
In tschèl saimpr' in eterna;
Tia uardad è fai, dintaunt
Chi s' müden schlattas, ilg sumlgaunt,
Chi haasch farmad la terra,
E quai staa fearm fyn hoatzindi, 315
A teis imperi uain ubdy
Da tuottas creatüras.
Sch' teis plæd nun fuoß sul meis cuffoart
E meis dalett, schi fuoß eug moart
In mias misiergias düras. 320

II.

Cuntuott (ed. C'untuott) nun uælg eug mæ dschmantgiar
Teiß schantamaints, chia tü m' uousch daar,
Traas queaus cuffoart è uitta,
Siqnd eug sgür ch'eug tscheart suun teis,
Schi m' salua, ch'eug indresch, o Deis, 325
Teis schantamaints è cretta.
Ils infidels am guardan sü
Am pirantar, ch'eug crai chia tü
Am dysch tias testmungias.
Eug uai, chia tuott schkiaffyd haa fyn; 330
A teiß cummandamaints ubdyn,
Ch'eaus tendschen uias lunguas.

[270] מ Mem. Quomodo dilexi legem tuam Domine &c.

I.

Quaunt bain mæ poart eug èd amur 335
Vy d' tia ledscha, meis Singur,
Ch'eug saimper tschauntsch da quella!

Tras teis cummandamaint m' haasch schyck
Plü sabbi choa meis inamych
340 *Fatt, saimpr' eug sun cun ella.*
Eug ssag eir plü quatraas choa queaus,
Chi m' haun mußad ch'eug muoß ad eaus
Da lg plæd eir teis raschune;
Intlèg tuott melg è plü indrett,
345 *Choa ls uèlgs dawoa lur intellet,*
Ch'eug teis statüt salw bune.

II.

Eug oast meis peis da tuott chiamyn;
Quatraas nuo proa sturpgéntschas ngyn,
Traas quai ch'eug salw teis ditte.
350 *Da tia ledsch' eug nun surpaß,*
Traas ch' tü m' haasch datt stadair' è paß,
Ilg mæd da uyuer scritte.
Quun dudsch ais mæ teis plæd è bun
A meis custüm, cour è magun,
355 *Plü dudsch choa meil in buocca:*
Indrett eug traas teiß schantamaints
Las chiaussas stem: ingiannamaints
Ingiüns eug uælg chi m' tuocken.

[271] ב Nun. Lucerna pedibus meis uerbum
360 tuum. &c.

I.

V̈na lgümèr' ais a meis peis
Teis plæd, lgüm da lg chiamyn eir meis,
Ch'eug ad aschkür nun falla.
Eug m' hag awaunt tuudt tzuond datschiert
365 *Tias santèntzgias traas teis spiert,*
Ch'eug d' la giüstia salua.
Eug sun our d' mœd anguosschiaa,
Ountuott cuffoart, Singur, am daa,
Schkoa lg plæd teis imprumetta.

Singur, t' lasch' esser adachiar,
Cun mia bucc' eug t'uœlg ludar,
Muossa m' tia giüsta cretta.

II.

Saimpr' in reisi d' la uitt' eug stuun,
Improa brick par quella chiaschuun
Imblyd eug tia ledscha.
Ils infidells m' haun tais ün latsch:
Improa nun uèng eug giuo par lg glatsch,
Ch'eug quai ch' tü dysch nun fètscha.
Hartad eug tias testmungias nhag,
Quai ais my' hierta saimpermaa,
Sün quai meis cour s'alleigra.
Eug nhag tuott inclinad meis cour
Teis schantamaints a faar, Singur,
A saimper, nun m'agreiwa.

[272] ס Samech. Iniquos odio habui, &c.

I.

A ls nauschs dschfiads eug uœlg grand maal
Ils quaus surmainan, bain real
Eug uœlg tia scrittüra.
Tü meis friungk èsch è meis schküdt,
Eug schaint la sprauntza d' meis agiüdt
In teis uair plæd chi düra.
Yd, nauscha lgieut, da lœndsch da mai,
Ch'eug poassa drett saluar è dfai
Las ledschas da meis deise,
Mai pütt' è tènga cun teis plæd,
Faa m'uyw è m'oasta d' tuorp è d' læd,
Lg spattar chi m'uènga meise.

II.

Faa m' stawl' è salw, tü meis Singur,
Ch'eug meis dalett è tuott' amur
Nhag in teiß schantamaintse.

Tuott queaus chi uællgen brick süngar
Teis schantamaints, uousch suott trapplar,
Par ls fauß lur schkialtramaintse,
E büttasch uia schk'ün furüm
405 *Tuott infidels ingual schk'ün füm,*
Eug ąm tias testmungias.
Par tia temma tuott meis coarp
Sa schgrysch' ingual schkoa 'll saia moart,
Eug huondr' tias santèntzgias.

410 [273] ע Ain. Feci iudicium & iusticiam. &c.

I.

Eug drett nhag è pußaiwel fatt,
Cuntuott nun m' lasschès ngyr surdatt
In mauns da queaus chi m' schquitschan.
Alleigra mai, ilg teis famailg,
415 *Cun bunas chiaussas è cussailg,*
Da ls stoaltzs dafenda lg pitschen.
Meis ælgs sun ngüds a lg main guardąnd
Ilg teis salüd, d' giawüsch fick grąnd,
Ilg plæd d' tia giüstia.
420 *Dawoa tia gratzgia faa cun mai,*
Teis schantamaints a teis famailg
Muoß' in la lædscha tia.

II.

Sch'eug sun famailg, tü meis Singur,
Schi da m' tü intallet in lg cour
425 *D'intlèr tias testmungias.*
Ilg Sènger haa bun tèmp da faar
Vandett', a seis fadyws pagiar,
A ls queaus d' seis plæd uain uungias.
Moa eug nhag teiß cummandamaints
430 *Qua traas amad plü choa ls badaints*
D'aur, d' peidras pratziusas,
E uælg tras quai yr a gualyw
Dawoa teis dretts tuots taunt ch'eug uyw;
Schbütt tuottas faussas spusas.

[274] ס Phe. Mirabilia testimonia tua. &c. 435

I.

Traas la sabgèntscha ch'in lg plæd teis
Ais müurawlgusa, hàa lg cour meis
Grǫnd stüdi da l'intlére.
Inu' teis plæd (ed. plœd) uain daclaraa,
Schi lgüsch' l' èd intellett grǫnd daa, 440
A ls schlechts chi haun pissére,
Ch'eug mia bucca tèng aweart,
Hysg eir d'anguossch' è stun pardeart,
D'intlèr quai ch' tü cummǫndasch.
T'addeng' è m' guard' è faa cun mai 445
Bain schkoa a queaus chi t'ǫmman d' fai,
Naun græß tia gratzgia spǫndasch.

II.

Meis paß am dritza cun teis plæd
Nè m' lassches tour la uanitad
Surmaun neir la putrœnnga. 450
Da tüœrt è foartz' è schdengamaints
Am spendra, chia teis schantamaints
Sulett queaus salw' è sœnnga.
Amuoß' a teis famailgs bell uudt,
Schi m' daasch cuffoart, cur eug sun dschtuudt, 455
Teis schantamaints m'amuossa.
Giuo d'augua drett aguals d' meiß œls
Tscheart cuorren, traas chia ls infidels
Teis plæd nun sœnngan huossa.

[275] צ Zade. Iustus es domine, & rectum judicium, &c. 460

I.

Singur, tü 'sch giüst èd agualyw
Ais teis giüditzi, nun chiatyw,
Sch'ün bain tuott nun intlègia.
Traas quai haasch strett tü cummandad
Tia giüsty' èd eir uardad, 465
Ch'in tias testmungias s' lègia.

Meis schdeng am tènga lg cour pür ruus,
Chia meis fadywe, chi sun brick pruuß,
Teis plæds haun imblidade.
470 *Siqnd teis plæd cun fœch culad,*
D' mantzœnngas tzuond indrett purgiad,
L'haa teis famailg amade.

II.

Sch'eug bain sun pitschn' è uèng schbüttad
Improa nun hag eug imblidad
475 *Teis schantamaints par quaie.*
Tia giüsty' ais in etern,
Quella da lg muond haa baut qui tearm,
Teis plæd uardad ais dfaie.
Cur eug aint in anguosscha sun,
480 *Im prigl' eug cun cuffoart leid stun*
Sün lg ditt d' tia scritüra.
Tias testmungias saimper ais
Giüstia, quai faa m'appalais,
Ch'eug uyw' è saimper düra.

485 [276] ק Cuph. Clamaui in toto corde, exaudi. &c.

I.

Siqnd ch'eug brag da tuott meis cour,
Da m'agiüdaar, daa m' proa, Singur,
Teiß schantamaints ch'eug salua;
Eug brag proa tai, schi daa m' salüd,
490 *Ch'eug salua bain traas teis agiüd*
Teiß plæds, tzuond brick queaus schkialua.
Eug leiw sü ch' lg ais amuo tzuond schkür
E brag traas ch'eug am fyd bain sgür,
Sün lg plæd teis nhag eug sprauntza.
495 *Meis œlgs s'aschdaischdan in lg plü baut,*
Par ch'eug m'impaiß' qual chiaußa d'aut
Da lg plæd teis cun süstauntza.

II.

O Sènger, auda mia uusch,
Par gratzgia leiua m' faa la crusch,
Dawoa ch' tü haasch l'üsauntza. 500
Queaus chia gugènt sturpgèntschas haun,
Da lændsch da tia ledscha uaun,
Am proasman cun lur tschauntscha.
Schi staa ns eir tü, Singur, da struusch,
Ans amuossar la tia uusch, 505
Laqual' ais tuott uardade.
Ilg qual eug nhag dalængk cuntschü
Our d' teis sçingk plæd, ilg qual haasch tü
A saimper fearm fundade.

[277] ר Res. **Vide humilitatem meam.** 510

I.

Mia misiergia pillg' a cour
E m' spendra, ch'eug nun hag, Singur,
Ta ledscha imblidade.
Faa tü meis plæd, è m paß' awaunt
M'arfraischkia cun teis plæd dintaunt, 515
Ch'eug uèng par tai chialchiade.
Da ls infidels da lændsch dawent
Ais ilg salüd, parch' eaus gu(a)gent
Teis schantamaints nun sængan.
D' la mise[r]coargia ty' ais blear, 520
Cuntuott m'arfraischkia, Sènger chiar,
Dawoa ch' tü ssasch chi s' bsœnga.

II.

Eug nhag schi blears è greiws fadyws,
Improa nun haun pudü ls chiatyws
Giuo d' la uardad am uoaluer. 525
Sch'eug uai queaus nausch surpassaduors,
D'anguosscha m' cuorren las süuors,
Teis plæd ch'eaus stemm' üin puoluer.

Pür guarda, ch'eug teiß schantamaints
530 *Amm, Sènger, daa m' cuffoartamaints,*
Dawoa tia buntade.
Da prüma maun (ed. naum) ais statt teis plæd,
E saimpr' ais drett è la uardad,
Chiaick tü haasch santèntzgiade.

535 [278] ש Schin. **Principes persequuti sunt me, &c.**

I.

Ils groaß queaus m' haun tzaintza chiaschun
Fatt grǫnd inchiautz, d'eaus eug nun duun,
Meis cour teis plæd sul temma:
Da quell eir schy m'alleigr' eug fick,
540 *Schk'ün drett barun, chi ais d' raub ngüd rick,*
Ch'ell seiß fadyws nun stemma.
A la mantzœnng' eug uœlg grǫnd maal,
D' quell eug m' schnaguesch, moa bain real
Eug uœlg a tia uardade.
545 *Suwent a lg dy eug t' laud da cour*
Par las santèntzgias, ch' tü, Singur,
Haasch cun güstia psade.

II.

Bead chi poarta sy' amur
Vy d' tia ledscha dèck, Singur;
550 *Nè uènngen a crudare.*
Eug, Sènger, guard ngǫnd teis salüd,
E quai ch' tü cummandad m' haasch tngüd,
Nhag eug pissèr da faare.
My' oarm' haa stüdgiamaingk saluad
555 *Tias testmungias, fick amad,*
D' buntad sun quellas plainas.
Teiß schantamaints eug nhag saluad,
Tias testmungias brick schmanchiad,
Ch' tü m'uaisch tuott las auœinas.

[279] ת Thau. Appropinquet deprecatio, &c. 560

I.

O Sènger, lasschia mia chiantzun
Awaunt tai ngyr, intlètt daa m' bun,
Sulett dawoa teis plæde.
Ngyr lasscha meis ræg awaunt tai,
Schkoa tü haasch imprumiß a mai, 565
E m' spendra da tuott læde.
Meiß læffs bain chiaunten fick dadaut
Da tuott meis cour teis grąnd uair laud,
Muossa m' teiß schantamaintse,
Chia mia lengua tuna bain, 570
Teis plæds parchiai d'uardad ais plain,
Tuot teis cummandamaintse.

II.

Teis maun am uènng' ad agiüdar,
Ch'eug nhag tuudt lett' a wlair saluar
Sulett teis schantamaintse. 575
Eug, Sènger, teis salüd agraig
E tia ledsch' ais tscheart a mai
Meiß sul alleigramaintse.
My' oarma uyw' a tai ludar,
Agiüd, cuffoart am uællga daar 580
Teis drett è bun inguide.
Eug schk'üna nuortza peartza sun,
Am tschearck' improa suott teis bastun;
Teis ditts eug nun imblide.

[280] Psalm CXXIIII. Ebr.

Nisi quia dominus erat in nobis, &c. [M. L.]

[= G 55]

S'poa cheantar eir schkoa lg prüm psalm, &c.

I. I. 5

SVMMA. Aqui ingratzgia Dauid Deis, par lg agiüd chia Deis lg haa tugüd datt in ün grąnd priguel, numnadamaingk

in la guerra da ls Ammoniters. Ed uschè ingratzgian Deis tuott fidels, cur ell ils haa our d'inqualch grand priguel è
10 tantamaint ud approwamaint dalibrads.

S'chiaunta schkoa: Wo gott der Herr nit by uns hielt.

I.

Scha lg Sènger Deis proa nuo nun ngiß
Ell sul ans agiüdare,
Sch'ell seis agiüd nun ns weß tramiß,
15 *Cur uœllgen sü aluare,*
Incuntra nuo ils noaß fadyus
Traguus eaus ans hawessen uyws,
Cur eaus schbrintzaian d' füœrgia.

II.

Schkoa uondas d' maar uœllgn' eaus rumpr'aint,
20 *Nuo suott a nagiantare,*
Schk'ün flüm rabgius cun grand stramaint,
Noaß cheau suott cuwernare,
Schkoa l'augua schkuffla sü rabgiuß,
Wlessn' eaus noaß' oarm' hawair tragus,
25 *Ilg qual fuoß tuott dwantade,*

III.

Scha lg Sènger nun ns haweß dafaiß
[282] *D' lur füœrg' è granda rabgia,*
Ilg qual in lg maun seis haa tuott raigs
E ns pillg' eir our d' lur chiabgia.
30 *Par lg qual nuo lg denn bain dfai ludar,*
Ch' l'ans uoul d' lur grifflas bain ustar,
D' lur daints d' luffs è clauillgas.

IV.

Eaus a noaß' oarm' hawenn tais latschs,
Tuudts eirn' nuo schk'ün utschèlge,
35 *Moa lg Sèngr' ils haa ruots schkoa taunt glatschs*
E tschuncks cun seis curtèlge.

Tuudts our ans haa 'll è schladinads,
Ch'ell pardunar uoul noaß puchiads,
Par ls quaus nuo eiran peartze.

V.

Cuntuott schkoa lg Sènger haa cread 40
Ilg tschèl èd [e]ir la terra,
Vschè ais noaß agiüdt schantadt
In lg nuom seis, sch' nuo wain guerra,
Chia cur eaus paissan ch' lur cussailg
Fallar nun l's poassa, seis famailg 45
Deis spendra müraw lguse.

Psalm CXXV. Ebr.
Qui confidunt in Domino sicut mons Zion.
[= G 56]

S'poa chiantar eir in la noatta da lg psalm 23. 37 è schkoa:
My' oarm' addautza lg Sènger meis, &c. 5
M. Gr.

SVMMA. In quaist psalm amuossa Dauid [282] choa queaus chi craien stawlamaingk in Deis, uèngan eir lur cretta giüdair, chia Deis ils uènga da soart a parchiürar, dafender è cussaluar, ch'eaus uèngan a saimper traas seis gubern ad esser 10 sgürs da tuott maal. E chia ls infidels nun uèngan mæ cun ls fidels ad hawair part da lur salüd, bain è cuffoart. &c.

S'chiaunta schkoa: Nun welche hie ier hoffnung gar.

I.

Ils quaus lur sprauntza qui pür tzuond
Sün Deis ilg Sènger schaintan, 15
Queaus stawels staun infyn ilg fuond,
Giuo d' quell mæ nun s' muuaintan;
Lur crair ais drett, nun haa dafett,
Da Deis haa ll la farmetza,
Par quai s' dyschai, Eaus fearms staun dfai, 20
Schkoa Zion cun stawletza.

II.

Schkoa la citad Ierusalem
Staa taunter bain plain d' muuntsc,
Ch'ella seiß inamychs nun temm,
25 *Chia ls maals nun nouschn' a ls bunse.*
Vschè staa Deis cun lg agiüdt seis
Intuorn ilg seis fidele.
Ch'ell saia sgür traas quell ramür
Schkoa lg pœwel d'Israele.

III.

30 *Deis chi ais giüst è saimper bun,*
Nun uain mæ a laschare
[283] *Ilg infidel chiatyw muntun*
Sün ls pruus seis sèngarare,
Chia lg agualyw nun uèng chiatyw
35 *Nè croud' in la putrœnnga*
Cun seiß mauns gent, chia Deis dafend,
Ch' noaß cour quella nun sœnnga.

IV.

O Sènger Deis, faa bain a ls buns,
Ch'indrett uywn' in la cretta,
40 *Moa queaus chi uaun dawoa ls putruns*
Our da la uia dretta,
Vain ilg Singur a metter a tzngur,
Cun ls malfatschaunts a dschfare;
Vschè lg fidel pruus Israel,
45 *Da maal tuott dalibrare.*

Psalm CXXVII. Ebr.
Nisi dominus ædificauerit domum &c. [I. K.]
[= G 58]

S'chiaunta in la noatta da lg psalm 128 eir &c.

5 SVMMA. Ilg prophet amuossa aqui, chia tuotta la foartza da uyuer indrett, da surwngyr bain è da schkiwyr maal u rauantüras, sèa è uenga sul da Deis.

S'chiaunta schkoa: wo gott zum huß nit gibt sin gunst.

I.

Scha Deis la chiaa nun giüd' in peis,
[284] *Tuott noaß stantar uaun è uœd ais;* 10
Scha Deis nun uallg' ell la citad,
Tuott par inguott' hawains ualgad.

II.

Eir par inguott aluaws manwailg,
Taard a durmyr yws cun lg famailg,
Sparngaws ilg paun eir cun dulur, 15
A ls seis cun paus ilg daa lg Singur.

III.

Da lg Sènger hierta sun ls uffaunts,
Ils quaus sul uèngen traas seis mauns,
Ls uffaunts da giuuen sü tratts buns
Sun schkoa sagettas da ls baruns. 20

IV.

Cun lg plæd da Deis sun queaus uastyds,
Cun seis agiüd bain inguarnyds,
Quell sagiatqm sagetta traas
A lur fadyws ilg cour è lg naas.

V.

Bead chi d' queaus uffaunts ais plain, 25
A tuorp è txngur ch'ell mæ nun uain.
Awaunt drett eaus nun bsœnngan tmair,
Vitts d' lur fadyws da ngyr pudair.

Psalm CXXVIII. Ebr.
Beati omnes qui timent Dominum, &c.
[= G 59]

S'poa eir chiantar schkoa ils psalms 45. è 127, &c. M. L.

SVMMA. Ell amuossa aqui, chia a queaus chi temmen 5
Deis è lg sun ubeidis, ud haun pissèr da uyuer dawoa ditt da
lg plæd da Deis, saia pardiert da Deis fick blear bœn, &c.

[285] *S'chiaunta schkoa: Wol dem der in gottes forchte stat.*

I.

Bead ais quell chi temma Deis,
Las uias uaa da lg Sènger seis;
Teiß aigen mauns t' denn nudriar,
Vantür' eir bain uainsch ad hertar.

II.

Früttaiwla uain tia mulgeir
Schk'üna domeischkia uyt è meil;
Intuorn la maisa teiß uffaunts
Schkoa plauntas d'œli fraischks è sauns.

III.

Vschè bain méra, dee hawair
Quell chi uoul Deis hundrar è tmair;
Ell uain ngǫnd largk d' la schmaldaschun,
Ch' nuo wain hertad tuots cun chiaschun.

IV.

Deis t'uain uantür' in Zion daar
Ch' tü saimper uair deisch è guardar
In la baselgia da lg Singur
Gratzg' è uantür' è grǫnd amur.

V.

5 *Ell t'uain la uitt' eir a lungnar,*
Proa tai cun sia gratzgia staar,
Ch' tü uaisch ils abiadis teiß,
Sün lg pœwel paasch è paus da Deis.

Psalm CXXIX. Ebr.

Sæpe (ed. sepæ) oppugnauerunt me a iuuentute &c. [A. B.]

[= G 60]

S'poa chiantar eir schkoa ls psalms 23. 37. 225 &c. A. B.

5 SVMMA. Quaist psalm appara ch'ell sèa statt fat in üna grǫnda fadigia èd anguosscha da lg pœwel [286] d'Israel, èd

amuossa ch'ün deia purtar gialgardamaingk è cun ardimaint chiaick fadigia chia Deis ilg trametta, cun tschearta fidauntza, chia schkoa Deis haa saimper fatt cun ls fidels, uschè nun uènga quell eir ell mę bandunar, nè a lg lasschar yr suott. 10
Ed amuossa uschè eir a ls fidels ad ingratzgiar Deis, chia scha bain gia ell lasscha a queaus ngyr da ls infidels bleara fadigia è cuntradi a cullœtz, par ch'eaus ils tragen giuo da Deis è da la sia gratzgia, schi nun ls lasch' ell improa mæ uendscher nè metter dsuott, &c. 15

S'chiaunta schkoa: Gebenediet sey der Herr.

I.

Dyg Israel, Da lg infidel
Sun eug suwent chialchiade,
Da giuuen sü plü lœngk è plü,
Da m' dschdrür eaus haun pruwade; 20
Amuo m' haa Deis sustngüd in peis,
Sur mai ch'eaus nun haun foartza,
Sch'eaus haun gia bain sün mia rain
Lungks suolchs fatt schkoa sün schkoartza.

II.

Ilg Sèngr' ais güüst, quel rumpa lg büst 25
Da ls infidels, lur suwas,
Cun tuorp ch'eaus, pfoah! tschesn' in awoa,
Tuott luffs crudels è luwas:
Ch'eaus dwaintan drett schkoa lg fain sün tett,
Chi tzaintza dsüch tzuond schyra. 30
D'ingiün uain sgiaa, ch'ell nütz nun daa
Seck aunt ch'ün oura lg tyra.

III.

[287] *Vschè schbüttad cun tuott lur flaad,*
Vain quella nausscha soarte;
Eir tuotta queaus chi staun cun eaus 35
Ad yr uèngn' in la moarte:

Chia chi als uaa dawaunt lur chiaa,
Ingiün bain als awuira,
Teis nuom, Singur, è ty' amur,
40 *Ais lœndsch dad eaus par lg uaira.*

Psalm CXXX. Ebr.
De profundis ad te clamaui Domine &c.
[= G 61]

S'poa chiantar in lg mœd da lg prüm psalm &c. E quell
5 *psalm haa tngüd in lg prüm fatt a chiantar in Ladin quell fick alatrad huom Sar Philippus Gallitzius, a Malans, in lg ąnn da lg Sènger 1537. Ilg qual ais ilg prüm psalm ch'eug nhag uys èd u[d]yd chiantąnd in noaß Ladin.*

P. G.

10 *S'chiaunta schkoa: Vß dieffer not schry ich zuo dyr.*

SVMMA. Eir quaist psalm appara ad esser statt fatt in üna greiwa persecutziun è fadigia, ud in ün grąnd approwamaint. Ed amuossa ch'ün deia cun fearma buna fidauntza è stawla sprauntza rugur, chia Deis ilg uœllga dalibrar da tüœrt
15 è foartza è da tuotta anguosschia, è lg pardunar ils puchiads, traas ils quaus nuo guadangain l'ira da Deis sün nuo, è las parchiadas.

I.

Our d' chiafuoll bsœng brag eug proa tai,
[288] *Mia uusch, o Senger Deis, auda.*
20 *Las tias urailgas uoalw' a mai*
Ed a lg meis rœg las awra,
Parchiai sch' tü uousch guardar a quai,
Quaunt puchiads eug nhag fatt a tai,
Chi poa awaunt tai, Sènger, rumangair?

II.

25 *E staa sulettamaingk uy d' tai*
Ils puchiads da pardunare,
Chia pitschn' è grąnd stoua tai tmair,
Eir in lg mèllger dapurtare.

Cuntuott m'uœllg eug sul cuffartar.
Sün Deis sulettamaingk m' lasschar,
Ed ingual seis plæd ngqnd guardar.

III.

E sché bain gia dür' infyn a la noatt
Ed infyn a la damaun da lg dy,
Schi dee meis cour brick eßer schmoart,
D' sia buntad nun wair dubbi,
Moa faar schkoa eir faw' Israel,
Chi staw' è sptawa drett fidel,
Fyna chia lg seis plæd naun ngyuwa.

IV.

Scha bain proa nuo sun puchiads blears,
Proa Deis ais blear plü gratzgia;
Seis maun nun haa tearm d'agiüdar,
Quun greiw nuo sèan chiargiadse.
Ell ais sulett quell bun pastur,
Chi ad Israel uain a ngyr,
A lg spandrar da seiß puchiadse.

[289] Ilg CXXX. psalm dritzad a chintar eir in ün' autra guisa in la noatta surscritta. M. L.

[= G 62]

I.

Our d' bsœng chiafuoll clqm eug proa tai,
Meiß brags, o Sènger, auda,
Las tias urailgas awra dfai,
A mia uusch tzuond chiauda,
Parchiai sch' tü uousch guardar sün quai,
Fatt quaunt puchiads eug nhag a tai,
Chi t' poa awaunt staar, Sènger?

II.

Sch'ün salw dee ngyr, poa sul ualair
Pardun par tia gratzgia,
Chia tuott tai stou hundrar è tmair,
Chi largk uoul ngyr d' la schgratzgia.
15 *Ingiün awaunt tai s' poa ludar,*
Schkudün d' saisweß s' dee turpiar,
S' tngair d' tia misercoardgia.

III.

Schi m'uœllg eug sün Deis cuffartar
E sün meis miert inguotta,
20 *My' oarma s' dee sulett lasschar*
Sün tia gratzgia tuotta,
Chi m' imprumetta seis plæd deng;
Quell meis cuffoart ais sgür è creng,
Quell eug spatar uœllg saimper.

IV.

25 *E schè düraß bain tuotta noatt*
D' l'üna damaun a l'autra,
[290] *Nun dee meis cour d' schmurdün ngyr coatt*
Ch' la moart am pillg' è m' clautra.
Schkoa faw' Israel, uœllg eug faar,
30 *Da lg plæd da Deis nun m' dubittar,*
In fyn chia quell naun uènga.

V.

Sch' la chiarn ans faa gia blear pacchiar,
Sch' haa Deis blear plü buntade.
Seis maun brick tearm haa da güdar,
35 *Par greiw ch'ün ais chiargiade.*
Ell ais sulett quell bun pastur,
Chi spendr' Israel our d' dulur,
Da tuottas sias putrœnngas.

Psalm CXXXVII. Ebr.
Super flumina Babilonis illic sedimus, &c.

[— G 63]

S'chiaunta schkoa: An Wasserflüssen Babylon, èd eir schkoa lg psalm 53. é 139, &c. 5

W. D.

SVMMA. In quaist psalm faa ilg profet ad imaint a lg pœwel d'Israel, chi s' deian allgurdar da la praschun da Babilon, che puwertad è schdèsch lg hagian aqua stuüd indürar da ls infidels, par chiaschun da ls puchiads: chè algrezchia ils in- 10 fidels hagian aqua tngüd, è che falloa lg hagian fatt sün quai, a faar schdeng da Deis è da la uaira cretta. E choa eaus chi eiran in praschun, haweiwan aqua plü dewoatzgiun è s'impissawan plü indrett da Deis, choa uywaunt, cur è stawan bain è sgürs in lur pagiais è tzaintza fadigia. E daa eir ad intlèr, choa 15 Deis saia pussaunt è giüst, chia sch'ell bain [291] gia blearas uoutas douwra ls infidels par üna pearchia a chiastigiar seis pœwel, schi uèng ell improa a la fyn eir a queaus a daar la pagiailga da lur malitzgia, èd a ls render dsuroura cun paina è schdèsch, tuott ilg schdèng ch'eaus haun fatt da Deis, da 20 seis pœwel, è da la sia cretta: schkoa ell fee eir a ls inamychs da lg pœwel d'Israel, cun nuom a ls filgs dad Edom u dad Esau, quai ais, als Idumeners, èd a queaus da Babilon. Ed ais üna ductrina ad iminchia pœwel Christiaun, choa queaus deian, dintaunt chia Deis als faa bain è chi staun sgürs, uyuer 25 in temma da Deis, saluar bun uorden, è s' parchiürar da sturp-gèntschas, puchiads, è da quant ch'eaus intlègen our da lg plæd da Deis, chia è dschplatscha a Deis, sch'eaus nun uœllgen da Deis ngyr chiastigiads è schdaschiads par mauns da ls in-fidels, è chia traas eaus uènga eir Deis è seis plæd schdengad, 30 ilg qual poarta a ls fidels in lur cour tuot plü painna è dulur choa lg maal, chi uain fatt ad eaus: cun cuort, sch'eaus nun uœllgen chia la pearchia a ls chiattsch' aint è ls fattscha im-prender cun granda paina è dulur, quai ch'eaus nun haun uulgüd imprender è tour aint tzaintza la pearchia, &c. 35

I.

Intauntr' ils flüms da Babilon
Stawn' nuo cun grǫnd dulure;
Sch' nuo ns algurdawan sün Zion
Cridawn' nuo bain da coure,
40 [292] *Stuǫnd purtar da queaus pagiauns*
Grǫnd schdèsch è tuorp a metz lur plauns,
Sü pender cun grametzgia
Sün ls salschs aqua da lur pagiais,
Taunt ch' nuo stueiwan staar lur praiß,
45 *Ils uearß da noaß' allgretzgia.*

II.

Lœngk queaus, chi ns tngeiwan in praschun
Vschè cun grǫnd düretza,
Da nuo dmandawn' üna chiantzun,
Fǫnd giǫmgias cun spreschétza;
50 *Tscharchiawan saimpr' in lg lœd cun tüœrt*
Leidas chiantzuns a noaß dschkuffüœrt:
Bain ws uèng', hei, ans chiantade
Tzuond üna bella qui chiantzun,
Schkoa wuo suleiwat in Sion,
55 *D'allgretzgia strasunade.*

III.

Choa denn ns in quaists ifficks attuds
In tngynas greiwas guerras
Chiantar a lg Sènger uschè schtuudts,
Stǫnd staar in eistras terras?
60 *Ierusalem, sch'eug mœ t'imblyd,*
Schi poaß' a meis maun drett ngyr tuud
L'art da ßawair sunare;
Sch'eug mœ t' lassch our da meis imaint,
La leng' am poaßa skiar traas aint
65 *E sün ls chiartlǫns rantare.*

IV.

Sch'eug da bun cour nun t' poart amur,
[293] *Ierusalem sü drette,*
Nun t' salw' a saimper in hunur,
Sün lg prüm da meis dalette.
Sün lg dy (o Sènger) da Sion 70
T'algoarda da ls filgs dad Edom,
Ch'in lur malitzgia dygien:
Pür ragyschad ils oura tzuond
E ls ruuinad infyn a lg fuond,
Ch'insemmel plü nun s' ligien. 75

V.

O pouwra lgieut da Babilon
Schmalmnada cun batailga,
Bain hagia mæ quell fraischk barun,
Chi t'uain dąnd la pagiailga,
Tia superwg' a t' faar balchiaar, 80
Quella masür' a t' masürar,
Chia tü ns suleiwasch faare.
Bead chi pillga teiß uffaunts
E ls bütt' incuntr' ün crap our d' mauns,
Sün tai uandett' a faare. 85

Psalm CXXXIX. Ebr.
Domine probasti me & cognouisti me, &c.
[— G 64]

S'poa chiantar in las noattas da ls psalms 53. & 137. uschlgœ schkoa: Herr gott der du erforschest mich. H. V. 5

SVMMA. In quaist psalm protestesscha Dauid awaunt la suopgia da Deis, ilg qual ssa tuott, è uain a santèntzgiar sur tuott, ch'ell mæ nun hagia [293] dschsaruyd a Saul, nè tscharchiad da lg schkiatschar da lg raginąm: èd ais cuntaint ch'ell uœllga maal a Doëg èd ad auters fauss lgischarouls è 10 traditiuors, moa cun raschun, par chiaschun da lur infidelitad è chiatiwiergia. Ed in quell mett' ell oura tzuond belg è cun

grąnda hunur, dawart la prouidentzgia, sabgèntscha è buntad da Deis, è da la sia chiüra ch'ell haa par iminchia crastiaun
15 da pitschen sü: quatraas ell parchiüra ils fidels, l's adampgia è ls addautza a la fyn in grąnd' hunur, è drittza tuott a lur salüd, è ls infidels uèng' ell a perantar a saimper, ils quaus nun uèngan inlgur dad ell a pudair mütschar u sa tzuppar. &c.

I.

Singur, tü m' haasch tzuond indraschy,
20 *Ssaasch eir tuott mia uitta.*
Sch'eug m' schaint u leiw sü tschaa u qui,
Schi uaisch my' oarma tuotta.
Eir ssaasch da lœndsch tuott quai ch'ais laint,
Iminchia meis impissamaint,
25 *Saia ch'eug ualg' u doarma,*
Sch'èsch saimpr' intuorn ilg meis chiamyn,
Inu' ch' nuo giain, darcheau u ngyn;
Ssasch tuott ils truigs d' my' oarma.

II.

In mia leng' ün plæd nun ais,
30 *Nè tschauntsch' our d' mia buocca,*
Chia tuott nun sai' a tai palais,
Aunt ch'eug mæ lg dyg' u lg tuocca.
Schkiafyd dawaunt m' haasch è dawoa,
[295] *Chiaick ch'eug ma fatsch, èsch tü laproa,*
35 *Tuott bœn uain sul da taie.*
Tü'sch quell chi haasch miß proa teis maun
In lg büst d' la mamm' a m' faar plaun plaun;
In tai cuntuott eug craie.

III.

Tü haasch grąnd mürawlgus cussailg
40 *Mussad mai a schkiaffyre,*
Plü aut choa eug, ilg teis famailg,
Quell poaß' impa intlère.

Inu' deß eug yr da teis spiert,
Chi ssaa tuott, sch'ün faa drett u tüœrt;
Sch'eug mütsch, teiß œls baut uaien; 45
Sch'eug geß in tschèl, schi èsch partuott,
E uaisch eir in iffiern giuo dsuott;
Quai tuott fidels tscheart craien.

IV.

Pillgasch eug alas da lg sulai
E steß in cheau d' la maare, 50
Schi uain teis maun a reidscher mai,
Aqua eir a m' saluare.
Sch'eug dscheß: Cuwearna m', tü schkürdün,
Schi m'ais la noatt intuorn, eir lgüm;
Ilg schkür nun t' tzuopp' inguotta. 55
La noatt splandur' a tai schkoa lg dy,
Schkürdün è lgüm taunt pag' a ty,
Ssaasch noassa peckia tuotta.

V.

In teiß dguaut haasch ils meis ranuilgs,
Tuott meiß sacrets giawüschse. 60
[296] *Tü m' haasch plagiad aint in ls chiarnuilgs*
D' la mamm', in mètz seis büste.
Tngeiwasch teis maun saimper sur mai,
D' quai eug da cour ingratzg a tai
Par tias autas fatschendas, 65
Ch' tü müraiclgusamaingk m' haasch schkiafyd,
Quai bain my' oarma haa indraschyd;
Tuott mias sun las mendas.

VI.

My' oaß' haasch tuott uys è cuntschüü,
Cur eug dèk ngyr sistade, 70
Eir müraiclgusamaingk fatt süü,
In terr' aut atzuppade.

Teiß œlgs m' haun uys, cur eug amuo
Tschapplad nun eir' inguotta giuo,
75 *Meiß dys haasch tngüd par scritte*
In lg cudesch teis, quun lœngk eug deß
Qui uywr', ingiün plü nun m' pudeß
Daar uitta sur teis ditte.

VII.

Quun pratzius impissamaints
80 *Haasch tü, o Deis, è quauntse!*
Sabluns d' la maar in l'augua plains
Inlgur nun fuossen tauntse.
Cur eug am schdaisch, amuo da tai
Saimpr' eug m'impaiß, sch' tü staasch proa mai,
85 *Teis esser nun haa fyne.*
Sch' tü, Deis, amatzasch lg infidel,
Vaun lhura queaus lœndsch da lg fidel,
[297] *Chi baiwen saungk schkoa uyne.*

VIII.

Queaus tschauntschan frœwl' incuntra tai,
90 *Par faar è tngair lur üttels.*
Eaus nuomnan uaunaingk our d' sai
Teis nuom schkoa grand daschüttels.
Nun deß eug, Sèngr', a ls teiß fadyws
Wlair maal da cour, ch'eaus sun chiatyws,
95 *E saimper t' sun incuntra?*
Schych ch'eug als uœlg ün maal parfett,
Ch'eaus sun ngüds meiß fadyws dandett,
Ch'eug saimpr' als stuun inscuntra.

IX.

M'indresscha, Deis, tschearck' eir meis cour,
100 *Meis pissamaints approuwa,*
E guarda, sch'eug altlgur paß'our,
Schi m' tènnga, ch'eug nun m' mouwa.

Sch' tü uaisch ch'eug wleß alchglur fallar,
Yr inawaunt, Deis, nun m' lasschar,
E maina m' in la uia, 105
Laqual' ais dretta, saimpr' eir staa,
Sch'our da quaist muond fidel ün uaa,
La uœllga muossa m' tia.

Psalm CXLII. Ebr.

Voce mea ad dominum clamaui, &c. [I. D.]

[= G 64]

S'chiaunta in lg mœd da lg prüm psalm, &c.

SVMMA. In quaist psalm rougua Dauid, chia Deis ilg 5
uœllga dalibrar dad ün grąnd priguel da ngyr par la uitta. Ed
amuossa cun quai, chiai ils [298] fidels deian faar, cur eaus sun
in priguel, &c.

I.

Eug brag proa Deis cun mia uusch
E m'uoalw a rœg proa lg Sènger, 10
E lg spąnd awaunt meis plaunt è crusch,
In peis am uœllg' ell tènnger.
Ad ell plaundsch tuott meis manchiamaint.
Sch'eug bain uèng flingk è tuott nun t' schaint,
Schi ssaasch tü tuott meis bsœnge. 15

II.

Choa eaus m' haun latschs sün meis chiamyn
Tzuppad, inu' ch'eug uènge,
Sch'eug guard da lg drett maun in lg tappyn,
Da mai sch'alchiün pür tenga,
Cunguosscher mai ingiün nun uoul, 20
Tuott paß sarrads, auter sch'eug schwoul;
My' oarm' ingiün nun sœnnga.

III.

Cuntuott proa tai brag eug, Singur,
Tü sul èsch meis cuffoarte;

Sul mia part in terra, Sngur,
Am taidl', u ch'eug sun moarte,
Ch'eug sun pouwrett è strusch mains uyw,
Am spendr' our d' maun da meis fadyw,
Ch'eaus m' haun tuudt tzuond sur maune.

IV.

My' oarma maina m'our d' praschun,
Ch'eug teis nuom sqingk bain lauda,
Chia lg pruus s'aleigr' è s' tènga bun,
Cur ell da tai quai auda,
[299] *Chia tü nun m' hagiasch bandunad,*
5 *Ch'eug saia dcheau proa eaus turnad,*
Chia tia fai bain s'uaia.

*Psalm CXLIIII. Ebr.

Benedictus Dominus Deus meus qui &c.

S'chiaunta in lg mœd da lg prüm psalm. &c. H. C.

SVMMA. Siand ilg raig Saul inamich da Dauid, miss
5 our d' peis è ls Palastiners, fadyws da lg pœwel d'Israel dumaschkiads, schi lauda huossa Dauid èd ingratzgia Deis, par la granda buna uantüra è bun stadi, chia Deis haweiwa imprastad a seis raginam: ad ün exaimpel a ls fidels, choa eaus deian sanctifichiar ilg nuom da Deis, è lg ludar è lg in-
10 gratzgiar, cur ell pussauntamaing schdrüa seis inamychs è daa paasch è uantüra a ls seiss fidels. &c.

I.

Ludad sai' ilg Singur meis schküdt,
Ilg qual meis mauns adeistra,
In la batailg' ais meis agiüdt,
15 *Meis daingts in la chiampeista,*
Mia buntad è foart chiastèlg,
Meis spandradur ais è sagèlg,
E schküdt sün lg qual eug m' fide.

II.

Chi m' tain meis pœwel in tscharuèlg,
Sèngr', eug nuu ssag intlère,
Chia bœn lg huom poaß' hawair u bèlg.
[300] *Ch' tü pousch d'ell wair pissère,*
Chiai pouwra chiaussa pür ais quell,
Ch'ais ngüd our d' terr' a tai rawell!
Choa lg pousch tü pür süngare?

III.

Lg huom ais sumlgaunt d' la uanitad,
Seis dys schk'üna sumbriua,
Baß' ilg teis tschèl, Sèngur d'uardad.
E t' lasscha giuo a ryua,
E tucca ls munts cun tia lgüm.
Ch'eaus dschwaintn' in puolwr' ingual schk'in füm:
Cun teis dguaut t'appalainta.

IV.

Ls grandèrs sagitta cun teiß tuns
E schguerra ls lur cussailgse.
Trametta teis gialgards batzuns,
Schguardyn' eaus cun ls famailgse.
Lasch' eir a uall teis maun da lg aut
E pillga m'our d' furtüna baut,
Our d' maun chi nun t' cunguosschen.

V.

Chi uaun dawoa pür uanitad
E quai our d' buocca mouua,
Ilg mélg ch'eaus faun ais tuott nauschdad:
Eug t'uælg chiantar na nouua
Chiantzun, o Deis, perfettamaingk,
Ch' tü daasch salüd sulettamaingk:
A ls raigs giüdar eir stouesch.

VI.

Spandrad eir Dauid teis famailg
Haasch tü d' la nauscha spada.
Am spendr' our d' mauns da lg fauß cussailg
Da ls eisters d' tia strada,
Chi tschauntschan uaun tuott par lur nütz,
Tuott lur bain faar ais tzaintza früts,
Schneistr' ais lur maun drett nausche.

VII.

Ch' noaß filgs aint in lur giuentüd
Cresschan schkoa giuunas plauntas;
Eir noassas fillgas cun uirtüd
Fittadas saian tauntas,
Ch' noaß schlers d'uidguargias saian plains,
Eir ch' noassas nuortzas in noaß bains
Frütten cun abundauntza.

VIII.

Ch' noass bouws faar poassen la lawur,
Oasta ns d' ruuyn' è d' guerra,
Chi poassen tuots giudair ilg lur
Zaintza bragyr par terra.
Bead ilg pœwel chi haa quai,
Bead ais quell ilg qual sul tai
Par Sngur è seis Deis salua.

*Psalm CXLV. Ebr.

Exaltabo te Deus meus rex, & benedicam, &c.

S'chiaunta in lg mœd da lg psalm 114 &c. H. C.

SVMMA. In quaist psalm metta Dauid bèlg ilg laud da Deis giuo da sias uirtüds è lawuors, traas las qualas schkoa ell haa fatt è cread tuott, uschè [302] cussalw' ell eir, mantènnga è reidscha tuott, improa tuott ad üttel è salüd da ls seis fidels, &c.

I.

Aut addutzar eug t'uœllg, meis Deis raig,
Teis nuom ludar saimpr' è saimper dfai,
Iminchiady t' pradgiare,
Chia lg laudt teis cresscha pür saimper plüü,
Teis sqingk nuom ngqnd dapartuott cuntschüü,
Ilg Sènger s' dee ludare,
Ilg qual uschè ais grqnd d'uirtüd,
Chia tearm ingiün poa ngyr ssawüd
D' la sia grandetz' è magestad,
Ell uain eir quidawoa ludad,
Da schlatt' in schlatt' our a ngyr ditt,
Seiß fats pussaunts lasschads par scritt.
Halleluiah, Noaß Deis ludaa.

II.

La ty' hunur, glœrg' è magestad,
Las mürawailgas d' tia buntad
Eug clær uœlg metter oura,
Ch' la lgieut intlègia ngqnd miß awaunt,
Teiß aut mirakuels choa tü 'sch pussaunt,
Grqnd ais quell chi nun moura,
Chi ma nun uènng' a ngyr schmantgiad
La tia gratzg' è grqnd buntad,
D' la tia giüstia s' tèngan buns,
Chia lg Sèngr' ais chiœndsch plain d' tuott bun duns.
Misercoargiaiwl' è cumpartus,
D' grqnda buntad è gratzius.
[303] *Halleluiah, Noaß Deis ludaa.*

III.

Vy d' tuott fidels ais ilg Sènger bun,
Sia buntad cressch' eir a muntun
Sur tuott sias lawuorse.
Chiaik tü haasch fatt lauda tai, Singur,
Quai racunguosschen teis pruuß in lg cour
E reischdan las hunuorse.

E lg laud da teis eir raginqm,
Tia pussauntz' a dyr haun fqm,
Chia la lgieut intlègia, quun pussaunt
Tü èsch, cur miß els uain awaunt
Las gialgardèntschas ch' tü haasch mnad,
Cun quaunt' hunur tü haasch rangnad.
Halleluiah, Noaß Deis ludaa.

IV.

Printzippi teis raginqm è fyn
Nun haa, suott quell noaß singur nuo ngyn
A saimper a dürare.
Ilg Sèngr' ais in tuott seiß plæds d'uardad
E sqingk in chiaik ell haa lawurad,
Ch'ingiün nun lg dee blasmaare.
Tuott queaus chi croudan, tèng'l in peis,
Sü dritza tuott schquitschads eir seis.
Eir guardn' ils ælgs da tuots sün tai,
E ls oastasch tü la fqm è sait;
Tü awresch, cur lg haun bsœng, teis maun,
Faasch chiaik ais uyw saduoll cun lg paun.
Halleluiah, Noaß Deis ludaa.

V.

[304] *Ilg Sèngr' ais giüst in tuott quai ch'ell faa,*
Eir bun in tuott las lawuors ch'ell haa
Fatt, d' quai ns denn ns cuntantare.
Ilg Sènger ais a tuot queaus pinaad,
5 *Chi lg clqmn' in lg bsœng da cour in uardad,*
Lur uœllga uain 'l a faare,
Da queaus chi lg temn', è lur bragyr
Fqnd salw' uain ell ad exudyr,
Ch'ell tuotta queaus parchiüra bain,
10 *Chi lg qmn', è ls infidels ell uain*
A dschfaar. A lg Séngr' eug uœl[g] daar laud
Eir chiaik ch'ais uyw, a seis nuom aut
Laud saimper daa Halleluiah.

Psalm CXLVI. Ebr.
Lauda anima (ed amnia) mea Dominum, laudabo &c. [H. S.]
[= G 66]

S'chiaunta in la noatta da lg prüm Psalm. &c. 5

SVMMA. Siạnd ilg pœwel ngüd largk da lg giuff da lg tyraun Saul, è da ls Palestiners, schi lauda par quai ilg profet in parsuna da lg pœwel, ed ingratzgia aqui Deis. Ed dintaunt amuoss' ell choa ün deia schantar sia fidauntza è sprauntza da lg salüd in ün sul Deis, èd in ingiün auter. E s' cunuain 10 quaist psalm cun ls psalms 118. è 144. &c.

I.

My' oarma, lauda Deis Singur
In tuotta mia uitta.
Meis Deis, eug t'uœllg ludar da cour,
Dintaunt ch'eug mæ nhag uitta. 15
[305] *Sün raigs, prasuras nun ws fidad,*
Sün huom da lg muond eir nun ws lasschad,
Ch'ingiün nun ws poa giüdare.

II.

Ch'in terra tuorna dcheau seis coarp,
Cur ell suoffl' oura l'oarma, 20
Cun tuott cussailg ais lhura moart,
Tuott seis pissèr qua doarma.
Bead chi Deis haa seis agiüdt,
Sün quell seis Sènnger sprauntza tngüd,
Chi haa fatt tschèl è terra, 25

III.

La maar é quai tuott ch'ais alaint.
Dysch: Meis plœd salw eug saimper.
Ilg pouwer oast da tüœrt, paschaint
Queaus chi haun fąm in lg uainter.
Ilg Sénger main' ell our d' praschun, 30
Ils œlgs da ls oarb(r)s avr' ell ch'ais bun;
Agiüda sü ls schquitschade.

IV.

Ell qmma ls giüsts, è ls palagryns
Parchiür' ell, oarffn' è uaidguas.
35 *A ls infidels tuott lur chiamyns*
Ruuyn' ell, lur cuwaidas.
Ilg Sènger uain saimpr' a rangnar,
Zion, teis Deis tuott ell a mnaar,
In etern. Halleluiah.
Amen.

[306] ***Psalm CXLVII. Ebr.**

Laudate Dominum quoniam honus. H. C.

S'chiaunta in la noatta da la chiantzun: Wuo christiauns sudadse, &c.

5 SVMMA. In quaist mett' ell è daclæra bèlg ilg laud da Deis, numnadamaingk da la sia pussauntza, buntad è sabgèntscha, èd amuossa ch' nuo deian quai bain racunguosscher, è sanctifichiar ilg seis nuom, ludar è lg hundrar, siąnd ch'ell amuossa quellas sias uirtüds in tauntas guisas, cun reidscher 10 è manar, mantngair è cussaluar tuott ilg mund è tuottas creatüras chi alaint sun, è cun paschantar è nundriar tuott, è lg pustütt cun tauntas grąndas chiaussas ch'ell faa in tauntas guisas par bain è salüd da ls seiss. E cuntuott ch' nuo ns deian bain fidar dad ell, ch'ell poassa, sapgia è uœlga ns 15 agiüdar in tuott bsœngs, chia par fick smachiad, schquitschad suot pe, u dschkuffartad èd aut iffichiad ch'ün sèa, uènng' ella lg agiüdar in pe: u par fick sulett è bandunad ch'ün cuita ad esser intaunter ls infidels, schi nun deia ell tmair, chia siąnd chia Deis cunguosscha tuottas las stailas da lg tschèl par 20 nuom, schi cunguosscha ell eir las sias nuortzas, par dalœndsch rasadas chi saian lgün da lg auter intaunter ils maals, è uènga a las clèr oura, las raspar insemmel proa ell, èd a las cussaluar. E chia eir dintaunt ch' l'ans lasscha aqui nun deian nuo tmair, chia siąnd chia noaß bap ce[307]lestial haa pissèr da 25 paschantar è nudriar ilg muwel è la utschlamainta, schi uènng'

ell blear plü ad hawair seis plaschair èd amur uy d' queaus chi lg temmen èd haun lur sprauntza in sia misercoardgia. Siąnd chia laschkuntra queaus chiawaus fradis è superwis, chi nun haun ingiünna cretta nè temma da Deis, moa s' fidan sün lur agna uirtüd, è s' tèngen taunt sün lur (ed. lür) pussauntza 30 è gialgardèntscha, ch'eaus aschkian s' metter incuntra Deis èd incuntra ls seiss, uèngan a s'ingiannar, chia Deis uain a ls dschdrür cun tuotta lur foartza è cussailgs. Ed amuossa ourawaunt, chia ls seis deian bain tour a cour, quaunt bain è duns Deis a ls faa eir in quaist muond, quatras ell amuossa l'amur 35 ch'ell poarta uy d'eaus, èd ourawaunt quai ch'ell als trametta ilg seis sąingk plęd, a ls faar salws a saimper: è cun tuott chia è lg deian bain ssawair graa, ludar è lg ingratzgiar lantuorn, è uyuer in sia temma èd ubeidgèntza, sch'eaus uœllgen, chia Deis als cuffearma quai, è chia quai als rumąinga: u 40 sch'eaus nun uœllgen, ch'eaus traas lur mala racunguosschèntscha uèngan da ls duns è da l'amur da Deis a ngyr dschoarfnads, &c. Ed appara uschè, chia quaist psalm saia statt fatt, a metter ilg pœwel d'Israel, chi eira in Babilon, in sprauntza, chia Deis ngiss dcheau a ls turnantar in lur pagiais, èd in lur uèlga 45 libertad, è choa eaus s' dessen aqua lhura dapurtar, sch'eaus wlessen, chia quai als rumangess, è dcheau da bell nœw nun ngyr ragischads oura, [308] schkoa è ls ais a la fyn eir dwantad. E nhag uschè uulgüd lg intlètt da quaist psalm cun taunt plü pleds amuossar, par chiaschun ch'ell s'abütta fick sün 50 lg noass tèmp, è chia è fuoss grąnd bsœng, chia quai s'hawess bain a cour. Huossa wlains udyr ilg psalm wess.

I.

Ludad Deis par chiaschune,
Ch'ün mær dalett nun ais
A lg drett fidel è bune 55
Choa fick ludar noaß Deis,
E quai staa bain, chia lg noaß Singur,
Quell müra sü cun grand' hunur
Ierusalem la nouua
Fearm, ch'ella mæ nun s' mouua. 60

II.

Vain a raspar insemmel
Tuott ils fidels rasads,
Ün uair suul Deis ch'eaus temmen,
E queaus chi sun plagiads
65 *In lg cour, meidg' ell tuott lur duluors,*
Las stailas haa 'll par nuombr' è lg cuors,
E tuottas ssaa par nuomme;
Cragiain a quell sul huome.

III.

Grand ais ilg noaß Singure,
70 *Ilg uair Deis tuott pußaunt.*
Numbrar nun s'poa inlgure;
Lg intlèt seis, quell ais taunt.
Ilg Sèngr' addautza tuott bunduuß,
[309] *Ls superwis infidels brick pruuß*
75 *Abaß' infyn' in terra,*
Ls amuoß' a faar eir guerra.

IV.

A lg Sènger ch'ais la peidra,
Chiantad a lg ingratzgiar,
A quell sunad la tschaidra,
80 *Noaß Deis deiws fick ludar.*
Cun nüwlas ch'ell cuwearna lg tschèl,
Faa plouwr' in terr' ad incrangyr,
Faa cresscher fain sün ls muntse,
Nudry' ell maals è bunse.

V.

85 *A lg muwel daa lur pawel,*
A ls coaruets bandunads,
Chiawalg nun guarda stawel,
Nè chiammas da sudads,
Nun prèdscha quai chi plaasch' a lg muond,
90 *Moa seis plaschair haa lg Sènger tzuond*
Vy d' queaus chi lg temn' è lg sœngan,
D'ell s' fydan, cur eaus bsœnngan.

L'autra part da lg CXLVII psalm dawoa lg number da ls Ebreers, moa ils cudeschs Latins haun cummantzad aqui ilg CXLVII psalm, cun quaists plæds: Lauda Ierusalem Dominum, lauda Deum &c.

S'chiaunta in la noatta da la chiantzun: Ludad Déu, wuo fidelse, &c. 5

[310] LA SVMMA ais südsüra cumpillgada, sur tuott ilg inter psalm siand quaist è less dawoa ls Ebreers tuott ün psalm.

I.

Ludad Deis, wuo fidelse,
Voaß Deis è uoaß Singur, 10
Ch'incuntra uoaß crudelse
Fadyws cun grand amur
Fearm' ell uoaßa citade,
Sia baselgia sgür,
Cun lg plæd seis è buntade, 15
Tuorrs, poartas è ramür,

II.

Ed a ls burgiais alainte
Daa 'll sia bandaschun,
Sün uoaß cuffyns dadainte
Daa 'll pasch, quell aut bell dun, 20
E ws aimpla d' l'abundauntza
D' la flur da lg spür furmaint,
Nè ws lassch' in dubittaunza
Seis plæd è schantamaint,

III.

Tramett' la uoaßa terra, 25
Ch'ell inawaunt uaa baut,
Ngyr naiw faa 'll è ls cuolms searra
Cun launa da lg seis dguaut.
Ell rasa la bragina
Schkoa tschendra, bütt' eir glatschs 30
Schkoa toacks d' fierr our d' fudschina.
Chi s'oasta d' seiß fraidatschs?

IV.

[311] *Seiß meß ell dèck trametta*
E faa quai tuott alguar,
35 *Sy' aur' oura sagetta,*
Ch' las auguas faa 'll sümar,
Palainta sia uœllga
A Iacob seis famailg,
Ch'ell sia chiasa sœllga
40 *Sün lg plæd seis è cussailg.*

V.

Taunt bain nun haa 'll mussade
Ad auter ingiün pagiauns,
Ch' l'als hagia palantade,
Seis plæd chi ls fatscha sauns;
45 *Quai denn ns bain racunguosscher,*
Dfaimengk eir lg ingratzgiar,
Famailys nauschs ans cunguoscher,
Ad ell tuott laud sul daar.

*Psalm CXLVIII.

Laudate Dominum de cœlis, laudate eum &c.

S'chiaunta in lg mœd da lg 104. psalm &c. H. C.

SVMMA. Eir in quaist psalm uain bèlg miss ilg laud
5 da Deis, da sia pussauntza, sabgèntscha, güistia è buntad, ilg
qual tuott s'uaia in quai, chia Deis sul cun lg plæd u cun
seis cummandamaint u uœllga, haa cread è fatt tuot ilg muond,
tschèl & terra è tuottas chiaussas chia laint sun, è quai tuott
[312] mantènga in seis esser, nudria, paschainta è cussalua, è
10 cun taunta sabgèntscha è buntad reidscha a seis laud èd a
nütz da lg crastiaun: chia tuott lg ais aqua ubeidi è d' cum-
mąnd, auter choa lg crastiaun, par chiaschun da lg qual ell
haa fatt è cread è faa tuott: quell, chi fuoss culpaunt a lg
esser ilg plü ubeidi, èd a lg sawair ilg plü graa, faa quai ilg
15 main, ud ilg plü inuidas. Ilg qual eir, sch'ell baingia nun
uoul, schi stou ell improa a seis daspèck esser ubeidi a Deis
è lg saruyr: siąnd chia quai, chia lg crastiaun faa baingia

malitzgiusamaingk, par faar incuntra Deis, èd a nun lg [illegible] süngar, dritza è douwra Deis a sia hunur èd a laud da [illegible] pussauntza, sabgèntscha è güstia, èd a salūd da ls seiss. [illegible] baingia quell, chi faa ilg maal, nun wless. Ed aqua [illegible] prüm miss, choa Deis amuossa seis laud in quellas [illegible] da lg tschèl, è chi sun sü aut da lœndsch our da nuo, è [illegible] eir in las chiaussas da la terra, da l'agua, è da lg ær, è [illegible] ns sun plü proasmauntas, èd intaunter quellas spetzialmaingk [illegible] in da tuottas soarts d' lgieut, èd in quai printzipalmaingk [illegible] raigs èd auters da tuottas soarts superiuors: siand ch'ell [illegible] queaus cun sia pussauntza tènnga in tscharwèl taunt [illegible] chia taunts staun ubeidis ad uschè paucs: è ls mantènnga [illegible] ls dschrüa, cura è dachoa ch'ell uoul, è reidscha è tèng [illegible] frain tuots, sèan buns u maals, è douwra tuotta quai ch'[illegible] faun a sia hunur, sch'eaus baingia nun uœllgen, ud a [illegible] è salüd da seiss fi[313]dels, ud a chiastigiamaint da ls [illegible] Moa ilg pustütt ha Deis amuossad ilg laud da sias uirtüds, [illegible] quai ch'ell haa dritzad in pee a seis pœwel, quai ais, a sia baselgia, quella fearma plaina coarna da tuott salūd, seis [illegible] Christum Iesum noaß Sènger, traas ilg qual ell ans has spa[illegible] drad, a ns addutzar in grąnd uair laud èd hunur da la glorgia chi düra saimper: par ilg qual ell sèa eir saimper lodad èd ingratzgiad. Amen.

I.

Ludad ilg Sènger, tuott fidels,
Ws pissad da sia pussauntza,
Buntad, sabgèntscha, ch'ell in ls tschèls
Amuossa, ch' nuo cun sprauntza
Ans fiden d'ell è lg dettn' hunur,
Siand ubeidis a lg Singur
E lg temn' indrett è lg ąmmen.

II.

Seis laud s'poa uair in lg tschèl sü aut,
Ch'ell muoß' in las utetzas
In ls anguels, meß chi uaun fick baut,
Vbdeschn' a seis saruetzis.

Seis laud cuntschait in tuott seiß chiamps
Celestials èd uordens taunts,
Chi lg sun d' cummqnd a saimper.

III.

Sulai è lgünna grqnd' hunur
[314] *A Deis cuffessen oura,*
Tuott clæras stailas a lg Singur
Laud predgian our' èd oura.
Ils tschèls sü suom, u lg ær ch' nuo wsain,
Las aguas eir chia nuo giudain,
Chi s' raspan in las nüwlas,

IV.

Quai lauda tuott ilg nuom da Deis,
Siqnd ch' l' haa tuott creade
Cun lg sul cummandamaint da seis
65 *Plæd traas la sia buntade:*
Mantain quai tuott tzuond stawl' è fearm,
Schantad haa lèdscha, relg' è tearm,
Dawoa lg qual s' stouen s' reidscher.

V.

Cuntschait ilg laud d' seis nuom è buol,
70 *D' las chiaussas eir d' la terra,*
Bestgias, dragiuns da lg maar chiafuol,
Da ls pesch[s] chia quell aint searra,
Da lg fœch, da lg ær, tampeist' è naiw,
Da lg flaad chia l'aura suoffla greiw,
75 *Inu' Deis uoul ch'ell nousscha.*

VI.

Ilg laud da Deis appar' in ls muunts
E sün iminchia muotta,
Früttaiwla boaschk' in tuott chiantuns,
In' autra laina tuotta,
80 *Limargias, eir tuott muwel tzuond,*
Vermilg', utscheaus par tuott ilg muond,
In ls raigs da tuott la terra,

VII.

[315] *Tuott pouwels è superiuors*
E tuott mastraus d' la terra,
Bragiada giuwn' è uèlg antschuors
Par ünna tzaintza guerra,
Quai lauda tuott ilg nuom da lg Sngur,
Nun sîgnd chiauß' ingiün' indlgur,
Ch'ell nun mantènng' è reidscha.

VIII.

Chia lg laud d' seis nuom ais aut suldt,
Chia terr' è tschèl trapassa;
Sü haa dritzad a seis pœwlett
Fearm plain salüd, chi chiassa
Tuott noaß puchiads. A tuott seiß luns,
A tuott fidels in tuott chiantuns
Haa 'll laud pardeart. Laud a lg Sènger.

Psalm CXLIX.

Cantate Domino canticum nouuum &c. [H. S.]

[= G 149]

S'chiaunta in lg mœd da lg 114. psalm &c.

SVMMA. In quaist psalm lauda ilg profet Deis par qui ch'ell haa spandrad ilg pœwel d'Israel our d' fadigia, è dschdrü lur inamychs: moa par üna uia, chia lg psalm s' cunnain sü la uittoargia da Christ ch'ell haa manad è maina da tuott ilg muond, ilg pustütt cur ell uain in la fyn da lg muond a mett suott tuot seis fadyws, èd a schantar ils seiss saingks fidels in fearma stawla paasch a saimper. [316] Par ilg qual ell s- dainta sü tuott fidels, a ludar Deis da cour, cun grand al- gretzgia è falloa. &c.

I.

Chiantad a lg Sènger ün laud danœw
In la baselgia da ls pruß cun trœw
Israel eir s'alleigra
In seiß creader èd in lur raig

D'allgretzgia sallgn' ils fidels cun fai,
D' ludar eir nun ls aggreiua
20 *Seis nuom, cun flœt' è cun butatsch,*
Cun uerß da coarda, traintz' impatsch
Da tuott sturpgius giawüsch chiarnal,
Ilg Sènger ąmm' è nun uoul maal
A lg pœwel seis, è feta sü
25 *Cun seis salüd ils hümmels plü.*
Halleluiah, halleluiah.

II.

Eir s' tènngan buns ils pruuß cun hunur,
D'allgretzgia giüwlen in ls letts bain lur,
E lasschen our d' lur gula
30 *Wuuschs, chi addautzen Deis noaß Singur,*
Ch'ell daa la spad' ad eaus in lg maun lur
Traas sia gratzgia sula,
A faar uandetta sün ls pagiauns,
A chiastigiar eir pouwels taunts,
35 *Ch'eaus cun chiadainas raintn' ils raigs,*
Lur groaß cun bouguas mainen praiß
A faar schwangiauntz' incuntra quells,
[317] *Dachoa ch' lg ais scritt, èd a ls fidels*
Ais quai hunur. Ludad ilg Sngur.

*Psalm CL.

Laudate Dominum in sanctis eius, Laudate eum. &c.

S'chiaunta eir in lg mœd da lg 114. psalm. H. C.

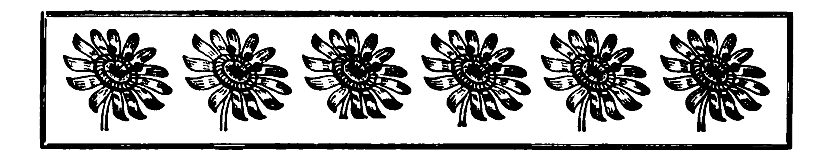
SVMMA. Quaist psalm ais üna chiantzun, chia ls fidels
5 cummaintzan aqui, è uèngen a chiantar a saimper, a ludar
Deis cun grąnda algretzgia è falloa da la uittoargia ch'ell ilg
plü dawoa a cungiüstar da seiss inamichs, ils dschdrüąnd è ls
mettąnd suott seiss peis a saimper. &c.

Ludad Deis Sèngr' in sia sandad,
10 *In sia pußauntza ch'ell haa fermad*
D' seiß fats gialgards, d' farmetza.

Par sia nœbbla grandetza laud
Ad ell deiws daar, fick pradgiqnd dadaut,
La trumbla cun leidetza;
Tuccad aqua ls attasts indrett, 15
Las coardas è ls batzuns parfett:
Seis laud chi clingia strasunad,
Chiaik ch' wuo pudait nun ws insparngad:
Chia chiaik chi f schflada lauda Deis,
D'allgretzgia dyg in lg cour bain seis: 20
Lg Singur ludaa, Halleluiah.

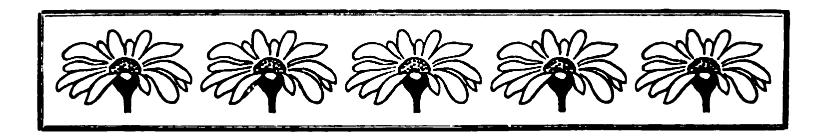
Fyn da ls psalms da Dauid, chi sun fats a chiantar in Ladin.[1])

1) Auf S. 318 ist ein Holzschnitt; SS. 319. 320 sind leer.

[321] AQVI VENNGEN

huossa dawoa ils chiaunts spirtuals / è Christianaisas chiantzuns:
da las / qualas s'chiauntan alchiünnas in ba / selgia aunt è
dawoa la preidgia, èd / air our d' baselgia, chi uoul: moa al /
5 chiünn as numa our d' baselgia, in / lœch da las uaunas sturpgiusas /
chiantzuns mun-
daunas.

Ed in lg prüm sun schantadas las chian/tzuns u psalms chi
staun scrittas in lg e/uangeli, chia sąingchias parsunas haun /
chiantad, u quellas chi sun uschelgœ tuu / tas our d' tscheart
texts da la scrittüra / sąingkia, da lg testamaint Nouw /
5 èd eir da lg Veider, è dri-
tzadas a chiantar
in noass plæd.

1.

[322] La chiantzun da la Vergina Maria, scritta da lg Euangelist sąingk Lüchia in lg prüm chiapittel. Magnificat anima mea Dominum. &c. [S. P.] 5

[= G 106]

SVMMA. In quaist chiaunt ingratzgia la Vergina Maria sąingchia mamma da Deis Christ noass saluader, ilg Sènger da cour è da tuotta la sia oarma oura, ludąnd èd addutząnd las sulas uirtüds da Deis: las qualas schkoa ell haa saimper 10 duwrad uyd seis fidels chi lg temmen è lg huondran, uschè hag' ell ilg pustütt huossa duwrad spetzialmaingk cun ella, è generalmaingk cun tuott fidels, sia misercoardgia, pussauntza è uardad, in quai ch'ell haa tramiss ilg seis sulett nad filg in quaist muond, ch'ell pillga sü chiarn humauna, nasscha dad 15 ella, è dwainta uair crastiaun, a ns faar salws. E metta uschè èd huondra tras ilg Spiert Sąingk las uirlüds da Deis, numnadamaingk la misercoardgia u buntad, pussauntza è uardad, èd cir la giüstia, l'üna d'imparsai d' l'autra: è daa eir testmungia a la inchiarnatziun da Christ. Ed in quai uain la 20 noassa cretta bèlg infurmada, ilg pustütt in che guisa ilg crastiaun dwainta awaunt Deis giüst ch'ell uènga salw: numnadamaingk racungüschąnd la sia puwartad, è s' lasschąnd sul sün la [323] gratzgia è misercoardgia da Deis traas ilg miert da Christ, èd inguotta sün sai swess: è chia queaus 25 superwis chi s' tèngen sün intzache richetza da lur aigna uirtüd, foartza è buntad, èd uschè schbüttan la giüstia da Deis ch'ell cumparta par gratzgia tras Christ, uèngen da Deis a ngyr uiads dawent uœds, ed a pryr d' puwertad è d' fąmm eternala, &c. 30

S'chiaunta schkoa: Min Seel erhebt den Herren min.

I.

My' oarm' addautza lg Sènger meis,
Meis spiert s' haa allagrade
In quell ch'ais ilg salüd sul meis,
35 *(Mari' haa quai chiantade)*
Ell haa guardad cun sia buntad
Sün sia bassa fantschella,
A mai fatt taunt, ell, ch'ais pussaunt:
Tuott uain dschǫnd: Bead' ella.

II.

40 *Cun seis nuom sǫingk ais ell pinad,*
Cuffoart a tuott ilg muonde,
A queaus chi lg temn', eir sia buntad
Lassch' ell giudair bain tzuonde.
Ell cun seis dguaut eir rasa baut,
45 *Cur ell seis bratsch fearm schquassa,*
Superwgia bain, chia sün sai s' tain
Giuo d' suopgia ch'ell abassa.

III.

Queaus chi haun fǫm è sun schbüttads,
Voul ell bain paschantare,
50 *Aut addutzar, faar cussulads,*
Seis dguaut uschè mussare.
[324] *Ilg rick our d' mœd lassch'ell yr uœd*
E lg mett' aint in tristetza.
La puwertad da lg abassad
55 *Voalw' ell in grǫnd allgretzgia.*

IV.

Ell haa tuut sü seis saruiaint,
Ilg pruus sǫingk Israele;
Traas misercoardg' ais ell cuntaint
A faar salw ilg fidele,
60 *Schkoa ell uywaunt a ls pardawaunt*
Dalœngk hawett ditt proae
Ad Abraham è tuott seis sem
Infyn a lg plü dawoae.

2.

La chiantzun da Zacharias bap da Sąingk Ioan Ba[illegible]
Luc. 1. cap. Benedictus Dominus Deus Israel [illegible]
[= G 107]

S'chiaunta schkoa: Gebenediet sey der herr.

SVMMA. Ilg bun Zacharias dapœ ch'ell hawett [illegible] seis puchiad, par ilg qual Deis alg pillgaa la fawella, è [illegible] dee laud a Deis, schi haa 'll aqui tras ilg Spiert Sąingk [illegible] siąnd la fawella darcheau turnantada, miß oura beans [illegible] è numnadamaingk ludad Deis par quella grąnda gratzgia, [illegible] hawess tramiss seis filg Christum, dachoa hawess taunt [illegible] seis profets imprumiss a spandraar seis fidels, èd a [illegible] taunt blear bain è salüd. E metta uschè oura clær ch[illegible] sèa datt traas Christum: è chè nuo lascuntra a lg sain[illegible] culpaunts. E lhura dysch è profetizesscha eir dawart se[illegible] Sąingk Ioan Battist, chi eira lhura naadt, è da ilg seis [illegible] choa quell ngiss cun la sia ductrina a guidar ilg pœwel [illegible] Christ, èd a lg intraguidar in la uaira cunguschentscha è [illegible] da Christ: èd in quai daclær' ell aunck mèlg ilg bain ch[illegible] Christ ans ais fatt, è la puwertad our da la quala ell ans [illegible] giüdad. &c.

I.

Ludad sai' ilg noaß Sènger Deis
Dad Israel, ilg bune,
Ch'ell haa tscharchiad ilg pœwel seis,
Ch' l ilg spendra d' la praschune:
Dritzad haa sü, chi uain cuntschüü
La coarna da lg salüde,
A nuo ingual, aint in lg chiasaal
Da Dauid seis bainwlgüde.

II.

Schkoa ell traas buocca d' seis profetts
Ans haa tngüd imprumisse,
Ch' nuo dessen ngyr bain guandiads
Da tuott noaß inamychse,

Chi ns uœllgen maal, uschè ingual
Haa 'll huossa bain duwrade:
35 *Gratzg' è buntad, fai è uardad*
A noaß baps haa 'll saluade.

III.

Seis pack nun haa ell imblidad
Ad Abraham giürad, è
D' noaß inamychs ans haa 'll schlubgiads
40 [326] *Ch' nuo searuen cun sancdad è*
Giüsty' ad ell pruus è fidel,
Da cour è brick par temma,
Fain seis plaschair, tzuond tzaintza tmair,
Taunt ch' noassa uitta dschemma.

IV.

45 *E tü, uffaunt, deisch ngyr numnad*
Profet, ün da lg autisschem,
Vainsch seis furèr a ngyr uiad,
Chia seis pœwl' ilg cunguosschan,
Chia lg uair salüd uènnga cuntschüd,
50 *Choa noaß Deis d' noaß puchiadse*
Ans daa pardun è ramischun,
Ch'eaus saian tzuond chiassadse.

V.

Traas misercoardgia d' noaß Deis Raig,
Ch'ell poart' in lg fuond d' seis coure,
55 *Quatras ans ais aluaa lg sulai*
Giuo d' tschèl Christ cun amure
Ad inlgümnar è cuffoartar
Queaus chi giascheiwan schmoartse
In la schkürdün tzuond tzaintza lgüm
60 *Ch'ell dritza noaß peiß stoartse.*

VI.

Aint in la uia da la paasch,
La quala nuo haweiwan,
Pardüda tzuond: cun noaß Deis wrasch
In guerra ch' nuo tuots eiran.
E noaß giawüschs nauschs, martschs è müschs 65
Ans mnawan lœndsch pür plüe
[327] *Tzuond our da Deis: laud a lg filg seis,*
Chi ns haa dritzads dcheau süe.

3.

La chiantzun da Sąingk Simeon. Nunc dimittis seruum tuum Domine. Lucæ. 2. cap. [M. L.]

[— G 109]

SVMMA. In quaista chiantzun s' tènnga Simeon fick bun è leid da quella uantüra è dun, chia Deis lg hagia fatt a lg 5 lasschar uyuer quell dy, ch'ell cun seiss œlgs uadzess è pillgass sün sia bratscha Christum ilg saluader da lg muond, dachoa ch'ell lg hawess tngüd imprumiss: par ilg qual ell sèa cuntaint hoatzmæ da passar da quaista uitta leid è da buna uœllga, in fidauntza da quell Christ, cur chi summailga a Deis. 10 Ed ingratzgia Deis cun grąnd' allgretzgia èd addautza cun grąnd laud la gratzgia è dun, chia Deis hagia fatt a lg muond, èd ammuossa è daa testmungia, choa Christ sèa ngüd, è chè grąndas chiaussas Deis ans hagia datt traas quell: è quai cun plæds, our da ls quaus s' pillga grąnd bell intraguidamaint è 15 cuffoart.

S'chiaunta schkoa: Mitt fryd und frœud ich far dahin.

I.

Cun paasch è paus eug paß dawent
In tia wœllga,
Leid, cuffartus, è tzuond gugent 20
Tzaintza dœllga.
Schkoa tü, Deis, m' haasch imprumiß,
Haasch tzuond a mai saluade.

II.

[328] *Quai dwainta traas Christ filg da Deis,*
25 *Ilg saluader,*
Ilg qual haun uys huoß' ils œlgs meiß,
Ilg spandrader,
Ch'ais cuntschüd plain d' tuott salüd
In lg puingk d' la moart è priguell.

III.

30 *Quell tü schantad haasch sul awaunt*
D' spüra gratzgia
A tuott ilg muond è pouwels taunts,
Ch'eiran in schgratzgia,
A ls mnar naun traas quell teis maun,
35 *Proa teis sąingk raginąme.*

IV.

Quell ilg salüd ais è la lgüm,
Ch'ell illgümna.
Pagiauns chi sun tuots in schkürdün,
In furtünna,
40 *Ell lg cuffoart ais in la moart,*
L'hunur sullett d' seis pœwel.

4.

La chiantzun da Sąingk Simeon, a chiantar eir in ün' autra guisa dritzada. I. E.

[= G 108]

S'chiaunta schkoa: Im fryden din o herre min.

I.

5 *In tia paasch, meis Sènger wraasch,*
Am lassch' huoß' yr ch'eug paussa,
L'imprumischun, ch' tü Sènger bun
Faasch, mæ nun s' chiata faussa,
[329] *Chia meis cheau grysch d'allgretzgia dysch:*
10 *Eug uys nhag ilg saluader,*

II.

Quell deng aut giast, Chia lg uair ais pass.
Pardeart a tuott ils pouwels,
Lgüm da ls pagiauns, ch'inlgümna taunts.
E ls main' our d' tuott schkür cuwels:
Ais sul l'kunur traas tai, Singur,
Dad Israel teis poewel.

5.

L'uratzgiun da lg Sènger Matth. cap. VI. Pater noster qui es, &c. [I. Z.]
[= G 97]

S'chiaunta schkoa: Ach unser uatter der du bist, ed er noatta da lg psalm 119. è da la Paschiun, &c.

I.

Bap noass tü quell chi èsch in ls tschèls.
Noaß Bap tü quell, ilg qual chi èsch
In ls tschèls, noaß manguel taidla rasch
Quai ch' nuo t' uclain qui ruguare.
In lg spiert èd in uardad t' clamain,
Sulett proa tai nuo ans uoaluain.
Quai Christ haa uclgüd muossare.
Tü èsch ilg bap, nuo teiß uffaunts.
Tü èsch in ls tschèls è nuo qui taunts
In puwertad sur terra.
Schi guarda giuo cun ty' amur,
Chia cuffartad ans uènnga lg cour,
Cun tai nun hagian guerra.

II.

(330) *Fatt sqingk uènnga ilg teis nuom, ilg teis raginqm uènnga naun proa.*
Teis nuom quell ais sqingk sulsulett.
Deß appußaiwel eir indrett
Da nuo sul sqingk ngyr fatte.

Nuo quai t' ruguain traas Iesum Christ,
Ch'ais sul awaunt tai sqingk è giüst,
Noaß uair plidader datte,
Ch' tü dschrüasch eir ilg dguaut da lg muond,
Teis raginqm naun uènnga tzuond
Da crett' è da giüstia.
Teis raginqm damainasch tü
Cun teis plæd, Spiert, foartz' è uirtüü;
Cuntuott, Deis, noaß Raig sèa.

III.

La tia uœlga dwainta, schkoa in tschèl, uschè eir in terra.

Quai ch' tü uousch dwaint', è brichia quai,
Ch' nuo giawüschain incuntra tai,
Ch' nuo t'uyun' in ubedgèntscha.
In tschèl tuott dwainta, schkoa tü uousch,
Quai muoß' a nuo eir tü, chi pousch;
Bap, daa ns quella ßientza.
Quai, ch' tü nun uousch, nun uaa mæ bain,
Pustütt quai d' noassa chiarn chi uain,
Quai stain nuo cuffassare.
Schi ns güda, Deis, ch' nuo sguonden tai,
Ch' la tia uœllga dwainta dfai,
[331] *D' la noassa ans dschdüsare.*

IV.

Noass paun d'iminchia dy daa a nuo hoatz.

O Deis, quaunt maunck' iminchiady
A nuo pouwrets in terra qui!
50 *Qua[i] uœllgasch tü ans daare,*
Plü brichia choa a lg coarp seis bsœng,
Chia lg cour nun hagia auter sœng
Choa sün tai s' cuffoartare.

Ilg paun d'iminchiady ans daa,
Da nuo uaretza lændsch yr faa,
Tü ns ssaasch bain parchiürare.
Da maal ans oast' èd eir da læd,
Ns paschainta l'oarma cun teis plæd
Teis bain a ns amuossare.

V.

E parduna a nuo ils noass dabits, schkoa eir nuo pardunain a ls noass dabittaduors.

Proa quai par gratzgia nuo t' ruguain,
Ns parduna, Bap, quai, ch' nuo hawain
Cun tai dabitt, pachiade.
Impraista ns, Sènger Deis è Bap,
Ch' nuo da tuott maal, ch' nuo fain in dchiapp,
Rügl' hagian è uair læde.
Impraista ns, ch' nuo ad eir schkudün
Pardunen èd incuntr' alchiün
Nun hagian maluulgèntscha,
Ch' nuo tschearchien cun amur teis laud,
[332] *Schkoa pruuß uffaunts da lg Bap sü aut,*
Ch' nuo hagian qui rüglèntscha.

VI.

E nun ns manar in prowamaint, moa ans spendra da lg maal.

Aunck' üna chiaussa maunck' a nuo,
Ch' nuo poassn' hawair paus, paasch è pruo
In noassa cunscientza,
E stetten stawels proa teis plæd,
Ch' nuo saian sgürs da maal è d' læd,
E uywn' in ubedgèntza,
O Sènger, quaist numnadamaingk,
Chia tü nun ns mainsch in provamaint
Choa nun d' natüra èschen,

35 *A ns faar cun tuorp appalantar,*
Moa ns spendra da lg dimuni maal,
Ch'ell oura nun ns indrèsscha.
Amen.

6.

L'uratzgiun da lg Sènnger Matth. 6. cap. eir in ün' autra guisa da chiantar.

M. L.

S'chiaunta schkoa: Vnser uatter im himmelrich.

I.

5 *Bab noaß tü quell chi èsch in ls tschèls.*
Noaß Bap da lg raginąm da ls tschèls,
Ilg qual cummąndasch tuott fidels,
Ch' nuo saian fraars è clammentai,
[333] *E uousch da cour, ch' nuo t' rouguen dfai,*
10 *Nun faar chi rougua ls læffs sulett,*
Moa ch' nuo da cour tzuond urn' indrett

II.

Fatt sąingk uenga ils teis nuom.
Teis nuom fatt uènnga sąingk da nuo,
Teis plæd eir nætt pradgiad proa nuo,
15 *Chia nuo eir uyuan sąingchiamaingk*
Dawoa teis plæd tzuond dengamaincgk.
D' ductrina faaussa ns oasta, Sngur,
Chia lg pœwel uèng surmnad inlgur.

III.

Ilg teis raginąm uènnga.
20 *D' quaist tèmp uèng' eir teis raginąm*
E quidawoa a saimper ląm,
Proa nuo eir stetta teis sąingk spiert,
Cun seiß sąingks (ed. sąindks) duuns, da Christ eir miert.
E schfrack' a Satanas seis dguaut,
25 *Cussalua la baselgia baut.*

IV.

La tia uœllga dwainta schkoa in tschèl &c.

Tia uœlga dwainta, Sènger Deis,
Da nuo, schkoa fauun in tschèl ils teiß,
Patzgèntzgia ns daa in chiaik chi ns uain,
Ch' nuo t'ubedesschan, sch' nuo 'ndürain.
La chiarn è saungk tü oast' è dschfaa,
Ch'incuntra tia uœllga faa.

V.

Noass paun d'iminchiady daa a nuo huotz.

[334] *Daa ns hoatz noaß paun d'iminchiady,*
Quai ch' l'oarm è lg coarp haun bsœng aquy,
Da guerra ns oasta, Sènnger Deis,
Da fąm è malatia ls teiß,
Ch' nuo uywn' in buna paasch cun pauß
Wy d' tai tzaintz' auaretza clauß.

VI.

E parduna a nuo ils noass dabits, schkoa eir nuo &c.

Tuott noaß dabitts parduna ns, Sngur,
Ch'eaus nun ns cuntuorblen plü alllgur,
Schkoa eir a noaß dabittaduors
Nuo pardunain lur falls, erruors.
Faa ns tuots pardearts, ch' nuo uèngn' a ngyr
Bain l'ün a l'auter a ns saruyr.

VII.

E nun ns manaar in prowamaint.

E nun ns manar in prowamaint,
Cur ilg maal spiert daa tantamaint
Da lg maun saneistr' è dretta wart,
Ch' nuo stetten schkuntr' a lg cuntrapart,
Fearms in la cretta, inguarnyds,
Traas ilg cuffoart da lg spiert stawlyds.

VIII.

Moa ans spendra da lg maal.

55 *Cuntuott ans spendra tü da lg maal,*
Da lg inamych dschfiad ingual,
Eir d'auter maal, d' l'eterna moart.
Sün lg tzuock dawoa daa ns tü cuffoart,
Daa ns üna uantüraiwla fyn,
60 [335] *Ch' nuo in teiß mauns noaß spiert randain.*

XI.

Amen.

Amen, quai ais: Quai dwainta uair,
Affearma ns saimper stawl' a crair,
Chia nuo nun hagn' aqui dubitt
65 *Da quai ch' nuo wain ruguad è ditt,*
Sün teis uair plæd è teis sąingk nuom
Dschains tuots: Amen, dunnaun è huom.

7.

La Cradèntscha da ls Apostels. M. Gr.
[= G 103]

S'chiaunta schkoa: Ich gloub in gott, Vatter dem. &c.

Eug crai in Deis: Bap tuottas chiaussas pussaunt, creadur
5 da lg tschèl è d' la terra. Ed in Iesum Christum, seis sulett-
nad filg, noaß Singure, Chi ais cuntzapyd statt da lg Spiert
Sąingk: naschüd da Maria giuuentschella. Haa indürad suott
Pontzio Pilato. Miß sü la crusch, ais moart è sapulyd eir,
ais proa quai yd giuo ad iffierne. In lg teartz dy ais rasüstad
10 sü da ls moarts darcheau. Yd sü in ls tschèls è quaa tzetza
da la dretta wart da Deis, quell uair Bap tuottas chiaussas
pussaunt. Vain da landgiuo a ngyr a santèntzgiare queaus
chia lhura uyuen è ls moarts. Eug crai aint in lg Sąingk
Spiert. La sąingkia cummüna baselgia, cummüniun da ls
15 sąingks. Ramischun da ls puchiads, rasüstauntza d' la chiarn,
è la uitt' eterna. Amen.

La cradèntscha dritzada a chianter in ün auter mœd. M. L.

[— G 102]

S'chiaunta schkoa: Wier gloubend all in einen gott. 20

I.

Nuo tuotz cragiain in ün sul Deis,
[336] *Creadur da lg tschèl è terra,*
Chi uoul noaß esser Bap da ls seiß,
Nuo par seiß uffaunts aint searra;
Nudriar ell ans uoul saimper, 25
Coarp èd oarma parchiürare
Da tuott maal, lœd, tard è taimper;
Nun schwantüra ns dee schkuntrare.
Ell haa pissèr d' nuo, ualga bain;
Cuntuott sün ell sul ans lasschain. 30

II.

Nuo eir cragiain in Iesum Christ,
Seis sulettnad filg noaß Sènger,
Ilg qual ais saimper proa lg Bap giüst
Ad ingual cun foartza Sènger,
Da Maria giuuentschella 35
Haa 'll tuut sü natür' humauna,
Traas ilg Spiert Sqingk ngüd in ella
Par nuo peartzs traas cretta uauna;
Moart sün la crusch è sapuly,
Dcheau rasüstad in lg teartz leid dy. 40

III.

Nuo eir cragiain aint in lg Sqing Spiert,
Ün uair Deis cun lg Bap è lg Filge,
Chi daa cuffoart, la crett' è lg miert
Da lg uair Christ, tuott dun sutilge.
La baselgia tzuond mantènnga 45
Fearm ad ünna in la cretta,
Pardunad ls puchiads qui uènngen.

Vain la chiarn aluqnd parfetta,
[337] *Dawoa lg lapyd quaist ais pardeart*
50 *La uitt' etern' è lg tschèl aweart.*

8.

Ils dèsch cummandamaints, Exodi in lg XX. cap. &c. M. L.

[= G 95]

S'chiaunta schkoa: Dis sindt die heilgen zehen gebott.

5 *S'poa chiantar eir in la noatta da las Beadetzas è Tristetzas.*

I.

Quaist sun ls cummandamaints indrett,
Dachoa ch' noaß Sènger Deis ils dett
Traas Moisen saruiaint seis dfai
Sün lg muunt numnad aut Sinai.
10 *Kyrialeison.*

II.

Eug sun sulett ilg Sènger teis,
Hawair nun deisch plüs auters deiß,
Tü t' deisch da mai sulett fidar,
Dad ün bun cour tü m' deisch amar.
15 *Kyrieleison.*

III.

Nun t' faar ingiün pilds intalgads,
D'alchiünna fgüra impissads,
Imprender deisch sul our d' meis plæd,
Ch'ais ilg cuffoart da tuott ilg læd.
20 *Kyrieleison.*

IV.

Brick uaunamaingk deisch tü numnar
Ilg nuom da Deis teis Sènger chiar,
Nun deisch eir fatt alchiün ludar,
[338] *C[h]ia Deis haa wlgüd brick cummandar.*
25 *Kyrieleison.*

V.

Ilg dy da lg paus tü sqingk deisch faar,
Qua tia chiasa dee pussar,
Da faar maal saimper deisch firaar.
Meis Spiert in tai sul lasscha faar.
Kyrieleison.

VI.

Tü deisch ubdyr, hawair amur,
A bap è mamm', è ls faar hunur,
Inu' teis maun als poa saruyr,
Schi uainsch proa Deis teis Bap a ngyr.
Kyrieleison.

VII.

Ingiün deisch batter nè matzar,
In teis cour ira nun purtar;
D' chiaretz' ün cour tzuond hagiasch uyır,
Ch' tü fatsches bain a teis fadyır.
Kyrieleison.

VIII.

Nett deisch saluar la tia laig,
E l'esser tzuond d'uardad è dfai,
Cun tia uitt'eir essr' huneist
Cun dits è fats è cun lg areist.
Kyrieleison.

IX.

A lg proaßem nun deisch in[u]ular,
Real deisch tü cun ell trawschar;
Eir largia lg buntadaiwel maun.
A teis queaus wschyns, chi manguel haun.
Kryrieleison.

X.

[339] *Nun daar tü fauß amuossamaint*
Neir ingiannar cun teis imaint.
Dafend' a lg proassem sy' hunur,
Eir oasta tü seis dqnn è tzngur.
Kyrieleison.

XI.

A lg proassem deisch brick giawüschar
Mulgeir nè chiasa, lg seu neir chiaar;
Tuott bœn a lg deisch tü bain cuwyr,
Cun buna uœllg' ad ell saruyr.
60 *Kyrieleison.*

XII.

Tuott quaists cummandamaints sun datts,
Chia lg crastiaun seis falls è fats
Cunguoscher dèß, hawair a cour,
A faar eir quai, chia lg Sènger uoul.
65 *Kyrieleison.*

XIII.

Quai ns giüda, Sènger Iesu Christ,
Ch'èsch sul ilg noaß paschader giüst.
Cun noaß faar fuossè tuot pardü,
Ch' nuo ngissen pèrs plü lœngk è plü.
70 *Kyrieleison.*

9.

Las bèadetzas chia Saing[ch] Mattèu scriwa
in lg V. cap. I. Z.
[= G 104]

S'poa chiantar in lg mœd da ls dèsch cummandamaints, &c.

I.

5 *Christus cun seiß schkulars gett sü,*
Sün ün aut muunt ch'ell ais rawüü
Cun sia buocc' ad amuossar,
[340] *La beadèntsch' indrett a schmaar.*
Faa ns, Sènger misercoardgia.

II.

10 *Bead ils pouwers aint in lg Spiert,*
Ils quaus nun s' tènngen sün lur miert,
Ch'eaus haun rüglèntscha d' lur puchiads,
In tschèl queaus nènngen aint raspads.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

III.

Chi plaundsch' è læd haa par ls puchiads,
Vain innumbrad tauntr' ils beads,
Ch'eaus uènngen ad hawair cuffoart;
Dalett mundaun ais lhura moart.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

IV.

Beads sun queaus chi sun bunduuß,
Dawoa chiaretz' haun cour cuwduus,
Ils quaus sun chiændschs da tarschinar,
Da lg Bap ch'eaus l'hierta deen hartar.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

V.

Bead queaus chi anguosscha haun
Da ngyr saduolls cun lg sqingk giüst paun;
Dawoa giüsty' haun grqnda sai,
Queaus eir saduolls ngqnd uèngen dfai.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

VI.

Ls misercoardgiaiwels sun beads,
Ils quaus surcuorren a ls schquitschads,
Eir misercoardg' a ls cumpartyr
Vain Deis, èd in lur bsœng a ngyr.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

VII.

[341] *Bead eir quell da cour ch'ais nett*
Neir auter uoul choa Deis sulett
Tzuond tzaintz' infendscher è fusdad;
A uair Deis uain ell allagrad.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

VIII.

Ad esser uèngen queauß beads,
Chi sweß haun paasch è s' haun stantads

A metter paasch tauntr' auter fraars,
Ch'eaus fillgs da Deis sun tscheart è chiaars.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

IX.

45 *Bead queaus chi par crair indrett*
Lasschar lur chiasa stougn' è tett;
Pür fraischkiamaingk nun stramantads,
Da Deis ngyw wuo a ngyr pagiads.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

X.

50 *Quaist sun d' la beadèntscha ls fruosts,*
Da uywr' indrett tzaintz' auter cuosts,
Dawoa chia Christ ans haa sweß ditt,
Chiai deen faar laschad par scritt.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

XI.

55 *Quun narr ais pür ilg muond èd oarb,*
Ch'ell haa pür taunt pissèr par lg coarp.
In terra s'uoul brick impissar,
Quun baut Deis uain ell a clamar.
Faa ns, Sènger, misercoardgia.

10.

[342] Las schmaldischuns d' las tristetza's Luc. cap. 6
Mat. 11. 18. 23. 26. &c. I. Z.

[— G 105]

S'chiaunta schkoa: Gelobt syst du Iesu Christ.
5 *S'poa chiantar in lg mœd eir da ls Dèsch Cummandamaints*
è d' las Beadetzas.

I.

La beadetz' haa Christ mussad,
Sün chiai la stetta, daclarad.
Queaus auden in seis raginqm,
10 *Chi haun indrett dawoa quai fqm.*
Halleluiah.

II.

Ell schaint' eir ilg chiastigiamaint,
La schmaldischun cun ardimaint
Da queaus chi haun sturpgius uyuüd,
Crett' èd amur nun haun eir tngüd. 15
Halleluiah.

III.

Grqms wuo richiuns, ils quals hawai
Ilg uoaß cuffoart sulett sün quai,
Ch' wuo hagiad blear hoatz è damaun;
La fqm uain baut a wuo ngqnd naun. 20
Halleluiah.

IV.

[343] *Grqms wuo, ils quaus ils duns da Deis*
Duwrad sturpgius, nun tmait eir Deis.
Chi pür guardad qui a ws implyr,
Rüglèntscha tarda uain a ws ngyr. 25
Halleluiah.

V.

Grqm ch'in puchiads haa seis dalett,
E ria, sch'üin faa maal indrett;
La pain' ais plaundscher è cridar,
Saimper in iffiern ch'ell stoua star. 30
Halleluiah.

VI.

Grqm pouwers queaus, chi uyun' uschè,
Chia tuott dysch, ch' lg hagian fatt fick bè.
Quell, chi pür uoul plaschair a lg muond,
Ais üna wung' awaunt Deis tzuond. 35
Halleluiah.

VII.

Grqm chi sturpgèntschas haa par mauns
Ed inguaryna ls Christiauns.
Mèg fuos' ell stitt ametz ilg maar,
Chèa incuntra Deis uschèa faar. 40
Halleluiah.

VIII.

Grąm quellas terras chia Deis haa
Cun lg plæd da seis salüd tscharchiaa,
Improa nun s'uœlgen amelgdrar,
45 *Ch' las stouen a lg iffiern fundar.*
Halleluiah.

IX.

Eir queaus schmaldesch' ilg Sènnger Christ,
Ils quaus sun nembra da lg Antichrist,
Chi lg muond surmainan par lg nüz lur
50 *Cun bell parair, par lur hunur.*
Halleluiah.

X.

Grąm üna gia chi haa tuudt sü
Ilg plæd da Deis, improa uoul plü
[344] *Dritzar a spąndr' innotzaint saungk.*
55 *Schkoa Iuda uain quell dąnd ilg faungk.*
Halleluiah.

XI.

Moa ns uœlga Deis bain parchürar,
Da quella cumpangia ns traar,
Chi in lg raginąm da Deis nun uaa
60 *Ed ais schmalditta saimpermaa.*
Halleluiah.

11.

Domine miserere nostri. Esaiæ cap. XXXIII. W. M.
[= G 111]

S'chiaunta schkoa: O Herre gott erbarme dich.

S'poa chiantar in lg mœd eir da lg psalm 51.

I.

5 *D' nuo, Sènger, t' lasschia ngyr puchiad*
Traas tia gratzga' è grąnd' buntad,
Parchiai ch' nuo ns cuffoartaine,
Sulett sün tai guardaine,

Perchia ch' la foartza d' noaß fadyes
Agueta, ch'eaus ns malgen uyes.
Nyyr schi ns pudessen nenne
E cun aguets daar d' menne.
Mea tü ans èach, Singer, noaß Deus.
Ilg qual ans güüd' è ns tènng' in pais.
Tü èach noaß bratsch, foartz è salüd.
Cuntuott sul tai s' chamm' in agüd.
Cur beang ais èd anguoscha.

II.

Faa, Senger Deis, chi ns èach da strnasch.
(345) *Cun lg rantunar da tia uusch.*
Bain chia ls fadyes baud mütschen
E crouden è s' schkiampütschen.
Addantza, Senger, ilg teis laud
E mett' a tuorp ls fadyes bain baud.
Ch'eaus, cur a nuo daun guerra.
Venngn' eaus starnüds par terra,
Eir chia lur raub uènng' aint raspad.
Schkoa tanent salips süen ün prad spiad.
Cur eaus insemmel uènngen clets,
Cussalua ns, Senger, staa ns innetz.
Schi nun s' poa mae yr maale.

III.

Schi uain, Singer, teis laud utzad.
Cur tü haasch noaß fadyes splenad.
Chia tuott tschearl poassa craire,
Ch' tü èach ilg aut Deis uaire.
Implescha la baselgia, Singer,
Cun drett è cun güüstia lg cour,
Chia fai, crett' è uardade
Venng' eir d' noaß temp saluade.
Foartz' è salüd, sabgèntsch' indrett,
Ssientz' eir da ssauuair sulett
Cunguosscher Deis, lg haundrar è tmair.
Quai sul ais noaß thesaur par lg uair.
Bap, duna ns quella gratzgia.

12.

[346] Sanctus sanctus sanctus Dominus exercituum. Esaiæ cap. VI. M. L.

[= G 110]

S'chiaunta schkoa: Isaia dem propheten das gschach.

Ad Esaia Sqingk profet dchiappa,
Ch'ell uys in lg Spiert tzitzqnd ilg Sènger haa,
Sün üna supgia auta d' magestad,
Seis ur d'uistmaint par tuott la cuort rasad,
Seraphs ud anguels stawn' intuorn a quell,
Haweiwan alas sès schkudün sün ell:
Cun duas lur œlgs tzuppawn' è da lg Singur,
Cun duas eaus cuwarnawan ils peis lur,
E cun las autras duas schwulawn' è baut,
Clamawan l'ün a l'auter tzuond dadaut:
Sqingk ais quell Deis Singur sur tuott ils chiamps,
Sqingk ais quell Deis Singur sur tuott ils chiamps,
Sqingk ais quell Deis da las uirtüds Singur,
La terra tuott' ais plaina d' sy' hunur,
Las chiassas d' quell bragyr stramlynn è ls lgims,
La chiasa tzuond uenn plaina d' nüwl' è d' füm.

Aqui uènngen huossa alchiünnas chiantzuns chi s' chiauntan sün spetzial tscheart temps uy par lg ann.

13.

V̈na chiantzun da lg Nadal, u da la naschèntscha da Christ noaß saluader.

[= G 82]

S'chiaunta schkoa: Ein kindelin so lobenlich.

I.

5 [347] *V̈n uffauntschluot uschè ludad*
Ans ais schkoa hoatz naschüde.
Maria uearna ns lg haa purtad,
Quell noaß cuffoart ais ngüde.

Scha quell uffaunt nun ns fuoß naschüd.
Schi fuoß ilg muond tuott statt pardüd:
Lg salüd ais fick cummüne.
O tü dutschisschem Iesu Christ.
Chi esch nad uair crastiaun è giüst.
D' lg iffiern oast' eir schkudünne.

II.

Quaist temp ais bain tzuond alagrus.
Noaß Deis saia ludade.
Chia Christ noaß Deis è Senger pruus
Giuo d' tschel ans haa tscharchiade.
Quai ais bain üna grand buntad.
Chia Deis cun taunt' humilitad
Ais noaß famailg duantade.
Vair crastiaun schkoa ün da nuo.
Improa tzaintza puchiad ell fuo.
Tuott noaß puchiads purtade.

III.

Bead chi craia quai da cour,
Qun s' lasscha tzuond è s' fida.
Quell uain la uitta tscheart a tour.
Chi quai mae nun imblida,
Chia Christ hagia par nuo pagiad,
Par lg qual 'l ans ais giuo d' tschel dunad
Da Deis Bap gratzinse.
O auta granda müraueailga,
Christ haa par nuo fatt batailga.
Traas ell ais Deis bunduse.

IV.

Par lg qual nuo lg dain tuots ingratzgiar.
Taunta buntad ludare,
Eir sia gratzgia bain ruguar.
Ch' l'ans uelga parchiürare

Da faussa cretta è schkürdün,
40 *In quella ch'ais lœngk statt schkudün,*
Quai 'ns vœllg' ell pardunare.
Deis Bap, Deis Filg è Deis Sqingk Spiert,
Da foartz' ans oast' èd eir da tüœrt,
Ch' nuo poassn' in paasch bain stare.

14.

*Eir ün' autra chiantzun da Nadal. H. C.

S'chiaunta schkoa: Puer natus in Bethlehem, hoc in anno.

I.

Lg ais naad ün filg in Bethlehem,
In quell qnne.
5 *D' quai s'allagraa Ierusalem,*
Da quai eir nuo ans allagrain,
Cun sia mamma buns ans tngain
D'allgretzgia fick da cour;
Noaß Raig è Sènger naad hundrain
10 *Cun cretta èd amur.*

II.

Ilg anguel Gabriel fee lg meß
In quell qnne,
[349] *Ch' la Vearna ngyr purtaunta deß*
Da quai ans denn nuo allagrar,
15 *Eir cun Maria ns cuffartar*
D'allgretzgia tzuond da cour;
Noaß Raig è Sènger naad hundrar
Cun cretta èd amur.

III.

In ün praseppi haa 'll giaschüü,
20 *Noaß Singure,*
Ch'ais saimper raig da lg tschèl è plüü,

Da quai fick nuo ns allagrain,
Cun sia mamma buns ans tngain
D'allgretzgia tzuond da cour;
Noaß raig è Sènger naad hundrain
Con cretta èd amur.

IV.

Ilg bouw è lg asen haun cuntschüü
Lur singure,
Cunguosscher Christ, quaunt denn nuo plü?
D' la sia naschèntscha ns allagrar,
E cun Maria ns cuffartar,
D'allgretzgia tzuond da cour;
Noaß Raig è Sènger naad hundrar,
Cun uaira drett' amur?

V.

Ils raigs da Persia sun ngüdß
Par tscharchiare,
Christ par lur Raig ch'eaus haun cuntschüd.
Par noaß quell raig eir nuo saluain,
Par sy' amur tuott bandunain
[350] *Tzaintza dulur da lg cour;*
Noaß Raig è Sènger naad hundrain
Cun uaira drett' amur.

VI.

Sün quaist dy leid ans allagrain,
Eir tuott gnne.
Noaß Sènger Christum ingratzgiain
Par sia grand' usché buntad,
Quatraas ell taunt s' haa pür dengad
Humauna chiarn sü tour;
Par quell' amur noaß Raig hundrad
Cun chiaritad da cour.

15.

V̈n' autra chiantzun eir da Nadal in lg mœd chi ais südsura scritt proa la chiantzun da ls dèsch cummandamaints, ud in quell da las Beadetzas, ud eir da las Tristetzas. M. L.

[= G 79]

I.

Ludad tü sèasch, Iesu Christ,
Ch' tü'sch naad uair crastiaun è giüst
Dad üna giuuentschella tscheart;
Ils anguels d' quai s'alleigran speart.
Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

II.

Ilg sul naad filg da lg Bap etern
S'chiatt' huossa ngüd in noassa chiarn,
In noassa puwertad è saungk;
Quell pain in tschèl hawain nuo aunck.
Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

III.

Ilg qual ilg muond tuott nun tèng' aint,
[351] *Ais ngüd d' Maria noaß paraint,*
Ilg quall sulett ell tuott sustain;
V̈n pitsch'n uffaunt dwantad ais bain.
Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

IV.

Aqua s'aluaa lg etern sulai,
Ilg qual a lg muond splandura dfai.
Ell lgüsch inmetz a la schkürdüm
E ns faa parsnawels d' sia lgüm.
Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c.

V.

Ilg filg da lg Bap d' natüra Deis
Ais eister ngüd intauntr' ils seiß,
E quell ans main' our d' puwertad;
Chi crai' in ell, ais tuott bead.
Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c. 30

VI.

Ell ais in terra pouwer ngüd,
Chia d' noaß puchiads lg ha incrasschiüd,
Ch'ell saimpr' in tschêl nuo ricks fadschess,
Schkudün schkoa ls anguels qua uiuess.
Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c. 35

VII.

Quai Christ ha tuott par nuo pruwad,
Sia grqnd' amur usché mussad.
S'alleigran d' quai tuott Christiauns,
A saimper eir lg ingratzgien taunts.
Halleluia. u, Faa ns, Sèng. &c. 40

16.

Vn' autra chiantzun eir da Nadal. A solis ortus cardine, &c.

[= G 80]

S'poa eir chiantar in lg mœd da ls 10. cummandamaints,
d' las Beadetzas è da las Tristetzas, &c. 5

I.

[352] *Tuotts leidamaingk da cour chiantain,*
Dadaut d'allgrettzgia lg ingratzgiain,
Partuott ilg muond èd eir pagiais
Vain ditt, choa Christ naschüd ans ais.

II.

Bainwngüd tü saiasch, uffauntschluot, 10
Ilg qual l'amur chiatschad t' haa tuott,
Ch' tü, Sngur sur tuotta creatüra
Haasch tuut humauna sü natüra,

III.

Ch' la tia noassa chiarn spandraß
15 *Ed yr a pearder nun lasschaß*
Queaus ch' tü haasch tngüd cread indrett
E sun improa crudads dandett.

IV.

Amuossa ns aint in lg fuond d' noaß cour,
Ch' nuo 'ndrett cunguosschn' ilg spandradur,
20 *Chia nuo traas tai, nuwell uffaunt,*
Nun peardan quai ch' tü ns haasch fatt taunt.

V.

Purtad la Vearna ns haa quell frütt,
Chi ns haa tuut uia lg müœrw pustütt
D' la tzearp, schkoa Deis ha imprumiß,
25 *Eir Gabriel, Saingk Ioan eir diß.*

VI.

L'huneista chiaa da lg giuuen cour
Dwantaa ün taimpel da lg Singur;
Huom uyw tuccada mæ nun l'haa,
Virtüd da Deis quai tuott dritzaa.

VII.

30 *La nœbbla mamm' haa parturyd*
Quell, ch'imprumiß haa lg anguell tngüd,
La sia spisa fuo 'npaa d' latt,
[353] *Ilg qual sustain sul tuott afatt.*

VIII.

Ils chiamps da lg tschèl d' quai s'allagraun
35 *Da lg laud da Deis dadaut chiantaun;*
Ilg creadur è paster uair
Venn als pastuors laschad ssawair.

IX.

Ludad tü saisch èd ingratzgiad
Christ da Maria Vearna naad,
Oun lg Bap insemmel' è cun lg sqingk Spiert, 40
Chi ns daa la tia gratzg' è miert.

17.

V̈n' autra chiantzun da Nadal, Corde natus ex parentis, &c. I. Z.

[= G 81]

I.

Our da lg Bap ans ais naschüde
V̈n uffaunt, uair filg da Deis; 5
Quell da saimper fuo tscharnüde
Vywr' aqua chia lg muond pudeß.
Ell ais tuott in tuottas chiaussas,
Saimper Deis ludad partal
Saï', cur ell daa bœn è maal. 10

II.

O quun sqingk ais quella schlatta,
Our d' la qual ais ngüd quell früt
Ed inunder ais pür datta
Quella gratzg' auta lg pustütt
A Maria, choa giuo d' tschèl? 15
Saimper Deis ludad par tal,
Saia, sch'ell ans daa eir maal.

III.

Tuotta foartz' èd eir tuott anguels
[354] *Lauden Deis da tschèl Singur,*
Chi strasunen tuots nun stanguels 20
Sia gratzg' è grqnd amur,
Ch'ell ans haa dunad a saimper
Seis sqingk filg, ludad par tal,
Saï' ell saimpr' in bœn è maal.

IV.

25 *Lauden saimper uèlgs è giuuens*
Deis tzaintz' interlasschamaint.
Bap daa tschèl, pür tü arnuua ns
Traas tia gratzgia tzuond dadaint.
D' quella ns aimpla è ns spantauna
30 *Salws a ns faar, ludad par tal*
Saiasch saimper giüst mastral.

V.

O ch' nuo sy' amur cunguosschan,
Ch'ell ans haa sur noaß ssawair,
Ch' nuo ns impaissen cun anguosscha,
35 *D' chiai ell hagia seis plaschair,*
Ch' nuo ad ell sul uywn' è mouran,
Quella gratzgia ns dett' ingual
Deis noaß Bap é giüst mastral.

18.

Eir üna chiantzun da Nadal, chi s' chia unta in lg mœd da la prümma chiantzun südsura scritta da Nadal: V̈n uffantschluot.

[= G 83]

I.

5 *Quell dy ais bain fick allagruus*
A tuotta creatüra,
Chia lg filg da Deis da tschèl bunduus,
[355] *Singur sur la natüra,*
Dad üna uearna fuo naschüd.
10 *Maria, Deis haa tai tscharnüd,*
Ch' tü saiasch tü la mamma.
Chiai ais dwantad taunt mürawlguus,
Chia lg filg da Deis, da tschèl raig pruus,
Naschett cun gręnda famma!

II.

Tzuond schkoa lg sulai splandura bèlg
Fick clær nett traas ilg uaider,
Nè lg guast' improa par ün chiawèlg.
Lgüschqnd fearm schk'ün lutschaider,
Vschè sumlgaunt ais eir naschüd
Ilg filg da Deis, Sulai uair ngüd,
D' la Veargina Maria.
In ün praseppi fuo 'll schantad,
Martuiri grqnd haa 'll indürad,
Dulur greiw' è fadigia.

III.

Sün la uerdüra pruuß pastuors
Vdyn nuucllas nouuas,
Da ls anguels sqingks uair pradgiaduors,
Chia Christ fuoß naad a prouwas,
V̈n raig sur tuott grqnds snguors è raigs,
A lg raig Herodes læd quai ais,
Tramtett sia sudada.
O quun ün fauß ingiannamaint
S' pißaa 'll sün Christ cun tradimaint,
Matzaa ls uffaunts cun spada.

10.

[356] V̈na chiantzun da bragiada giuwna, a chiant... par bünmaun a schkudün stadi d' lgieut d'impara...

I. Z.

[G — 84]

S'poa eir chiantar in lg mæd da ls 10. Cummandamaints. d' las Beadetzas è d' las Tristetzas, &c.

I.

Sü leidamaingk ans uœllga faar
Cun grqnda cretta Deis chiantar
A ws awuirar ün leid bun qnn.
Quell uœllga Deis faar ngyr ingqnn.
Sai' ilg Sènger ludad!

II.

Nè lgieut nè stadi poa brick staar,
A lg qual nun uain Deis a giüdar,
Ch'ell uœllga d' nuo lg gubearn sü tour.
15 *Cuntuott wlain nuo ruguar da cour:*
Sai' ilg Sènger ludad!

A Superiuors.

III.

Al lg reidschamaint, chia quell seis dguaut
Ardschfüd da Deis indrett ilg giaud';
20 *Alg detta Deis ch'ell cun pissèr*
Südrett é pruus è bun intlèr.
Sai' ilg Sènger laudad!

IV.

Mantènnga quai ch'ais laud da Deis,
Da Iesu Christ ilg chiar filg seis,
25 *Dfaimaingk eir stetta proa seis plæd,*
Chia drett fadschąnd nun lg uènnga læd.
[357] *Saia ilg Sènger ludad!*

A lg Cummün.

V.

A noaß cummün intèramaingk
30 *Ch'ell sai' ubeidg' huneistamaingk,*
E s'ąmma dfai cun buna paasch,
Schkoa nembers sauns d'ün coarp tzaintz' asch.
Saia lg Sènger ludad!

A ls massèrs d' chiasa.

VI.

35 *A lg bap d' la chiaa cun chiaik ch' laint ais*
Ruguain nuo ch'ell indrett s'impaiß
L'hunur da lg Bap Deis saimper ma,
Quell chias' è cuort è tuott sul daa.
Saia lg Sènger ludad!

A famailga è a fantschellas.

VII.

Ch' famailga say' ubeidg' è dfai,
Cun buna paasch, schkoa Deis agrai.
Christ uoaß famailg eir ell ais statt;
Chi craia quai, uain bain pagiad.
Saia lg Sènger ludad!

A las laigs.

VIII.

Ch' las laigs s'abynen bain ingual
E poartn' insemmel bœn è maal,
Sègnd ün coarp, d'ün senn, d'ün spiert,
Sia gratzgia Deis cun eaus cumpart.
Saia lg Sènger ludad!

A lgieut giuwna.

IX.

Ch' nuo giuwna lgieut eir temman Deis,
[358] *Ls cummandamaints eir saluen seiß,*
Ch' nuo uènngen eir bain amussads,
A lg nütz cummün eir adamgiads
Ed a l'hunur da Deis.

A baps èd a mammas èd a maisters da schkoula.

X.

A queaus, chi haun pissèr da cour,
E poan cun nuo fadigia tour,
Dawoa Deis a ns intraguidar,
A queaus Deis uœllga bain pagiar.
Saia lg Sènger ludad!

A giuwnals èd a giuuentschellas.

XI.

Cussalua, Deis, intèramaingk,
Bragiada giuwna nettamaingk

E ls dett' huneists impissamaints
A uendscher nauschs giawüschamaints.
Saia lg Sènger ludad!

Ad amalads.

XII.

Dulur haun grond ils amalads,
Eir dy è noatt tzuond lungk firads,
Schi ls detta Deis sandad in lg spiert
A tour in paasch tzuond bain pardeart.
Saia lg Sènger ludad!

A queaus chi indüran da tuottas soarts d' cuntradi.

XIII.

Lapyd, praschun, cuntuorbel blear,
Anguosscha greiua, grond stantar,
[359] *Indüran blears aint in quaist muond;*
Ls agiüda, Deis, purtar quai tzuond,
Staar ch'eaus poassen proa ell.

A ls lawraduors.

XIV.

A queaus chi uœllgen lawurar,
Pruomaingk lur chiasa nudriar,
Deis uœllga faar chi ls poarta nüitz
E ls faar eir bain redar lur früts.
Saia lg Sènger ludad!

A ls pouwers.

XV.

A ls pouwers Deis eir uœllga daar
Iminchiady a ls cuffartar,
Qui ch'eaus a l'oarm è lg coarp haun bsœng,
Ch'eaus pillgn' in paasch è tuot par bœn.
Saia lg Sènger ludad.

A ls ricks.

XVI.

Richetza queaus ch'in lg muond qui haun,
Laproa cun grand pissèr eir staun,
Cumparten our è s' penen proa,
Ch'eaus saian ricks aquidawoa
Aint in tschèl a saimper,

XVII.

E saluen nütz d' lg intèr pagiais,
Chia lg pouwer uèng' da tüœrt dafaiß
E tragn' uffaunts cun hunestad.
Quai ais da ls ricks ilg mèllger laud.
Saia lg Sènger ludad!

[360]

A tuott pachiaduors.

XVIII.

Wuo pachiaduors deit tuots tscharchiar,
Chi ws uœllga Deis proa ell mannar,
E ws uoalua naun tuots proa seiß ditt;
Ws parduna tuott ilg uoaß dabitt.
Saia lg Sènger ludad!

A ls pradgiaduors.

XIX.

A queaus chi ns muossan la uardad,
Dawent eir oastan la fusdad
E s' poartan bain cun dyr è faar,
Deis uœllga gratz' è foartza daar.
Saia lg Sènger ludad!

La searra.

XX.

Quai tuots ruguain nuo tzuond da cour
Ad essr' ün pœwel schkoa Deis uoul,
V̈n pœwl' huneist è singkia lgieut,
Chi guarda tzuond sulett sün Dèu.
Saia lg Sènger ludad!

XXI.

Oun nuo Deis saia cun seis maun,
5 *E ns uœllg' ustar da tuott maal paun,*
Eir blear bun ɋnns cun gratzgia ns daar,
In sy' amur faar queaus dwantar.
Saia lg Sènger ludad!

20.

V̈na Christiauna chiantzun dawart la circuntzisiun.

T. B.

[= G 85]

S'chiaunta schkoa: Gott hatt ein ewig püntnus gstelt.

I.

[361] *Deis üna ligia fearm farmaa*
Oun Abraham a saimper.
Cun queaus eir tuots ch' l' ha aint numbrad
Da staar in seis sɋingk taimpel.

II.

E quella stais s' haa in la chiarn,
Moa tzaintza fyn ch' la stetta.
La cretta uoul chia Deis etearn
Seis spiert a nuo trametta.

III.

Lg uffaunt in lg coarp seis uenn talgad
Vair filg da sia mamma,
5 *Vair Deis da lg Bap d' natüra nad,*
S' cuwngyd cun nuo traas bramma.

IV.

Siɋnd ilg Sènger circumtzys,
Schi stous la chiarn muryre.
Par quai haa 'll wlgüd, ch'ell moart fuoß uys,
20 *Improa nun uous tzuond pryre.*

V.

Cun ell inseml' haa 'll fatt aluar
La chiarn, ch' la saimper uyua,
Vschè haa 'll ligia wlüd farmar
Cun noassa chiarn chiatyua.

VI.

Ch' l'ais huossa noaß è saimper staa, 25
Ch'ingiün spartyr ans poassa,
Ch'ell in saisweß haa implantaa
Tuott chik chia Christ cuffessa.

VII.

Quai ch' nuo in Christ huoß' imprandain,
Ais d'Abraham la ligia. 30
D' seis semm ilg muond uschè ais plain,
[362] *Ch' las stailas nun lg alligian.*

21.

Vn' autra chiantzun choa Christ s' haa fatt subgett a la ledscha, è nuo da quella dalibrads. L Z.

[= G 86]

S'chiaunta schkoa: Der von dem gsatz gefryet was.

I.

Quell tzuond d' la ledscha ch'eira largk 5
E tzaintza tuott puchiadse,
Haa tuut par nuo improa sü lg chiarck,
Ch' nuo ngissen tzuond schkiargiadse.

II.

Quatraas nuo eir d' la ledscha frauncks
Suott quella plü brick èsschen. 10
Spandrad nuo Christ haa cun seis saunk
Da lg giuff chia nuo hawesschen.

III.

Chia quai chia lg filg da Deis par nuo
Haa datt seis saungk, spoans oura,
15 *Ans poarta quell salüd amuo,*
Traas ledscha ch' nuo nun mouran,

IV.

Ils quaus ilg filg haa sweß largiad,
Da lg giuff d' la ledscha mütschan,
Parlgeß uain Iesus Christ numnad,
20 *Ch' nuo quell par noaß Raig büttschen.*

V.

Improa eschn' nuo brick largss uschè
Pachiar chia huossa s' poassa,
Schkoa quai sai' huossa drett è bèè
Tngair fatt putrœnnga groassa.

VI.

25 *Ilg Sènger dysch: Eug sun teis Deis,*
[363] *Indrett improa t' dapoarta.*
Eug ilg thesaur plain d' bœn sun teis,
Nun yr la uia toarta.

VII.

Ah, Dèis, amuossa ns quai indrett,
30 *Teis spiert noaß cour inlgümna,*
Ch' nuo lg maal bandunen qui dandett
E fatschen bain par üna,

VIII.

Ch' nuo talgen tuott aschkrœngs dawent,
A tai sü ans uffearran,
35 *Traas tia gratzgia tzuond gu(a)gent*
Suott tia uœllga ns searren.

22.

La historia d' la paschiun da noass Sènnger Ies[illegible]
Christi, dachoa chia ls quatter Euangelists
l'haun scritta.

[— G 87]

S'poa eir chiantar schkoa lg psalm 119., è schkoa lg Ter[illegible]
Næss, è schkoa: Hilff herre gott dem dinen knecht.

I.

Schkudün pür crida seiß puchiads,
Chia Christ sün sai haa tuots purtads,
Dapœ ch' l'ais ngüd in terra,
Dad üna giuuentschella naad,
Aqui par nuo ch' l' haa indürad,
Par ch'ell paschaß la guerra.
Ils moarts pudett ell far aluar,
Las malatias eir madgiar,
Infyn chia lg temp prusmawa,
[364] *Ch'ell deß sü ngyr uffeart par nuo,*
Quell fasch greiw d' noaß puchiads dschrür [illegible]
La cruusch ad ell pasawa.

II.

Parchiai schkumbaut ch' la feista uenn,
Seiß giuuens tuots proa Iesum stenn;
Qua ls diß ell cun chiawailge:
Ilg filg da Deis uoul ngyr tradydt,
Miß sün la cruusch, schdàngad eir trydt,
D' quai faun ls Iüdeaus cussailge.
In chiasa da Schimun Lawruus
Vndschett Maria lg Sènger pruus
Cun ün pratzius ütte.
Bruntlaun alchüünß da ls giuuens d' quai.
Iesus la dafandet tzuond dfai:
Quatraas fuo Iudas gritte.

III.

Proa ls prears prasuras s'addattaa,
Ilg Sènger da tradyr guardaa
Daners par trenta baudte.
Praist Iesus cun seis giuuens uain,
Mangiaa cun eaus la paschkua bain,
Quell uorden fuo lgiwrade.
Ell ans schantaa ün testamaint,
Ch' nuo sia moart tènngn' ad imaint;
Lauaa a tuots ils peise.
Mattett awaunt la chiaritad,
Choa 'll ngiß dad eaus eir bandunad,
Qua cuffartaa 'll ils seise.

IV.

65] *Sün lg muunt da lg œli ch'ell passaa,*
Tramlqnd è sa schquassqnd uraa:
Valgad, diß, èd uraae.
V̈n bœtt d'ün crap gett inawaunt,
Vyd d' seis sqingk Bab uraa 'll dintaunt:
O Bap, eug t' roug, quai faae,
Chia quaist tzüü uènnga tuudt da mai,'
Chia tuott pußibbel ais a tai,
Improa tia uœllga dwainta.
E quai ruguaa 'll la teartza giaa,
Proa seis schkulars ell tngett turnaa,
Cun lg sœnn eirn' eaus tuuts ainte.

V.

Ell diss: Durmyw wuo in meis læd?
L'hur' ais aqua, tadlad quaist plæd,
Ch'eug uèng a ngyr tradyde
In mauns da ls pachiaduors, staad sü,
Quell chi m' tradesscha gia ais ngüü,
Lg urar ingiün imblida.

Taunt ch'ell tschantschawa, Iudas uain
Cun chiamp d' sudada grǫnd è plain,
Cun astas, lgüms quell uenne.
Ilg traditur dett ün singal:
Leß quell ch'eug bütsch pilgad ingual; 65
Guardad è lg mnaad a senne.

VI.

Siǫnd ch'ell tuott uyuaunt ssawett,
Bain baut incuntra ch'ell a ls gett,
Ls dmandaa qua cun buntade:
[366] *Chi pür tscharchiaw wuo cun tngyn dguaut?* 70
Iesum, dissnai, è denn giuo baut;
Chi 'll sai', haa 'll qua mussade.
Qua Iudas baut a lg dett ilg bütsch,
Salgy qua uia tuott quell rœtsch,
Denn Iesum d' maun cun ira. 75
Petrus traß dagia cun chiawailg,
Tschunkaa l'urailg' ad ün famailg;
Qua Iesus suott a dyre:

VII.

Mett' aint, mett' aint la spada tia;
Nun uousch ch'eug poarta la fadigia? 80
Ell haa lg famailg madgiade.
Proa Hannas Iesus fuo manad,
Proa Caiphas eir intuorn strutzgiad,
Ligiad è praschunade.
Petrus gett aint dawoa in ċhiaa, 85
Par saschkiudar proa fœck alaa,
Schnagiaa trais gia noaß Sènger.
Lg ouaischk ilg tngeiwa pür dmandad,
Pardüttas faussas eir tscharchiad
Par far muryr ilg Sènger. 90

VIII.

Christus ils daw' ingiün raspuus;
Aqua lg dmandaa lg ouaischk brick pruus:
Chiai ssaasch sün quai tü dyre?

T'schkungiür eug traas ilg uyuaint Deis,
95 *Ans dysch, sch' tü 'sch Christ ilg uair filg seis.*
Diß Iesus cun ardyre:
[367] *Eug lg sun, è ws dych qui brichia plaun,*
Ch' wuo ngyd ilg filg da lg crastiaun
A uair ngqnd in las nüwlas,
100 *Tzetzand d' la dretta wart da Deis.*
Lg ouaischk schkiarpaw' ilg uistmaint seis,
Diß: Chiai wlains plü testmundgias?

IX.

Wuo wsweß udyd, choa 'll haa schdangad
Deis; chiai bsüngains tngair plü dmandad?
105 *Eaus dissn': Ell dee muryre.*
Spüdawn' ad ell aint in seis uys
E lg dawan d' puongs è tngeiwan rys
Cun plæds schdanguuß a dyre,
La sia uista tngair tzuppad,
110 *Alg daar pungadas, tngair dmandad:*
Dych: chi'ß quell chi t' haa datte?
Tuot la sudada la damaun
Bleara dmandad' a Iesu faun,
Davent mnad proa Pilatte.

X.

115 *E lg haun a quell datt aint a maun.*
Schkoa Iüda wsett quai, pouwer chiaun,
Schi s' haa 'll tngüd inrüglade.
A ls prears cusnaa ell ils danærs,
Diß: Eug pachiad nhag, ch'eug sun peartz,
120 *Cuntschett sia puwertade.*
Ell s'appichiaa, schluppaa par mètz,
E ls prears prasuras baut sün lg pètz
Fenn par ls danars cussailge,
[368] *D'ün hawner eaus cumpraun ün ær*
125 *Par sapulyr ils eisters. Clær*
Fuo scritt quai nun chiawailge.

XI.

Schkoa Iesus fuo awaunt Pilat,
V̈n plaunt aluaa grǫnd tzuond afat
Bain tzaintza fundamainte.
A lg imperadr' haa 'll cuntradit, 130
Ruuyna lg pœwel da partuott
Cun seis ingiannamainte.
Pilatt sün quai blear ilg dmandaa,
Raspoast' ingiünna Iesus daa,
Parch' ell nun feß batailga. 135
Eir ad Herodes lg haa 'll tramiß,
Quell s'allagraa, sün quai ell diß:
Faa ns inqualch mürawailga.

XII.

Siǫnd chia Iesus nun lg süngaa,
Lg haa eir Herodes fick schbüttaa, 140
Dcheau a Pilat cusnade.
Pilat clammaa ls Iüdeaus è diß:
Eug ad Herodes lg hag tramiß,
Quell lg haa pruus santèntzgiade.
Vsauntz' hawaiw wuo saimper tngüd 145
Da ngyr ad ün praiß in agiüd;
Eug Iesum ws uœlg largiare.
Tuots a bragyr ad auta uusch:
Appichia Iesum sün la crusch,
Par lg moarder wlains ruguare. 150

XIII.

[369] *Pilat fee Iesum giaschligiar,*
Traas la sudad' in chiaa schdangar,
Vastyd in guisa d' raige.
V̈na curuna d' spinas faun
E quellas traas seis cheau chiatschaun 155
Cun üna chiǫnna dfaie.

Ilg salüdawan raig cun schdeng,
Blears schkrachs in sia uista lg denn,
Seis cheau eir sọingk cutzywan.
160 *Pilatus diß: guardad quaist huom,*
Eug aint in ell nun chiatt chiaschun.
Pür plü ch'eaus s'implusywan.

XIV.

Bragywan tuots cun auta uusch:
Hai, crutzifichia lg sün la crusch;
165 *Vschlgœ deisch ngyr in schgratzgia*
Cun lg Caiser: cur 'l udy quell plæd,
Schi tmee 'll a ls faar mal adalæd,
Laua mauns, uenn in gratzgia,
E ls dett ilg moarder Barrabam,
170 *Moa Iesum aint pillga 'll a maun*
A lg faar dawoa lur uœllga.
Sia uistmainta lg trassen aint
A lg mnar dawent cun schdengamaint,
Purtọnd la crusch cun dœllga.

XV.

175 *In quai ch'eaus geiwan our cun ell,*
Schfurtzaun eaus Simon Cyrenell,
Ch'ell alg giüdaß purtare.
[370] *Blear pœwel è dunnauns cridaun;*
Intuorn s'uuluett qua Iesus plaun
180 *E diß a ls auisare:*
He, nun cridad ingiün sün mai,
Moa cryda pür schkudün sün sai
E seiß uffaunts schmaalnadse.
Wuo ngyd amuo a dyr: Bead
185 *Sun quellas chi nun haun purtad,*
Par paina d'uoaß puchiadse.

XVI.

Cur eaus riuaun sün lg lœch da drett,
Duus maalfadschaunts aqua s' hawett.

Queaus fuon pandüds cun elle,
D' la drett' è da la sneistra wart,
Profetidzad fuo statt quai dwart.
Qua diß noaß Sngur fidele:
Parduna ls, Bap, ch'eaus tscheart nun saun ilg 1.
Ilg grqnd puchiad aqui ch'eaus faun. dals 7. pleds
Pilatus quell scriwette
In trais languacks ils prüms da lg muond:
Raig da ls Iüdeaus ais Iesus tzuond.
A ls prears quai incresschette.

XVII.

Schkoa Iesus fuo crutzifichiad,
Sia uistmaint' haun eaus surtad,
Büttaun ils dads susüra.
Schkumbaut ch'ell sia mamma wsett,
Ioannem eir ala, ell dschett
Ad ella cun amure:
[371] *Quell (duonna) teis filg ais fidell,* ilg 2. pled
Eug huossa t'arcumqnd a quell:
Ioan, guarda tia mamma.
Ils prears lur giamgias fawan d'ell
Cun auters blears dad Israel;
Schdangawan Deis insæmma.

XVIII.

E dscheiwan: sch' tü filg ésch da Deis,
Schi t' giüda da lg martuoiri teis,
Dscheiw' eir l'ün malfatture.
Improa s'uuluett l'autr' incuntr' ell,
Dee laud a Deis ch'ell fuoß fidell,
T'algoarda d' mai, Singure,
Cur tü uainsch in teis raginqm.
Ell diß: Hoatz uainsch our d' tuotta fqmm ilg 3. pled
Cun mai in lg paradyse.
Intuorn las sès uenn la sch[k]ürdün,
Christ a las nouw udyn schkudün
Bragiqnd (d' quai eaus haun ryse):

XIX.

Meis Deis, choa m' haasch tü bandunad? **ilg 4. plæd**
Feil èd aschait eaus lg haun purtad,
5 *Cur ell diß: Eug nhag saye.* **ilg 5. plæd**
Schkoa Iesus haa quell insagiad,
Diß ell: Huoß' aisè tuott lgiwrad; **ilg 6. plæd**
O Bap, sulett a taie
In teis sqingk mauns eug arcummqnd **ilg 7. plæd**
0 *Meis spiert, cun auta uusch tschandschqnd.*
Seis cheau laschaa 'll crudare.
[372] *Dett sü seis spiert: è lg mür s' fandett,*
In lg taimpel bèlg parmètz dandet,
Las peidras a schluppare,

XX.

15 *La terra suott eir a stramlyr,*
Las sapultüras a s'awryr,
Ilg chiapitaun' è blearse
Haun ditt: Par lg uair quell eira güst
Ilg drett uair filg da Deis è Christ,
10 *E s' dawan d' puongs in ls course.*
Cur eaus ils malfattuors rumpenn,
Fuo Christus moart ch'ell ruott nun uenn.
Pundschett ün sia coasta.
Landroura uenn drett' agua, saungk,
15 *Ch' l'ais la funtauna, brick ün faunck,*
Chi ns laua sul è ns oasta.

XXI.

Dapœ chia saira fuo lgiwraa,
Ilg pruus Ioseph Iesum pillgaa
D' la cruusch a lg sapulyre.
50 *Quaproa eir Nicodemus uenn,*
Cun coastlich ütt eaus bain lg undschenn,
Aint lg hauné wlgüd uastire

Aint in ün nett lantzœl plagiad,
Qua eir ün crapp eir inchiauad,
Bain ün nouw munimainte.
Quaint hauné noaß Sèngur luguad,
Ün grønd crappatsch lasur rudlad,
S'ingenn, lasschaun ell lainte.

XXII.

[373] *Amuo ls Iüdeaus fenn qua ün plaunt*
Par grønd pissèr ch' lg haweiwan taunt;
Christ uyw uenn cun cuffoarte,
Par ch'ell ans feß giüsts, salws, beads,
Cun ell in tschèl proa lg Bap manads
Our d' quella greiua moarte.
Cuntuot ans denn nuo allagrar,
Chia noaß saluadr' è Sènger chiar
Ans haa surwngyd wittoargia,
Vitt ilg puchiad, lg uffiern, la moart,
Quell ais sulett ilg noaß cuffoart,
Ns suruain sul misercoardgia.

23.

*La chiantzun da ls sett plæds, chia Christ diss si la crusch.

H. C.

I.

Cur Iesus da ls Iüdeaus fuo prais
E sün la crusch la stawa stais
Usché cun grønd dulure,
Sett plæds cun sia bucca diß;
Pillgain queaus bain a coure.

II.

Lg prüm diß ell dutschamaingk ingual
Vy d' seis sqingk Bab celestial.

Cuffoart grqnd da lg pachiader:
Parduna ls, Bap, ch'eaus tscheart nun ssaun,
Ch'eug saï ilg uair saluader.

III.

T'allgoarda l'auter plü nawaunt,
15 *Choa 'll pardunaa a lg malfadschaunt*
Vschè dschqnd gratziuse:
[374] *Par lg uair hoatz uainsch a ngyr cun mai*
Aint in lg sqingk paradyse.

IV.

Ilg teartz ch'ell diß, denns bain intlèr,
20 *D' sia sqingka mamm' haa 'll tngüd pissèr:*
O duonna, uaisch teis filge?
Ioan, mèra tia mamma qua,
Parchiür la, faa lla lg mélge.

V.

Ilg quart, chi ngiß cumplyd ilg ditt,
25 *Chi fuo da Christ uiuaunt statt scritt,*
Schi diß ell: Eug nhag saide.
La profetzia qua s' cumply:
E lg denn feil èd aschaide.

VI.

Lg tschingkiaw: d' l'anguosscha ws allgurdad,
30 *Chiai Christ par nuo haa indürad:*
Meis Deis, meiß Deis, parchiai m' bandunasch?
Lg martuiri grqnd ch'eug qui indür,
Pür plü chia tü muntunasch.

VII.

Lg sèsaw denns tngair bain adimaint,
35 *Quaist grqnd è sgür cuffoartamaint*
A tuotts nuo pouwer pachiaduors:
Aqui ais huossa tuott cumplid
Par pouwers, ricks, famailgs è snguors.

VIII.

Lg settaw ans haa 'll wlgüd amuossar,
A chi nuo ns denn arcummandar. 40
Cur nuo d'aqui ns spartyne:
Eug arcummgnd, Bap, in teis mauns
My' oarma sün la fyne.

IX.

[375] *Chi kuondra Christ cun deuotzgiun*
E s' tain uy d' sia paschiun, 45
Quell uoul Deis parchiürare
In terra cun sia gratzgia bain,
In tschèl saimpr' allagrare.

24.

V̈na chiantzun chi s'chiaunta a Paschkua &c. T. B.

[= G 88]

S'chiaunta schkoa: Christ ist erstanden uon dem tod.

I.

Christ rasüstad ais da la moart,
In tuott' anguosscha uair cuffoart, 5
V̈n raig partuott fadaiwel,
Lg puchiad traas ell ais flaiwel,
Seis schdèsch ais huoß' hundraiwel.

II.

Giain traas la cretta tuots proa ell,
Ch'ell ais d'uardad noaß spuus nuwell, 10
Ell poart' aunk las issainas,
Purtad ch' l' haa noassas painas
Dfai traas tuot sias auainas.

III.

Inna ais taunt falloa è uiers
D' la faussa cretta par trauiers? 15

La foartza d' Christ schdaschdada
Voul huossa cun la spada
D' seis plæd aluar nagiada.

IV.

Tü pitschna schkoassa, nun ta tmair,
20 *In teis cuntuorbel deisch ssawair,*
Traas Christ ch' tü uainsch a uendscher;
[376] *Quell teiß fadyws poa tendscher*
Nè lasscha ls seiß me stendscher.

V.

Sngur Iesu Christ, aluainta ns tuots,
25 *Ch' nuo our da tai nun crouden bluots,*
Ch'alchiüin d' nuo nun s'intarda,
Our tia uirtüd gialgarda
Vain, chia tuott ngqnd tai guarda.

VI.

Impraista ns, ch' nuo dintaunt ingual
30 *Nun ns uœllgen l'ün a l'auter maal,*
Ch' nuo fick malnützs tuots èsschen,
Schguidada peartza bèsschia,
Schi ns tschearchia tü, ns indresscha.

25.

V̈n' autra chiantzun da Paschkua. M. L.

[= G 89]

S'chiaunta schkoa: Christ lag in todes banden.

I.

Christ d' la moart ais statt praschun,
5 *Tradyd par noaß puchiadse;*
Rasüstad ais dcheau ilg bun,
D' la moart ch' l'ans haa spandradse.
D' quai ans denn nuo allagrar,
Deis ludar è lg ingratzgiar,
10 *Chiantar eir: Halleluiah.*

II.

Crastiaun ingiün in lg muond
La moart schfurtzar pudeiwa.
Da puchiads nett esser tzuond
In lg muond alchiün nun wleiwa.
[377] *Traas quai uenn la moart bain baut* 15
E pillga sün tuots nuo dguaut,
Praschun suott sai ans tngeiwa.

III.

Iesus Christus filg da Deis
Ais aint in noaß lœch ngüde.
Noaß puchiads haa tuuts par seiß, 20
La moart qua dschdrür pudüde.
Tuut our d' mauns tuot drets è dguaut,
Seis agualg ch' la moart bain baut
E foartz' haa tzuond pardüde.

IV.

O chè guerra fuo pür quai 25
D' la moart schych cun la uitta.
Haa la uitta uitt par tai,
Traguus la moart tzuond gritta,
Schkoa lg ais statt profetidzad,
Ch' l'ünna moart l'autr' haa malgad, 30
La moart cun tuorp ais uitta.

V.

Quaist è lg drett angel paschkual
Da Deis statt maniade,
Ch'ais statt sün la crusch partal
Cun lg fœch d' l'amur brassade. 35
Seis saungk denns hawair in lg cour,
Chia la moart nun ns poassa tour,
Sün nuo nun hagia dguaude.

VI.

Saimper denns cuntuott firaar,
40 *Da cour ans allagrare,*
Tuots da faar eir maal pussar,
[378] *Quailg wlain nuo tuots ruguare,*
Ell ans uœllga inlgümnar,
Cun seis spiert noaß cour tuccar,
45 *Ch'ell ais ilg drett sulaie.*

VII.

Huossa denn nuo uyuer bain
Cun paun dudsch tzaintz' aluoanne,
Lg plæd da Christ suul spür mandgiain,
Laschain ilg uèlg Adąmme.
50 *Christ ans uoul ell paschantar,*
Sul noaß oarma cuffartar,
Falloa nun uoul ell auter.

26.

***La cummüna chiantzun chi s'chiaunta a Paschkua da la rasüstaunza da lg Sènger: fatta traas Philippum Gallitzium.**

S'chiaunta schkoa: Christ ist erstanden.

I.

5 *Christ ais rasüstad sü*
Da tuott ilg seis martuiri.
D' quai denn nuo tuots staar leidamaingk,
Parchiai ch' lg ais noaß cuffoartamaint.
Halleluiah.

II.

10 *E sch'ell nun fuoß brick rasüstad,*
Schi fuoß ilg muond tuott rumas moart;
Moa damæ ch'ell ais rasüstad,
Schi ais traas ell tuott uiuantad.
Halleluiah.

III.

[379] *Ed uschè uaira ch'ell ais dcheau*
Ngüd uyw è da ls moarts naun turnaa,
Schi ngyn nuo tuots a rasüstar,
Pagiailga daiwoa noaß fats pillgar.
Halleluiah.

IV.

E schkoa ell d' huossa uia brick
Nè moura nè indüra plü,
Schi ngyn nuo tuots, chi qui 'ndürain,
Cun quell a saimper a staar bain.
Halleluiah.

V.

Halleluiah, Deis, sai ludad,
Deis saia ingratzgiad,
Chia lg noaß Christ ais tscheart rasüstad,
Chi uoul a nuo saimpr' agiüdar.
Halleluiah.

27.

Vna chiantzun chi s'chiaunta sün l'assentziun da Christ
in la noatta da lg Psalm XV. &c.

A. B.

[=G 91]

I.

T'alleigra, prusa Christantad
E chiaunta, chi strasuna,
Ch' hoatz t'ais ilg tschèl aweart, pinad
Traas Christ, ch'ais in parsuna
Cun grand' hunur in tschèl aluad,
Sur tuott seis inamychs schantad,
Queaus uit, sün quell sul guarda.

II.

L' haa la lawur d' seis Bap cumplyd,
Cuntaint' ais sia giüstia.
30] *La uélg' inamiauntza dfnyd,*
D' la paasch aweart la uia.
Ilg preir pradsura, schmaad ell ais,
Fatt traas seis saungk la uia, prais
Haa 'll la praschun manada.

III.

Parch'ell fuoß huossa tuott sur tuott
In tschèl èd eir in terra;
Lg puchiad, la moart, lg iffiern haa 'll ruott
E uitt in quella guerra.
Chiantad Iou Iou è ws tngait fick buns,
Chia lg tschèl quell penda plain d' tuott duuns,
Ch' nuo a giudair queaus uènngan,

IV.

Da seis sqingk Spiert, ch' l haa imprumiß,
Chia quell ans deß absoaluer,
Laproa chia uair traas quell s' pudeß
Choa tuott ngiß bain a s'uoaluer,
Dawoa lg cuntradi ngiß salüd,
La uitt' etern', hunur giüdüd
A ls bain patzgiaints è stawels.

V.

Moa choa pudeß ün cour star dschtuut,
Chi poa tour aint tngyn chiaussas,
Ngqnd nütz d' la cruusch, d' la moart eir tuut?
Huṅuors da lg muond sun faussas.
Quell cour uain a salgyr in aut,
Inua Christus tzètza aut
Proa seis sqingk Bap a saimper.

VI.

Cuntuott daa ns, Sènger, crett' è spiert, 40
[381] *Schkoa eir a teiß apoastels,*
Chia teiß fidels tuotts traas teis miert
Par üna uywn' èd oasta ls
Da lur fadyws, ch'eaus uènngan nouws
E stetten stawels in tuott louchs 45
A saimpr' in tia uœllga,

VII.

Chia cur in lg plü dawoa tü uainsch
Sün tuott a daar santentzgia,
E ls moarts d' las sapultüras mainsch,
Chia tuott t' fatsch' ubedgèntzgia, 50
Proa tai ch' nuo stetten da lg drett maun,
E uyuan saimper traas teis paun
E chiaunten Halleluiah.

28.

V̈n' antra chiantzun da la Assentziun da Christi. I. Z.

[— G 92]

S'poa chiantar in las noattas da lg psalm 1. &c. è schkoa: Vff disem tag so denckend wier.

I.

Sün quaist dy fains allgurdaschun, 5
Choa Christ a tschèl ais yde,
Ed ingratzgiain Deis, ch'ell ais bun,
Rugqnd par seis agiüde
A nuo qui pouwers pachiaduors,
In taunt grqnd priguels è duluors, 10
Chi fuossen tzaintza sprauntza.
Halleluiah, Halleluiah.

II.

Moa laud a Christ, ilg qual ans haa
La uy' in tschèl pardeartte,
15 [382] *Siqnd uywaunt quell tzuond sarraa,*
Ans lg haa 'll cun dguaut awearte.
Chi craia quai, d'allgretzg' ais plain,
Improa pardearscher s' dee ell bain
Ad yr dawoa ilg Sènger.
20 *Halleluiah, Halleluiah.*

III.

Chi sia uœllga faar nun uoul,
Nun lg ais datscheart proa lg Sènger,
Parchiai our d' tschèl sarrar Deis soul,
Saungk, chiarn, tzuond oura tènger.
25 *La cretta pagia, sch'ella deß*
Drett' esser, bain eir tscheart ün feß
Bain quai chia Deis cummanda.
Halleluiah, Halleluiah.

IV.

Vschè s' cummaintz' a tschèl ad yr,
30 *Infyn proa lg Bap ch' nuo ngyne,*
Taunt ch' nuo mütschain, cun lg muond nun pryr,
Cun Deis eir ans cuwngyne
Schkoa seiß uffaunts, chi guardn' in sü
E lg Bap a uall plü lœngk è plü,
35 *Infyn ch' nuo ngyn insemmel.*
Halleluiah, Halleluiah.

V.

Quell dy pür uain d'allgretzgia plain,
Our Deis proa ell ans pillga,
E ns faa, ch' nuo a seis filg sumlgain,
40 *Schkoa pruus seiß filgs è fillgas;*

Qua s' chiatt' allgretzchia leidamaingk
[383] *Proa Deis a saimper plainamaingk;*
Quell dun Deis ans impraista.
Halleluiah, Halleluiah.

29.

Ÿn' autra chiantzun dawart l'Assentziun da lg Sènger, chi s'chiaunta eir in la noatta dsura. I. Z.

[= G 93]

I.

Eug crai in Deis ilg Bap meis uair,
Eir in seis filg d' natüra, 5
E m' tèng quatraas a ngyr par lg uair
Tzuond salw, cun sprauntza sgüra.
Eug crai, schkoa Christ a tschèl ais yd,
Da ngyr traas ell dafais, bandyd,
Fyn' ch'ell proa sai am pillga. 10
Halleluiah, Halleluiah.

II.

Eug crai, chia quell d' la dretta wart
Da lg Bab cun foartza tzetza.
Ell a lg Diawl' haa ruott sy' art,
A ls seiß salüd ell dritza. 15
O Sènger Deis, o Iesu Christ,
Ans spoardscha saimper teis maun güst;
Proa tai a tschèl ans tragia.
Halleluiah, Halleluiah.

III.

Eug crai chi uènnga lg tèmp d' sia uusch, 20
Chia schkoa ell ais yd süe,
Tuorn' ell darcheau, quai ais dastrusch,
Bain ch' lg ais ilg dy taschüde:

[384] *Moa las issainas nuo ssawain,*
25 *Sun tœst passadas foartza bain,*
Aunt ch' nuo indrett quai paissen.
Halleluiah, Halleluiah.

IV.

Ilg muond ad aura bütta tuott,
Par fick cun plæds ch'ell lauda,
30 *Pür chia lg puchiad nun stetta dsuott,*
Tschert ad iffiern ch'ell auda.
Ilg muond nun s' paissa sün lg dy grąnd,
Sch'ell cun dulur alg uènnga ngąnd,
Rüglèntscha qua fuoß tarda.
35 *Halleluiah, Halleluiah.*

V.

Hoatz fain nuo tuots allgurdaschun,
Choa Christ a tschèl saï' yde.
Aunck saluan blears fick quell muntun,
Chi dschfaa ilg tèmp tzuond tryde.
40 *Lg uistmaint da notzas eaus nun haun,*
Aunck uèngnè d' quai, ch'eaus huossa faun,
A s'allgurdar, moa tarde.
Halleluiah, Halleluiah.

VI.

Deis uœllga ch' noassa bucc' è cour
45 *Aint in uardad s'accoarden,*
Ch' nuo ns paissen tuots: Damaun eug mour,
Sün lg dy dawoa ns allgoarden,
Ch' las nüwlas leiwn' eir nuo in aut
Cun Christ noaß cheau a tschèl sü aut.
50 *Dieu lg uœllga ch' nuo quai prouwen.*
Halleluiah, Halleluiah.

30.

[385] V̈na chiantzun chi s' chiaunta a Tschinquaisma, in la noatta da la Paschiun, &c. A. B.

[= G 94]

I.

D'allgretzgia giüwla terr' è tschèl
Ls miracuels dych da Deis fidel, 5
Ch'ell fæ hoatz a la brünna
Vy d' seis schguidad pitschnett muntun,
Chi stawa quait in l'uratzgiun,
Vy d' Deis cun pasch par ünna,
Ch'eaus ngissen battigiads cun lg Spiert. 10
Quell uenn in guisa d' fœch datschiert
Cun tun èd aura fearma.
Partuott la chiasa ch'ell imply,
Spartydas lenguas sün quell dy
S'wsenn, chi tschantschawan fearme. 15

II.

Sün eauß ils duns da tschèl s'awryn,
Par aiwers fuon schdangad plains d'uyn,
Tuott uenn plain d' mürawailga,
Ch'eaus tuots languacks tschantschawan praist,
Ls fidels ludawan Deis par quaist, 20
S' fenn sü a la batailga,
Ch'eaus cumbattessen cun ls fadyws,
Pradgiǫnd sul Christ, chi ns haa fatt uyws,
Ch'ell fuoß ilg sngur, par choarda,
E chia lg puchiad s' deß bandunar, 25
In lg nuom da Christ s' faar battigiar,
Quai fuoß da Christ ilg uorden.

III.

[386] *O quun ün gratzius pardun*
Grǫnd ais, sün lg qual la spandraschun
Da Deis partuott s' clǫm' oura. 30

Quell thœn s'aras' in tuott ilg muond,
Chia Deis ans haa spandrad bain tzuond,
Ch'alchiün fidel nun moura,
Our da lg iffiern, brick cun danærs
35 *Neir autra rauba, praads nè ærs,*
Moa cun lg saungk d' seis filg Raige;
Teis spiert haasch, Sèngr', a nuo tramiß,
Par ün sagèlg tscheart pain ch'ell fuoß,
Ch' nuo uèngn' a ngyr proa taie.

IV.

40 *Ah, Sènger, faa, chia lg flaad d' quell Spiert*
Eir chiatta nuo cun paasch d' teis miert
Vrǫnd, è suoffla uia
La puolwra da ls puchiads d' noaß cour,
La chiasa d' la baselg' aimpl' our
45 *Cun crett' è cun giüstia;*
E noaßas lenguas dwainten d' fœch
E tschauntschen teis laud brick da giœch,
A lg proaßem quai chi frütta.
Dawent eir arda lg uèlg aluǫn,
50 *Ch' nuo t' saluen par noaß spuus tuott ǫnn,*
Scha bain la chiarn quai schbütta.

V.

Nuo huoß' hawain teis plæd udyd
Lœngk, moa nun ais aunck tzuond cumplyd,
La cretta tai chi huondra.
55 [387] *Teis ær ais bain samnad, saguad,*
Cuntuott deisch huossa ngyr ruguad,
Chia lg bun frütt cressch' awuonda,
Ch' tü dettesch tia bandischun,
Traas gratzgia giuo da tschèl teis dun,
60 *E dsuringiuo uantüra,*
Ch' nuo traas teis spiert tzuond uèngan fearms,
Ch' nuo paigers èsschen sur tuott tearms,
Schi ns tragia, Bap, cun chiüra.

Aqui s' poa partyr la chiantzun, è ls gsatzs chi uènngen dawoa, chiantar cur la preidgia ais lgiwrada.

VI.

Vè, o Sqingk Spiert, tü ütt da Deis,
Implesscha ls cours partuott da ls teiß 65
Cun lg fœch d' tia chiaretza.
Da tai sulett stou ngyr mussad,
Chi deß proa Deis ngyr inclinad
A s'uoluer cun farmetza.
Ilg crastiaun chiarnal nun haa 70
Intlèt da Deis da quai ch'ell faa,
In la uardad schi ns maina,
Tuott la ductrina ns faa dimaint,
Chia Christ haa datt è fatt scrywr' aint,
Ch' la noatza uènnga plaina. 75

VII.

A lg Bap tü 'sch èd a lg filg cummün,
In tai eaus uènngen tuott in ün,
Tü 'sch lur ligiqm a saimper:
[388] *Vschèa faa ns eir nuo tuots ün,*
Chia d' nuo nun s' tzaiwra our' alchiün, 80
Traas sectas our d' teis taimpel,
E salw' insemml' ils filgs da Deis,
Chi sun par lg muond rasads ils teiß
Traas foartz' è faus ducture,
Ch'eaus stetten stawels uy da lg cheau, 85
Nè schneigen Christ brick par ün peau,
Sul tschearchien sy' hunure.

VIII.

Traas tai staa sü lg now testamaint,
Deis tzaintza tai nun uain cuntschaint,
Tü sul noaß cours arnuuasch, 90
E clqmmasch tü in queaus Bap noaß
E ns dritzas paasch è paus tzuond groaß,
Ns cuffoartasch, cur tü ns prouwasch,

Ch'eir indürar ans ais hunur,
95 *Cur tü in ls cours uainsch cun amur*
Spąnß our, a nuo t' palaintasch.
Tü ns mainasch sün lg bell plaun chiamyn
E reidsches qui noaß paß chiaryn,
Sün lg dy dawoa ns aluaintasch.

IX.

100 *Tü 'sch la funtaun' è lg uyw cunilg,*
Chi sagua la citad da lg filg
Da Deis, d' la said bawraintasch.
Traas tai in pee staa lg chiasamaint
Da lg Bap, faasch ch'ün ais d' tai cuntaint
105 *E s' fida, tuott paschaintasch.*
[389] *Nuo èschn' ün fraschel martsch uaschèlg*
Our d' terra, flaiwel schk'ün chianwœlg,
Ountuott tü nuo cussalua
E ns couscha bain cun teis fœch chiaud,
110 *Chia lg inamych nun ns nouscha baut;*
Our nuo ns spartyn, ns absoalua.

X.

Nun ns lasscheß faar incuntra tai,
Faans ch' nuo teis taimpel saian dfai,
Oun cretta faa ch' nuo uren,
115 *Chia Christus Iesus uéng' in lg muond*
Traas tai in nuo cuntschüd bain tzuond,
Faa lg plæd par nuo tuott' hura.
Noaß alimaint d' la chiarn amuo
Ais fearm, tzuond blear amaunck' a nuo,
120 *Nuo cun buntad chiastigia*
Par noaß puchiads è par teis drett,
Par ch' nuo nun santèntzgiain indrett,
Ch' nuo passn' in gratzgia tia.

31.

Ilg Veni Sancte Spiritus, a chiantar in noaß plæd. M. L.

[= G 113]

S'chiaunta schkoa: Kum heiliger geist herre gott.

I.

O Sqingk Spiert uè, o Sènger Deis,
Ed aimpla ls cours fidels da ls teiß, 5
Lur senns cun gratzg' éd eir lur cheaus,
Teis fœch d' l'amur inuid' in eaus,
O Sénger, traas la tia lgüm,
[390] *Haasch proa la crett' our d' la schkürdüm*
Raspad da tuot languacks ilg pœwel, 10
D' quai t' saia laud chiantad cun güwel.
Halleluiah, Halleluiah.

II.

O sqinchia lgüm, ans uœlgsch awryr,
Ilg plæd d' la uitt' ans faa lgüschyr,
Amuossa ns ch' nuo cunguosschan Deis, 15
Da cour quell clqmmen: o Bap meis,
O Sènger, oasta ns d'eister crair,
Ch' nuo uœlgan auter maistr' hawair
Ingiün, choa Christ, cun uaira cretta,
D'ell cun amur ans fiden dretta. 20
Halleluiah, Halleluiah.

III.

O tü sqingk fœch è dutsch cuffoart,
Agiüda ns eir traas metz la moart,
In teis saruetzi stawels staar,
Ch'intuorbl giuo nun ns poassa traar, 25
O Sènger, traas la tia uirtüdt
Faa ns fearms è daa ns ilg teis agiüdt,
Ch' nuo schkoa baruns güstrqnd ns impatschen,
Proa tai traas moart è uitta ns chiatschen.
Halleluiah, Halleluiah. 30

32.

V̈n auter Veni Sancte, da chiantar par ls uffaunts. A. B.

[= G 74]

S'chiaunta schkoa: Veni sancte spiritus, u: Kum mit guete heiliger geist.

I.

5 *O Sqingk Spiert uè cun buntad,*
[391] *Aimpla ls noaß cours bè Cun crett' è cun uardad,*
Lg puchiad quell haa nuo guast, Vè, noaß giast,
Paschainta ns cun lg drett past.
Tia naschèntscha ns müda,
10 *Agiüda è guida,*
Ch' nuo Iesum Christ cunguosschan,
In lg Bap craian cun anguosscha,
V ch' nuo filgs d' Adqm Stuain pryr d' fqm.

II.

Cun sabgèntscha uè, Sqingk Spiert,
15 *Arda cun teis fœch tuot la nardad è tüœrt,*
Inlgümna lg intellett bain indrett
Ch'ell saï' awaunt Deis nett,
Ch' nuo fæten la giuuentüdt
Cun uirtüdt Teis agiüdt,
20 *Queaus qmmen chi ns amuossan,*
Oastn' ilg maal ch' nuo tuots fain huossa,
Tramett' a nuo teiß anguels giuo.

III.

Cun farmetza uè, Sqingk Spiert,
Fœch d' la chiaretz' inuid' in nuo, teis miert
25 *A noassa chiarn pillg' our Sy' amur,*
Arnuuua ns ün drett cour,
A ls flaiwels schküd tü saiasch,
E ns uaiasch, paruaiasch,
Ch' nuo ns rendan suott a Deise,
30 *Sain ubeidis èd huneistse,*
Qui bain muossads, in tschèl beads.

33.

[392] **V̈n rœg uy da lg Spiert S̨aingk.**

[= G 115]

S'chiaunta schkoa: Nun bittendt wier den heilgen geist.

I.

Moa nuo ruguain aqui lg Spiert Sq̨ingk,
Ch'ell cun dretta cretta ns tènng' in mq̨ingk 5
Eir sün noassa fyn bain ans parchüra,
Our d' misiergia ch' nuo passn' a la sgüra.
Kyrieleison.

II.

Tü denga lgüm, daa ns la splandur,
Ch' nuo cunguosschan Christ sul noaß Singur, 10
Eir uy d' quest saluader dfai rumq̨ngan,
Chi ns haa mnaad in lg drett pagiais, our d' lq̨nga.
Kyrieleison.

III.

Ta gratzgia ns duna, dutsch Singur,
Faa ns santyr ilg fœch d' la ty' amur, 15
Ch' nuo da cour indrett l'ün l'autr' ans q̨mmen
Ed in paasch par üna fraars ans clq̨mmen.
Kyrieleison.

IV.

Tü aut cuffoart in tuott noaß bsœng,
Güüda ch' nuo d' la moart nun hagien sœng, 20
Ch' noaß senn aint in nuo tzuond brick sa schmetta,
Scha lg fadyw plandscheß sü noaßa uitta.
Kyrieleison.

34.

V̈na chia(u)ntzun nouua chi s'chiaunta a ruguar uy d' la Sąingchia Trinitad par cuncoardgia de la cretta.

[— G 116]

5 *S'chiaunta schkoa: O allmęchtiger gott, dich lobt die Christen rott.*

[393] *Via da lg Bap.*

I.

O Deis, tü tuott pussaunt,
Nuo tai ludain cun plaunt,
Bap da l'eternitad,
10 *Sul giüst è plain d' buntad,*
La gratzg' impraista tü,
Chia lg stausch tuudt uènnga sü,
Ad üna uènnga mnaad
Tzuond stawel in uardad
15 *Intaunter teiß uffaunts,*
Pachiaderß pouwers taunts.

Via da lg filg.

II.

Intaunter Christe uè,
Quaist èrr tü dritza bè,
20 *Sigṇd tü lg paschadur,*
Ch' lg ais bain üna dulur,
Ch'in tia chiasa sun
Taunt èrrs, schi ls schdrüa bun,
E rougua lg Bap datschiert,
25 *Ch'ell oasta ls seiß da tüœrt*
Traas tai chi foartza tuotta
Haasch sur la moart è uitta.

Via da lg Spiert Sąingk.

II.

Eir giüda tü, Sąingk Spiert,
30 *Dritzar, oastar ilg tüœrt,*

Ch' tü ßasch cuslgar sul bain;
Noaß cour d'uardad faa plain:
[394] *Lg inuida d' chiaritad,*
Ch' nuo ns fiden d' la buntad,
Da lg Bap èd eir da lg filg, 35
Agiüda tü ilg mèlg.
O Trinitad sul sqingkia,
Tia gratzgia nun ns amaunckia.

35.

Vn' autra chiantzun a ruguar uia d' la Sqingkia Trinidad. M. S. F.

[= G 117]

S'chiaunta schkoa: Zuo dier schry ich gott uatter herr.

Via d' Deis Bap. 5

I.

Eug clqm proa tai: Deis Bap Singur,
Da prümma naun a saimper;
Traas teis sqingk plæd daa m' gratzg', amur,
Ssiéntzgia tard è taimper.
Da ta sabgéntsch' eir daa a mai, 10
Da ta uirtüd è foartza,
Chia meis giawüsch uéng pruus è dfai,
Ch'eug uènga tia nuortza.
In lg latsch d' l'amur am maina Sngur,
Ch'eug uyw' in tia uœllga, 15
Ch'eug poaß' eir yr teis drett cumplyr
Tzaintza fusdad è dœllga.

Via d' Deis Filg.

II.

La uia muossa m', Iesu Christ,
Ad yr la dretta strada, 20
Ch'eug fatscha drett, schk'ün sqingk é giüst,
[395] *Brick par la uia lada,*

Ch'eug m' reidscha, Sngur, dawoa teis plæd,
Dawoa teiß paß sul gèa,
25 *Schi sun eug sgür da maal é d' læd,*
A mai sul gratzgia sèa
Da tai, Sngur, chi m' haasch d' dulur
Taunt chiar cumprar uulgüde
Cun lg sqngk saungk teis, éd agua, Deis,
30 *Our d' tias plagias ngüde.*

Via d' Deis Sqingk spiert.

III.

Singur Sqingk Spiert, eug brag proa tai
Cun tia buntad mai uondscha,
Cun gratzg' è miert staa tü proa mai,
35 *D' maal faar tü m'oast' è m giuondsche.*
Traas tia foartza daa m'aint quai,
La sgüra ch'eug chiamyna
Tuott mia uitt' incuntra tai,
Nun fatscha ch'eug m' ruuyna,
40 *Moa ch'eug schk'ün sqingk tzuond hümlamaingk*
Poaß' indürar sur terra,
Ilg tüœrt da lg muond, ch'eug uènga tzuond
Bead our d' tuotta guerra.

36.

V̈na autra chiantzun da chiantar proa lg battaisem in la noatta da lg. 119. psalm. I. Z.

[= G 69]

I.

O Deis è Bap, tü d' gratzgia plain,
5 *Battaia ns tü è ns laua bain*
[396] *Tuott noassa chiarn pachiadra.*
Ls puchiads faa chiaß cun lg saungk da Christ
E lhura ns salw' in chiüra güst
Traas teis Spiert cuffartader.

Ans faa, schkoa lg battem daa d'intlèr, 10
Pruus Christiaun è tzuond intèr,
La ty' amur ans chiatta,
Ch' la ligia da tia buntad
Sai saimper noassa in uardad;
Par teiß uffaunts ans tratta. 15

37.

Vn' autra chiantzun da chiantar proa lg battaisem, in la surditta melodia. I. Z.

[= G 70]

I.

Fadaiwel Deis, sü haasch dritzad
Na nouua ligia laint schantad, 5
Ils packs d' l'ün maun è d' lauter,
Traas ch' lg ais moart Christ tzuond innotzaint,
In gratzg' èschn' nuo cun tai ngüds aint,
Our d' suott l'anguossch' è clauter,
Ls uffaunts haasch eir laint innumbrad, 10
Sün teis bratsch tuuts, quatras mussad,
Amur è bainuulgèntscha.
Battaia ns eir, ch' nuo teiß uffaunts,
Ludar fick poassem cun noaß chiaunts,
Teis nuom d'uirtüd prudèntscha. 15

Vn auter chiaunt da chiantar proa lg battaisem, in la noatta da lg psalm 125. &c. T. B.

[397] *Faa ns, Sènger, schkoa ls uffaunts nouws naads*
Pitschnets cun innotzentzgia,
Schkoa nuo cun l'aug' èschen lauads, 5
Proa lg pœwel d' tia ßièntzgia,
Sngur Christ, uyd tai chia lhura sai
Lg pachiader pouwer s' renda,
Sch'ell dee muryr, ch'ell nun stou pryr,
Rasüsta tzaintza menda. 10

38.

V̈na chiantzun chi s'chiaunta aunt chi s' cummaintza la preidgia dawart lg intraguidamaint da ls uffaunts.

I. Z.

[= G 72]

5 *In la melodia da lg psalm 119. V da la Paschiun, u da lg Paternœss.*

I.

Tia gratzg' impraista, Deis Singur,
Da lg Spiert trametta ty' amur,
Ch'ell la uardad ans muossa,
10 *E daa intlètt, senn, cour, ssawair,*
A teis sqingk plæd ch' nuo poassen crair,
Chia quell proa tai ns uuolw' huossa.
O Deis, la gratzgia tia daa,
Chia chiaick chi dysch schkudün u faa,
15 *Proa ty' hunur s'abbütta.*
Quai, ch'inguaryna, tschfaa tü quaist,
Moa quai, chi giüda, daa tü praist
Proa mèlgdramaint d' la uitta.

II.

Ans tragia bain a tèmp, Singur,
20 *Nuo nun ßawain chiai ilg temp daa our*
[398] *Neir quaunt Deis qui ans lasscha.*
Teis spiert ans muossa sul hunur,
Paasch, cretta, temma, fai, amur,
Ch' nuo tzuond da nœw ranasschen;
25 *D' ductrina faussa ns oasta quell,*
Da lg maal eir muond, fauß è rawell,
Chia quell nuo brick surbainta.
La tia buntad cumparta ns giuo,
Da lg tschèl parsnawels faa tü nuo,
30 *Ns dafenda d' quell chi tainta.*

Cur la preidgia da ls uffaunts ais lgiwrada.

Nuo huossa, Sènger, tai ruguain,
La tia ductrina fearm sustain
In tuott noaß cours da tauntse,
Parchè par maals nuo saian tzuond, 35
S[c]hi giawüschains improa ruggnd
Ad esser teis uffauntse,
Schi ns daa tü, Deis, la gratzg', amur,
Ed aimpla d'arsantün no[a]ß cour,
D' chiaretza uair' è cretta, 40
Ch' nuo poassen, Sengr', a teis plaschair
Mnar noassa uitta, tai sul tmair,
Cumgiad a lg muond baut detten.

39.

V̈n' autra chiantzun aunt chi s' cummaintza la preidgia da ls uffaunts in la melodia da lg Psalm 125. &c. T. B.

[— G 73]

I.

[399] *Ilg Sènger saia Deis ludad,*
Ch'ell ais noaß bap da tuotse, 5
Quell ch'our d'inguotta ns haa cread
E tolgüd quaist cuort è muotze,
Ch' nuo saian seiß chiarischem filgs,
Traas ilg Spiert Sqingk ranasschan,
In Iesu Christ seis sul nad filg, 10
Sün quell sulett ans lasschen.

II.

Siqnd damæ tü lg uair noaß bap
E ssasch, chiai teis filgs bsœnngan
In lg pouwer muond plü dür ch'ün crap,
Schi ns daa ch' nuo t' chiattn' è t' sœnngen, 15
Ch'alchiün proa lg muond nun crouda tzuond,
Eir in cuncoardgia ns oasta
Teis sqingk uair plæd da maal è d' læd,
In ubeidgèntzg' a poasta.

20 *Cur la preidgia da ls uffaunts ais lgiwrada.*

III.

Tü oarm' è coarp haasch paschantad,
Daa ns ch' nuo indret eir uyuan,
Ch' tü uènngasch fick da nuo ludad,
Traas crett', amur tzuond uiua,
25 *Ch' nue eir traas tai ns inrüglen dfai*
Da noaß puchiads chia Christus
Ans haa lauad, d' lg iffiern spandrad,
Cun lg sqingk seis saungk, nuo trists tuots.

40.

[400] V̈na chiantzun chi s'chiaunta in la schkoula par ls uffaunts. I. Z.

[= G 75]

S'chiaunta schkoa: O Gott und uatter aller uetter leer uns.

5 *O Deis è Bap da tuot ls baps, amuossa ns,*
O Deis è Bap da tuot uffaunts, amuossa ns,
O Maister da tuot maisters, muossa ns,
Ductur da la uardad, amuossa ns,
Chia nuo proa teis uffaunts Sqingk Iesum ans cumpoangen,
10 *In seis exaimpel traas teis Spiert ans dritzen è boangen.*
Seiß cumpa(u)nguns ch' nuo dwainten,
Vy d'ell a schkoula ns rainten,
Creschn' in gratzgia, Spiert, buntad,
In sabgèntscha d' la uardad,
15 *Ch' nuo tuots uffaunts insemmel*
Teis nuom è tai sul temman,
Fæten la baselgia tia, Deis. Amen.

41.

V̈na chiantzun chi s'chiaunta d' sairas par ls uffaunts. I. Z.

[G = 76]

S'chiaunta schkoa: Ietz ist aber ein tag dahin.

I.

Huoß' ais darcheau ün dy dawent,
5 *Sün lg qual eug esser deß gugent*
Ngüd plü adeistr' è plü deuoatt;
Parlgeß daa Deis sün lg dy la noatt.

II.

Deis quai, ch'eug nhag damæ fatt maal,
Eir manchiantad quaist dy ingual
[401] *Blear bœn, è lg tèmp maal intardad,* 10
Ch'ell ais dawent nè uain turnad,

III.

E choa ch'eug m' hag surfatt, tngüd tüœrt,
Quai, Sènger, lassch' a terra müœrt
Tzuond uaun è chiaß tras Iesum Christ;
Traas quell t' cuntaintasch da m' faar giüst. 15

IV.

Par bœn pillg' eir meis faar extearn,
Tü ssasch pür bain meis saungk é chiarn,
Choa eug sun laint è tzuond piertzuus,
A faar ilg bœn pauc fearm è pruus.

V.

Qual chiaußa d' bœn sch'eug fatt haweß, 20
Lettr' è cumbailgs bain imprandeß,
Ch'eug salua faa, imblida brick,
Teis laud ch'eug saimper paissa dèck.

42.

V̈n' autra chiantzun chi s'chiaunta d' sairas par ls uffaunts chi uaun a schkoula. I. Z.

[= G 77]

S'chiaunta schkoa: Dis tagwerk ist ietz ouch volbracht.

I.

Quaist dy d' lawur ais eir lgiwrad, 5
Ah, Deis, lg haweß eug bain pissad,
Cun diligéntzgia bain tuut aint,
Ch'eug nütz chiattaß è mèlgdramaint.

II.

Taunt ch' lg ais ilg tèmp miß sura bain,
10 *Taunt haasch tü, Deis, manad ilg frain.*
Quai ch'intardad, lgeß ais da mai,
Ilg bœn uain tscheart sul tuott da tai.

III.

[402] *Schi faa, ch'eug saimper chiatta tai,*
Ch'eug plü adeister uènng' è dfai,
15 *Chia cur eug tuorn damaun darcheau,*
Imprenda, choa ngyr pruus deß eug.

IV.

Ch'eug metta sura bain teiß duuns,
A teis plaschair queaus douwra buuns,
Da tschèl ch'eug uènnga bain dastrad,
20 *E brick dawoa quaist muond schgratzgiad.*

V.

Dafenda m' huossa l'oarm' è lg coarp,
Ch'eug t' stett' in gratzgia brick schk'ün oarb,
Saimpr', è lg püstütt la noatt chi uain,
M' parchiüra traas teis anguels bain.

43.

Ÿna chiantzun ad ingratzgiar Deis, cur lg ais lgiwrad la tschaina da lg Sènger. C. K.

[= G 78]

In la Melodia da lg psalm 53. 137. 139.

I.

5 *Ludad sai Deis èd ingratzgiad,*
Ch'ell nuo insemmel maina
In uaira paasch, amur, uardad
Da lg Sèngr' a faar la tschaina,
Ingual schkoa ell haa miß awaunt
10 *Cun paun è uyn sia chiarn è saungk,*
Hawains ardschfüd traas cretta,

E ns allgurdad d' la paschiun,
Choa Christ par nuo ais moart sul bun;
Quai ais la tschaina dretta.

II.

Da quai alg denns graa grqnd ssawair, 15
[403] *Cun tuott hunur lg hundrare,*
Seiß pouwers traar in chia par lg uair
Ls uastyr è ls paschantare,
E ls amalads tscharchiar da cour,
Ils praschunèrs cuffoart denn tour, 20
Raspar denns aint ilg eister;
D' quai uoul ilg Sèngr' hawair par bœn,
Schkoa quai ad ell fuoß fatt dad ün,
E ns allagrar, ell, maister.

III.

Nun ch' l'ouwra fatscha salw ingual, 25
Traas cretta stain nuo uyuer,
Ilg tschèl par ouwras ais brick wnal,
Moa Deis par gratzgia lg seryua.
Testmungia l'ouwra uain numnad,
Schkoa giuo da ls frütts ilg bœschk uain schmaad, 30
Ch' nuo mèlgdren noaßa uitta,
Da cour eir mettan noaß ssawair
A nun pachiar a noaß pudair;
Deis quella gratzgia ns detta.

44.

Ilg chiaunt da ludar Deis, dad Ambrosii èd dad Augustini. Te Deum laudamus, &c. M. L.

[= G 68]

S'chiaunta schkoa: Herr gott wier lobend dich, Herr gott, &c.

I.

Nuo, Sènger Deis, t' ludain, 5
Deis Sènger, t'ingratzgiain,
[404] *O Bap etearn è dfai,*
Ilg muond tuott huondra tai.

Tuott anguels, chiamps da ls tschœls,
10 *Chi t' searwn' awaunt teiß œlgs.*
Cherubs èd eir Seraphs da strusch,
A saimper chiauntn' ad auta uusch.
Tzuond sqingk ais lg aut noaß Deis,
Tzuond sqingk ais lg aut noaß Deis,
15 *Tzuond sqingk ais lg aut noaß Deis,*
Singur sur tuott chiamps seiß.
La tia pussauntz' è magestadt
Trapassa lg tschèl aut, lungk è lad.
Teiß dudesch sqingks apoastels frars
20 *E teis profets eir sqingks è chiars,*
Tuott marters pretzius dabain,
Deis, t' laudan, chia tuott clyngia plain.
L'intèra dennga Christentad
Fick lauda saimper tia buntad,
25 *Tai, Deis noaß Bap, sün teis baunck aut,*
E teis sul filg d'ingual d' tuott gstaut,
Lg Spiert Sqingk, uair cuffartader deng,
Ch' la saimper huondr' è lauda creng.
Tü Raig, hundrad Sngur Iesu Christ,
30 *Da Deis Bap filg etern tü esch;*
Ilg büst d' la uerna nun schbüttasch,
L' humauna schlatta tü spandrasch;
La foartza dschdrütt haasch a la moari,
[405] *A tuott fidels pardeart cuffoart.*
35 *In tschèl d' la dretta wart da Deis*
Sumlgaunt tü tzètzesch a lg Bab teis;
A santentzgiar tü uainsch a ngyr
Tuott uyws è queaus ch' haun stüd muryr;
Teiß saruiaints agiüda, Sngur,
40 *Ch' tü cun teis saungk spandrasch d' dulur.*
Ans lasscha part in tschèl hawair,
Lg etern salüd cun ls teiß giudair,
A lg pœwel teis, Sngur Iesu Christ,
Agiüda l'hierta ch' tü bandisch;
45 *Parchiür' la saimper bain è sgür,*

L'addautza cun etern' hunur.
Iminchiady t' ludain nuo, Deis,
E tngain hundrad ilg sąingk nuom teis.
Parchüra ns hoatz, fadaiwel Deis,
Da tuott puchiads è tzngur, ils teis. 50
Ans saiasch gratzius, Singur,
In lg bsœng agiüda ns cun amur.
Faa ns misercoardgia, Sènger Deis,
Schkoa noassa sprauntz' in tai sul ais.
Sün tai ans cuffartains, Singur, 55
Ch' tü mæ nun ns lassches ngyr a tzngur. Amen.

45.

Quaist chiaunt chi uain aqui, ais ilg Sancti Spiritus adsit nobis gratia, chi ais in lg prüm statt da Ruperto Raig d' Fraundscha fatt in Latin, è dawoa da lg Latin [406] miss in Tudaischk, èd huossa da lg Tudaischk fatt oura in noass Romaunsch u Ladin. 5

[= G 114]

S'chiaunta schkoa: Die gnad des heilgen geistes sey mit uns.

Da lg Sąingk Spiert a saimper gratzgia sai cun nuo, Laqual' a lg fattscha our d' noaß cours na chiasa nouua: Schkiatschąnd dawent sturpgèntschas tuottas spirtualas. O tü 10 Sąingk Spiert, uair lgümnadur da ls crastiauns, Noass cours nettaia d' las schgrischusas tü schkürdüns. O Sąingk, chi ąmmasch saimper ils impissamaints, inacoardschaunts, Tü gratziusamaingk a noaß senns teis unguènt aint cula bain. Sąingk Spiert, tü chi nettaiasch tuottas noassas las sturpgènt- 15 schas dschuobber. Eir uœllgasch tü noaß œlgs faar nets da lg crastiaun dadaint in l'oarma. Chia nuo lg autischem creadur bain drett intlèr tzuond poassen, ilg qual ils œlgs dad ün nett cour sul nett poan uair cunguosscher. Tü a ls profets haasch sul datt aint a cuffessar par tuott chiantuns l'hunur è lg laud 20 da Iesu Christi: Ed a ls apoastels haasch tü datt uirtüd da mnaar par tuott ilg muond a Christo la sia uitoargia. Cur Deis traas seis plæd haa schkiaffyd ilg tschèl, la terr' è lg mar è

tta quai ch'ais laint, Haasch tü, Sqingk Spiert, tia uirtüd
·a rasad sur tuot (ed. tuod) las aguas a las reidscher. Las
ıas haasch tü fat früttar limargias uyuas laint. Cun teis
ıfladar faasch tü chia nuo drett spirtuals dwantain. Ilg
ıond dwisad haasch, [407] Sènger, tü traas trawsch è lenguas
ın adün' ardütt. Queaus ch' haun hundrad fauß Deiß, haasch,
ıister, aut clamad, ch'eaus huondren ilg uair Deis. Cuntuott,
ingk Spiert, faa ns quella gratzgia, ch' tü ans taidlesch è
aß rougs exaudasch: Chia tzaintza tai ais tuott uraar in-
ntra Deis, malnütz è par inguotta. Tü chi muossasch a ls
els da tuott ilg muond tia diuinitad, queaus cun lg daar aint
, teis spiert tü imbratschasch. Tü haasch hoatz ils apostels
ı Christ cun taunt duns fitad, chia mæ in lg muond nun fuo
lyd nè uys tngyn chiaussas: Quell dy haasch tü fatt aut èd
ındraiwel. Da lg Sqingk Spiert a saimper gratzgia sai cun nuo.

46.

Ilg Media uita.

V̈n plaunt da la noassa pouwra uitta. M. L.

[— G 118]

S'chiaunta schkoa: Mitten wier im læben sindt.

I.

In metz la uitta éschn' nuo tzuond
Incrasads d' la moart belg aint.
Chi ns main' in gratzg' a Deis in lg muond,
Ch'ell da nuo sai tzuond cuntaint?
Quai èsch sulett tü, Sènger.
Nuo rügla hawain da noaß puchiads,
Chi haun tai, Sènger, grittantad.
O tü sqingk Sènger Deis,
O tü Sqingk pussaunt Deis,
Sqingk misercoardgaiwel saluadur,
O tü etern Deis,
[408] *Nun ns lasschar pryr, cur*
Tü clqmsch traas la moart ils teiß.
Kyrieleison.

II.

In métz la moart lg iffiern cun nuo
Tain giüstrad è pür tantad. 20
Chi ns uoul spandrar dawent cun pruo,
Ch' nuo nun tèngan taunt stantad?
Quai èsch sulett tü, Sènger,
Tü 'sch quell, chi haasch cuschidramaint
D' noaß plaundscher è grǫnd manchiamaint. 25
O tü sǫingk Sènger Deis,
O tü Sǫingk pussaunt Deis,
Missercoardgiaiwel Sǫingk saluader,
Tü etern Singur,
Nun ns lasschar deschmetter 30
Par anguosscha d' la dulur.
Kyrieleison.

III.

A metz l'anguosscha da lg iffiern
Lg puchiad tzuond aint ans chiatscha.
Inu' denns yr d' la fǫmm d' lg hiwiern, 35
Chia noaß Bap ans imbratscha?
Proa tai, Christ, sul sulette.
Ilg teis sǫingk saungk haasch spǫnß par nuo
E noaß puchiads lauad tzuond giuo.
O tü Sǫingk Sènger Deis 40
O tü Sǫingk pussaunt Deis,
Missercoardgiaiwel Sǫingk Saluader,
[409] *Tü etern dudsch Bap,*
Nun ns lasschar crudare
Giuo d' la cretta da lg drett crap. 45
Kyrieleison.

47.

Da pacem Domine. M. L.
[= G 119]

S'chiaunta schkoa: Verlich uns friden gnædigklich.

I.

Impraista ns paasch traas ty' amur,
Taunt ch' nuo uyuain, noaß Sènger, 5

Improa ais autr' ingiün altlgur,
Par nuo chi giüstr' u ns ténnga,
Choa tü sul, Deis noaß Sènger.

II.

Tü, chi schkiaffessches sqingk giawüsch,
10 *Oussailg è drettas ouwras,*
Quell cour ans faa traas tia lgüsch,
Ch' nuo stawl' in tuottas prouwas
Ans raintn' in lg plæd teis nouue.

III.

E quai chia nuo hawain puchiad,
15 *In quint nun ns uœllgasch metter,*
Moa traas amur è tia buntad
Da tai tzuond l'ira metta,
Tras Christ teis filg sul nette.

IV.

Nuo quai ruguain tuots uulantuus,
20 *Ch' nuo ls dys da noassa uitta*
Traas teis sustèng è maun bunduus
Sgürs da ls fadyws cun cretta
Vywn' in teis laud indrette.

48.

[410] V̈na chiantzun, chi s'chiaunta d' sairas par la baselgia, in la melodia: Huss' ais darcheau ün dy dawent. I. Z.

[= G 121]

I.

5 *Moa s'uoul spartyr la noatt da lg dy,*
Ch' nuo hagian paus iminchiady;
Quai ns lasscha Deis ridar in bain,
Cun gratzgia ns tènga saimpr' in frain.

II.

Elg ais sulduus è d' priguel plain
In lg schkür d' la noatt, nun ais cun main, 10
Schi chiüra, Deis, faa guargia tü,
Schi èschn' nuo sgürs la noatt schkoa lg dy.

III.

Ls puchiads parduna, blears ch'eaus sun,
Proa mèlgdramaint daa ns tèmp, saschun,
E muossa ns ch' nuo awaunt teiß œlgs 15
Ans poartn' huneists è pruus fidels.

IV.

Parchiüra ilg lètt da uanitad,
E muossa ns dretta hunestad,
Chia sœmmis greiws nun ns nouschn' ingual,
Neir tuott ingiannamaint da lg maal. 20

V.

Quai, ch'eug sun lhura plünawaunt
Par mai u lg prossem meis culpaunt,
Ch'eug rougua, guarda, Bap tü proa,
T' lassch' esser tuott arcummandaa.

49.

V̈n' autra chiantzun chi s'chiaunta d' sairas par la baselgia, in la noatta: Quaist dy d' lawur ais eir lgiwrad. I. Z.

[= G 122]

I.

[411] *Siqnd qua saira, ngqnd la noatt,* 5
Chia lg tèmp uaa tuott dawent daboatt,
Ed a durmyr nuo huossa giain
Nè tearm d' la uitta tscheart hawain,

II.

Da cour damæ rugain nuo tai,
10 *Impraista ns, Bap bun, pruus è dfai,*
Ch' nuo paussen in teis salw cundütt
Traas ty' amur sgürs ilg pustüt.

III.

Eir, Sènger, dritza ns, teis uffaunts,
Ad üna tuots, ch' nuo poassan taunts
15 *Cun chick chi ns haa uulgüd dschseruyr,*
Cun paasch, chiaretz' yr a durmyr.

IV.

Maalsauns cuffoarta, praschunèrs,
Ch'eaus sapgian, choa ls cuntradis pèrs
Baut uènngan uitts in lg muond qui chiœndsch,
20 *Ch' lg etern salüd nun ais dalœndsch.*

V.

Daa ns, Sènger, eir quai chi ais plü bsœngs,
Da nuo nun t'uoaluer brichia dengs;
Eug coarp èd oarma t'arcummønd,
Chiarisschem Deis, nun m' schbüttesch tzuond.

50.

Christe qui lux es & dies. VV. M.
[=G 123]

V̈na chiantzun eir, chi s'chiaunta d' sairas.

I.

Christe, chi èsch la lgüm è lg dy,
5 *E lg schkür d' la noatt schkuwearnasch tü,*
Chi staasch in tuotta claritad,
Amuossa ns la tia uardad.

II.

[412] *Nuo tai ruguain, o Sènger chiar,*
Ch' tü ns uœlgsch in quaista noatt ustar
10 *Da tuott maal læd è tantamaint*
E ns daar in tai bun pussamaint,

III.

Chia lg greiw sœnn quell nun s' proassma naun
Nè lg inamych nun ns detta dmaun,
E ch' noassa chiarn nun lg uœllg sgundar,
Ans faar incuntra tai pachiar. 15

IV.

Noaß œlgs tü uœllgasch durmantzar,
Noaß cour faa saimpr' in tai ualgar;
Parchüra ns tü cun teis maun drett,
Ls famailgs chi ꝗmman tai sulett.

V.

Noaß dafendader, guarda sü, 20
Noaß inamychs tschassainta tü.
Gubearna teiß famailgs in paasch,
Chia cun teis saungk cumprads tü haasch.

VI.

T'allgoarda d' nuo, o chiar Singur,
In quaist greiw coarp ch'ais pachiadur, 25
Ch'èsch d' l'oarma lg bastiun è schküdt;
Cuntuott ans uè tü in agiüdt.

VII.

Proa tai clamain nuo, Sènger chiar,
Nun ns uœllgasch tü abandunar;
Fustina, pür nun intardar, 30
Nuo pouwers uœllgasch agiüdar.

VIII.

Laud sai a lg Bap èd eir hunur
A seis sꝗingk filg, sul noaß Singur;
Lg Sꝗingk Spiert chi ns uoul eir cuffartar,
[413] *Nuo hoatz è saimper denn ludar. Amen.* 35

51.

V̈na christiauna bain affundada chiantzun. M. L.

[= G 124]

S'poa chiantar eir in las melodias da lg prüm psalm; uschlgœ schkoa: Nun frœwt üch, lieben Christen gmein.

I.

Pür ws allagrad, tuott Christiauns,
Laschaa ns salgyr d'allgretzgia,
Ch' nuo chiaunten cuffartuus noaß chaunts
D' dalett è cun chiaretza:
Chiai Deis par nuo lasschaa custar
E tuott seis mirawlguus fearm faar;
Tzuond chiar lg haa 'll cunschüstade.

II.

Suott lg inamych staw' eug rantad,
Aint in la moart pardüde.
Eug dy è noatt staw' in lg puchiad,
5 *In quell eir' eug naschüde;*
Pür plü chiafuoll crudaw' eug laint,
Bœn tzuond ingiün hawèw' eug aint;
Eug da lg puchiad eir' agien.

III.

Meis bain faar nun m' pudett giüdar,
20 *Oun quell tuott eira peartze,*
Eug nun m' pudeiw' imweß spandrar,
Ingiün eir auter prearse.
L'anguosscha m fawa dubitar,
Ch'inguotta mai pudeß giüdar,
25 *Ch'eug ad iffiern steß ire,*

IV.

[414] *Chia Deis deß saimper cuschidrar*
Mia grǫnda puwertade;
D' sia misercoardgia ell s'allgurdaa,
D' misierg' ell m' haa giüdade.

V̈n cour da bap uoaluett uy d' mai 30
Vschè cun grǫnda buna fai,
Ch' l' haa spaiß ilg sieu ilg mèlger.

V.

Ell diß cun seis chiarißchem filg:
Lg ais tèmp da cuschidrare.
Cuntuott uaa giuo, bunduus angèlg, 35
Quell pouwer a spandrare.
Lg agiüd' our d' bsœng è tngyn furtün
D' la moart è pilga lg our d' suldün
E lg lasscha cun tai uyuer.

VI.

Ilg filg a lg Bap fuo bain ubeid, 40
Ell uenn proa mai in terra
Dad üna giuuentschella leid,
Ch'ell feß par nuo la guerra;
Tzuond quait manaa ell qui seis dguaut,
Ell giæ qui in meis pouwer gstaut, 45
Wous lg inamych daar d' maune.

VII.

Qua m' diß ell: t' salua pür uy d' mai,
Eug huossa t'uœlg giüdare;
Eug m' duun tzuond in la moart par tai,
Par tai eug uœlg luttare: 50
Parchiai tü 'sch meis èd eug sun teis,
Inu' eug suun, eir esser deisch;
[415] *Lg fadyw nun ns dee spartyre.*

VIII.

A spǫnder uain quell tscheart meis saungk,
Laproa m' tour la uitta; 55
Quai 'ndür eug tai par traar our d' faunck,
Quai salw' in fearma cretta.
Eug m' duun imweß tzuond uia par tai,
Ty' oarma da puchiads nettai;
Quatraas uainsch tü beade. 60

IX.

A tschèl sü proa ilg Sqingk Bap meis
Da qui eug m' uœllg aluare,
Qua uœllg eug essr' ilg maister teis,
Ilg Spiert a tai uœllg dare,
65 *Ilg qual t' cuffoart' in turblatzgiun,*
Ammuoß' a tai, quun buun eug suun,
In la uardad tai maina.

X.

Quai ch'eug nhag fatt éd ammuossad,
Muossar è faar tü deische,
70 *Chi uènnga traas quai adamgiad*
Ilg raginqm da Deise.
T' parchiüra d' schantamaints da lg muond,
V ch' tü peardsch ün thesaur fick grqnd;
Quai t' lasch eug bainandada.

52.

V̈na chiantzun dawart la ledscha è lg Euangeli. P. S
S'poa chiantar schkoa l'huossa surscritta chiantzun, èd eir in la noatta da lg Aue uiuens, èd da lg Iesus Christus, &c. [416]
Vschlgœ schkoa: Das heil das ist uns kummen her.
5 [— G 125]

I.

Lg salüd ais sul a nuo ngüd naun
Traas gratzgia è buntade;
Las ouwras quellas mœ nun haun
Saluad nè parchiürade.
10 *La cretta guarda Iesum Christ,*
Ilg qual par nuo ais sul fatt giüst;
Ais sul ilg mediaunte.

II.

Quai ch'in in la ledsch' ais cummandad,
Saluar chi nun s' pudeiwa;

Haa l'yr', anguossch' eir adamgiad
Awaunt Deis uschè greiua.
Ilg Spiert our d' chiarn nun wleiwa ngyr,
La ledsch pudeiwn' nuo brick cumplyr;
Oun nuo tuott eirè peartze.

III.

Lg eir' üna fauß' opiniun,
Chia Deiß weß datt la ledscha,
Schkoa nuo pudessn' answeß cun nuom
Faar quai ch'ad ell plascheße,
Signd ün spègiel quell' ingual,
Chi muossa lg noaß nausch natüral
In noaßa chiarn tzuoppade.

IV.

Quell alimaint lasschar nuo brick
Da nuo answeß pudeiwan;
Bain chia suwent pruwad fuo fick,
Lg dalett da pchiaar crasschéiwa.
Deis ouwras dad infendschadur
[417] *Nun uoul, è da lg puchiad la tzngur*
In noassa chiarn giascheiwa[1].

V.

Aunck s' haa la ledscha stüd cumplyr
V ch' nuo tuots pryr stueiwan.
Par quai ais Christ tramiß, ch'ell ngyr
Vair crastiaun daweiwa.
Ell haa la ledscha tzuond saluad,
Quatraas ilg Bap eir buniad,
Oun lg qual nuo eirn' in schgratzgia.

---

1) *Vd uschè:*
Chèck bain, ch'ün tzaintza cretta faa,
Haa saimper Deis fearm cundamnaa,
Pussaiwel cun giüstia.

VI.

Hagiᶇnd cumplyd quell cun seis maun
Tscheart [t]zaintza dubitauntza,
Schi imprenda tü, pruus Christiaun,
D' la crett' üna süstauntza:
Nun plü choa Sènnger ilg meis chiaar,
Par mai haasch wlgüd la uitta daar;
Haasch qua par mai pagiade.

VII.

In lg qual eug nhag ingiün dubitt,
Teis plæd nun ssaa 'ngiannare.
Tü dysch a lg crastiaun indrett,
Nè uainsch mæ autr' a faare:
Chi craï' in mai, uain battigiad,
A quell ais tscheart ilg tschèl cumprad,
Ch'ell mæ nun uain a pryre.

VIII.

Awaunt Deis güst ais quell sulett,
[418] *Chi quella crett' aint pillga,*
E quell haa eir la crett' indrett,
Chi ais d' cummᶇnd a lg fillge.
La cretta staa tzuond bain cun Deis,
L'amur faa bain a lg proassem seis,
Sch'ün ais da Deis naschüde.

IX.

Lg puchiad uain traas la ledsch cuntschüdt
E lg cour uain stramantade.
Qua lg euangel' uain in agiüdt,
Lg cour traas quell cuffartade,
Dschᶇnd: T' lasscha proa la cruusch da Christ,
D' la ledscha paus nun uain, eir güst
Nun s' uain traas sias ouwras.

X.

Ls bunas ouwras uénngen naun
Tscheart our d' la uaira cretta;
Queaus chia la crett' indrett nun haun,
Nun faun eir l'ouwra dretta.
Improa faa giüst la cretta sul,
Las ouwras muossn' a lg proassm' amur.
Qua ais la dretta cretta.

XI.

Sün quai, chia Deis haa imprumiß,
La sprauntza spett' è s' tènnga;
Nuo nun ssawain, neir Deis ans diß,
Cur quell' allgretzgia uènnga.
Cur ilg mèlg saia, ssaa el bain,
Eir ingiannqnd ch'ell mæ nun ns uain:
Quai ns denn nuo d'ell fidare.

XII.

[419] *Sch'ell bain s' fandscheß, schkoa ell nun uleß,*
Schi nun t' lasschar stramyre,
Parchiai cur ell plü længk aunck steß,
Schi uain ell baut a ngyre.
Seis plæd t' lasschar deisch esser tscheart.
Scha bain la chiarn dscheß d' nun bain speart,
Schi nun t' lasschar schgrischare.

XIII.

Laud sai' a lg Bap Celestial
Par lg bain, a nuo ch' l haa fatte,
A Deis eir Filg, chi ns haa da maal
Spandrads da fyne è fatte.
Nuo denn ludar eir Deis Sqingk Spiert,
Chi ns faa parsnawels tscheart da lg miert
D' la paschiun da Christi.

XIV.

Teis nuom fatt sqingk uènng' èd hundrad,
Ch' tü uèngsch par lg raig saluade,
E noaß giawüsch uènng dumaschkiad,
100 *Dawoa teis wlair müdade.*
Quai ch' nuo bsüngain, a nuo daa hoatz,
Parduna ns eir tuott noaß puchiads;
Da lg maal eir nuo tü spendra.

53.

V̈n' autra chiantzun, chi s' poa chiantar eir schkoa lg psalm 23, &c. [L. S.]

[=G 126]

Vschlgœ schkoa: Durch Adams fal ist ganz uerderbt.

I.

5 *In Adam ais tuott pirantad*
Noaß esser è natüra,
Quell tœßi wains uschè artad,
[420] *Ch' nuo stawan in schwantüra;*
Cuffoart ans haa noaß Deis dunaa,
10 *Tuuts our d' quella furtünna,*
Ch' la tzearp dritzaa, Eua surmnaa,
Cun Deis ngyr maal ad ünna.

II.

Da pœ ch' la tzearp Eua surmnaa,
Ch' la fuo crudada giuœ
15 *Da lg plæd da Deis, ch'ella schbüttaa,*
Quatraas ch' l' haa in tuots nuœ
La moart manad, schi s' haa bsüngad,
Chia Deis ilg Bap ans deße
Seis sul chiar filg, quell nett angèlg,
20 *Chia uywr' in quell s' pudesse.*

III.

Schkoa eistra cuolpa tuots ans haa
In Adam miß in schgratzgia,
Vschè ans haa dcheau accoarda[a]
In Iesu Christ la gratzgia.
E schkoa tuots nuo moarts èsschen giuo 25
Ch' Adqm hawett fallade,
Vschè haa Deis traas ilg filg seis
Quai ch'eira pryd schlubgiade.

IV.

Signd ch' l ans haa seis filg dunad
A nuo, seis inamychse, 30
Chi ais statt sün la cruusch utzad,
Moart èd in tschèl tscheart uyse,
Quatraas ch' l ans haa tuots tzuond spandraa
D' l'anguosscha, sch' nuo ns fidaine,
[421] *Schi chi fuoß quell taunt infidell,* 35
Chi tmeß a muryr baine?

V.

Ell ais la uia, lg üsch, la lgüm,
La uitt' è la uardade,
Lg cussailg da lg Bap èd autr' ingiün
E lg plæd ch' l ans haa dunade 40
Par iin bun schküdt uy d' seis agiüdt,
Ch' nuo ns deian bain fidare;
Cuntuott nun uain brick dguaut terrain
Our d' seis maun ans rubare.

VI.

Ṿn infidel fuoß, Deis neir tmeß, 45
Lg salüd seis fuoß dalœntosche,
Ilg qual utruo cuffoart haweß
Choa proa noaß Sènnger chiœndsche.

Chia chi nun s'uoul aint in seis cour
50 *Da Deis sulett fidare,*
Sün quell haa baut lg diawel dguaut,
Cun art a lg stramantare.

VII.

A tuorp nun uain quell mæ a ngyr,
Chi s' tain cun Deis cun uællga;
55 *Ais sgür, ch'ell mæ nun uain a pryr,*
Ch'ell sün la peidra sællga,
Scha blear gia bain cuntradi lg uain,
Nun croud' ell mæ in paina,
Ch' l' haa lg cuffoart seis schantad sün Deis,
60 *Chi lg giüda saimper è lg maina.*

VIII.

O Sènger Deis, eug t' roug da cour,
[422] *Chia tü ilg teis sqingk plæde*
Num uællgasch our d' mia buocca tour,
Da tuorp mai oasta, d' læde.
65 *In ty' amur eug tscheart schaint sul*
Bain tuott mia fidauntza;
Staa fearm schk'ün mür, sch'èsch d' la moart sgür
Tzuond tzaintza dubitauntza.

IX.

Teis sqingk plæd ais awaunt a mai
70 *Taunt clær ch'ell drett splandura.*
La uia quell m'inguida d' fai,
Cur quell plæd cun amure
In nuo aint uaa, bain baut quassaa
Ilg crastiaun quell duune,
75 *Chia lg Spiert da Deis uoul daar a ls seiß,*
Ch' haun sprauntz' in ell sul bune.

54.

Vna spirtuala chiantzun choa la cretta uènagia crastiaun. W. C.

[= G 127]

S'chiaunta schkoa: Ich bin ins fleisch zum tod geborn.

I.

Chiarn a la moart naschüd eug sun,
Sün mai staw' ira, schmaldischun,
Cun uœllg' è fats nun eir' eug bun,
D'ingiünna buna uainà,
In fyn chia Christ m' haa ranuuad
E lg Bap tuott meis puchiads chiassad
Traas Christ, ch'ais moart, ch'eug plü nun haa
Schgrischur d' lg iffiern nè d' paina.
[423] *Ilg yr a tschèl foartz' è spiert seis*
M' haa datt da tschèl splandur da Deis,
S' haa sweß mnaad aint in lg cour uair mai
Prudèntsch', allgretzg' è uitta.

II.

Cuntuott, o Iesu, meis thesaur,
Saungk pratzius plü choa tuott aur,
Eug poart tai saimper in meis cour;
Tadlad, chiai dysch la cretta.
Chi uoul uschè noaß Christ saluar,
Sy' aigna uœllga stoul laschar,
Schkoa Iesus uoul, pissar è faar;
Quai ais la uia dretta.
Chi Iesum haa par seis cuffoart,
Nun sœnnga manguells nè la moart,
Quaist muond lg ais tuott aldüm mardsch stoart,
Ch'ell qua seis sœllg nun metta.

III.

Chi creatüras haa lasschad,
Cun lur brudgiœng nun s'haa 'mpalad,

Seis cour uyd Iesum tain rantad,
Nun bsœnng' hawair quell temma,
Chia Christ haa lg spiert cuffartadur
A chi nun haa cuffoart inlgur,
La cruusch poart' eir patzgiaint in lg cour,
S'alleigr' in Deis, sch'ell dschemma.
Lg ais tuott inguotta tzaintza Christ,
A lg plæd seis chi nun cuntradysch,
Lg cuffeß' in bœn è maal è lg dysch,
24] *Haa 'mprais da lg Bap è lg temma.*

IV.

Ouncoardgia salua, paasch in lg cour
Nè wair agiüdt autr' our dadour,
Sün Iesum guarda sul a lg tour,
Seis crafft in lg cour t' daa uitta;
Amur, giüstia, crett' in Deis
Pillg' aint è salua in lg spiert teis,
Sul t' lasscha reidscher Christ ils peiß,
Ch' l haa datt par tai la uitta,
Ilg qual traas sai t'inlgümna clær,
E t'schaint' in tschèl cun ls sqingks a pær.
Ah, quell cuffoart tour nun t' lasschar
Oun art ilg maal dimuni.

V.

Ah, Iesu Christ, la gratzgia daa,
Chia lg inamych nun ns nouscha mæ,
Ch' nuo fearm awaunt Deis saimpermæ
Stættn' infyn a la fyne.
Chè crafft pudeß uschlgœ staar sü?
Fastina, Sènger, giüda tü,
Chia lg inamych nun ns possa plü
Ans mettr' a tuorp, sch' nuo pryne.
A tai wlains da lg drett maun da Deis,
Chi ns haasch spandrads da tzngur ils teiß,
Chiantar laud, taunt ch' nuo stain in peis,
Infyn a ch' nuo muryne.

55.

Aqui dawoa uènngan alchiünnas truond Christi-chiantzuns, chi s' cunèn[425]ngen truond cu ... türa saingkhia, las qualas improa ... s' ... in baselgia. W. M.

[= G 128]

S'chiaunta schkoa: Hilff gott wie ist des menschen ...

I.

O Deis, quaunt grqnd ilg bœng ... ...
Da lg huom,
Chi poa tuott quell numbrare?
Ell prais giasch', in la moart è stais
D' la fqm,
Nun stemma seis maal staare.
Cour, ardimaint, tuott senn ualaint
Ais pryd cun tuott la foartza,
Tzuond sæck, martsch schk'üna schkoartza.
Bœn ell nun ssaa, aunck main ch'ell fsa.
Quai chia Deis uoul, ais cun seis cour
Miß incuntra sia uœllga,
Deis giüda, Sngur,
Ch' nuo tramlain tuotts schk'üna fœllga.

II.

Ingün paus ell nun haa, sch' bain ün
Tscharchiaß,
Ingiün alg uoul dafender.
Schkudün sün sai haa schmaldischun
Taunt schlaß,
Ch' nuo tuots stuain ans render,
Da lg fuond d' quaist puotz ns uuluain nuo tuots
Proa tai ilg plü aut bœne,
Daa ns in noaß cour teis tœne.
[426] *Sün tai ch' nuo ns tngain, aunt ch' la moart uain.*
Chi prain tuott sü, chi nuo s' poa plü.
Qua guarbyr la tia gratzgia.
O Sènnger Deis,
Nun ns lasschar pryr in tia schgratzgia.

III.

Ah, choa ty' ira stawa ma
Taunt fearm,
Cur teis plæd suott giascheiwa,
Moa qua ch' l'ais huossa dcheau turnaa
Proa lg tearm,
Nun lg sænng' ingiün ch'ell leiua.
Ell s'auda bain, ilg taimpl' ais plain,
Moa eaus mélgraar nun s'uællgen,
Chiaa sün lg sablun ch'eaus sællgan,
Blear mélg fuoß schy, mæ nun udy,
Choa cur ün lg aud, è lg schbütta baut,
Quai ais üna grand schgrischure.
O Sènnger Deis,
Faa ns dcheau nouws traas ty' amure.

IV.

Sün nuo traas teis filg guarda giuo,
Bap noaß,
Ch'in quell èsch tü cuntainte,
Tuott fuo traas quell pagiad par nuo,
Quell groaß
Dabitt ch' nuo weiwan ainte,
Ch' nuo allagrads, largks da ls puchiads
Bain giaudan sia gratzgia,
427] *Seis saungk tuott læd ans schkiatzgia.*
Ty' yr' improa lassch' eir dawoa,
Imblyda lg pchiad, daa ns tia buntad,
Nuo 'rcunschain in tuot noaß mal farse.
O Sènger Deis,
Pillga ns sü par teiß filgs chiarse.

V.

Quaist eug t' roug, scha tü ns haasch darcheau
Teis plæd
Tramiß aqui sur terra,
Schi m' faa saun da lg fadyw plagiaa,

E d' læd,
Ch' nuo lg uendschan in la guerra.
E staa uy d' tai, ssawain sgür quai,
Tuott fuoß cun nuo tzuond peartze. 70
Da quai bain èschn nuo tscheartse.
Nuo nun guardar, eir brick noaß faar,
Guard' ilg teis plæd chi ns oasta d' læd,
Nuo uschlgœ tuots stessen pryre.
Singur, teis filg 75
Haa par nuo uulgüd muryre.

VI.

Staar leid, meis pœwel, wuo pudait,
Chia wuo
Da mai hawait la uitta;
Guardad chia brichia uènng schbüttad 80
Da wuo
La mia ductrina scritta,
Ch'ais uoaß thesaur, è brick deiß d'aur,
[428] *Guardad chia quell nun ws mütscha,*
Lg schbüttqnd par minchia prütscha, 85
Giuo nun lasschar d' quell duun pillgar,
Parchiüra lg bain, ch' l'ais d' bœn tuott plain,
Eug nun hag plü grqnda chiaussa.
O Sènnger Deis,
Saiasch tü ludad, ch' nuo paussen. 90

56.

Vna chiantzun dawart la uirtüd da lg plæd da Deis.
[= G 129]

S' poa chiantar in las melodias da ls psalms 23. 37. 125. 129.
E da la chiantzun: My' oarm' adautza lg Sènger, &c.
Vschlgœ schkoa: O Herre gott din gœttlich wort. 5

I.

O Sènger, teis diuin sqingk plæd
Ais lœngk statt inschkürryde,
Infyn chia traas tia buntad
Darcheau haa splanduryde

A lg muond narr uaul, quai chia Sqingk Paul
Haa è ls Apoastels scritte,
Nuo t'ingrazgiain, chia nuo uiuain
Quell tèmp, chia quai ns uain ditte.

II.

Chia quell eir uain miß oura bain
Pussauntamaink a nuoe,
Deis, t' lasscha ngyr puchiad d' queaus eir,
Chi schneigian tai amuoe,
9] *E prédschan plü ductrinas ch' tü*
Nuo uousch, plæds inspigiadse:
E faa ls intlèr teis plæd intér,
Ch'eaus nun uènngn' ingiannadse.

III.

Sch' tü uousch drett esser Christiaun,
Schi stousch in lg prüm drett craire,
Schantar lg cuffoart teis in seis mann,
Sprauntz' èd amur hawaire.
Traas Christ sulett uainsch giüst indrett,
E chiattsch amur a lg proassem,
Eir nett teis cour tzuond plain d'amur,
Ch'ingiüns ans daar quai poassen.

IV.

Sul tü, Singur, faa ns par amur
Quai sul traas spüra gratzgia;
Chi sün quai s' tain, spandrad ais bain,
Ch' l'ais sgür è largk da schgratzgia.
Sch' bain Papp u Raig ilg wleß par quai
Ell è teis plæd schkiatschare,
Schi uain lur dguaut traas tai, Deis, baut,
Suott peiß a stuair staare.

V.

In tngyn furtünna giüda, Deis,
Chi s' poassen cuuertyre,

Eir queaus chi schbüttn' ilg sqingk uierw teis, 40
Nè lg uællgen pür udyre,
Chi digien schlett: Quai ais brick drett
Nè ls ais quai lètt mæ statte;
Vdyd nun haun teis uair plæd saun;
[430] *Quai ais ün pouwer fatte.* 45

VI.

Eug tuott quai crai, chia uaira sai,
Chia Deis haa datt par scritte,
Quai stou dwantar, aunt tuott sa dschfaar,
Schkoa Christ haa sweß quai ditte,
Teis plæd dee staar schi deß schluppar 50
A blears stinads ilg coure.
Eaus denn hawair dulur par lg uair,
Sch'eaus nun s'uoaluen da coure.

VII.

Meis Sngur èsch, Deis, éd eug sun teis,
Ch'eug m' leiger da la moarte, 55
Quatraas tü ns haasch surwngyd la paasch
E traas teis saungk cuffoarte.
Eug 'ngratzg a tai, ch' tü daasch a mai
L'imprumischun ch'ais scritta.
Quai ch'eug ta dmqnd, nun m'uainsch tschunckqnd 60
In moart èd in la uitta.

VIII.

Sèngr', eug am tèng, ch' ingiün nun uèng
Da tai mæ bandunade,
Chi haa indrett a teis plæd crett,
Quell fearm in lg cour schantade. 65
Tü ls haasch pardeart ilg tschèl aweart,
Nè lasschas queaus mæ pryre.
Sèngr', eug roug tai, ch' tü lasscheß mai
Gugent é leid muryre.

57.

'na chiantzun uyd Deis a ruguar par blear duuns ad amelgdramaint. W. M.

[= G 130]

[431] *S'chiaunta schkoa: O almæchtiger herre gott.*

I.

O tuott pußaunt, o Sènger Deis,
Nuo t' wlain ruguar traas ilg filg teis,
Ch' tü imprastar ans uœllgasch
La gratzgia d' la diuin' amur,
Ch' nuo poassn' inprendr' indrett in lg cour
Ils duuns da teis spiert sœllgesch,
Ch' nuo ilg terrain qui paisen leiw,
Lg celestial bain stemmen greiw,
A las sturpgèntschas cuntrastar,
Vyd' las uirtüds fearms ans rantar;
5 *O Deis, qua stouesch tweß aluar.*

II.

Agiüda ns, ch' nuo nun sguonden pür
A ls nausch giawüschs da noaß cour dür,
L'hunur d' quaist muond nun sœnngen;
Guincheschan ils dalets da lg coarp,
0 *Faar noaß puchiads da lg noaß senn oarb,*
Lœd hagian grqnd: ch' nuo bsœnngen
Da malfats bain ans parchiürar,
In quai ch'ais prylgl' a nun fallar
Nè ns parguagiagn' a santentzgiar,
25 *Nuschaiwl' üsauntzas giuo schfrachiar;*
Quai staa uy d' tai sul a dunar.

III.

Plü tai ruguain nuo tzuond datschiert
Par ün bun cumpartaiwel spiert
A bain suffryr ils flaiwels,
30 [432] *E quai chia nuo nun pudain chiœntschar,*

Wlain nuo a tai arcummandar,
Quai faun ils dretts crattaiwels,
La pearchia faa ns eir bain suffryr,
E saimper pür plü buuns faa ns ngyr:
Ch' la schkoassa ch' tü chiar haasch cumpraa, 35
Stett' oura stawl' in la uardaa
Ed in allgretzgia saimpermæ.

58.

V̈na spirtuala chiantzun ruguar par cretta, chiaretza è sprauntza.

[— G 131]

S'chiaunta schkoa: Ich Rueff zuo dier herr Iesu Christ.

I.

Eug clqm proa tai, Sngur Iesu Christ, 5
Ch' tü uœllgsch udyr meis plaundscher,
M'impraista gratzgia da lg tèmp quaist,
Tzuond nun m' lasschar tü stendscher.
La dretta cretta ch'eug manai,
Ch' tü m' uœlgasch quella daare, 10
Agiüdare,
Ch'eug searua bain dfai,
A lg proasm' a tai hundrare.

II.

Eug roug aunck plü, o Deis Singur,
Tü lg ssaasch a mai bain daare, 15
Ch'eug brick a tuorp uènng' èd a tzngur,
La sprauntz' eir am dunare.
Lg pustüt, cur eug uèng qui dawent,
Ch'eug fearm sün tai am fida
Ed imblida 20
[433] *Tuott' autr' agiüdt gent,*
Vschlgœ uain rügla tryda.

III.

Impraista m' gratzgia, ch'eug da cour
A meis fadyws parduna;
25 *Pardun' a mai eir tü, Singur,*
Faa m' üna uitta buna,
Teis plæd paschainta saimper mai
A nudriar my' oarma,
Ch'eug nun doarma
30 *Ilg sœn d' la chiarn fraid;*
Cuntradi eir nun m' schkoarna.

IV.

Temm' è dalett nun m' lassches tü
Mæ giuo da tai am traare,
Ch'eug stætta saimpr' in pee drett sü,
35 *Quai pousch sulett tü daare.*
A chi tü lg daasch, quell lg haa par duun
Ingiün nun poa guarbyre
Nè surwngyre
La gratzgia da lg bun
40 *Traas ouwras a nun pryre.*

V.

Eug giasch in lg chiamp è cuntrastuun,
O Sénnger, giüd' a lg flaiwel,
Vy d' tia gratzgia sul eug stuun
Rantad, faa m' plü crattaiwel;
45 *Scha pür cuntradi am uain naun,*
Schi m'oasta ch'ell nun m'uendscha,
Nè ch'eug stèndscha;
Daa m' m lg bsœng tü dmaun,
[434] *Eug m' fyd d' tai tzaintz' infendscha.*

59.

La chiantzun da Maria Ragina dad Vngaria è da la Bohemma.

[= G 132]

S'chianta schkoa: Mag ich unglück nit widerston.

I.

Sch'eug stou da lg muond grauauntz' hawair, 5
Par meis drett erair,
Nè poaß eir cuntrastare,
Schi ssaag eug quaist, lg indsching meis ais,
L'amur da Deis,
Eaus quella m' stoan laschare. 10
Deis ais brick lœndsch, poack tèmp ell chiœndsch
Soul staar tzuppad, ch'l haa baut stranglad
Queaus chia d' seis plœd mai dschoarffnan.

II.

Sch'eug schkoa eug wleß dritzaß meis fatt,
Eug flaiwla m' chiatt, 15
Sch'eug sul uy d' Deis nun rainte,
Eug ssaag chia dguaut ingiün staa fearm,
Ch' l' haa baut qui tearm,
Tuott temporal baut dschwainta,
Quai ch' haa brick moart, daa drett cuffoart, 20
Sün quai eug sœllg, guagiar eug uœllg
Par leß thesaur la uitta.

III.

Tuott dèck ün tèmp, lg prouerbi dysch,
Sngur Iesu Christ,
Tü m' staasch d'ammasduas wartse, 25
E guardasch sü lg cuntradi meis,
Schkoa quell fuoß teis,
[435] *Vaisch mias cuntrapartse.*
Sch'eug stou guagiar, huoß a giüstrar,
Muond, qual tü uousch. Tü Deis chi pousch, 30
Meis schküdt uainsch saimpr' a staare.

60.

Ṽna spirtuala chiantzun a ruguar Deis par agiüdt è sustèng in priguels da guerra. H. Z.

[= G 134]

S'chiaunta schkoa: Herr nun heb den wagen selb.

I.

5 *Sénger, maina tweß ilg chiarr,*
Par trauiers geß uschlgœ tzuond,
Quai bell uiers feß lhur' a lg mnond,
Bain a ls teis fadyws incuntra Deis,

II.

Sèngr, addautza lg nuom bain teis,
10 *Deis chiastigia ls nauschs udzous*
Cun giüstia schkoa tü uouß,
Teis angeaus rasüsta ls é faalls beaus.

III.

Faa chia tuott feil gea chiœndsch
Lœndsch dawent è uélga fai,
15 *Tzuond gugent tuorn' awaunt sai,*
Tai eir ch' nuo fick lauden dfai cun pruo.

61.

Ṽna chiantzun in la noatta da lg psalm 125, queaus chia pür qui lur sprauntza tzuond. F. I. V. A.

[= G 135]

I.

Beads chi cun brai' è pissèr
5 *Guardn' ilg sacrett da lg Sènger;*
[I]lg tschearckn' indret cun cour indret,
[436] *In senn uair ilg artènngen,*
Neir paigers suun cun seis bastuun
Ad yr tuot sias uias,
10 *Schkoa pruus famailgs par seis cussailgs*
Cun lg proassem a faar ligias.

II.

Beads chi cun cummandamaints
Da pappas nun s'impatschan,
E s' tragian our da ls schantamaints
Da tuott maal luffs chi schdratschen.
Ed haun sulett tuott lur dalett
Bain ad ubdyr a lg Sènnger,
Fond quai ch'ell uoul, s' lasschar ell sü
Tuot lur fats mnar è tènnger.

III.

Bead a chi Deis lassch' ilg paun
Surwongyr cun sia fadigia;
A quell tramett ell saimper naun
Seis früttt, nun tira uia.
Sia mulgeir schk' üna uinng' eir
Ais aint in sia chiasa,
E seis uffaunts a maisa sauns
Intuorn, intuorn ch'ell raasa.

62.

Vn' autra chiantzun spirtuala, in la noatta da ilg psalm 125.

[= G 136]

I.

O Christe uair, tü filg da Deis,
Teis laud nuo saimper dschaine.
A quell chi clomma lg saingk nuom teis,
Tü saimper giüdasch baine,
[437] *Tü mediaunt èsch sul awaunt*
Ilg Bap noaß Deis è Sènnger.
Ty' ascha moart ais noaß cuffoart,
Teis laud saimper s' mantènnga.

II.

Deis Bap a tai haa datt ilg dguowt
In tschêl èd eir in terra,

Tuott noaß fadyws haasch dschdrütt tü baut
E queaus tzuond miß par terra.
Proa quai ans haasch surwngyd la paasch
Vy d' Deis ilg Bap é Sénnger,
Ty' ascha moart ais noaß cuffoart,
Ilg laud saimper teis s'manténnga.

III.

La gratzgia tuott' èsch plainamaingk,
Teis cudeschs daun pardütta,
La uaira uia sulamaingk
Aint in l'eterna uitta.
Improa èsch tü schk'ün d'nuo parüü,
Naschüd dad üna uearna.
Ty' ascha moart ais noaß cuffoart,
Laud t'sai' hoatz in eterna.

63.

Ÿn' autra chiantzun in la noatta da lg psalm 23.
u. 125. &c. F. I. V. A.
[= G 137]

I.

Ssawair tuott ais par nüllga spais
Da Deis a guerbyr gratzgia;
La cretta sul surwngyr quai uoul,
A chi Deis daa la gratzgia.
Chi quai nun haa ais intardaa
[438] *Oun sias bunas ouwras.*
Seiß rougs suun fauß, nè lg daun eir paus,
Sch'la cretta nun lg arnouua.

II.

La cretta muossa sul indrett
Bain ad amaar ilg proassem,
A nun lg nuschair cun maal nè læd,
.5 *Lg amar drett schkoa sy' oassa.*

Quai ais ilg frütt chi soul pustüt
Our da la cretta cresscher,
Amar eir Deis, queaus duus plœds seiß,
A ngyr salw faun incresscher.

III.

La cretta suul faa nett ilg cour, 20
Indschendra uaira paasche;
Vschlgœ ais fauß nè t'lasscha paus
Chiaick ch' tü mæ dysch è faasche.
O Sènnger Deis, in ls cours da ls teiß
Adamgia tü la cretta, 25
Daa ls ilg teis spiert, chia quell datschiert
A lg dübbi cuntrastetta.

64.

Ÿn' autra chiantzun in la melodia da lg psalm 53. 137. &c.
[= G 138]

I.

Da lg tuott, o Sènger creadur
Da lg schtèl è da la terra,
Vantür' a nuo daa tü, Singur, 5
Dawoa teis nuom tzuond bleara,
Signd chia tü t'haasch adangad,
Ch' tü haasch par noaß amur cread
[439] *Taunt næbblas creatüras.*
Suott l'ira ty' eirn' nuo culpaunts, 10
Ch' nus eiran peartzs, sch'nuo fuoßn' aunck taunts,
A saimpr' in painas düras.

II.

Sch'tü nun ns' hawessas pardunad,
Tuott noaß puchiads, putrœnngas,
Traas spüra gratzgia d' tia buntad, 15
Spandrad d' la moart, d' mantzœnngas,
Haweß tuott noaß' allgretzgia fyn

E fuoß müdad in grǫnd tappyn,
Ch' nuo stessen saimper pryre.
20 *Cuntuott haasch sün lg surpassamaint*
Sü arnuuad ün testamaint (ed. testemaint),
Nè ns haasch laschad muryre.

III.

La lett' improa in lg maun teis ais
Dawoa noaß fall rumasa,
25 *Ch' tü t' haasch pardeart tngüd ün pagiais*
E pœwel d' tia chiasa,
Vy d' quell muossad tuotta uirtüdt,
Laud da teis nuom aut cun agiüdt,
Ch'eir nuo pagiauns cuntschessen
30 *E sün lg dawoa eir ngissen uouts,*
Traas teis sǫingk plæd fidels deuouts,
Tia uardaa 'mprendessen.

IV.

Ty' ira tü mussasch datschiert,
Ch' nuo guadangad hawessen.
35 *Sch' tü wesses wlgüd, dawoa noaß miert*
[440] *Chia nuo purtaar stuessen.*
Quai maniawa tscheart quell saungk
Da lg muwel, spǫnß chi ngywa taunt,
Vffeart dawoa las ledschas
40 *Da ls prears in lg ueider testamaint,*
Ch' nuo ans cuntschessen aint dadaint
Da stair muryr schkoa bedschas.

V.

Vffearrer auter tscheart nun ais
Choa tour ad ün la uitta,
45 *Quai guadangad hawains uy d' Deis,*
Ch' la chiarn s'turpaia tuotta,
Sigǫnd ch' l haa fatt taunt maal indrett,
Chia par noaß grǫnds puchiads stuett

Ngyr Christ, sgürtad ch'ell pagia,
Dq̧nd sia uitta schkoa lg ais scritt, 50
Schkoa par seis agien uair dabitt,
In gratzgia mnads ch' l'ans hagia.

VI.

Parchiai sch' tü pillgasch sü sgürtad
Par noassas chiatiwiergias,
E ch' nuo ns hawain sün quai lasschad, 55
Schi èschn' nuo our d' las fiergias,
Moa nu siq̧nd statt suffizgiaint
Sgürtad in lg Veider testamaint
Ilg muwl' uffeart schkiannade,
Schi ns haasch tü datt ün crastiaun, 60
Chia quell pagiaß tuott par seis maun,
Vair Deis da tai ngüd naade.

VII.

[441] *La tia giüsty' haasch qua muossad,*
Moa cun amur, buntade,
Schk'ün bap, chi saia tuott dritzad, 65
Ty' ira buniade,
Parchiai siq̧nd ch' t' haasch tuudt sün ell
E fatt purtar la paina quell,
Sch' èschn' nuo cun tai ad ünna;
Traas sia moart, pantitzi greiw, 70
Ais tuott noaß fasch a nuo ngüd leiw,
Ch' nuo nun fundain d' schmurdünne.

VIII.

Cuntuott siq̧nd ell statt ilg preir
Sü ad utzar l'uffearta,
Ch'ell sün la cruusch cumplyd haa eir, 75
Randüda sü pardearta,
Schi eirè bsœng eir üna gia,
Chia l' hierta a tuotta ngiß manaa
Cun ün singal insemmel,

80 *Qua haa 'll schantad sü paun é uyn,*
Ch' nuo lg giaudan tzaintza tuott schguardyn,
Par üna lg laudn' è temman:

IX.

Chia lg eir' ün fearm cummandamaint
Saluad aint in la ledscha,
85 *Chia par mandgiar deß ngyr tuudt aint*
D' l'uffearta tschearta petza,
Chia ls drett hertawels s'cungusscheß,
A ls quaus l'uffeart' udiß è steß,
Giüstia la da lg Sénger.
90 [442] *Bain chia lg fatt staaw' eir our dadour,*
Chia Deis haa quaist eir tngüd a cour,
Ch'ell seiß fidels susténnga.

X.

Cuntuott, creader Sênger Deis,
Nuo t'ingratzgiain da coure,
95 *Ch' tü traas l'uffearta da lg filg teis*
Ans haasch tuudts our d' dulure
E fats hertawels traas teis filg,
Fats netts è sqingks traas quell angélg,
Da tuot ils noaß puchiadse,
100 *Da quai in quaista tschaina nuo*
Tuott teis hertawels aqui giuo
T' ludain ch' tü ns haasch spandradse.

65.

Vn' autra chiantzun in las noattas da lg psalm 13. &c.

I. B.

[= G 139]

I.

O Sengr' è Deis sur tuotts chiamps teiß,
5 *Proa tai clammain nuo pouwers,*
Tü tzaintza fyn ssasch noaß tappyn,

Quai, Sènnger, t' lasscha mouuer,
Dawoa teis plæd ans oasta d' læd
Daa ns gratzgia, salws ch' nuo uènngan,
Teis gratzius plæd ualarus 10
Ns cuffoart' è sul sustènnga.

II.

Maintain teis laud, dafenda lg plæd
Da ls fauß dits Christiaunse,
Chi tschearchian lur nütz èd hunur
Sulett cun peis è maunse. 15
[443] *Quun længk, Singur, indürasch lur*
Malitzgia, tüært è foartza?
Inlgümna ns, Sngur, proa ty' hunur,
Chia nuo guarbesschan gratzgia.

III.

Tuott noaß bain faar mæ guadangar 20
Nun poa la uitt' eterna,
Tü, Sènger, uais quai ch' noaß maungl' ais,
Teis wlair dwaint' in eternum.
Teis plæd ais fearm sur fyn è tearm,
Pussaunt sur tuottas chiaussas, 25
Faa ns tü sulett la cretta nett,
Sch'èschn' nuo brick nuortzas faussas.

66.

V̈n' autra chiantzun in la melodia da lg psalm 67 &c.

[= G 140]

I.

Sch'in Deis uousch crair, patzentg' hawair
Tü stouesch, quai imprenda,
Scha tü nuo ssaasch qui tour in paasch 5
Schi haa teis crair aunck menda.
Quai a lg fidel ais paun da tschèl.
In lg uair thesaur tzuppade,

Ch' tü traas quell paun uainsch sabbi, saun,
10 *Da tuott pissèr schkiargiade,*
D'uandetta surleiwgiade.

II.

Sch'ün fatt t' manaß intaunter l'aß,
In greiw' anguossch'è paina,
Chia tü nun ssaasch, choa mæ tü staasch
15 *V chiai la fyn pür maina,*
[444] *E dsura staa la cretta qua,*
S' lasschar schkurchiar ün stoua,
In tngyn iffick nun t' schmetter brick,
Agüdt da Deis qua rougua,
20 *Patzèntzgia uendscher stoua.*

III.

La prouwa faa, ch'ün uain chiattaa,
Choa ell la pearchia poarta.
Qua uain imprais, patzgiaint sch'ün ais,
Dawoa ch'ell qua s' dapoarta.
25 *Quell Deis sulett cunguossch' indrett*
Chi suott la cruusch staa stawel,
In tngyn furtün faa patzeng' ün
Da lg drett cuffoart parsnawel,
Ch'ün s'oasta da lg diawel.

67.

V̈na bella chiantzun tratta our da ls plæds cuffoartus chia Christ diss Matthei cap. 11: O wuo tuots chi hawait fadigia èd èschat chiargiads, ngyd naun proa mai, èd eug ws uœllg rafraschkiar. &c. I. D.

5 [= G 141]

S' chiaunta schkoa: Maria zart.

I.

Eug plaundsch, suspyr blear dys cun dyr:
Ilg meis cuntuorbel cresscha.
Eug ssag, Singur, autr' yr inlgur

Choa sul proa tai impresscha, 10
Parchiai tü haasch salüd è paasch
Traas Christ wnal par inguotta,
[445] *Ch'ell spoardscha gratzgia tuotta.*
Proa mai ngyd tuots chiargiads è ruots,
Traas grǫnd dschkuffoart fyn a la moart 15
D' puchiads ud eir d' sturpgèntschas;
Proa mai ws uuluait cun cour brick fraid,
Ch'eug daar ws uoellg beadéntschas.

II.

Sul imprandai a ngyr da mai
Drett hümmels cun ßientzgia, 20
Ws pillgǫnd awaunt datschiert dintaunt
Suffryr tuott cun patzèntzgia;
Traas quell giawüsch ws uain mia ualysch
E giuff plü chiœndsch' è leiua.
Sch' wuo in fadigia greiua 25
Ngyd qui cun mai chialchiads d' la sai,
D' pain' è d' dulur, lg cuffoartadur
Meis Bap uain a ws trametter,
Seis sǫingk bun Spiert, chi uain tuott tüœrt
E maal par terr' a metter. 30

III.

Tuott laud, hunur a tai, Singur,
Datt cun tuott stüdi uénga,
Chia lg paun ingual celestial
Traas Christ nuo tuots susténnga,
Ch' nuo tzaintza fǫm in lg raginǫm 35
Da Christ uyun' in allgretzgia,
Tzuond leids tzaintza grametzgia
Traas seis Sǫingk Spiert, chi faa traas miert
Da Christ, ch' nuo stain qui stawel bain,
[446] *Ch' nuo lg nuom da Deis fick lauden* 40
Traas our èd our cun leng' è cour;
Quell rœg noaß Sènger auda.

68.

V̈na nouua chiantzun in la surscritta noatta, ud in la melodia chi s' chiaunta in Tudaisck: Maria zart, &c.

H. S.

[= G 142]

I.

5 *Iesu chiaryn, Sąingk filg diuyn,*
Tü rœsa tzaintza spinas,
Chi traas buntad haasch dcheau spandrad
Las peartzas oarmas wschynas,
Traas quai ch' Adąm schbüttaa tai ląm
10 *Da lg Bap t' fuo datt la letta*
Da tour sü la uandetta
Da meis puchiad. Gratzg' haasch chiattad,
Chia tuott ais schmoart, dschurffnad d' cuffoart,
Nè gratzgia poa guarbyre
15 *Chi tai nun haa, ch' l'ais parguagiaa,*
Ch'ell stoua saimper pryre.

II.

O Christ d'uardad, tü haasch quidad
A ls uèlgs l'incrasschantünne,
Ch' haun dys èd ąnns suspyrs datt grąnds,
20 *Ch' tü ngisses par schkudünne;*
Clammawn: 'O Deis', da tuott cour seis,
Da lg tschél faa sü las poartas,
Trametta ch' tü ns cuffoartes
Teis raig undschüd, ch'ell cun uirtüd
25 *La pain' haa tzuond tuudt uy' a lg muond*
[447] *Traas seis sąingk saungk chi ns laua*
Da tuott puchiad. Ell uain hundrad,
D' la moart ell sul ans chiaua.

III.

O Iesu nett, tü èsch sulett
30 *Cuffoart da lg pouwer pchiader;*
Qua traas haa tai lg etern cussailg

Tscharnüd par ün paschader,
Ch' tü ésch ngüd naun uair crastiaun,
Chi uainsch a dschfaar par lg uaire
Queaus chi nun t'uœllgen craire. 35
O sqingk frütt deng, tuott meis artèng
Eug nhag proa tai, ch' tü haasch a mai
Surwgnyd eterna uitta.
Vyd' tai eug m' fyd nè ma t' imblyd,
Sch' tü m' daasch la gratzgia ditta. 40

IV.

O Christe grqnd nœbl' è pussaunt,
Partuott eir buntadaiwel,
Cun chè buntad m' haasch tü clamad,
Ch'eug nènnga dcheau crattaiwel
Traas teis sqing[k] plæd? My' oarm' haa læd 45
Suffryd da nauschs poetse,
Quai ais, da fauß profetse,
Ch'eaus surmnamaint traas fendschamaint
M' haun amussad ch'eug m' hag fidad
Sün mias agnas ouwras. 50
O Sènnger chiar nun chiastigiar
Par quai las oarmas pouwras.

V.

[448] *O Iesu bell, teis plæd fidel*
Schkoa lg clær sulai splandura,
A mnaar schkudün our d' la schkürdün, 55
Chia tuott tai sul adura.
Nè paasch nè paus nun haun ils fauß
In d' crastiauns ductrinas,
Teis plæd daa sul madschinas,
Agiüda tü, ch'ell stetta sü, 60
Daa tü cuffoart chi haasch d' la moart
Spandrad sulett tuott pouwels,
Chia sul a tai tuott detta fai,
E brick a martschas ouwras.

VI.

65 *O Christe deng, scha teis plæd creng*
Wleß our da mai spartyre,
Schi uè proa mai, m' dafenda dfai
E nun m' lasschar sur yre,
Da tai inlgur traas fendschadur
70 *Cun faussa sia ductrina*
Numnada sqingk' è fyna.
E daa improa naun sün lg dawoa
La dretta moart, teis plæd cuffoart
Daa sul è uaira uitta.
75 *Daa m' sul quell paun cun teis sqingk maun,*
D' tia ductrina scritta.

VII.

O Iesu Christ, tü 'sch uair Deis giüst,
Ch' in tai nun ais qualck menda,
Neir huom da lg muond taunt poa qui tzuond
80 [449] *Ch'ell teis laud oura stenda.*
Teis sqingk nuom aut staa dsura d' laud,
Tuott staa suott tai randüde,
Chèck ch'ais in lg muond naschüde,
Ed eir cread, o raig ludad,
85 *Our quai uain naun ch' tü m' chiatschas maun,*
Chia lg coarp quai dee muryre,
Schi giüda mai ch'eug poassa dfai
In teis sqingk plæd spartyre.

69.

V̈n' autra chiantzun a ruguar deis datschiert par üna buna hura da la moart, eir in la surditta noatta, ud in quella da Maria zart, &c.

[= G 143]

I.

5 *Deis Sngur faa m' salw, proa tai ch'eug m' uoalw,*
Da mai tü brick guinchiesscha,
Bain sün la fyn, quell fearm tappin,

Ch' la moart uain naun impresscha,
Ch' la cląmma mai, ch'eug poassa tai
Ounguoscher sul par Sènnger, 10
Chia lg maal giuo d' tai nun m' tènnga,
Sün quell grąnd puingk, chia preir nè muingk
Nun poa m' giüdar, d' la moart m'ustaar,
Oun mai ch' la lhura luotta.
Greiw ais la cruusch, chi m' schquitscha struusch, 15
Nun m' lasscheß metter suotte.

II.

O Iesu Christ, siąnd ch' tü èsch
La uia, uitta uaira,
[450] Schi m' giüda, ch'eug sgür poassa dcheau
Am rendr' a tai è t' craire, 20
Sün lg drett chiamyn in tuott tappyn,
Dawoa teis plæd brick paiger
A faar bain saimper leiger,
La chiarn, o Deis, am staa impeiß,
Nè uoul staar sü, plü længk è plü, 25
Oun piertza sürchiargiada,
Ch' l'ais grouba tzuond, proa teis ląud grand,
Sngur, mett' la tü in strada.

III.

O tü sąingk Spiert, uè lg plü datschiert,
Our nuo giain in la traischkia. 30
Our d' quaist tèmp schkiœndsch nun m' staar da lændsch,
Oun gratzgia lg cour m'arfraischkia,
Schi uèng eug saun qua traas teis maun
Ad yr in uaira crettà;
Proa ls anguels teiß am metta, 40
Quai eug agrai, faa quai a mai,
Am staa tü proa sün lg plü dawoa
Da tai ardschfüd ch'eug uènnga.
Ah, Sąingk Bap meis, eug filg suun teis,
Sü pillga m' é m' sustènnga. 45

70.

V̈na chiantzun da laud, dawart Christ: la noatta da la quala ais südsura missa proa lg psalm 46: Deis E. E. Koch, 2, 131. ais noass schküd è foartza, &c.

I.

O Christ, uair Deis è Sènnger,
5 *Da lg Bap sul filg etern,*
[451] *Da quell naad chi sustènnga*
Tuott sul cun seis gubearn,
La stail' ésch tü diauna,
Chi lœndsch splandura sauna
10 *Sur autras stailas clær.*

II.

Par nuo tuudt chiarn humauna
In lg tèmp d' la part dawoa,
D' la mamma netta sauna,
Chi saimper uearna staa,
15 *Par nuo ésch moart suott terra,*
Ilg tschèl aweart d' la searra,
La uitt' haasch turnantaa.

III.

In tia cunguosschèntscha
Faa ns cresschr' in ty' amur,
20 *Ch' nuo stettn' in tia sabgèntscha*
E t' searwn' in lg spiert da cour
Ch' nuo insagiar qui poassen
Tai, la dutschetza noassa,
D' quell hagian sait, Singur.

IV.

25 *Creader d' tuottas chiaussas,*
Tü foartza sul da lg Bap,
Rèdschęnd d' l'ün cheau a l'auter
Da lg muond cun agien dguaut,

Noaß cours proa tai tü uoalua,
Nuo d' noaß puchiads absoalua, 30
Ch'eaus nun ns inierren baut.

V.

Mürainta ns traas tia foartza,
[452] *Traas gratzgia faa ns dcheau uywos;*
Ilg uèlg Adąm tü schfoartza,
Traas quell naschains chiatywos, 35
Ch' nuo qui in lg muond sur terra
Cun tai nun hagian guerra,
Cun ls cours ans faa gualywos.

71.

V̈na chiantzun chi s'chiaunta da lg tèmp da lg cuntradi è da lg attitzgiamaint da ls puchiads, &c.

[G = 145]

S'chiaunta schkoa: Ach gott ich thuon dich rueffen an.

I.

Ah, Deis, eug t' cląm in meis agiüdt, 5
Par dschuudt è dschmoart ch'eug suun;
Meis mær fadyw ch'eug nhag cuntschüd,
Ais mia chiarn è saungk;
Quai t' plaundsch eug taunt datschierte,
Nhag saimper da giüstraar 10
Né poaß tzaintza spierte
L'artngair è l'infrainar.

II.

Dyr maal èd eir blaschmar tzuond fick,
Quai ssaa' lla cun chiawailg;
Allchiün uair bæn tscharchiar tzuond brick, 15
Sgundar pür seis cussailg.
Chiampesch' la saimpr' è saimper
Incuntra tai, Singur,
Nè uoul tour sü drett taimper,
Ilg giuff d' tia ledscha tour. 20

III.

[453] *Deis, auda tü la mia uusch,*
Ch'eug t' plaundsch quai tzuond da cour,
Purtar nun uoul la chiarn la cruusch,
Eir yr dawoa nun uoul.
25 *Eug nun la poaß schfurtzare,*
Schi, tzaintza ty' amur,
Ch' la saimpr' am uoul manare
In grąnd puchiads è tzngur.

IV.

Ligiad è praschunad eug suun
30 *E tuott meis senn guastad;*
Cuntuott tèng eug ruguad tai buun
Par gratzg' è tia buntad,
Cumparta ns quell a tuotse,
Ils quaus t' cunguosschen bain,
35 *Ch' nuo dcheau nun croudn' in lg puotze*
D'ilg iffiern chi plain nun uain.

V.

Aunck üna chiaussa mounck' a nuo,
Ch'eug tœst haweck schmanchiaa:
Chi uair' amur nun braunck', amuo
40 *La crett' indrett nun haa.*
Cuntuott daa ns uair' amure,
Quell nœbbel grąnd thesaur,
Ch' nuo ns douwren tzuond da coure
In tia ledscha d'aur.

VI.

45 *O Sènger Bap è Deis sul sąingk*
In tschèl sün teis aut baunck,
Nun bandunar ils teiß our d' maingk;
[454] *Ngyr t' lasch' awaunt meis plaunt.*

O Deis, nun m' staar dalœndsche,
Parchiai tü 'sch meis cuffoart, 50
Ch' allchiün nun s'uoalua chiœndsche
Da teis plæd in la moart.

VII.

Bap, in teis sqingk aut raginqm
Tü saluasch chiaick ch' tü dysch;
Anguosscha nuo hawain è fqmm, 55
Da teis sqingk spiert giawüsch,
Ch' nuo autr' a maun nun pi(e)llgen
Choa sul cuncoardg' è paasch,
Giüstia, nè ns dantillgen;
Ns cuntainten d' quai, ch' tü ns daasch. 60

VIII.

Cumparta ns, Deis, la dretta tü,
La grqnda tia buntad,
Adampgia ns uaira cretta sü,
Ils flaiwels tèng giüdad.
Noaß cour tü, Sènnger, tuocka 65
Oun teis crengischem flüm,
D' la gratzgia ch' nuo nun schluocken,
E ns main' our d' la schkürdün.

IX.

La ty' amur amuossa ns bain,
Ty' amigiaiwlitad, 70
Ch' nuo mæ nun t' schneigen, sch' huossa uain,
Ch'ün ngiß anguosschiad;
Cur ün steß staar praschune,
La gratzgia tü nun lg tour,
[455] *Ch'ell stetta stawl' è bune* 75
In fyn la fyn da cour.

72.

V̈na spirtuala chiantzun, in la melodia da lg 23. psalm, è da lg psalm 125. èd da: My' oarma adautza, è da: Traas Adam ais tuot. &c. L. I.

[— G 146]

I.

5 *Teis, teis dee meis cour esser, Deis*
È Sènger amigiaiwel,
Tü m' haasch uastyd, ch'eug sgür sun yd
Dawoa teis plæd plaschaiwel.
Traar our da tai, sch' tü staasch proa mai
10 *Nun m' dee amur nè foartza,*
E scha bain gia la chiarn suruaa,
Nun dee meis cour tour peartza.

II.

Teis, teis dee meis cour eßer, Deis,
Tscharnüd tü Iesu Christe;
15 *Leidetza daasch cun paus è paasch,*
E faasch sul pruus è giüste.
Tuott meis giawüsch, dalett è lgüsch
Vy d' tai staa cun allgretzgia,
Tü 'sch meis sustèng, teis sqingk plæd deng
20 *Tuott schkiattscha mia grammetzgia.*

III.

Teis, teis dee meis cour esser, Deis,
Agiüdt, cuffoart da ls pouwers,
Tü guarda lg stausch, ch'eug pouwer nausch
Poart: quai ilg cour t' dee mouwer.
25 *Tèng ilg fadyw è lg pchiad chiatyw,*
[456] *Quai, Sengr', a teis laud dwainta.*
Am trag' a tai è faa in mai
La cretta cresscher saimper.

73.

Ṿn' autra chiantzun. H. S.

[= G 147]

S'chiaunta schkoa: Wach uff myns hertzen schœn

I.

Staa sü, meis amor chiare,
Schkoassetta tü da Christ,
E taidl' ilg dudsch chiantaare,
Quell nett plæd da Deis güst;
Quell cling' uschè gratzgiaivel,
Splandur' ingual schkoa lg clær sulai.
Traas noaß Deis buntadaivel.

II.

Ls profets bain daclaradse
Ans uènngen kuossa dcheau,
Chi suun statt længk tzuppadse,
Eir lg Euangeli eug
Huoß' aud uschè tzuond dudsche,
Chia blears cours uènngen kuossa largk.
Ch' uschè strett eirn' attuudtse

III.

Cun blears fauß schantamaintse.
Cummandamaints è bqnns,
Cun latschs, raits è badaintse,
Da blearas soarts ingiqnns.
Quai uain miß' kuoß a schdèsche,
Tuott par spüreds ingiannamaints.
Mantzænngas tschient gia dèsche.

IV.

Christ seis meß ans trametta,
[457] *Chi ns preidgen ilg seis plæd,*
Blears uènngen par la cretta
Schdangads cun maal è læd,

La uardad par stüdantare;
O christantad, spusa da Christ,
Guard' è nun t' stramantare.

V.

Nun crair plü ad infendschas
Neir ad infendschaduors,
Ta schgryscha d' lur ductrinas,
Sch' lg haun bellas bain culuors.
A quell plæd sul daa cretta,
In lg qual Deis sia uulantad
Awaunt œlgs clær ans metta.

VI.

A quell plæd t' renda praise
Nè wair incresschantüm
D' quai ch'ell cummqnd', ais bœn,
Quai ch'ell lubbesch' ais frye;
Chi autr' amuossa, dysch Sqingk Paul,
Schmalditt quell saimper sèa.

VII.

Quell plæd t'oasta d' dulure,
Da pain' è cuolpa tzuond;
Sch' tü lg craiasch bain da coure,
Schi uainsch tü nett da fuond,
Spandrad eir da la moarte,
Quell t' muossa chia, Christ, tzuond sulett
Vair saia teis cuffoarte.

VIII.

438] *Bain ditt quell dy èd hura,*
Süm lg qual ilg plæd da Deis
Awaunt t'ais dcheau ngüd lhura,
A l'oarma lg sustèng teis;
Plü chiar inguotta t' saia,
Nè anguels, creatüras neir,
Ch' in tschèl è terra s'uaia.

IX.

O Christantad, bain taidla
Ilg uair plæd da Deis drett; 60
In quell ais uitta quaida
D' las oarmas tzuond parfett,
Quell ch'in quell plæd sa sparta,
Vyw' in allgretzgia in etern:
Da Christ ch'ell mæ nun parta. 65

74.

V̈na chiantzun è datschiert bragir proa Deis, ch'ell uœllga saluar è dafender la sia hunur. &c.

[=G 149]

In la noatta, chi uain dawoa: Christ dysch, pro mai ngyd, chi haa sait. 5

I.

O Sqingk bun Deis, cuschidr' improa,
Chiai foartza ls teiß indüran, oh,
Tü noaß puchiads parduna,
Ch' nuo teis sqingk plæd taunt leiw prèdschain,
Eir la grandischa nun lasschain 10
Nè tai amain sul bune.

II.

D' quai chiastigiads ans haasch è tuudt
Ilg Zuingli quell sqingk huom dauout,
[459] *Bain tuudt in tia chiüra,*
Cun ell eir bleara lgieut dabain, 15
Ils quaus d' la moart nun sa schgrischaun,
Lur saungk t' haun datt d' fai sgüra.

III.

Vschè la pearck' haasch yr laschad,
Ilg prüm tia chiasa schcudichiad
Dawoa tia uèlg' üsauntza. 20
Cuntuott fuoß huossa fatt cun nuo,
Sch' nuo nun chiattassen gratzg' amuo
Traas rœg cun uaira sprauntza.

IV.

Cuntuott clamain nuo fearm, Singur:
Giuo metta tü la tuorp è tzngur,
Chia lg plæd teis huoß' indüra.
La sqingkia tia giüsty' uschlgæ
Stueß las giqmgias, schdengs è giæ
Talgar cun spada düra.

V.

Ah, muossa ns, Deis, la uèlga fai,
Arnuua ty' amur par quai,
Schkoa fèsch ad Ezechia.
Quell ngyr lasschasch in grqnd tapyn,
Chia ls seiß in grqnd furtünna ngyn,
Fuon dschmiß d' la gratzgia tia.

VI.

Dawoa teis sqingk cummandamaint
Rumpe 'll tuott giætschs, utars fatts aint,
Sün lg qual ls fadyws blear tngeiwan,
E quai dawoa ilg trawan sü,
Ch' l haweß da Deis la pag' ardschfüü,
Par quai ch'ell fatt haweiwa.

VII.

[460] *Raig Senherib lg schmalmnaa lg pagiais,*
Ilg pruus suffry grqnds schdengs blear mais,
Chia faussa fuoß sia cretta;
Quatraas ngisch, Sènger, è ls battèsch,
Tuots traas teis anguel tü dschdrüèsch,
Fèsch tü par ls teiß uandetta.

VIII.

Eir huoß' uschè patzgiaints faa ns tü,
Ch' nuo stawels spettn' ilg maun teis plü,
Noaß sèasch Deis fadaiwel,
Teis plæd sustènnga, daa ns ün cour
Tzaintz'ira, quait, è uœd d' dulur,
Faa ns dcheau noaß senn crataiwel,

IX.

Ch' nuo tai, uair Deis è Sngur sulett,
Huoß' èd in tuott noaß bœng indrett 55
E uairamaingk cunguosschan,
E Iesum, teis chiar filg diuyn,
D' la gratzgia sul lg etern uair scring,
Cun uaira cretta lg kuondren.

75.

Vn' autra chiantzun. L. I.

[= G 150]

I.

Misercoargiaiwl' è bun eir Deis
A quell tscheart ais,
Chi rügla da ls puchiads haa seiß, 5
Cun sprauntz' indrett da uyuer.
Quell huom, ch' haa quaist, cummaintza praist
Ad essr' huneist,
Indrett s' dapoart' awaunt seis Deis,
Nè chiausa faa chiatywa. 10
[461] *Quai ch' l haa, a Deis proa scriwa,*
E douwra bain, schkoa è s' cuuain,
Ch'ell poassa saimpr' a Deis plaschair;
Cun lg proassem ais ell giüst par lg uair,
Ch'ell saimper Deis indrett uoul tmair. 15

II.

La chiarn chiastig' ell dy è noatt,
Ais hümmel tuott.
Vrgnd datschiert ualg' ell daboatt,
Ilg tantamaint ch'ell schkiattscha;
Cun Christo in la moart ell ais 20
Chi lg haa dafais,
Eir sapulyd è moart tzuond stais,
Quell cun giawüsch imbratscha.
Qua cun pissèr ch'ell s' chiattscha,

25 *Ch'ell saia tzaintz' infendschamaints*
Vair rasüstad è uyw indrett,
Ad auters schkiandel ch'ell nun dett,
Incuntra tuott fadyws parfett.

III.

La cruusch dawoa ch'ell poart' a lg Sngur,
30 *Giawüsch' inlgur*
Vandetta. Leid indür' ell tzngur
Da lg muond, ch'ell plasch' a lg Sènger.
La sprauntza ch'ell sün Deis fearm s' tain,
A tuorp nun uain,
35 *E sch'ell muryr daweß eir bain,*
Nun croud' ell, traas ch'ell s' tènnga
Sün Deis chi tuott sustènnga,
[462] *Traas ch' l ąmma quell patzgiaint fidell,*
La pearchia poart' ell d' seis bap pruus,
40 *Proa quell tzuond s'uoalw' ell uulantus,*
Traas oura stawel staa 'll bunduus.

76.

V̈na spirtuala chiantzun, in la noatta da la chiantzun chia queaus chiantawan, chi geiwan a Gallitzi a tscharchiar Sąing[k] Iachiam. I. X.

[— G 148]

I.

5 *Chi uoul indürar grąnda fadigia,*
Quell leiua sü è tyra uia
Bain sün la dretta strada;
Bap, mamma, rauba èd hunuors
Saisweß stou 'll bandunare.

II.

10 *Bastun è pearck' ell stou hawair*
La uia da Deis yr è ssawair,
Schkoa Dauid cun ardimainte,
Las hawnas d'Egipta nun süngar
La chiarn neir coatta lainte.

III.

La dretta funtauna stou 'll tscharchiar, 15
Palüds nun baiwer nè guardar,
Sch' ell saun uoul esser baine,
Seis fasch eir poart' è s' dritza d' paun,
Chi mæ nun uènng a lg maine.

IV.

Giai' inawaunt pür quaunt ch'ell poa, 20
Nè guarda mæ brick inawoa,
Moa lassch'yr fantaschia;
Deis ilg qual paschainta tuott
[463] *La lgieut parschoarg'eir sia.*

V.

Sch'ell chiatt' ün fraar sün quell chiamyn, 25
Schi lg dee 'll seis paun partyr è uyn,
Lasschar nun lg dee 'll eir manquel,
Pardun è gratzg'ais in quaist muond,
In tschèl nun s'uain mæ staungel.

77.

* Vn' autra chiantzun eir in quella noatta. C. & H. Cam.

I.

Sch' tü uousch hawair grqnda fadigia,
Schi guarda, nun la büttesch uia
E uaa la dretta strada;
Ilg plæd da Deis ais quella uia, 5
Christ t' l' haa bain amuossada.

II.

Sqingk Iachiem quella strad' ais yd,
Sch' tü lg uousch chiattar, schi uaa 'll eir tü,
Tuott büttasch uschlgœ uia
Cun yr aint a Gallitzi, bain 10
Danærs éd eir fadigia.

III.

Sch' tü uousch Sqingk Saluadur chiattar,
Quell Christ, chi salw sulett t' poa faar,
Nun bsœnngasch yr in Spqinga;
15 *El tzetz' in tschèl, faa lg plæd par nuo,*
Tscharchian quella muntqnga.

IV.

Chiai ysgiasch sü par lg Munt Sarrad?
V̈n blœck qua chiattasch sururad,
Nun crair chi sai Maria.
20 [464] *Tü fesses mèlg a staar a chia(sa),*
Sparngar quella fadigia.

V.

Scha tü ls apoastels uousch chiattar,
Talosa tü nun bsœngsch tscharchiar,
Faa bain è staa qui oura;
25 *Amuossa bain a ls teiß uffaunts,*
Schi faasch üna mèlgr' ouwra.

VI.

Chiai uaasch a Noassa Duonna D'guaut?
A muonchs nun haa datt Deis seis dguaut,
Ch'eaus sweß sun plains d' puchiadse;
30 *Bsüngassen Deis ruguar par sai,*
Chi ls ngissen pardunadse.

VII.

Chi tschearchia Petrum è Sqingk Paul
A Ruomma, quell ais narr è uaul;
Qua s' chiattan chiatiwiergias
35 *Plü choa in auters louchs da lg muond,*
Da tuottas soarts d' miniergias.

VIII.

Eir queaus, chi uaun a Sqingk Guadèngk,
Nun faun schkoa lg bun drett Sqingk Lurèngk,

Aunck main schkoa auters Sqingkse,
Moa faun bain aunt schkoa ls Phariseaus, 40
Chi suun lur uair cumpqngse.

IX.

Chia ls Phariseaus huondrawan fick
Ils coarps da ls moarts, moa ls uywos tzuond brick
E s' tngeiwn' a faar fick baine,
Ed eirn' improa incuntra Christ, 45
Lur cours d' putrœnnga plainse.

X.

[465] *Vschè als tragia Christ sü tzuond*
In lg euangeli, imnatschqnd:
Trist, pouwr' infendschaduorse,
Pür faad schkoa uoaß baps pardawaunts, 50
Chi dschfenn ils sqingks ductuorse.

XI.

A Deis in tschèl sul saia laud,
Pasch, gratzgia, uaira cretta baut
Deis in ls noaß cours adampgia;
Aquidawoa haa 'll imprumiß 55
A ls pruus la uitta saimper.

78.

*V̈na chiantzun fatta dad ün bun fraar è fidel pradgiadur da lg Euangeli, in lg prüm chia quell traas gratzgia da Deis cummantzaa awaunt war trent' è duus qnns a ngyr pradgiad in noassa terra. P. G.

I.

Ludad Deis, wuo fidelse, 5
Ws tngait buuns è ws allagrad
In Dieu traas Iesum Christe,
Chi ns haa uschè lgümnad
Cun lg seis uairisschem plæde,
Ch' l ans ha lasschad par scritt 10
In la scrittüra sqingkia,
Chi ns uain clær huossa ditt.

II.

La quala ns fuo miß giuoe
Da lg Pappa cun seiß prears;
Lascuntr' haun ditt a nuoe
[466] *Lur sweß spiads fauß uearß.*
Cun ls quaus eaus haun surmnade
Ilg muond, quaunt ch'ell ais statt,
Chi deiwa ngyr mussade
Dad eaus, proa Deis ngyr tratt.

III.

La messa, bargiatœli,
Duus sprèdschamaints da Christ,
Ais statt la marchiantia
Da prears da lg Antichrist,
Cun ls quaus eaus haun sprèdschade
La paschiun da Christ,
Saisweß ingrasschantade,
Famailga da lg Anticrist.

IV.

Queaus wgielgias è trentaisems
Stueiwan nuo faar faar,
Par wlair our d' bargiatœli
Noaß moarts cun quai spandrar.
Quell fœch ngywa stüdade
Cun duuns d'argient è d'aur,
Schkoa Deis ch' haa tuott creade,
Haweß bsœng d' noass thesaur.

V.

Schkoa Iesus Christ saluader
Da lg muond, uair filg da Deis,
Martuir' hag' indürade
Par tour tuots nuo da schdèsch,
Da schdèsch da l'eternala
Cundamnatzgiun, èd eaus
[467] *Ad ell stoun agiüdare,*
Sch' l'ans deß pudair faar salws.

VI.

O uruo fidels da Dieue,
Ws lasschad bain yr par cour,
Chiai prears haun tuudt a mauv
Par volair ilg muond schbluottar,
Ch'eaus tzuond nun s' haun schmurjèr
A volair eaus swoeß schantar
La Messa, neir schnaguidse,
Cun quella Deis sprèdschar.

VII.

Muonchs è trachoatts ans ngyuan
A claustras par raspar;
A Deis usché saruyuan
Cun saiswoeß schmalgantar.
A ls schlechts dschqnd, ch'eaus giogiuo
E fattschen abstinentzgia,
Siqnd plü graß ch'ingiünne
Cun tuotta lur pantentzgia.

VIII.

Siqnd eir quell strasuorden
Ch'in claustra uain manaa.
Incuntra Deis, par choarda,
Par uaira ch'eug quai saaa.
Vpaegia ch' la scrittüra
Chia Christ ans haa lasschad.
Nun saia uair' é sgüra,
Sün Deis d' quai tschaart us fidel

IX.

Eir meß da sqingks blears ngyuan
Par volair ad eaus ruguar;
A Sqingk Guadengk guarbyuan
Sqingk Spiert è Saing[k] Nicleu.
Schkoa Deis ad eaus nun uesse
Dunad ilg paradys.
Proa ell neir uyuer poassen.
Ch' nuo ls stouuan, nuo, faar riòk.

(468)

X.

Schkoa ls sqingks schkiattschaads giuo d' tschéle
In terra saian ngüds,
Ch' nuo qui in taimpels d' müre
80 *Ils uèstan schkoa ils nüds,*
Ch'eaus uœlgan ch' nuo ls paschainten
Cun rauba temporala,
E brichia ch'eaus s' cuntainten
D' la spaisa celestiala.

XI.

85 *Huoß' eir chia lg muond chiatt' œlgse*
Lur chiatiwierg' a uair,
Ad eaus plü daar nun uœllgen
Tuott quai ch'eaus wlessn' hawair,
Cummaintzn' eaus a salgire,
90 *Chi ls uain tuock in lg büngun,*
E spüdn' è faun mantyre
Nè ls ais ingiün drett bun.

XII.

Vschè cun lur sumlgèntschas
Ch'eaus haun ilg muond surmnad,
95 *Cun lgisschas è parèntschas*
Ils schlechts haun cradantad,
[469] *Ed ais improa lur esser,*
Ch'eaus haun bain tngüd a maun,
Tuott nassas statt da peschse,
100 *Schguatzad qua traas ch'eaus haun.*

XIII.

Deis ingratzgiain, Singure,
Chia Christ ans haa spandrad,
Cun lg meß ch' l ans haa tramisse,
Chi ns haa seis plæd purtad,
105 *Traas quell ch' nuo imprandaine*
La uia da Iesu Christ,
Quatraas nuo eir uadzaine,
Chia ls prears sun lg Antichrist.

XIV.

Guardain choa Deis saluader
Da lg muond, uair filg da Deis,
Ans haa tuott amuossadz,
Chiai nuo deen faar, ils seis.
In sia ductrina scritta,
Ch' nuo auter lasschen staar,
Sch' nuo uolain ngyr in la uitta,
Ch' noaß Bap a nuo uoul daar.

79.

* Vn Et in terra in Ladin, fatt qui dawannt in lg [illegible] da lg Sännger 1530 dad ün fidel fraar, in Ingiad[illegible]

C. C.

I.

Et in terra, lg bargiatæli ais par terra, Lg [illegible] grand' lur' è uulantad da Dieu. Laudamus te, Chia [illegible] quell' haa ruott ün pee. Adoramus te, E brichia queaus [illegible] chi nun poan star sün pee. Ngratzgiad [469] sais Ch[illegible] ch' l ans haa spandrad, Cun lg seis sgiangk plad [illegible] lgiümnads, Ch' nuo nun uènngan plü surmnads.

II.

Queaus chi deiuan nuo intraguidar, bain tschiche[illegible] bloacks ans fawan adurar, Cun aur éd argient chi [illegible] surdurar, Ch' nuo ngissen surent a ls uffearrer [illegible] Cun quai ils schmalgantar, Cun lg pqnn da ls uffea[illegible] uastyern' eaus lur dunnauns, Cun lg paun da las [illegible] implyuan eaus lur uainters, Cragiqnd chi düra [illegible] quella malnützа famailga da lg Antichrist.

III.

E nun bastaa' as nummar in lrch da ls [illegible] Ch'eaus s' haun addutzads, ch'eaus saian in [illegible] Par ingualar lur anguel Lucifer, Ilg qual ais statt [illegible] da lg Pappa, éd eir da ls Chiardinals, éd eir [illegible]

cun tuotta lur diauns, cun tuotta lur awads, è cun tuotta lur prears, Cun tuotta lur strassuorden ch'eaus haun manad, ün uorden da lg Antichrist.

80.

***V̈n Patrem, in Ladin, eir fatt da lg tèmp surditt. C. C.**

Patrem. Ilg Pappa haa pardüd la pussauntz', ell la stoua lasschar a lg creader da lg muond, Quell chi haa cread ilg
5 *tschèl èd eir la terra, Tuottas creatüras èd eir ilg sulai è la lgünna.*

Ingratzgiad saia Christ, quell chi ns haa spandrad sün lg lain da la cruusch. Ell ais statt ilg noaß uair sacer[471]*dot: Cun sia buocc' haa 'll ditt, ch'ell hagia par nuo tuott cumplyd.*

Christ ais statt moart è sapulyd, ais yd ad iffiern èd
10 *haa spandrad ils noaß pardawaunts, chi eiran statt passads, èd eir ils uèlg profets; è lg bun Sqing[k] Ioan Battist.*

Inua mæ ais statt quel Bargiatœli, ch' la cradèntscha nun lg haa chiattad, nè ls dudesch Apoastels, nè ls quattr' Euangelists, Neir ils uèlgs profets nè lg bun Sqing[k] Ioan
15 *Battist?*

Par lg uaira quell farèr, chi fawergiaa ilg bargiatœli, ais statt ilg maister, ais statt quell maister, chi fawergia la Messa. L'haa uastyd ilg Pappa, prears è chiardinals, è lg muoinch da Pustlaw.

81.

***V̈n Aue uiuens hostia, in Ladin. C. C.**

I.

Ingratzgiad sai' ilg uyw Deis quell chi ns haa cread, è lg seis chiar filg, chi ns haa spandrad, la sia moart sün la cruusch ch' l haa indürad, quell wlain nuo saluar par lg
5 *noaß uair sacerdot, cun la sia moart ch' l ans haa spandrad, saimper in eternum.*

II.

Christ ais statt ilg noaß uair pontifex, Christ ais sul ilg noaß preir. Quell ans haa fatt ilg uair sacrifitzi, ell ais statt la noassa uair' uffcarta, ell ais statt üna uouta sü udzad, tuotta ls noaß puchiads sün la cruusch ch'ell haa purtad. 10

III.

Las uffeartas è la Messa chia lg Pappa sü dritzaa, ais tzuond schk'ün füm in üna chiaa, schküresscha la [472] *lgüm, è faa ils œlgs da füm, è tuotta queaus, chi s' fidan in quai, uaun par la uia da la schkürdün.*

IV.

Ingratzgiad saia lg uyw Deis omnipodaint, da tuott ilg 15 *bain ch'ell ans haa fatt, ell ans paschainta, 'l ais quell chi ns daa la uitta, l'ans haa lasschad ilg seis sqingk plied, traas qual ch' nuo cunguosschan ilg seis chiar filg, Christum in eternum.*

82.

*Vn Iesus Christus nostra salus, in Ladin, &c.
C. C. & H. C.

I.

Iesus Christus, ilg noaß salüd,
Par ls pouwers pachiaduorse
Ais our da lg Bap in quaist muond ngüd 5
Par tour noassas duluorse.
Ell dysch: Tuott queaus chi sun chiargiads,
Denn ngyr proa mai, sch'eaus haun puchiads,
Schi ls uœllg eug arfraschkiare.

II.

Ilg Sqingk deng sacramaint da Christ, 10
Ch'ell sweß ans haa lasschade,
Nun uain schkoa quell da lg Antichrist
In fneistras adurade,
Moa quaist ais ilg drett sacramaint,
Chi uain dawoa ilg urdnamaint 15
Da lg Maister Christ saluade.

III.

Sai' ingratzgiad, noaß Deis da tschél,
Nuo ns denn brick stramantare,
Sch' nuo bain par mur d' seis euangél
20 *Inguerts stain indürare,*
[473] *Sch'eaus bain dys schaintan cun cussailgs*
Incuntra Christ è seiß famailgs,
Schkoa Dauid haa chiantade.

IV.

Moa Deis la foartz' haa in seis maun,
25 *Chia ls infidels nun poanne*
Cumplyr tuott quai, ch'in lg cour eaus haun
A faar a ls fidels dqnne.
Ans detta deis la gratzgia pür,
Ch' nuo stawels poassen staar schk'ün mür
30 *Sün Christ, la uaira peidra.*

V.

Quaist fuossen las chiantzuns dad eaus,
Ch'eaus wlessen, chi s' chiantasse
Chiantzuns d'amour, da mats eir beaus,
S' sunaß è chi s' suttasse,
35 *Hundrar lur pardunauntz' uschè,*
Nun ssaun ilgs sqingks hundrar eir mè,
Siqnd Saing[k] Ioan quatras moarte.

VI.

O cumpartaiwel Deis, choa ls pousch
Vschè længk indürare?
40 *Spattar par bain tü saimper uousch,*
Ch'eaus s' poassen brick schküssare,
Nuuellas dèck tadlassn' è bain,
Teis plæd, chi d' la uardad ans uain,
Nun uœllgnè pür süngare.

VII.

Cuntuott cun eaus uainsch a cumplyr 45
Ilg ditt dad Esaias;
Lur ælgs uainsch tü a ls inschküryr,
[474] *Ch'eaus nun uaian tias uias,*
A lur urailgas insurdir,
Lur cours eir uainsch ad indüryr, 50
Ch'eaus udiqnd nun intlègian.

VIII.

In Deis ilg Bap cragiains bain tal,
Ch'ell sai' ilg uair creader,
In Deis eir Filg, ch'ais ad ingual,
Ch'ell sai' ilg uair spandrader, 55
In lg Sqingk Spiert cuffoartader meis,
Chi saian trais tuott sul ün Deis,
A lg qual laud saia saimper.

83.

*Vna chiantzun a ludar Deis, par quai ch' l'ans haa tramiß la sia lgüm, quatraas ell ans haa spandrads our dsuott la schkürdün da lg Antichrist, schkoa ell haa tngüd imprumiß: è par quai ch'ell mantènnga la uardad, è faa quella yr inawaundt, a daspèck da tuott 5 seis inamychs. Fatta in lg ann 1550. dad ün bun fraar.
H. C.

I.

Ludain, fidels, Deis baine,
Fick ingratzgiar nuo lg daine,
Ch' l ans haa spandrads da lg maale, 10
Cun lg seis sqingk plæd ch' l ans haa lgümnads,
Da lg uorden fauß Pappale,
Ch' nuo nun uènngan plü surmnade.

II.

[471] *Quell ais statt sü dritzade,*
Cun fauß indsching spiade 15

Incuntra lg plæd da Deise,
Da lg qual nuo èschen sgürs è tschearts,
Ch'ell staar nun poa in peise,
Ch' lg Antichrist dee esser peartz.

III.

20 *Quai haa ilg Spiert da Deise*
Ditt traas Sqingk Paul a ls seise,
A ls da Thessalonicke,
Chia lg plæd da Deis uain a lg schfurtzar
Pauck a pauck pür plü ficke,
25 *A lg giuwnessem dy chiassar.*

IV.

Quai haa Deis cummantzade,
Martin Luter schdaschdade,
Ilg qual chiatschad haa maune,
Dandett ilg Zwingli ngüd dawoa
30 *Yd inawaunt plaun plaune,*
Ch' la uardad stützar nun s' poa.

V.

Chia lg Antichrist ais giade,
In grqnd guisa matzade
In ls cours da ls Christiaunse,
35 *In ls quaus ell foartz' haa brichia plü,*
Chia ls huommens è dunnaunse
Taunt nun lg craian schkoa lg haun tngüü.

VI.

Sch'ell bain faa rauaschia
Cun stüd' è fantaschia,
40 *Eir douwra tradimainte,*
[476] *Cun quai uschè wleß sü mantngair*
Seis fauß ingiannamainte,
Ruuinad ch'ell stoua uair.

VII.

Par quai haa 'll fatt cusailge,
Ch'ell schdaischda seis famailge, 45
Cun nuom lg imperadure,
Chi haa miß suott sias citads.
Quai ais dwantad parmure,
Ch'eaus nun s' haun indrett purtads.

VIII.

Quai ais dwantad (ed. *dwandad*) *uywaunte* 50
In lg Veider testamainte,
In lg Nouw eir fick suwente,
Chia Deis seis pœwel t' haa chiastigiad,
Improa ais quadawente
Saimper seis dguaut adampgiad. 55

IX.

Raig Diocletziaune,
Quell grqnd crudel tiraune,
Quittaa ch' l haweß miß giuœ
Tuott ils fidels è la uardad;
Quai tzuond fallad a lg fuœ, 60
Lg Euangeli plü 'nwidad.

X.

Quai dwainta bain eir huossa,
Dawaunt proa quai sa muossa,
Chia lg Raig dad Ingel Terra
Crudad da nœw ais huossa naun 65
Cun paasch è tzaintza guerra;
Messas plü qua prears nun faun.

XI.

[477] *Quai haa noaß Deis fatt cresscher,*
Büttad qua giuo la Messa,
In blear eir auters louchse 70
D' la Lombardia s'uoul rasaar,
Gia inuidad ils fouchse,
Ch' la uardad nun poa stüdar.

XII.

Eir our in las cittadse
75 *Chi sun bain chiastigiadse,*
Schia ls prears bain gia faun Messa,
Nun poan eaus ils fidels schfurtzar,
Ch'eaus craian aint in lessa,
Ch'eaus aunt s' lasschan martriar.

84.

*V̈n uexilla regis prodeunt in Ladin. C. & H. C.

I.

Iesus Christus chi ns haa saluads,
Ais ngüd in lg muond par noaß puchiads:
Chi sait haweß nè maungl' allchiüun,
5 *S'uoalua proa quell, proa autr' ingiüun.*

II.

Ell dysch: Ngyd tuots proa mia moart,
Ch'ais la funtauna d'uoaß cuffoart.
Quell, chia sün quai nun s' lasscha stawel,
Nun uain ad esser seis hertawel.

III.

10 *Ilg saungk da Christ ais lg œli sqingk,*
Cun lg qual ans uondscha ilg Spiert Sqingk.
Quell chi uoul lg œli aunt da ls prears,
Vain eir cun eaus ad esser peartz.

IV.

Christ haa in lg hüœrt datschiert ruguad
15 *Seis Bap, schi fuoß alchiüun drett gstaud*
[478] *Par auter mœd da ns schlubigiar,*
Ch'ell nun stueß la cruusch purtar.

V.

Qua Messas nun giüdaun da prears,
Agiüd dad auters sqingks neir blears;
20 *Cuntuott chi uoul cun quai ngyr giüst,*
S' rafüda tzuond da lg miert da Christ.

VI.

Christ ais statt moart è sapuly,
Noaß uèlg Adqm cun ell mury,
Chia schkoa l'ais rasüstad d' la moart,
Vschè schkudün indrett s' dapoart. 25

VII.

Cuntuott nun ais drett Christiaun,
Chi uoul faar maal èd esser saun.
Vschè faun aunt ils drett pappals,
Ilg Papp'è tuott seis chiardinals.

VIII.

Queaus haun fatt rienw è fick schgiarbad, 30
Sun yds a sout, haun amatzad,
Sün sprauntza da ngyr tzuond absouts
Da tuott lur maal traas prears deuouts.

IX.

Ilg Papp' haa eir raspad grqnd chiamp,
Cun guerra fatt blear spander saungk, 35
Blear oarfans, uaidguas qua fatt ngyr,
Ch'ell uollga seiß parduns awryr.

X.

Lg haun eir dritzad sü bell schischaiwer
Lasschad suttar, faar maal, ngyr aiwer,
Quaraunta dys fatt faar pantèntzgia, 40
E lhura datt darcheau licentzgia.

XI.

Vschè haa tngüd ilg Antichrist
[479] *In la baselgia tscheart da Christ*
Vn cuwel fatt da moarders dür,
A faar laint maal èd esser sgür. 45

XII.

Quai eir hawenn ils Fariseaus
Fatt our da lg taimpel da ls Iüdeaus;
Sch'ün bain fæß maal è mnaß ün bouw,
Schi fuoß ell dcheau nett, bell è nouw.

XIII.

50 *Ingual schkoa faun eir tuott puttruns,*
Chi guœtan giuo da tour ils buns,
Ed haun ün cuwel in lg sacrett,
Pissąnd dad esser sgürs indrett.

XIV.

Quai haa la cretta fauß' eir aint,
55 *Ch' la daa proa lg maal grąnd ardimaint.*
Moa queaus chi sun drett Christiauns,
Haun grąnd pissèr d' hawair nett mauns.

XV.

Moa chiai pür dei eug dyr da queaus,
Chi uœllgen faar tuott maal eir eaus,
60 *E dygien: Deis ans daa in lg spiert,*
E lg faun usché tzuond foartz' è tüœrt?

XVI.

Queaus sun par lg uaira blear plü maals,
Choa mœ nun saian ils pappals,
Ch'eaus uœllgn' our d' Deis faar ün mantèlg
65 *Da tuottas chiatiwiergias bèlg.*

XVII.

Improa nun detta cuolp' allchün
A queaus, chi preidgian a schkudün
Ilg uaira, digien: Maal nun faar,
Scha bain ilg muond nun ls uoul tadlar.

XVIII.

[480] *Vousch ngyr proa Christ, schi lg tschearck' in tschél,* 70
Quai ans amuossa lg Euangél.
Ell ais la uia, la uardaa,
Sulett la uitta saimper daa.

85.

E lg ais üna chiantzun, ch' la sudada chi guardan sün las curunas da lg Raig d' Frauntscha, soulen chiantar, la quala cummaintza uschèa:

Sü fraischkiamaing buns cumpanguns, Da nœw eug s' ws uœlg chiantar Nuuellas bunas è chiantzuns, Chia 5 *noaß Bap Raig bain chiar Ans uoul manar huoß' our' in lg felt, Cuntuott nun wait pissèr par gelt, Ch' l ans uain pagiqnd bain d' faie Cun curunas da lg sulaie, &c.*

In la noatta da quella chiantzun ais quaista chi uain dawoa, fatta, dawart ilg drett uair Raig spirtual, èd aut chia- 10 **pitaun è da ls fidels, Christ, choa quell pillga sü sudada, è che sout quell daa, è dawart seis uorden da guerra. E quella s' chiaunta uschèa.**

D. Gl.

I.

Wuo Christiauns sudadse, 15
Tadlad bain, chiai eug ws dych;
Nouuas da fraischk lagradse,
Chia lg noaß Bap Raig amych,
Ilg qual tschasü in tschél tzètz' aut,
[481] *Traas seis filg Christ, noaß Sènger baut,* 20
Voul ell nuo tour sü tzuonde,
Ch'ais ngüd par nuo in lg muonde.

II.

Duus chiamps uain l'a raspare
In Vall da Iosaphat,
Schi ns dènns pruus dapurtare 25
Awaunt sia magestad,

Ch'ell uœllga nuo tuots tzuondafatt
Traas sia gratzg' èd eir buntad
Schantar da seis maun drette
30 *Proa seis sǫingk muntunette.*

III.

Gialgardamaingk giüstraine
Par lg nuom d' la sy' hunur,
Eir brick plü lœngk spattaine,
Ch'ell ais ilg uair Singur;
35 *Quell daar ans uoul ün rick bun sout,*
Chi passa argient èd aur fick aut,
Eir peidras pratziusas;
Schbuttain autras murusas.

IV.

Ell uain nuo dafandǫnde
40 *Cun lg fearm seis bastiun,*
Chia nuo nun ns uènngan tmǫnde
A stair daar a muntun,
Schkoa ls raginǫms da tuott quaist muond,
Chi stouan baut yr tuots a fuond,
45 *Parchiai chi douwran foartza,*
Siǫnd lur pütta d' schkoartza.

V.

[482] *Ans uœllga Deis müdare*
E ns daar seis intellett
Traas Christ, noaß Sènger chiare,
50 *Ch'ais noaß salüd sulett.*
Tzaintz' ell nun ais ingiün cuffoart,
Ch' l ans haa sulett spandrads d' la moart
E fearm ans dschkummandade:
Creatüras nun hundrade.

VI.

55 *Tschèl' è terr' haa 'll schkiaffyde,*
Eir tuotta quai ch'ais laint,

D'ingiün uain 'll abaryde
Choa traas seis filg ardaint,
Ch' l'haa in ls cummandamaints in lg prüm
Ditt: Auter deiß nun hag' ingiün; 60
Eir haa 'll schmalditt tzuond quelle,
Chi huondr' auter choa elle.

VII.

Deis nun haa wlgüd creare
La Veargina Maria,
Ch' la deß tngyn fatts dritzare, 65
Moa ch' la fuoß mamma sia,
Mamma da Christ noaß saluadur;
Par quai schi l'auda quell' hunur,
Ch' la poarta la curuna
Sur tuottas femnas buna. 70

VIII.

Eir brick l'haa 'll inchiargiada
D' fatschendas autr' altlgur,
Traas gratzgia l'haa 'll dunada
[483] *Bain quella ditt' hunur.*
Dad autr' hunur nun haa 'lla bsœng, 75
Eir ch' nuo l'aduren brichia sœng;
L'haueß bain blear da faare,
Sch' la steß schkudün tadlare.

IX.

Christ ais ilg üsch sulette,
Chi main' a paradys, 80
Queaus chi raiun' aint da tette,
Nun sun brick seis amychs.
Moa uènngen queaus ad esser peartzs,
Cun tuott lur aur, raub' è danœrs,
Eir lur dalett bain tzuonde, 85
Ch'eaus haun aqui in lg muonde.

X.

A Christ hawains giürade,
Suott sia ordinauntza
Ch' nuo deian ngyr müdadse
90 *Dawoa sia tamprauntza.*
Aqua tragiain nuo leidamaingk,
Ch'ell uain tzuond buntadaiwelmaing
Proa nuo a saimper staare,
Mæ nun ns abandunare.

XI.

95 *Eug ws stou impa guidare*
La strada, ch' nuo stain traar,
Anguossch' è cruusch purtare,
Cuntradi indürar,
Ruuina blear da Snguors mundauns,
100 *D' lur chiapitaun' è d' seis uffaunts,*
[484] *Chi ns wlessen mettr' a tzngure,*
Ans trǫnd giuo da lg Singure.

XII.

Pillgad moa la chiaplina
D' la cretta è d' l'amur,
105 *Ch'ais fatt in la fudschina*
Da lg plæd da noaß Singur.
D' quell sagiattǫm sa schmoura tzuond
Ilg noaß fadyw, ch'ell croud' in lg fuond,
Ch' l haa tuot seis dguaut pardüde,
110 *Cur Christ in lg muond ais ngüde.*

XIII.

La uitt' eterna ns uain ell dǫnd,
Quai ais ilg sout ch' l ans daa,
Eir taunt ch' nuo èsschen in quaist muond,
Nun ns lassch' ell manguell mæ;
115 *Eir ngyns in seis sǫingk raginǫm*
Schkoa stailas, chi splanduren lǫm
Eir nuo a splanduryre;
Vschè ns uoul Deis uastyre.

XIV.

Schi nun ns lasschain incresscher
Parmur d' quaist sǫingk uistmaint; 120
A nuo uain quell a cresscher
Traas gratzgia d' noaß guaraint.
Quai ais la rassa d' la giüstia,
Chi mæ nun s' rumpa cun fadigia;
Vschè ns uain Deis fitǫnde, 125
Matinadas anguels fǫnde.

XV.

Eug ws wleß bain amuossare
[485] *Culuors proa quaist uistmaint,*
Chia lg Sènger soul purtare
Par seiß singal dapaint, 130
Prudèntscha, paasch èd eir cuncoardgia,
Christ ais sulett noassa uittoargia,
Cur nuo dain d' maun l'amure
D' la cretta da lg Singure.

XVI.

D' pussauntz' èd eir d' farmetza 135
Nun s' chiatta d' seis cungual,
Eir brichia da richiétza;
A quell nun poa yr maal,
A chi Deis awra seis thesaur,
Quell sœnnga pauck danærs èd aur, 140
Neir bsœnng' hawair pissère,
Ch'ell stoua d' fǫmm muryre.

XVII.

Quell Raig haa miß a fracke
Ils müœrs d' Ierusalem,
Ell yr nun poa a sacke, 145
Ilg Tüœrck eir ch'ell nun temm,
Lg dimuni neir nè chi lg sustain,
Quai suun tuott queaus chi nun faun bain;
Queus stouen tuots yr suotte,
Cur Deis santèntzgia tuotte. 150

XVIII.

Sch' bain raig ud eir imperadur,
Tüœrck, Papp' è chiawallèr,
Giüstraßn' incuntra noaß Singur,
Schi ais l'ün tngyn hustèr,
155 [486] *Ch'ell schainta a schkudün seis tearm,*
Quun lœngk lur fatt deeß qui staar fearm.
Quell tèmp ell nun imblida,
Dschdrüg' eir, chi d'ell nun s' fida.

XIX.

Las stailas a lg daun laude,
160 *Eir tuott ilg fermamaint;*
Huondrain eir nuo quell aute,
Schi ngyns eir nuo cuntschaint,
Schi sch' nuo tadlain la sia uusch,
Purtain dawoa eir ell la cruusch,
165 *E stain uia d'ell stawels,*
Schi èschn' nuo seiß hartawels.

XX.

Sch' las stailas saa 'll numbrare,
Paschainta tuott utscheaus,
Schi wlains sün quell guardare,
170 *Chi nuombra noaß chiaweaus;*
Cuntuott wlains quell par chiapitauni,
Chi minchiady ns daa uyn è paun.
Ell uain a ns nudriare,
Vistmaint' eir ans urdnare.

XXI.

175 *Eug uœlg tai, Bap ruguare,*
Par quai ch'eug nhag eir bsœng,
Lg trastüt teis a saluare
Traas teis filg chi m' sustèng.
Vschè paigr' ais la chiarn tschert mia,
180 *Ch' la s'uoul bain sün la dretta uia*
Txuond pauck lasschar chiattare;
[487] *Voul pür dawoa strützare.*

XXII.

Schi nun m' lasschar schgiudaire,
Sch' la chiarn bain ais tardaunta,
Ch'ell' ais d'indrar par lg uaire 185
Dawoa teis plæd uaruaunka.
Cuntuott trametta m' teis Sqingk Spiert,
Crett' èd amur bain tras ilg miert
Da teis sqingkisschem fillge:
Meis senn am müda in mèllge. 190

XXIII.

Nuo clær chiattains par scritte,
Ch' la chiarn tzinuaa schkoa fluors,
Sch'ün fuoß baingia fick gritte
Giuo da quellas rumuors.
Deis, sch'eug pudeß pür la müdar, 195
Ch'eug pruus darcheau pudeß dicantar,
Lasschar dawoa lg maal uèlge,
Impa ranasscher mèlge,

XXIV.

Schi t'uoalua naun proa maic,
Dysch Deis noaß chiar Singur, 200
Ch'eug exudyr uœllg taie,
Quai m'ais la mær hunur.
Cur wuo cragiait a meis sqingk ditt,
Dunar eug ws uœlg tuott uoaß dabitt;
Smachiad pür bain uoaß course, 205
Schi m' suun in qmm uoaß rougse.

XXV.

Eug d' quai t'uœllg, Bap, ludare
Saimpr' in fyn a la moart,
[438] *Dfaimaingk eir t'ingratzgiare,*
Parchiai tü 'sch noaß cuffoart. 210
Schi, quell chi sguonda teis cussailg
A saimper schk'ün fidel famailg,
Cun quell uain bain ad yre,
Chiantqnd uain 'l a murire.

86.

Vn' autra chiantzun spirtuala.

S'chiaunta schkoa: Kumpt hær zuo mier, spricht gottes sun.

I.

Christ dysch: Proa mai ngyd, chi haa sait,
Wuo tuots chi qui fadig' hawait,
5 *D' puchiads fick greiw chiargiadse;*
Vèlgs, giuwens, huommens è dunnauns,
Schi uœllg eug tscheart wuo tuots faar sauns,
A wuo eir tuots daar pausse.

II.

Meis giuff ais dudsch, meis fasch ais leiw,
10 *Chi uaa dawoa mai, nun haa greiw,*
Lg iffiern uain 'll a guinchyre;
Eug lg uœllg dfaimaingk giüdar purtar,
Cun meis agiüd a cunchiüstar,
Meis raginqm surwngyre,

III.

15 *Schkoa eug nhag fatt èd indürad,*
Aint in quaist muond da tuot amdad,
Deiw wuo uschè eir faare.
Malaschi auter wsweß nun ws dad,
Da quai ch'eug ws duun, pür ws cuntantad,
20 *Lgeß deiws in paasch pillgare.*

IV.

Gugent ilg muond salw esser wleß,
[489] *Scha pür cuntrad' ingün s'haweß,*
Chia tuott fidel indüra;
Schi sapgiasch pür chia quai stou esser,
25 *Cuntuott tü nun t' lasschar incresscher,*
Sch' tü uousch yr a la sgüra.

V.

Quai daa testmungia tuott ilg muond:
Tuott quai ch'ais uyw par tuott bain tzuond,
Sia cruusch stoua purtare.
Chi uoul brick lhur' in lg nuom da Deis 30
Gugent tour sü lg cuntradi seis,
Ilg fœch stou' indürare.

VI.

Hoatz ais ün giuuen bell è lungk,
Damaun ais ell tzuond flaiwl' è tschuungk,
Baut stou ell tzuond muryre; 35
Tzuond schkoa las fluors da la uardüra,
Vschè nun haa 'll ingünna düra,
Quaist muond uain tuott a pryre.

VII.

Quaist muond sa schgryscha giuo d' la moart,
Cur ün nun haa qui plü cuffoart 40
Da staar aqui plü lœngke;
L'ün qui è l'autr' haa tscha da faar,
Paucks uœllgen lur salüd süngar,
Da lg qual ilg plü fuoß bsœnge.

VIII.

E cur ün poa brick plü qui staar, 45
Cummaintz' ell lhur' a s'inrüglar,
Voul lhura ngyr fidele.
Eug temm chia Deis cun sia buntad,
[490] *Sch'ün tènnga quella pür schbüttad,*
Vèng' a s' traar our da quelle. 50

IX.

A lg rick nun giüda sia richietza,
A lg giuun' eir brick sia luschetza,
Ch'eaus stoun our d' quaista ualle.

Sch'ün bain haweß qui tuott ilg muond,
55 *Argient èd aur, eir pür bain tzuond,*
Aunck stou ell in quell balle.

X.

A ls alatrads nun giüd' eir brick
Lur bain ssawair niaunck ün tzick,
Chi stouen tuots muryre;
60 *Chi s' rendr' in Christ aqui nun uoul,*
Dintaunt ch'ell uyua aunt ch'ell mour,
Vain in etern a pryre.

XI.

Tadlad sü bain, wuo tuots tscharnüds,
Ils quaus ws hawait a Dèu randüds,
65 *Chia lg fasch nun ws saia greiwe;*
Ws artngait fearm uy da lg plæd dà Deis,
Chia saimper uoaß cuffoart quell ais,
Quell la ualysch ws faa leiua.

XII.

Wuo brichia maal par maal randait,
70 *Moa innotzaints in lg prüm uyuait,*
Lasschad ilg muond pür faare;
A Deis laßchad tuott la uandetta,
Yd saimper eir la uia stetta,
Deis uain a lg chiastigiare.

XIII.

75 *Schi geß quai tuott dawoa noaß senn,*
[491] *Sandad è rauba, chiaick ch' nuo wlain,*
Baut fuoßn' nuo arfradadse;
Cuntuott trametta Deis cuntradi,
Chia noassa chiarn uèng dumaschkiade,
80 *E saimper nuo saluadse.*

XIV.

Scha lg fasch ws sumailga brichia leiw,
Ws pissad d' lg iffiern, quaunt quell ais greiw,
In lg qual ilg muond tzuond s' chiattscha;
Qua coarp èd oarm' haun saimper paina,
A quell fœch mæ nun mauncka laina, 85
Ch'ell tscheart mæ nun sa spattscha.

XV.

Moa wuo dawoa quaista tristetza
Hawait cun Christ a sa[i]mpr' allgretzgia;
D' quai ws deiw wuo allgurdare.
Huom uyw in lg muond nun poa dyr our 90
Quell grǫnd cuffoart, chi mæ nun mour,
Chia Deis uain a ws dunare.

XVI.

E quai, chia lg buntadaiwel Deis
Haa imprumiß aint in lg spiert seis,
Giürad par seis sǫingk nuomme, 95
Quai salw' ell tscheart tzaintza dubitt,
Quell ans parduna noaß dabitt
Traas Iesum Christum. Amen.

87.

Eir üna chiantzun spirtuala.

S'chiaunta schkoa: Hilff gott das mier gelinge.

I.

Am uœllgasch, Deis, giüdare,
Nœbbel creader meis,
[492] *Chi m' poassa bain addar a* 5
Chiantar da lg laud bain teis,
Ch'eug leid tzuond poassa cummantzar
Da lg teis sǫingkisschem plæde
Cun teis agiüd chiantar.

II.

10 *Impee saimper staa lg teis plæde,*
Schkoa lg profet Sqingk Esaias
In seis cudesch haa dit clære,
Aunt uain ilg muond in miglas
E chiaick chia Deis haa mæ schkiaffyd
15 *Vain aunt bain tuott a pryre,*
Ch'ell tschessa d'ün seis ditt.

III.

Iesus, ilg plæd da lg Bape,
Ais ngüd aint in quaist muond;
Grand mirackuels ch'ell haa fatte,
20 *Par danærs uandüd eir tzuond*
Traas Iüda bain da ls dudesch ün,
Aint in la moart tradyde
Par ls pchiads bain da schkudün.

IV.

Dapæ ch'eaus wenn mandgiade,
25 *Lg anguel ditt sursalgida,*
In mauns haa 'll qua pillgade
Ilg paun chi nun s'imblida.
Diß: Toudt, mandgiad, quaist ais meis coarp,
Ilg qual uain par ls puchiadse
30 *Da lg muond datt in la moart.*

V.

Da baiwr' ls fæ 'll eir toure
[493] *Ilg uyn our da lg bachær,*
Ch' nuo dessn' hawair a coure
Quai ch'ell ans haa ditt clær,
35 *Choa ell cun seis saungk è seis coarp*
Ns bawrainta è ns paschainta,
Sch' nuo cragiain in sia moart.

VI.

A ls schkulars lauaa 'll ils peise
Da lessa bain saschun,

E ls diß eir chiai quai aise, 40
Schkoa 'll ais ilg maister bun:
Ws amad l'ün l'auter schkoa bun fraars,
Wy d' quai uain a s' cunguosscher,
Ch' wuo saiat meiß schkulars.

VII.

Eir haa 'll spattad in lg hüœrte, 45
Our ell hawett urad,
Ls Iüdeaus, chi lg haun fatt tüœrte
Chi strett lg haun tngüd ligiad
E lhura mnad awaunt Pilatt
Cun giaischlas èd eir spinas 50
Apnad partuott ais statt.

VIII.

Aut sün la cruusch pandüde
Ais statt noaß uair Singur,
Par nuo lg haa incraschüde,
Tngüd sait eir cun dulur, 55
Tngüd sait haa ell par noaß salüd,
Feil èd aschait bawüde,
Schkoa lg profet ditt aunt haa tngüd.

IX.

[494] *Cun seis cheaus inclinade*
Randüd haa 'll sü seis spiert, 60
Schkoa dysch bain la uardade:
Sul salws ngyns traas seis miert.
Ell fuo tudt giuo è sapuly,
Dawoa dcheau rasüstade
In cheau bain da lg teartz dy. 65

X.

Sqingk Lück' ans schriw' eir bèlge,
Choa Christ sai' yd a tschèl;
Nuo nun pudain faar mèlge
Choa staar proa l'Euangèli,

70 *Chia Deis haa datt traas seis sąingk filg.*
Ingün poa quell stüdare
Cun foartz' è cussailg stilg.

XI.

'L ans haa eir ingüd tramisse
Ilg uair cuffoartadur,
75 *Schkoa bain haa imprumisse*
Iesus noaß uair Singur.
Quell wlain nuo in agiüd clamar,
'L ans uain brick bandunąnde,
Dfaimaingk ans agiüdar.

XII.

80 *Lasschaa ns eir dfai ruguare*
Par tuott superiuors,
Sch' nuo stessen indürare
Inguertzs ud eir duluors,
Chia Deis als uœllga pardunar.
85 *Quai chiaunt' ün Cristiaune,*
Praschun sch'ell stoua staar.

[495] 88.

V̈na chiantzun dawart la batailga da lg Spiert è da la Chiarn, choa queaus chiampeistan l'ün cun l'auter, dachoa chia Sąingk Paul a ls Galaters scriwa, in lg 5. chiapitel & Rom. 7. cap.

5 *S'chiaunta schkoa: Nun hœrendt zuo ier Christen lüth.*

I.

Fidels da Christ, tadlad sü bain,
Aqui choa duus d' nuo cumbattain.
Ilg spiert ais buun, la chiarn lg artain;
Queaus duus aqui sur terra
10 *Haun saimpr' insemmel guerra.*

II.

La Chiarn dysch: Eug sun giuwn' è saun,
Blears dys nhag eug awaunt ilg maun;
Aunt ch' la uelgdün am uènga naun,
Uœllg eug staar fraischkiamaingke
E uyuer leidamaingke. 15

III.

[496] *Ilg Spiert dysch: Eug nun t'ilg cussailg;*
Nun temmesch Deis, tü nausch famailg,
Ad ell t' haasch ubligiad bain a lg
Vbdyr èd a lg sgundare,
Seis plæd a nun schbüttare. 20

IV.

La Chiarn dysch: Eug sun tzuond chiaryn
Cun buun cumpqings proa lg ueider uyn;
Qua beaus è leids ch' nuo saimper ngyn,
Salgyr eug è suttare,
La schauntza uœllg guagiare. 25

V.

Ilg Spiert dysch: Ssaasch, choa tschell richiun
S' dee grqnd dalett è tèmp fick buun,
Stuett muryr sch'ell bain schmaa d' nun?
In lg foech d' lg' iffiern ch'ell ngitte,
Schkoa Christus sweß haa ditte. 30

VI.

La Chiarn dysch: Che pissèr da quai?
Blear dys nhag eug awaunt a mai,
Ch'eug m' poaß melgdrar aunck bain da quai.
Scha lg maal s'uoul agrauare,
Schi m'uœlg eug inrüglare. 35

VII.

Ilg Spiert dysch: Tü nun haasch ilg dguaut;
Saisch giuwn' u uèlg, schi mourasch baut;

Deis ad ün tratt t' haa cumpichiad;
La sair' è la damaune
40 *Nun ssaasch, cur lg tèmp uain naune.*

VIII.

La Chiarn dysch: D' sair' èd eir d' damaun
Vaig eug, chia lg muond tuott pillg' a maun,
Schkudün s'impaissa sün lg mundaun;
Vschè uœllg eug eir faare,
45 *Dintaunt ch'eug poaß qui staare.*

IX.

Ilg Spiert dysch: Quell tèmp uoul prusmaar,
Ch' tü stouesch qui dawent passar;
Chiai uain qua raub' a t'agüdar?
In puolwra stouesch yre,
50 *In quella baut schmartschyre.*

X.

La Chiarn dysch: Quai am faa grąnd maal,
Lg dalett abandanar chiarnal.
[497] *Cuntuot stou eug muryr par tal,*
Sch'eug deß a lg Spiert sgundare,
55 *Schi m' stou eug tzuond müdare.*

XI.

Ilg Spiert dysch: Tweß nun èsch tü pruus,
Deis uoul ch'ün hagia cour bunduus,
Ch'ell s' müda tzuond, par ch' l ais menduus.
Schkudün our d' terr' ais ngüde,
60 *In terr' a ls uearms tscharnüde.*

XII.

Cuntuott dschain: O Singur meis Deis,
Am güda traas Christ ilg filg teis,
Sąingk Spiert, la crett' am dritz' in peis,
Ch'eug poassa qui suffryre,
65 *Proa tai tschauia ngyre.*

XIII.

Vschè wsain nuo chia lg Spiert haa drett,
Scha bain ilg uain da paucks qui crett,
O Christ: tü èsch ilg giüst sulett,
Dafenda ns da lg tantader,
Ch' tü 'sch sul ilg uair spandrader. 70

XIV.

Vschè ais fnyd quaista chiantzun.
Ans detta Deis discretziun,
Ch' nuo laschn' ilg maal è pillgn ilg bun,
Schi uain 'll a ns cuffartare,
Allgretzgia saimpr' ans daare. 75

89.

Vna chiantzun fatta dawart la schlaschetza da lg suttar. A. B.

S'chiaunta schkoa: Strada cummüna ad yr a sullatzar.

I.

[498] *Dyr da lg suttar eug uællge,*
Chiai grqnda dschunestad, 5
Qua s' tzuotzla, s' saut' è s' sallga,
Ch'a blears amaunck' ilg flaad;
Cun quai s' wlair faar ualaire,
S' bassqnd cun quai plü baut,
Las fillgas mnaar a faira, 10
Ch' las chiammas s' lasschen uaire,
Schwulqnd ils pqnns in aut.

II.

Currqnd uaunai intuorne
Cun chiaud è grqnd sügiur,
Schkoa muwel uaul è stuorne, 15
Ch'ingiun nun sœng' hunur.
Las giuwnas s' denn pissare

E bain s' faar surasenn,
Chiai que s' poa guadangare,
Chiai frütts poart' ilg suttare,
Da lg qual bœn mæ nun uenn.

III.

Tuott eug nun ssaa spunyre,
Par blear maal frütts ch' laint ais,
Dschuneists sturpgius da dyre,
Chi uèngn' in lg ball imprais.
E cresschen a muntune
Plü choa in auter lœch,
Aqua cun grǫnd schquadrune
Buttatsch è flæta suna,
Ilg qual inuyda lg fœch.

IV.

Schi s' deß uschè tngair tasse
V̈n' hura, duas u taunt
In chiaussas chi pagiasse,
Schi ngissnè fǫnd grǫnd plaunt,
Cun pitschn' è grǫnd a dyre,
Grǫnd allmantauntza faar;
Quai chi nun s' poa suffryre
In chiaussas dad hunure,
Indürnai in lg suttar.

V.

Supearwgia grǫnda cresscha,
Grandyscha tscheart aqua,
Ilg bœn lascuntra dschcresscha,
Par lg uair uain pauck pissaa.
Lg diawl' haa qua dalette
A schnarrantar la lgieut,
Guerryn, schguardyn dandette
Rutzǫm ad ell d'effette
Qua uain urdyd è mieut.

VI.

Schkudün uoul metter cuoste
Da ngyr qua bain pardeart, 50
Cun blears soarts d' culuorse
Pissèr grąnd metta tscheart,
Schi dwaint' in laud da Deise,
Nun lg ssaag eug brichia dyr;
Chia lg plæd quai digia seise 55
E dritza quai in peise,
Nun dee ingiün mantyr.

VII.

[500] *Quai faun noaß Christiaunse*
Cun fillgas lur è fillgs,
Schi fuossen drett pagiaunse, 60
Narrs, oarbs chi huondran bilts
Nè mæ haweßn' intlette,
Quun grąnd puchiad quai ais,
Amuo dessnai da drette
Faar giąmgias da quell fatte, 65
Par fick narraischk chi lg ais.

VIII.

Chiai deß eug pür blear dyre?
S' guard' ilg dapoartamaint,
Cun saida, wlüd s'uastyre,
Cun auter furnamaint, 70
Schkoa dyr: Guard', eug suun wnaale,
Vschè staa tuott fittad.
Wleß Deis chi nun fuoß tale,
Chi nun fuoß cun taunt male
Ilg muond uschè chiargiad. 75

IX.

Hundraiwel ün uistmainte
Staa bain, sai' fæmn' ud huom;
Ilg plü bell fœtamainte
Ais tmair noaß Deis cun nuom.

80 *Fillgs è fillgas ustare*
Da quell strasuorden bèlg,
Prudèntscha ls ammuossare,
Cun Dèu hunur s' giüdare,
Par lg uaira fuoß blear mèlg.

X.

85 [501] *Ilg plü Sqingk Christiaune,*
Ilg buun Sqingk Ioan Battist,
Haa peartz seis cheau traas maune
Da Raig Herodis trist
Par lg saut d'üna roatzetta,
90 *Sch'ell bain fuo maal cuntaint,*
Wiqnd ell datt la letta
A quella pitaunetta;
Cumpli 'll seis saramaint.

XI.

Blear milli huommens d'arma
95 *Aint in lg desiert muryn,*
Parden qua coarp èd oarma
Intuorn ilg wdèlg salgyn.
Quai s' pillga (ed. piglla) bain a coure,
Lg strasuorden büttad.
100 *La pearchia uain a ws toure,*
Deis a chiattar ws uain oura,
Sch' wuo quai nun bandunad.

90.

Vna chiantzun chi s'chiaunta in la noatta da: Christ ais rasüstad sü, &c. C. C.

[= G 90]

I.

Christ ais bain rasüstad
5 *Da tuott ilg seis marturi,*
D' quai denn nuo tuots staar leidamaingk,
Parchiai ch' lg ais noaß cuffoartamaint, Halleluiah.

II.

E sch'ell nun fuoß dcheau rasüstad,
Schi fuoß illg muond tuot pirantad;
Moa signd ch'ell ais rasüstad, 10
[502] *Schi ais traas ell tuott turnantad. Hal[l]eluiah.*

III.

Scha Messas da prears ans hawessen pudüd giüdar,
O, Christ nun haweß bsüngad indürar.
Vschè chi nun ns haun pudüd agiüdar,
Christ cun sia moart ans haa spandrad. Halleluiah. 15

IV.

La Messa chia lg Papp' haa sü dritzad,
Ais stat üna marchiantia da mnaar raub' in chiaa.
Anguaus è wgélgias è trentaisems,
Ais statt lur Deis aint in lur uainters. Halleluia.

91.

*V̈n' autra chiantzun in la noatta da ls sett plæds.
C. C.

I.

Pudains bain plaundschr' è suspirar,
Nuo pouwers uschè plains d' puchiads
Txuond tzaintza temma da Deise, 5
La ragysch dad Adam hawains hertad,
Deis mèllgers ans arnuua.

II.

Noaß Bap, s' lasschaa d' nuo ngyr puchiad,
Sia misercoardg' haa cun nuo duwrad,
V̈n bun cussailg par nuo chiattad, 10
Ilg seis chiar filg ch' l ans haa dunad,
In lg muond in taunta puwertad.

III.

Trent' anns è trais haa 'll indürad,
Ilg seis sqingk plæd ch' l ans haa purtad,
15 *Da tuott maals ch'ell ils haa madgiads,*
Moa ls infidels nun haun lasschad,
Ch' lg haun da lg matzar tscharchiade.

IV.

Sün la tschain' haa 'll tngüd giawüschamaint
Da muryr, lasschad ün testamaint,
20 *Ch' nuo d' sia moart ns allgoarden.*
Sia moart (ed. moard) ais noassa uitta tscheart,
'Ngratzgiad sai 'll hoatz è saimper.

V.

Cur prears, Iüdeaus, ouaischks, mastraus,
Cuitaun Christ ad hawair matzad,
25 *Tuott seis schkulars eir taschantad,*
Schi fuo 'll plü püssaunt è fearm
In tschèl cun sia magestad.

VI.

O, pouwers raigs, ouaischks, mastrals,
Ls fidels pissaws a taschantar
30 *Cun uoaß œls oarbs è uanitad?*
Schkoa wuo pudait lg sulai ustar,
Vsché ls pudaiw wuo taschantar.

VII.

Par ün fidel ars, schkiawatzad
Haa Deis dèsch auters illgümnad;
35 *Sia raschun uènngn a purtaar,*
Sün lg dy da lg Sènger ad aluar
Leids da la dretta warte.

VIII.

Sün ls infidels uain schantad greiw plaunt,
Ch'eaus a ls fidels haun spqns lur saungk:

Yd, wuo schmaldits in lg fœch eternal, 40
Ilg qual da lœngk ais statt pardeart
A lg diawl' èd a seis anguels.

IX.

Leid dy ls fidels haun awaunt maun,
Chi suun d' la cretta d'Abraham:
Bainditts, ngyd naun è pußidait 45
[504] *Ilg raginqm chi ais pardeart*
A Christ èd a seiß nembers.

92.

Vna chiantzun dawart la chiampeista da l'agua è da lg uyn, chi s'chiaunta in la noatta da la chiantzun da lg Spiert è da la Chiarn. La quala cumbain ch' l ais impaa da faar ryr, improa siąnd ch' la daa bèlg ad intlèr ilg nütz chi s' pillga our dad ammas duas quellas 5 chiaussas, traas la buntad da Deis, chi haa tuott cread ad üttel da lg crastiaun, scha quell douwra graa è temma da Deis: è lascuntra amuossa ilg dąnn chi cresscha our da quellas duas chiaussas traas cuolpa da lg crastiaun, chi douwra las bunas creatüras da 10 Deis maal indrett, & tzaintza racunguschèntscha è temma da Deis, quatraas ell guadąnga, chia Deis ilg chiastigia proappi cun quellas chiaussas, chia ell haa tngüd cread a nütz da lg crastiaun, traas ch'ell nun haa quai uulgüd racunguosscher: par quellas chiaschuns 15 (dych eug) nhag eug eir quella chiantzun uulgüd metter aqui.

I.

Bragiada, qui tadlad sü bain
Da l'agua è dawart ilg uyn;
Ilg mèllger esser uoul schkudün, 20
Nè s'uœllgen cumpartare,
L'ün drett a l'auter daare.

II.

Ilg Vyn diß: Eug main la bandèra,
[505] *Fatsch staar la lgieut cun buna tschèra.*
25 *Sch' la duonna schclqmma schk'üna püdèra,*
Fattsch eug ilg huom qua staare,
Ch'ell d'giœch uoul sa schkualgare.

III.

A lg Vyn diß l'Agua: Nun t' ludar,
Malnützа lgieut bain ssaasch tü faar,
30 *Chi ssaun inguott' indrett dritzar*
Auter choa faar rumure,
Tuott mettr' in chiaa suotsura.

IV.

Ilg Vyn diß: Agua, eug m' turpai
In lg tschlœr èd in lg magiœl da tai;
35 *Pür ligia faar tü uousch cun mai*
E t'uousch cun mai maschdare
A m' rumper è m' guastare.

V.

Moa l'Agua dæ raspoastas sias:
Tü d' sairas faasch tias barunias;
40 *Sün lg dy chiauns paren par las uias.*
Da sabbi uousch eir faare,
Ilg qual fick maal t'uoul stare.

VI.

Ilg Vyn diß: Sch'eug fatsch aiwer ün,
Nun temma quell brick iminckün,
45 *Doarm' eir sün baunck è sün aldüm.*
Qua poa 'll pür bain durmyre
Nè s' daa büß nè pissère.

VII.

Diß l'Agua: Quai taunt dqnn nun fæß,
Scha pür schkudün taunt senn haweß,

Ch'ell a durmir, cur tèmp ais, gieß; 50
[506] *Sch'ün massa haa bawüe,*
Voul ell pür lhura plüe.

VIII.

Ilg Vyn diß: Agua, lasscha m'yr;
Eug m' ssa brick bain cun tai cuwngyr,
Stou blasem blear par tai udyr, 55
Suwent par tai schgiudaire,
Blastemmas grọndas tmaire.

IX.

Diß l'Agua: D' quai am uousch tü maal,
Ch'eug t' ssaag ilg uaira dyr par taal,
Duonnauns èd huommens mettsch a maal, 60
L'hunur mettsch in ruuyna,
La raub' eir in bragyna.

X.

Ilg Vyn diß: Tia crudelitad
Ruuyna chiasas è citad
E mett' a pearder eer è prad; 65
Schkudün t' wleß gent schkyuyre,
Ils peiß nun t' poan suffryre.

XI.

Diß l'Agua: Vyn, am taidl' indrett,
Our d' mai s' faa bqing a ls uffauntets,
In mai staun eir queaus beaus pesschetts: 70
Eug moall eir la farina,
Laaw tuott in la cuschina.

XII.

Ilg Vyn diß: Our ün aiwer ais,
Insta 'll a duus u bain a trais,
Faa bell tramalg a Snguors, a Raigs 75
Ingual schk'üna schimgetta
Da prears, chi s' faa baretta.

XIII.

[507] *Diß l'Agua: Meiß früts suun plü buuns,*
Ch'eug laaw uschè queaus beaus mantschuuns,
80 *Eir las chamyschas da ls mattuns,*
Eug oast a blears la saite;
Proa mai s'arfraischkian quaite.

XIV.

Lg Vyn diß: Eug suun taunt bain uulgüü,
Ch'eug uèng in tatzas d'aur miß süü,
85 *Pagiad eug uèng eir mèlg choa tü,*
E m' baiwen leidamaingke,
Da tai sa schgrysch' ilg paingke.

XV.

Moa l'Agua diß: Eug main ilg brais
Partuott ils raginqms pagiaiß,
90 *Ch' alchiün huom uyw in lg muond nun ais,*
Chi tzaintza mai poa faare,
Faar paun è cuschinare.

XVI.

Ilg Vyn diß: Mai parchiürnè mèlg,
Ch'eug miß uèng in ün grqnd uaschèlg;
95 *Nun ais quai, Agua, blear plü bèlg?*
Tai lasschn è saimper yre,
Dawoa teis uaug curryre.

XVII.

Diß l'Agua: Quai pür saimper s'uai,
Choa eug las hearbas belg nudrai,
100 *Tuott früts, chi suun suott ilg sulai;*
Proa quai a faar müroilga
Am douwran la purailga.

XVIII.

Ilg Vyn diß: Taidla quai ch'eug t' dych:
Cur ün lawura tuotta dy,

[508]

Alg pillg eug uya lg stanguel fry 105
E lg mett eir a chiantare,
Salgyr èd a suttare.

XIX.

Diß l'Agua: Taunt eug poaß ualair,
Chia tuott ilg muond am stou hawair,
Vtscheaus, limargias eir par lg uair, 110
Quaist stou eug tuott giüdare,
Neir tzaintza mai pousch faare.

XX.

Ilg Vyn diß: Agua, laa m' cun paasch,
Eug uœllg a tai daar drett, è taasch;
L'hunur è brais tü saimper haasch 115
Proa sngnuors, awaunt ilg raige
Nun poaß faar tzaintza taie.

XXI.

Da l'Agua suun ils mèllgers früts,
Parchiai ch' la poarta lg mær eir nütz,
Improa nun l'ǫmman brichia tuots. 120
Ountuott laud eug ilg uyne,
Ch'ell uèng' in meis butschyne.

XXII.

Ilg Vyn faa bain daschüttla lgieut,
Rutzauns, trachoats, chi lg baiwa dschguieut,
D'utuon è d' staad u saia dschieut, 125
Vyn, nœbbla tü bawrǫnda,
Tü puwertad faasch grǫnda.

XXIII.

O Vyn, o uyn, tü 'sch bell è fyn,
Chi t' baiw' indrett cun intellett,
Sch'èsch mèllger blear choa qual cuffett; 130
Chi massa tai strapatscha,
Schi lg rumpesch la chiawatza.

FINIS.

93.

[509] **A la Christianaisa giuuentüd. A. B.**

Moa sü, tü giuwen leid saungket,
In Deis imprend' hawair dalett.
Cun courp' èd oarma t' rend' a quell,
5 *Cun uitta, cour è senn laud' ell,*
Cun Psalms èd eir chiantzuns da lg spiert,
Schi t'uain allgretzgia saimper spüœrt,
Grammetzgia greiw' è tantamaint
Pillg' ilg chiantar, daa ardimaint.
10 *Dauid ilg Lutanist da Saul*
A lg surleiwgiawa lg sen narr uaul.
Elisa prophetand qual giadas
Lg chiantadr' alg fawa matinadas.
Ilg chiaunt ranchür' è fantaschia
15 *Faa yr dawent a lgieut chiria.*
Vaisch choa ls utscheaus bain chiauntan aut,
Chia muunt è uall strasun' ilg guaut;
Quell duun gratzgiaiwl' ilg pesch nun haa
Nè lg muwel greiw ch'in terra uaa,
20 *Moa Deis lg haa datt a ls suls utscheaus,*
Chi schwouln' in lg aer tzuond leids è beaus,
Manwailg sün boaschks è sün la ramma,
Grand laud da deis cuffessn' è clamman;
Tauntr' eaus ingiün faa la mensur,
25 *Aunck dudsch chiantar ais tzuond ilg lur;*
[510] *Insemmel chiauntan tschient d' lur nuschs*
E laudn' ilg nuom da Deis da struusch,
Chi ls uèst è cun buntad paschainta.
Cuntuott t'impaissa, quaist nun t' mainta,
30 *Chia lg chiaunt ais fatt celestial,*
Madschyn' a chi cun lg senn staa maal;
Chiantar da Deis tü saimper amma,
Chiantzuns tü uaunas schbütt' è schlamma,
Schi uainsch mussad cun leiw fadigia,
35 *Proa Deis manad l'allgretzgia tia.*

E cresch' in tai uair crett', amur,
Ilg qual thesaur nun s' peard' inlgur,
Sch' bain int:acura nauschs tirauns
Ilg plæd da Deis schiatschiassen chiauns,
La preidgia, bybla dschcummandassen 40
T' pꝙusch cuffartar, sch'eaus bain crapassen,
Cun quai ch' tü haasch in ls psalms imprais.
Rumalgasch schk'ün wdèlg nett chi ais,
Am sguonda tènnga quaist fick taiss.

Schquitschad a Basel, in lg Ann da lg Sènnger 1562. in chiasa da lachiam kündig: moa a cuost da Durich Chiampel da Susch, a dœwer è par amur da las baselgias dad Ingiadina.

---

[26] Aqui uain huossa ün cuort Ragistrett, inua è sün chè fœlg u pagina da quaist cudesch, iminchia Psalm u Chiantzun sa chiatta.

[1]) Die alte Zählung steht in Klammern.

Ils nuoms impart da queaus chi haun üna part da ls Psalms u chiantzuns chia quiaint staun fatt in Tudaisck: èd impart da queaus, chi haun üna buna part da quaist Psalms u chiantzuns in lg prüm dritzad in Ladin.

A. B. Ambrosius Blaurer.
A. K. Andreas Knoppen.
A. R. Adam Ryser.
CC. Caspar Chiampell, Ladin.
C. K. Claus Keller.
E. H. Erhardus Hegenwald.
F. I. V. A. Fritz Iacob uon Anwil.
G. Gletting.
H. S. Hans Sachs.
H. V. Heinrich Vogther.
H. C. Huldrichus Chiampell, Ladin.
H. Z. Huldrichus Zwinglin.
I. A. Ioannes Agricola.
I. B. Ioannes Botzheim.
I. D. Iacob Dachser.
I. E. Ioannes Eudlich.
I. F. Ioannes Frosch.
I. S. Ioannes Schweinitzer.
I. X. Ioannes Xylotectus.
I. Z. Ioannes Zwick.
I. I. Iustus Ionas.
L. H. Ludwig Hetzer.
L. I. Leo Iuda.
L. O. Ludwig Oeler.
L. S. Lazarus Spengler.
M. G. Matthęus Greiter.
M. L. Martinus Luther.
M. L. Michel Stiffel.
M. S. F. Mathias Schyner Formschnyder.
P. S. Paulus Speratus.
P. G. Philippus Gallitzius.
S. P. Symphorianus Pollio.
T. B. Thomas Blaurer.
W. C. Wolfgang Capito.
W. D. Wolfg. Dachstein.
W. M. Wolfgang Mœsel.

Anmerkungen.

1, 9 *in chiai stetta* 'worin bestehe'.
1, 14 *chiaik chia* 'was immer'.
1, 15 *sa dschoarfnan* 'berauben sich'.
1, 16 *nè part nè art:* Reimformel.
1, 19 *cresscha tuott bun frütts:* schönes Beispiel von nicht übereinstimmendem vorausgehendem Prädikat und Attribut.
1, 25 *pachiaduors* ist die Vollform zu *pchiaduors*, während *puchiaduors* den Einfluß des *p* erlitten hat. 51, 33 haben wir *pchiads*, 51, 36 *puchiads*, 51, 65 *pechiaduors; pachiadur — pachiduors*, weil im Plur. das ō in engad. Position steht.
1, 26 *trawsch* 'Verkehr' wohl Verbals. zu *trawschar* (traversiare).
1, 28 *tuotta seis dalet:* tuotta ist ein erstarrtes Neutrum plur.
1, 33 *d' saschun* 'zur rechten Zeit'.
1, 37 *fluus*, bei Pall. *flux*, ist ein indirektes Zeugnis für die Entwicklung eines Gutturals nach *u: flur — flugr.*
1, 48 *suttilg* ist Vollform neben *stilg* 2, 46.
2, 23 *lg* ist Dativ.
2, 31 *uainsch a ryr:* unser Text kennt die durch Juxtaposition mit habere gebildeten Futura nicht, wie doch schon in einzelnen Spuren Bifrun.
2, 33 *s' pailan* 'sich raufen'.
2, 38 *wuo schbüttade* 'ihr habt verworfen', histor. Perf.
2, 48 *powels*, eigentlich *powls*, verhält sich zu *pawel* wie *fluors* zu *flur*.
2, 55 *metsch* ist Kurzform zu *mettasch;* das sch ist für s (mittis) aus der Inversion *mettastü* erwachsen.
2, 56 *miglas* 'kleine Stücke', miculæ, fr. miette.
2, 60 *ubeidi* ist vielleicht ein alter Nom. praesentis obvediens.
2, 66 *chia uuo nun lg agrittaintet* wie *nuo nun lg agrittainten*, mit zurückgezogenem Akzent im Kj. aller Konjugationen.
3, 6 *attuute* = *attolitus; *iffichiad* befestigt = infictatus.
3, 8 *dfaimaingk*, Adv. zu dfai treu, dieses eine Bildung wie lat. profanus, fr. adroit(e).

3, 26 *schgryngar* 'die Zähne fletschen'.

3, 28 *giützar* ist die Kurzform zu *agiützar,* wie *duwrar* zu *aduwrar;* man hat das *a* für die Präposition angesehen; vgl. auch *giüdar* 130b, 34, wo *a* allerdings nicht mehr gezählte Präposition ist.

4, 10 *giustia:* lat. vortoniges ū wird mit ü und u wiedergegeben.

4, 14 *stinad* 'hartnäckig', obstinatus.

4, 15 *wlai-ws;* darnach entstand die gewöhnliche alte Form *wlaiw.*

4, 18 *reidscha mürawgluse:* das anscheinende Adjektiv, die einfache Adverbialform — gegenüber der mit *maingk* = menti — kommt in unserm Text recht häufig vor.

4, 33 *rèdan* 'ergeben' von der Ernte. S. C 19, 87. — *chi* Kurzform für chia.

5, 24 *tngnair hawdaa: tngair* als Hülfsverb mit *havair* konkurrierend, findet sich häufig in unserm Text.

5, 32 *müœrw* (morbus) scheint hier eine ähnliche Bedeutung wie das fr. *morve* (Rotz) angenommen zu haben.

6, 14 *dschfichiad* ist das Gegenteil von *iffichiad.* (v. 3, 6).

6, 16 *balchiar* scheint mir **ballicare* einwiegen, besänftigen.

6, 21 *mitzguilg* neben *miguolg* = Mark. Das Wort weist im fr. metathese auf (moëlle). Sollten sich zwei Formen medulla und mudella gekreuzt haben?

7, 24 *schdaschiar* 'mißachten' ist vielleicht von schdesch (Verbals. zu exdecere) weitergebildet; s. 137, 29. Aber i ist überflüssig.

8, 34 *eer* 'Luft'.

9, 21 *dats giuo in rain* 'auf die Lenden gefallen'.

9, 41 *hawèsch:* (du) hattest.

10, 96 *rappa* ist mir unklar. Der deutsche Text hat bloß: da hilft kein Kunst oder Witz.

10, 100 *dschkiaffattain nuo:* das Deutsche hilft auch hier nicht: kein Unglück uns nimmer rührt.

10, 118 *cuorrl'a la schmanda;* Orig. tut er pochen.

10, 136 *dantett,* wie der Druck hat, ist wohl in *dondett* zu bessern.

17—21 haben keine deutschen Originale.

18, 31 *bragick* 'ich schrie'.

18, 54 *fouchs* zu *fœch,* wie *rougs* zu *rœg, louchs* zu *lœch.*

19, 24 *saclautra* = sa clautra.

19, 70 *fladun* 'Waben'.

22, 28 *schy* 'ja', oft zur Verstärkung.

22, 125 verstehe ich nicht.

23, 36 *chia* Kurzform neben *chiasa.*

24, 14 *sastouan* = *sa stouan.*

25, 17 *suruaun* 'sich vergehen; s. 27, 100 *suryr.*

27, 34 *mardsch è müsch:* alliterierende Formeln in unserm Texte: *tard è taimper, giamgia è giœch, rąm è ragisch, pauss è paasch, pass è punts, bain u bsœng, vaun è vœd.*

27, 65 *crasar intuorn* 'umkreisen', jetzt *incrasar* (*incresar* 32, 77); s. z. B. 27, 97 *clèr sü* = lesen auf = auflesen.

29, 9 *par fearms et auts ch'eaus mæ saian* 'so fest und hoch sie auch sein mögen'.

35, 17 *daar dmaun* 'packen'. *dguaut* ist wohl auch aus der Verbindung *tour d'guaut* (mit Gewalt nehmen) erwachsen.

37, 94 *tzinuaun* 'gehen weg' zu tzinyr = se inde ire; s. 59, 83.

37, 99 *tngyna daschüttlamainta: tngyn* ist gewöhnlich flexionslos, doch s. 137, 57.

39, 26 *parfick ch'ell mæ am tngess schdangá* 'obschon er mich noch so sehr verachtet'.

39, 51 *ramur* 'Lärm'; es finden sich in den rom. Sprachen *rūmor, rīmor* und *rāmor.*

39, 85 *impa rcuurare;* vgl. 42, 31 *tai rfraschkidde;* das a ist nach vorhergehendem Vokal unnötig.

41, 19 *nembra* durch Dissimilation aus *membra*, das auch vorkommt.

42, 8 *ingiua* = indeubi.

42, 75 *tschunk*, Verbaladj. zu tschunckar abschneiden 124, 36; also eigentlich abgeschnitten.

42, 81 *dyien*, 2, 29 *dygien;* so auch *rai* und *raig, sai* und *sait.* Es bestehen also ein älterer (mehr feierlicher) und ein jüngerer (mehr volkstümlicher) Zustand nebeneinander.

44, 61 *mettesch* Vollform gegenüber 42, 67 *trametsch.*

44, 73 *nuo wain* Kurzform für *hawain.*

45, 22—24 *tschintásch, giüstrásch, schdrügisch* sind Perfekta.

45, 59 *beltezza* 'Schönheit', auch im Akk., ein Kompromiß von *beltà* und *bellezza.*

45, 77 *fuond* 'Grund = Ende'.

46, 14 *ramüœrs* 'Befestigungen', eine Bildung wie fr. rempar(t), verhält sich zu *ramür* wie *fluors* zu *flur.*

46, 33 *tmuoss* 'voller Furcht'; *timosu* gäbe *tmus*, wie *amorosus marus; tmuoss* setzt einen alten Nom. *timosus* voraus.

46, 37 *daar giuœ* 'fallen'.

48, 51 *as far sura senn* 'aufpassen'.

49, 29 *spüœrt* zu *spoardscher* 'reichen'.

49, 90 *audan* 'gehören'.

49, 94 *immaint* 'Verstand' ist aus *in mente* erwachsen; *tngnair ad immaint* 'im Sinne haben'; vgl. altit. *nabisso* Hölle, aus *andar in abisso*, ebenso ninferno.

50, 13 *sastrydan* = *sa strydan* 'streiten um'.

50, 46 *sangküttsch*, sozusagen *santuccio* 'falscher Heiliger'.

50, 123 *cungualar* 'vergleichen'; aus *aequalis* wurde *igual-ingual* (agual), gemacht, in als Präposition angesehen und mit cun vertauscht; vgl. it. *angoscia,* sp. *congoja.* S. auch hier 119, 239 *insagiar* < *exagiare.*
56, 38 *giaa* Kurzform für *giadas.*
58, 34 *Lur cours ch'eaus pür indüran; chia* zur Verstärkung expletiv häufig in den rom. Sprachen; vgl. 119, 39.
58, 41 *s'atschunqua* = *sa tschunqua.*
71, 81 *prun* = lat. *prōnus.*
73, 20 *E lg ua seis fatt d'effette* 'und seine Absicht geht ihm in Erfüllung'; *d'effette* = *ad effette.*
91, 30 *tuock* Verbaladj. zu *tuockiar:* 'getroffen'.
103, 25 *aulga* 'Adler'.
104, 57 *incesscher?* für *incresscher?*
104b, 15 *früts da tesser* 'Früchte, die man zieht'.
119, 231 *uaun la sgüra* 'den sichern Weg'; s. C 35, 37. C 86, 26.
119, 364 *sa tour awaunt* 'sich vornehmen'.
119, 449 *tour surmaun* 'überhand nehmen'.
130, 37 *sptawa* Kurzform für *spettawa.*
144, 53 *schneistr'* Kurzform zu *schaneister.*
C 5, 43 *stain* Kurzform für *stuuain.*
C 10, 52 *gia* = *chia* = *chiasa?* doppelter Fall von Satzphonetik.
C 19, 21 *südrett* = aufrecht.
C 19, 106 *deit* Kurzform für *duweit.*
C 20, 18.20 *stous* ist nach *uous* gebildet; vgl. venez. *chi vuole puole.*
C 22, 46 *ün bœtt d'ün crap* 'ein Steinwurf'.
C 22, 104 *chia bsüngains tngair plü dmandad?* 'was brauchen wir weiter zu fragen?' Andere Beispiele der überperfektischen Tempora in der gleichen Strophe.
C 22, 109 *La sia uista tngair tzuppad* 'sein Gesicht haben sie zugedeckt'; sog. hist. Infinitiv.
C 25, 4 *praschun* 'Gefangener', wie afr. prison.
C 27, 23 *sa tngair bun* 'sich verlassen'.
C 30, 73 *ns faa dimaint* 'erinnere uns'; *dimaint* Kurzform für adimaint.
C 30, 85 *peau* ist nach plur. *peaus* gebildet wie fr. cheveu.
C 32, 7 *quell haa nuo guast.* Das Verbaladj. wird also hier wie im Ital. mit verbaler Kraft gebraucht.
C 32, 18 *fœten* nach *dœten.*
C 33, 5 *in maingk* = *in menti;* C 71, 47 *our d' maingk.*
C 34, 30 *oastar* nach *oasta,* phonetisch *ustar.*
C 35, 12.13 *uèng* Kurzform, *uènga* Vollform.
C 35, 35 *giuondscher* 'helfen'?
C 36, 7 *far chiass* 'vernichten'.

C 36, 1.10 *battaisem* und *battem*.
C 43, 26 *stain* Kurzform = *stuuain*, ebenso C 44, 38 *stüd* für *stoviid*.
C 46, 8 *sai* Kurzform = *saia;* 17 *clqmsch* für *clqmasch*.
C 50, 7 *la tia uardad,* jetzt ohne Artikel.
C 50, 9 *uœlgsch* = *uœlgasch*.
C 53, 67 *sch'èsch* 'so bist du'.
C 54, 42 *our dadour* 'durchaus'.
C 55, 37 *giaschair suott* 'unterliegen'.
C 55, 57 *schkiatzgia* ist mir nicht bekannt. Das Original hat: 'sein Blut soll uns entsprießen.'
C 56, 16 *s' laschar ngyr puchiad* 'Mitleid haben'.
C 64, 42 *bedschas* steht im Reim.
C 68, 85 *chiatschar maun* 'packen'.
C 77, 31 *ls* Dativ.
C 78, 3 *war* = *vel*.
C 79, 21 *diauns* 'Dekane'.
C 86, 16 *amdad* 'verfolgt'?
C 86, 18 ist *malaschi* in *madaschi* = magis de sic aber sicher! zu ändern?
C 86, 52 *luschetza* 'Hoffahrt', im oberl. ganz gewöhnlich.
C 86, 86 *sa spattschar* 'in Stücke gehen'.
C 89, 78 *fœtamaint* = *fittamaint*.
C 91, 23.28 *mastraus* ist der phonetische, *mastrals* der mechanische Plural.

Glossar.

abaryr C 83, 57.
abynar, s'- C 19, 46 übereinstimmen.
abbüttar, s'- 10, 17; C 38, 15 sich vereinen.
afundar, s'- 19, 94 sich gründen.
aguæt C 11, 12 hinterhalt.
agrittantar 2, 66 erzürnen.
agualiw 41, 65 gleich.
aindadaint 19, 90 dadrinn.
allgurdaschun C 28, 5 gedächtnis.
altlgur C 47, 6 anderswo
amiauntza 49, 6 liebe.
amigiaivlitat C 71, 70 freundlichkeit.
ammuossar 8, 10 lehren.
anasar 27, 51 beriechen.
angurdiar 42, 79 plagen.
antschur 148, 85 vorfahr.
ariging 56, 34 spinne.
arbagia 37, 167 lorbeere.
arfilar 33, 28 einreihen, ordnen.
arsagiar 42, 33 brennen.
arsantüm C 38, 39 durst.
arturnantar 42, 11 wiederherstellen.
asadullar 36, 49 sättigen.
attantar 2, 68 versuchen.
attast 33, 23; 150, 15 *(tuccar-)* griff.
attour 3, 6; 9, 76 versenken.
atschœwer 53, 28; 55, 88 Pall. *tschœwer* Hut.
atzuppar 19, 8 verbergen.
awieul 118, 41 biene.
awuirar C 19, 9 wünschen.

badaischk 62, 65 zank.
bagiar 37, 139 schwatzen.
bainandada C 51, 74 abschied.
bandischun 3, 22 segen.
bąnn 10, 77; 83, 92 befehl, bann.
baschkiaunt 33, 20 baß.
batzun 7, 47 Blitz.
blaug 29, 32 blau.
bougua 149, 36 fessel.
bumbarda 7, 50 bombarde.
braia 10, 66; 37, 51 mühe.
briglar 104, 79 schnell laufen.
brottar 10, 69 murren.
brünna C 30, 6.
bügnun 38, 31, 35 eiterbeule.
bundetza 36, 50 güte.
bunduus C 51, 35 gut
buniar C 52, 39 versöhnen.
buœrgia 18, 147 dreck.
büschkia 16, 42 hölzchen, los.
büttar giu 2, 25 abwerfen.

clammentar C 6, 8 berufen.
coarvet 147, 86 kleiner rabe.
coastlich C 22, 251 köstlich.
c(h)rafft 38, 47 kraft.

croppatsch C 22,257 großer stein.
crossar 36,20 riß.
crass 19,38; 22,63 kreis.
cuitar 14,20 denken.
cumbailg 55,47; 59,5 rank, intrigue.
cumparticel C 57,28 mitteilsam.
cumpichiar C 88,38 stoßen.
cunteignament 1,8 inhalt.
cuntzapid Ptcp. Perf. C 7,6 empfangen.
cuopgia 47,46 reichtum.
curduombel 26,37 Zank.
cutzyr C 22,159 schlagen.
chiallar 119,88 aufhören.
chiamp C 44,9 heerschar.
chiampar C 71,17 kämpfen.
chiarnuilg 139,61.
chiarra Neutr. plur. 45,75 wagen.
chiartilgn 22,64 knorpel.
chiaruing 104,92 aas.
chiass, far- C 36,7 vernichten.
chiawailg 2,28 sorgfalt.
chiæntschar C 57,30 fertig machen.
chiær 119,289.
chiæra 39,74 motte.

dagia 26,29 degen, schwert.
dalibrar 3,7; 5,2 befreien.
damalgar 59,86 zumessen.
damanauntza 18,83 benehmen.
dantilg 31,121 gezänk.
dapoartaunza 36,7 aufführung.
daruotta 18,105 niederlage.
darüwi 29,68 tau.
daschütlamainta 37,99 schlechtes pack.
daspèck 148,16 ärger.
dchiapp C 5,66 fall.
dchiappar 37,185 begegnen.
dcheau 7,31 wieder.
dfai 20,33 treu.
dguaut 2,32 gewalt.

dinrar 10,58 [illegible]
diamona, [illegible] stern.
doacer 104,10 [illegible]
dschantill 48,15 [illegible]
dscharnir 59,30 [illegible]
dscheresscher C 89,42 [illegible]
dschdrür 5,9; 10,37 [illegible]
dschearw 39,32, [illegible] 36,64 herb, [illegible]
dscheng 42,15 [illegible]
dschfar 6,29 zerstören.
dschfiad 119,386 [illegible]
dschfirkiar 6,14 aus der [illegible] freien.
dschflinchir 42,42 [illegible]
dschguieut C 92,124
dschguidar 32,64 [illegible]
dschieut C 92,125 [illegible]
dschmair 31,73 [illegible]
dschmetter 31,49; 32,53 [illegible] stoßen.
dschplaschair 5,10 mißvergnügen.
dschtuudt 42,84 [illegible] schrocken; benommen.
dschuobber C 45,16 sauber.
dsoap 51,50 weihwedel.
dsuringiuo 48,23 von oben [illegible] unten.
dsuroura 17,60 von oben [illegible] außen.
dundagiar 16,50 wiegen.
duom 22,85 tempel.

earr 19,82; *err* C 34,19 [illegible] weg; vgl. *ierr*.
exaudir 6,14,17 erhören.

fadaivel C 24,6 treu.
fadiu 5,10,25 feind.
falloa 20,26; 21,27 (freudenfeuer) freude.
famailgia 8,24 gesinde.

el 17, 39 knecht.
glia 26, 61 abmachung.
21, 41 fest.
85, 7 feld.
27, 86 matt.
1, 17 bergheu; Pall. *flux.*
2, 55 gebrochen; *metter a-*
stücke schlagen.
45, 46 riechen.
147, 28 wild.
tsch 147[b], 32 kälte, schauer.
kia 29, 64 zweig?
el C 30, 106 gebrechlich.
letza 38, 8; 39, 11 gebrech-
keit.
21, 17 gebrochen.
er 58, 45 rosenstrauch.
0, 66 frei.
hina 147[b], 31 esse.
r 10, 45 versinken.
C 2, 47 quartiermacher.
n 119, 404.
d 5, 30 falschheit.
ria 2, 34 wut.
9, 78; 35, 28; 59, 75 ver-
kt.
char, s'- 104, 106 sich bilden.

C 85, 7 geld.
ardèntscha 45, 7 fröhlichkeit.
hligiar C 22, 151 geißeln;
ll. *giaschler.*
r 14, 55 wenigstens.
h 21, 70; 115, 14 götze;
ll. *götsch.*
lischa 37, 47 hochmut.
untza C 59, 5 beschwerde.
C 69, 27 grob.
ng 3, 27 schnautze.
t C 44, 26 gestalt.
ar 18, 124 kämpfen.

ar 1, 40 wohnen.
aunza 15, 16 wohnung.

hertawel 2, 52 erbe.
hierta 2, 51 erbe.
hiwiern 18, 27 winter.
hurella 37, 141 langweile.
hysgiar 119, 443 } hetzen
ysgiar C 77, 17 } (afrç. *hicier*).

ierr 2, 55 irrtum; s. *earr.*
iffick 17, 8 not.
iffichiad 3, 6; 13, 8 in not, ge-
plagt.
illgümnar 19, 10; 27, 6 er-
leuchten.
imagna 16, 16, 37 bild.
imblidar 9, 34, 95 vergessen.
impatschar, s'- C 31, 38; C 61, 13
sich einlassen.
implusyr, s'- C 22, 162 wütend
werden.
improachia 2, 8 weil.
imprumaschun 19, 10 ver-
sprechen.
inacoardschaunt C 45, 13 ver-
ständig.
inawauntetza 45, 8 voraus sein.
inchiautz 119, 537 verfolgung.
inchiautzar, s'- 57, 38 sich ver-
folgen.
inerrar, s'- sich verirren.
infürgiar, s'- 2, 17 wütend
werden.
inguarnyr C 6, 52 versehen.
inguert C 87, 83 unrecht.
inqualilgur 50, 107 anderswo.
inspigiar C 56, 19 ersinnen.
intuorbel C 31, 25 verwirrung.
intutyr 48, 21 verschlingen.
invildgia 37, 8 neid.
issaina 10, 132 zeichen.

krafft 22, 63 kraft.

largk 32, 10 frei.
lascuntra 1, 10 dagegen.

leaugua 44, 94 (er) lauert.
legier 27, 35 lager.
lend 26, 33 lausei.
lgim C 12, 19 schwelle.
lidoarna 57, 40 schnecke.
lubbir C 73, 42 erlauben: Pall. *alubir*.
lungnar 91, 60 verlängern.
lungnyr 31, 94 verlängern.
luoch 27, 86 sofort, schnell?
luorque 16, 44 locker, schwd. luck.

madaschi C 86, 18 sicher.
malraisch 45, 33 schlecht.
mansnaraisck 27, 14 lügnerisch.
mansnær 5, 20 lügner.
manster 10, 91 handwerk.
mantschun C 92, 79 handkrause.
marmungnar 41, 57 murren.
marchiantia C 78, 23 ware.
mastriar 39, 8 meistern.
mediaunt C 62, 8 mittler.
metter sura C 42, 9 aufsetzen.
mimærgia 6, 19 gedächtnis.
miniergia 14, 61 art: Pall. maniera.
mitzguilg 6, 21 mark: Pall. miguolg.
muinch C 69, 12 mönch.
muotz C 39, 7 abgeschnitten.
muorric 5, 32 krankheit: Pall. *morr* kränklich.
musch 27, 34 abgestorben.
muttyr 10, 124 verstummen.

narraischk C 89, 66 närrisch.
naudailga 27, 42 herrschaft.
nullga C 63, 4 nichts.

pagiar C 28, 25 schwer wiegen: wichtig sein.
pantèntzgia 1, 41 reue.
pantitzi C 64, 70 reue.
parèntscha 31, 90 aussehen.
parguagiagnar C 57, 24 sich vermessen.
parguagiar C 68, 15 sich vermessen.
parngyr 38, 27 gelangen.
parpissar 41, 18 durchdenken.
parschurgiar 14, 64 hüten; kreuzung von *parchürar* + *pasurgiar*?
parsnawel 27, 131 anteilhaft.
partuottaffat 42, 61 überall.
parütta 73, 24 aussehen.
parwangiar 44, 68.
patzentzgia 6, 8 geduld? daneben steht *rüglèntscha* also ist wol *pantentzgia* zu lesen.
pe, in — 147, 17 sofort.
piertzuus C 41, 18 faul, lässig.
pigiqng 42, 68 steg.
pisse 31, 105 keil; schwd. *bisse*.
pitschnet 14, 60 ganz klein.
plütscha 18, 142 haut; Pall. *plitscha*.
pœuclett 10, 115 völkchen.
prapœst 43, 6 vorsatz.
prasura 47, 49 oberst.
proappi C 92, 13 gerade.
proassmar 10, 131 nähern.
prumaschun 56, 24 versprechen.
prütscha C 55, 85.
püdera C 92, 25 wanze.
püdyr 49, 56 stinken.
puingk C 69, 12 punkt.
puingar 41, 59; 44, 52 ringen.
purailga C 92, 102 bauernvolk.
pustab 119, 22 buchstabe.
pussamaint C 50, 11 ruhe.

quassar C 53, 73.
quatras 1, 13, 18 dadurch.
quett 52, 34 ruhig.
quidar C 68, 17 erlassen.

raar 52, 37 wegreißen.
racummiß 91, 39 empfohlen.

rafynar 22, 21 aufhören.
ramaint 23, 11; *ir ra-* irre gehen.
ramischun 32, 8 erlaß.
ramür 14, 67; 46, 14 befestigung.
ramurar 46, 36 befestigen.
ranuilg 26, 20 niere.
rapissar, sa 55, 45 sich wieder bedenken.
rappa 10, 96; 31, 72.
ras 41, 66 eben.
raspuus 13, 23 antwort.
rauantüra 37, 17 lärm.
rawaus 37, 56 ruhe.
rawell 11, 19 aufrührerisch.
rawi 41, 74.
reischdar 145, 40 hersagen.
reisi 119, 373 gefahr.
rial 7, 41; 18, 82, 93 tüchtig, aufrichtig.
richiun C 10, 17 sehr reich.
rienu 15, 29; 72, 71; 84, 30 wucher.
roatzetta C 89, 89 Dirne.
rœg 9, 66 gebet.
rudœra 23, 19 wagengeleise.
rüglèntscha 6, 8 reue.
ruoign 18, 160; 55, 45 grunzen.
rugnar 18, 160 grunzen.
rutzqm C 89, 47.
ruus 53, 22 zernagt.

sack, metter a- 40, 111 plündern.
saingchissem 1, 46; 3, 22 heiligst.
sangkiüttsch 50, 46 Seufzer.
saschun 1, 33. *d'saschun* zur rechten Zeit.
ssaura 55, 39 Zeit.
sckoassetta 10, 32 kleine heerde.
sèngaradi 11, 9 herrschaft.
sèsaw C 23, 34 sechst.
settaw C 23, 39 siebent.
sieugua 25, 30 nach.
sistar 139, 70 auferwecken.
sout C 85, 35 sold.
sulsulett 1, 29 seelenallein.
sumbriwaunt 48, 13 schattig.
superwgia 10, 106 hochmut.
superwi 18, 99, 123 hochmütig.
surtar C 22, 200 auslosen.
sururar C 77, 18 übergolden.
schainck 55, 94 butter.
schantamaint 2, 41 satzung.
schantar 5, 37 setzen.
scharpf 57, 34 scharf.
schbalantschar 35, 19 schleudern.
schbletzgiar 18, 130 gleiten.
schbrinzagiar 124, 18 funkeln.
schbrüir 42, 63 brüllen.
schcursnyr 31, 94 verkürzen.
schdangar 2, 64; 7, 20 verachten.
schdardun 33, 40 Lärm.
schdardunar 38, 39 lärmen.
schfraschlar 58, 37 zerbrechen.
schgrazchiad C 42, 20 der gnade beraubt.
schgryschar, sa- C 74, 16 erschrecken.
schguast 14, 8 verderbt.
schguaun 118, 52.
schguerrar 35, 23 bekämpfen.
schguerra 46, 13.
schgiarbar 62, 18 unannehmlichkeit.
schkaina, 20, 42 unannehmlichkeit.
schkiafischun 104, 8 (schöpfung), ende.
schkialtramaint 119, 403 kniff.
schkialvar 25, 41; 119, 491 durchschneiden, brechen.
schkiamiar 22, 60 ändern.
škiar 137, 64 schneiden, mähen.
schkiaramyr 10, 98 fechten.
schkiœndsch C 69, 31 schwer.
schkornar C 58, 31 höhnen.
schkryng 10, 50 schrei.
schlass 18, 80 ausgelassen.

schlaschezza C 89, 1 ausgelassenheit.
schlawatzar 9, 93 wegwerfen.
schlecht 19, 55; C 78, 57 einfältig.
schlœndschar 103, 43 entfernen.
schluorkiar C 71, 67 locker werden.
schmaldaschun 128, 19 verwünschung.
schmqnda 10, 118; *currir a-* pochen O.
schmurdünne C 64, 72 trauer.
schmurir 25, 45.
schneister 144, 53 links.
špallatzar 60, 10 verwerfen.
špandraschun C 30, 29 erlösung.
špattar 1, 22 erwarten.
špattschar, *sa-* C 86, 86 in stücke gehen.
špantanar C 17, 29 ausschütten.
špègiel C 52, 24 spiegel.
špisa 19, 69 speise.
šplümmar 18, 99 entfedern.
šplydir 118, 78 zurückweisen.
schquitar 73, 30 zerplatzen.
špredschamaint C 78, 22 verachtung.
šprunyr C 89, 22 auseinandersetzen.
startaglaint 52, 27 schneidig.
štatzuna 27, 58 Wohnung.
štoaltz 31, 135 stolz.
štoaltzamaing 17, 46 stolz.
štramlyr C 22, 235 erbeben.
štramlunn C 12, 19 balken.
štramuing 2, 36 schrecken.
schtravers 52, 48 verdreht; s. *travers*.
štraschyr 53, 23.
štrœwel 43, 11 drängend?
šturpgèntscha 9, 42 schändlichkeit.
suoa 129, 26 seil.
švangiauntza 18, 166 rache.
schwœrtütad 104, 24 b voller kraft.

taimper 18, 163 holzwerk.
tammqing 56, 10 so groß.
tampeista 18, 48 wetter.
tarschinar C 9, 22 ziehen.
tass 42, 51 still.
tattar 22, 45 säugen.
tèsüra 18, 25 schlinge.
tiertz 33, 20 dritte stimme.
tissüra 57, 41 schlinge.
tngyn 4, 26 solch.
t(h)ön C 30, 31 gerücht.
trabück 56, 56 falle.
tragunder 55, 65 verschlingen; cf. *traguus* 124, 17 pt. perf.
tramlatzgiun 55, 28 zittern.
trastütt 19, 50 satzung.
travers 27, 24 verkehrt.
trentaisem C 78, 29 Totenmesse.
trœw 19, 23 laut.
trui 25, 33 pfad.
trumbla 150, 14 trommel.
trutz chia 73, 27 kaum daß.
tschasü C 85, 19 dadroben.
tschell 37, 28; 39, 18 jener.
tschibagia 37, 169.
tschingkiau C 23, 29 fünft.
tschüngar 21, 52; 32, 66 mit den augen zwinkern.
tschunk 42, 75 plötzlich.
tschunkar 11, 7 abschneiden, hindern.
tuocque 16, 42 zugefallen.
tzambriar 104, 10 zimmern.
tzarclar 12, 33 jäten.
tzgiar 22, 63 abschneiden.
tzipplar 115, 15 schnitzeln.
tzngur 9, 77 unehre.
tzuond a fatt 18, 64 ganz und gar.
tzuotzlar, *sa-* C 89, 6.
tzuopp 55, 101 schwieriger augenblick.

uffearrer 51, 92 opfern.
urdnar 11, 30; 33, 84 ordnen.

urdnamaint 2, 43 ordnung.
uffartgèntscha 10, 44 hochfahrt.
uffauntschluott C 13, 5 kindlein.
urnamaint 9, 63 zierde.
urur 10, 57 schauder.

vagia 37, 105; 55, 102 wagnis.
vannar 24, 40 *sa.*- sich rühmen.
vapp 22, 58; 113, 50 heiß?
varuaunka C 185, 186 etwas.
vaug C 92, 97 flußbett.
uaul C 56, 10 töricht.

varetza C 5, 55 = avarezza.
verna C 44, 31 jungfrau.
viar C 2, 47 senden.
vidguargias 144, 58 lebensmittel.
vidar, sa- 18, 40 anzünden.
vulantus C 47, 19 gern.
vuut 22, 94; 27, 78; antlitz.

wnal C 43, 27 käuflich.
wrasch 55, 80 wahrhaftig.
wnysch 33, 29 käuflich.
wungua 36, 14 ekel.

Bemerkte Druckfehler.

S.	9, 19	corr.	*tzaintza*
	14, 24	"	*dritzade*
	21, 127	"	*roul,*
	22, 31	"	*cuffoarta*
	29, 21. 23	"	*dowoae-poae.*
	29, 8	"	*cun*
	30, 17	"	*sacrifitzis*
	40, 10	"	*la*
	42, 96	"	*'m prumatesche*
	47, 58	"	*uapp'*
	52, 21	"	*intauntr'*
	52, 34	"	*teng'*
	65, 7	"	*tuott*
	68, 5	"	*Ell*
	72, 64	"	*dritzad*
	81, 7	"	*dutschetza*
	85, 13	"	*stausch*
	99, 16	"	*roug'*
	104, 4	"	*dfaimaingk*
	114, 71	"	*chiantande.*
	126, 19	"	*insemmel*
	140, 5	"	*damainan*
	153, 44	"	*hura*
	161, 20	"	*tschæsa*
	162, 60	"	*infendscher*
S.	169, 36	corr.	*infidels*
	169, 48	"	*increnga*
	198, 148	"	*plæd*
	219, 14	"	*rugar*
	220, 46	"	*chiantar*
	234, 2	"	*æd.*
	235, 11	"	*nudriar*
	244, 19	tilge	*f*
	246, 17	corr.	*virtüds*
	265, 5	"	*lasschia*
	275, 39	"	*chiaunta*
	276, 35	"	19
	279, 92	"	*oarm'*
	287, 126	"	*cun*
	300, 55	"	*autra*
	317, 25	"	*nuo*
	329, 11	"	*cunchüstade*
	331, 13	tilge	*in*
	335, 14. 16	corr.	*giuoe e-nuoe.*
	336, 46	"	*dalæntsche*
	347, 36	"	*duun;*
	352, 4	"	*tschèl*
	354, 76	"	*pardearta*
	363, 3	tilge	E. E. Koch.

Inhalt.

Buchdruckerei des Waisenhauses in Halle a. S.

Von den Veröffentlichungen der **Gesellschaft für Romanische Literatur** sind bis jetzt erschienen:

Erstes Verwaltungsjahr 1902:

Band 1: Hervis von Metz, Vorgedicht der Lothringer Geste. Nach allen Handschriften zum erstenmal vollständig herausgegeben von E. Stengel. Band I: Text und Varianten.

Band 2: La Leyenda del Abad Don Juan de Montemayor. Publicada por Ramón Menéndez Pidal.

Zweites Verwaltungsjahr 1903:

Band 3: I Trovatori minori di Genova. Introduzione, testo, note e glossario per il Dr. Giulio Bertoni.

Band 4: Trubert. Altfranzösischer Schelmenroman des Douin de Lavesne. Nach der Handschrift mit Einleitung, Anmerkungen und Glossar neu herausgegeben von Jakob Ulrich.

Band 5: Die Lieder des Blondel de Nesle. Kritische Ausgabe nach allen Handschriften von Dr. Leo Wiese, Privatdozenten an der Universität Münster i. W.

Band 6: Alonso de la Vega, Tres Comedias. Con un prólogo de D. Marcelino Menéndez y Pelayo de la Academia Española.

Drittes Verwaltungsjahr 1904:

Band 7. Gedichte eines lombardischen Edelmannes des Quattrocento. Mit Einleitung und Übersetzungen herausgegeben von Leo Jordan.

Band 8. Il Canzoniere provenzale della Riccardiana Nr. 2909 Edizione diplomatica preceduta da un' introduzione per il professore Giulio Bertoni.

Band 9: V̈n cudesch da psalms traas Durich Chiampel. Basel 1562. Neu herausgeg. von Jakob Ulrich.

Viertes Verwaltungsjahr 1905:

Band 10. Das altspanische Alexanderlied nach der Handschrift von Paris herausgegeben von Alfred Morel-Fatio.

Band 11. Una Sacra Rappresentazione in Logudorese ristampata ed illustrata per cura del Prof. Mario Sterzi, Pisa.

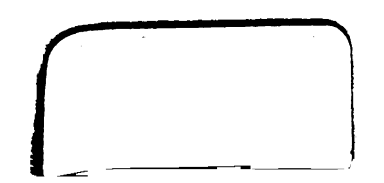
Band 12. L'Estoire Joseph, herausgegeben von Ernst Sass.

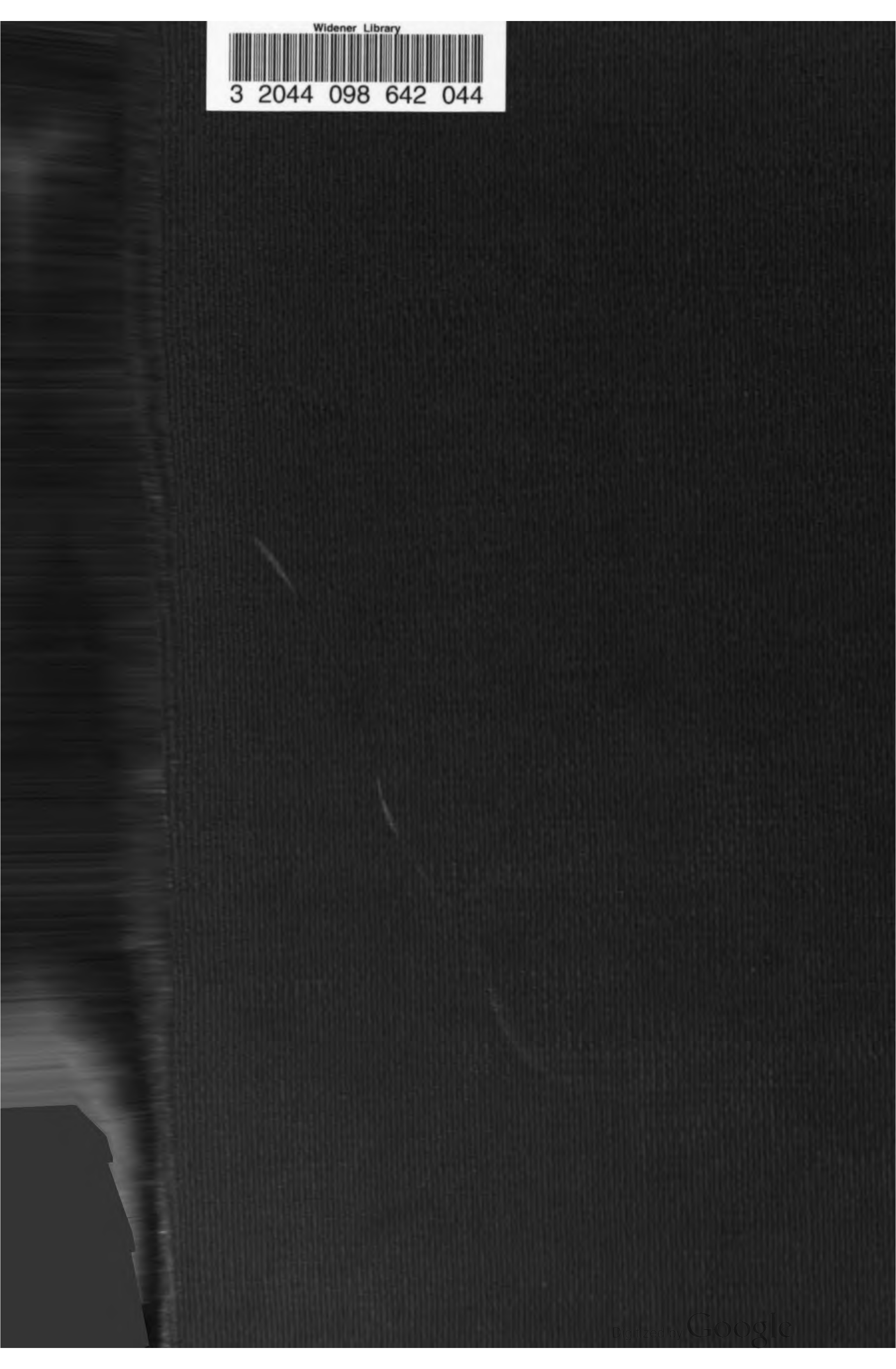
Band 13. Die altfranzösischen Motette der Bamberger Handschrift, mit einem Anhang, enthaltend Altfranzösische Motette aus anderen deutschen Handschriften, mit Anmerkungen und Glossar herausgegeben von Albert Stimming.

Fünftes Verwaltungsjahr 1906:

Band 14, 15 und 16 im Druck.

Buchdruckerei des Waisenhauses in Halle a. S.

Widener Library
3 2044 098 642 044
Digitized by Google